

**ΡΩΜΗΟΙ
ΟΡΘΟΔΟΞΟΙ
ΕΛΛΗΝΟΚΥΠΡΙΟΙ
Ἡ Ἑλληνορθόδοξη
Κύπρος
καί ἡ
πολιτικοθησκευτική
παγκοσμιοποίηση**

Ὀκτώβριος 2016

Ἑπόμνημα
περὶ Ὁρθοδοξίας
καὶ
Ἑλληνισμοῦ

Περιεχόμενα

Πρόλογος.....	5
---------------	---

ΜΕΡΟΣ Α'

Χῶρος τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας.....	9
Αὐτοκριτική τοῦ Παλαισημερολογιτισμοῦ σήμερα.....	15
Δήλωση γιά τήν λεγομένη «Ἁγία καί Μεγάλη Σύνοδος» τῶν δέκα Τοπικῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, τήν Πεντηκοστή τοῦ 2016, στό Κολυμπάρι τῆς Κρήτης.....	19
Ἀρχές Ὁρθοδόξου Θεολογίας καί Ποιμαντικῆς.....	21
Ἀπορίες καί ἐρωτήσεις ἐν σχέσει μέ τήν Οἰκουμενι(στι)κή Κίνηση γιά τήν ἔνωση τῶν αἱρέσεων μετά τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας καί τόν διαθρησκειακό συγκρητισμό.....	29

ΜΕΡΟΣ Β'

Χῶρος τοῦ Ἑλληνισμοῦ γενικά καί τῆς Κύπρου εἰδικά.....	47
Σχέση Εὐρωπαϊκοῦ πολιτισμοῦ καί Ἑλληνισμοῦ.....	51
Ὁρθοδοξία καί Ἑλληνική Κοινωνία – Πολιτισμός.....	63
Ὁ ἐθναρχικός ρόλος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου στήν πορεία τῆς Κύπρου πρός τήν Εὐρωπαϊκή ὀλοκλήρωση.....	73
Ἡ καλλιτεχνική ζωή ἐν σχέσει μέ τήν Ἑλληνορθόδοξη Παράδοση, Ζωή, Θεολογία, Πολιτισμό καί Πνευματικότητα.....	91
Ἐπίλογος.....	95
Κείμενα.....	97

Πρόλογος

Πάντοτε ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία ὅπου γῆς, ἀλλά εἰδικῶς στήν Κύπρο, ἦταν ἡ κιβωτός τῆς σωτηρίας τῶν ὀρθοδόξων πιστῶν, τόσον ὡς χριστιανῶν ἀγωνιζομένων, ὅσον καί ὡς ἐθνικῶν συνόλων. Βοηθοῦσε καί βοηθᾶ καί θά βοηθᾶ τούς ἀνθρώπους, πού ποιμαίνει θεοφιλῶς καί θεαρέστως, νά ἀπαλλαγοῦν ἀπό τά ψεκτά πάθη, τόν ἐγωϊσμό, τήν φιλαυτία, τόν διάβολο, τήν ἁμαρτία, τόν θάνατο, τόν στεῖρο καί ἀπάνθρωπο ἐθνικισμό, τόν διαλυτικό τοῦ ἀνθρώπου διεθνιστικό κοσμοπολίτικο ἀνθρωπισμό, τήν ἀνηθικότητα, τόν νοσηρό συναισθηματισμό, τόν φυσιωμένο διανοητικό αὐτονομημένο ἰδεαλισμό, τόν ἄθεο ὑλισμό, μέ δύο λέξεις, τόν ἀνθρωποκεντρισμό καί τήν ἐκκοσμίκευση, δηλαδή τόν οὐσιαστικό πνευματικό χωρισμό τῆς Ἐκκλησίας ἀπό τήν προσωπική, οἰκογενειακή, κοινωνική, ἐπιστημονική, πολιτική, καλλιτεχνική καί ἐθνική ζωή μας.

Ἀκολουθῶντας τήν ἀγία Ὁρθόδοξή μας Παράδοση καί τούς ἀγίους Πατέρες τῆς Μιᾶς, Ἀγίας, Καθολικῆς καί Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας, μέ πόνο καί ἀγάπη γιά τόν σύγχρονο ἀνθρωπο, εἰδικά γιά τούς σημερινούς Ἕλληνες καί Ἑλληνοκυπρίους, συγγράψαμε τό «Ἑπόμνημα περὶ Ὁρθοδοξίας καί Ἑλληνισμοῦ».

Εἶδαμε ὅτι, ἀπό τό 2013 μ. Χ. μέχρι σήμερα, στήν Ἑλληνική Κύπρο, γίνεται μεγάλη προσπάθεια νά ἀπορρίψουν οἱ Ἑλληνοκύπριοι τήν Ὁρθοδοξία καί τόν Ἑλληνισμό. Τό ἴδιο γίνεται καί στήν μητροπολιτική Ἑλλάδα, ἀπό τήν Γαλλική Ἐπανάσταση τοῦ 1789 μέχρι σήμερα. Εἶπαμε ὅτι τώρα πρέπει νά μιλήσουμε καί ἐμεῖς. Θέλουν νά μᾶς ἐπιβάλλουν τόν Εὐρωπαϊκό Διαφωτισμό, πού ὀδηγεῖ στόν σκοταδισμό, στόν ἀθεϊσμό, στόν μηδενισμό καί τέλος στόν δαιμονισμό.

Ἡ Ἀγιωτάτη Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία τῆς Κύπρου μας, συναισθανομένη τούς πνευματικούς καί ἐθνικούς κινδύνους, πού ἡ Δυτική Εὐρώπη, ἡ Ἀμερική, οἱ Ἑβραῖοι, οἱ νεοεποχῆτες, οἱ μασόνοι καί οἱ συγκρητιστές οἰκουμενιστές προεκάλεσαν καί προκαλοῦν ἀκόμη, κυρίως εἰς βάρος τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας καί τοῦ Ἑλληνισμοῦ, τούς ἀπεδίωξε, τούς κατέστησε ἀκινδύνους, τούς ἀποσόβηγε ἐπιτυχῶς, τουλάχιστον πρός τό παρόν. **Ἀναφερόμεθα στήν σθεναρά στάση, πού ἐτήρησε στό θέμα τῆς ἐφαρμογῆς τῆς Συνθήκης Σένγκεν στήν Κύπρο.** Χωρίς νά ἐνημερωθῆ ἀντικειμενικά, μέ διαφάνεια, ἀμερόληπτα, ἀπροσωπόληπτα, ὁ

Ἑλληνορθόδοξος Κυπριακός λαός γιά τό θέμα αὐτό, χωρίς νά γίνη δημοψήφισμα, χωρίς τουλάχιστον νά τό γνωρίζη ἡ Βουλή τῶν Ἀντιπροσώπων τῆς Κύπρου, χωρίς νά συγκριθοῦν τά ἄρθρα τῆς Συνθήκης Σένγκεν μέ τόν χάρτη τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνώσεως καί τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν, προχώρησε ἡ Κυβέρνηση τοῦ 2000 τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας στήν ἀπόφαση νά ὑπογράψη συμφωνία, γιά νά ἐφαρμοσθῆ καί στήν Κύπρο ἡ Συνθήκη Σένγκεν. Ἐξόδευσε πέντε (5) ἑκατομμύρια ἀμερικανικά δολλάρια, γιά νά ἐτοιμάσῃ τήν **ἐκδοση καί κυκλοφορία νέων ταυτοτήτων** μέ γραμμωτό κώδικα (BAR-CODE), πού θά ἔχη τό 666, τόν ἀριθμό τοῦ ὀνόματος τοῦ Ἀντιχρίστου, ὅλες τίς πληροφορίες, πού ἀφοροῦν κάθε ἐκδήλωση, ἀσθένεια, φρονήματα, μόρφωση, οἰκογενειακή, κοινωνική, προσωπική, ἐπαγγελματική, πολιτική, καλλιτεχνική κλπ ζώη καί δραστηριότητα τοῦ καθενός πολίτου τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας.

Βέβαια, ὅπως ἐμάθαμε, ἡ τότε Κυβέρνησή μας ὕστερα ἀπό λεπτομερῆ καί τεκμηριωμένη ἐπιστημονικῶς, ἱστορικῶς καί θεολογικῶς ἐνημέρωση ἀπό τούς ἐκπροσώπους τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου, Πανιερωτάτους Μητροπολίτες Κυρηνείας κυρό Παῦλο καί Μόρφου κ. Νεόφυτο, ἀπεφάσισε νά ἐκδόσῃ μέν νέες ταυτότητες γιά τούς πολίτες, ἀλλά χωρίς νά ὑπάρχη ὁ γραμμωτός κώδικας (BAR-CODE) μέ τό 666, οὔτε νά ὑπάρχουν ὅλα τά προσωπικά στοιχεῖα, δεδομένα καί πληροφορίες στίς νέες ταυτότητες. Θά εἶναι ἀκριβῶς ὅπως οἱ παλιές ταυτότητες.

Ἡ νίκη αὐτή τῆς Ὁρθόδοξου Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου πρέπει νά κατοχυρωθεῖ καί νά ἐπεκταθεῖ μέ συγκεκριμένα μέτρα ποιμαντικά, θεολογικά, κοινωνικά, οἰκογενειακά, ἐκπαιδευτικά καί οικονομικά, ἐθνικά, νομικά, καλλιτεχνικά κλπ. Σέ αὐτά θά ἀναφερθοῦμε πιό κάτω. Θά τά χωρίσουμε κατά τμήματα, ὥστε νά εἶναι κατανοητά καί εὐληπτα. Πιστεύουμε ὅτι τώρα εἶναι ἡ πιό κρίσιμη περίοδος, πού περνᾷ ὁ Ἑλληνισμός γενικά καί ἡ Κύπρος εἰδικά θεολογικῶς, ἱστορικῶς καί πνευματικῶς. Γι'αὐτό ἀνατρέξαμε ἀπαθῶς καί διακριτικῶς, ἐπιλεκτικῶς καί κριτικῶς στίς πηγές τῆς Ἑλληνορθόδοξου Παραδόσεώς μας, στήν σύγχρονη ἀντικειμενική πεῖρα, παρατήρηση καί ἐμπειρία, στόν χῶρο τῆς ἐπιστήμης, τῆς φιλοσοφίας, πολιτικῆς, τεχνολογίας καί οικονομίας, οἰκολογίας καί πληροφορικῆς, καί, ὅτι μᾶς ἐφώτισε ὁ Θεός, κατά τό μέτρον τῶν δυνατοτήτων μας, τό παρουσιάζουμε ταπεινῶς καί υἱικῶς πρὸς ἐνημέρωση, προβληματισμό, γόνιμο διάλογο καί κριτική, ἀλλά καί

γιά νά βοηθήσουμε, ἂν μπορούμε, νά ληφθεῖ μιὰ θέση, πού θά βοηθήση τό χριστεπώνυμο πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου νά σωθῆ, νά διαφωτισθῆ, νά ἀγωνισθῆ μέσα στήν Ἐκκλησία πρὸς δόξαν τοῦ Θεοῦ καί τῆς Ἐκκλησίας Του.

ΜΕΡΟΣ Α'

Χῶρος τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας

Ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία εἶναι τό Σῶμα τοῦ ζῶντος Χριστοῦ, ἡ ὁποία ὡς βούληση-γνώμη ὑπῆρχε πρό καταβολῆς κόσμου μέσα στήν Παναγία Τριάδα. Πραγματώθηκε δέ ἱστορικά κατά τήν ἡμέρα τῆς Ἁγίας Πεντηκοστῆς μέ τήν ἐπιφοίτηση τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, πού ἐστάλη ἐν χρόνῳ ἀπό τόν Θεάνθρωπο Ἰησοῦ Χριστό, ὅμως δέν ἐκπορεύεται τό Ἅγιον Πνεῦμα ἀπό Αὐτόν, ἀλλά ἀπό μόνον τόν Θεόν Πατέρα, πού εἶναι ἡ ἀρχή καί πηγή τῆς Θεότητος.

«Πάντα χορηγεῖ τό Πνεῦμα τό Ἅγιον, βρῦει προφητείας, ἱερέας τελειοῖ, ἀγραμμάτους σοφίαν ἐδίδαξεν, ἀλιεῖς θεολόγους ἀνέδειξεν, ὄλον συγκροτεῖ τόν θεσμόν τῆς Ἐκκλησίας, ὁμοούσιε καί ὁμόθρονε τῷ Πατρὶ καί τῷ Υἱῷ, Παράκλητε δόξα σοι».

«Ὅτε καταβάς τὰς γλώσσας συνέχεε, διεμέριζεν ἔθνη ὁ Ὑψιστος· ὅτε τοῦ πυρός τὰς γλώσσας διένειμεν, εἰς ἐνότητα πάντας ἐκάλεσεν. Καί συμφώνως δοξάζομεν τό Πανάγιον Πνεῦμα».

Τά δύο αὐτά προαναφερθέντα τροπάρια τῆς θαυμασίας Ὁρθόδοξης Ὑμνολογίας μας, συντόμως, σαφῶς καί καθαρῶς μᾶς φανερώνουν τό ἔργο τῆς σωτηρίας, πού ἐπιτελεῖ τό Πανάγιο Πνεῦμα μέσα στήν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία, ἐν συνεργασία πάντοτε μέ τούς πιστούς, κληρο καί λαό. Τό ἔργο αὐτό τῆς σωτηρίας εἶναι φανερό ὅτι γίνεται πρῶτα μέ τήν Δημιουργία τοῦ κόσμου, πού ἔχει στήν φύση του στάση καί κίνηση. Ὁ ἅγιος Μάξιμος ὁ Ὁμολογητής βασίζει τήν θεολογία στήν ἐξῆς γραμμή : “Γένεσις - κίνησις - στάσις”. Δηλαδή πρῶτα δημιουργήθηκε ὁ κόσμος καί ὁ ἄνθρωπος ἀπό τόν Τριαδικό Θεό (Γένεσις), μετά ὁ κόσμος ἐκ φύσεως κινεῖται πρός τόν Θεό, πού προνοεῖ, προγνωρίζει, ἀλλά δέν προορίζει τό τί θά γίνη, κατευθύνει διακριτικά, σεβόμενος τήν ἀνθρώπινη ἐλευθερία, τήν ἱστορία τῆς ἀνθρωπότητος καί τοῦ κόσμου (κίνησις) καί τέλος στά ἔσχατα ἐνώνεται, ἀπό τώρα βέβαια, μέ τόν Τριαδικό Θεό μέσα στά ἅγια Μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας (στάσις). Ὅμως, τό τέλος τῆς τελειότητος εἶναι ἀτέλεστον. Μεταβαίνει κανείς, ἀφοῦ ἐνωθῆ μέ τόν Θεό μέσα στήν Ἐκκλησία, ἀπό δόξα σέ δόξα καί ἀπό χάρη σέ χάρη, διότι ὁ Θεός εἶναι ἀτέλεστος, δέν ἔχει τέλος, εἶναι ἄπειρος, ἀϊδιος, αἰώνιος, ἀπερινόητος, ἀκατάληπτος, ἀναρχος κατά φύσιν. Σύμφωνα μέ τόν ἅγιο Μάξιμο τόν Ὁμολογητή καί τόν ἅγιο

Γρηγόριο τόν Παλαμᾶ, ὁ ἄνθρωπος μπορεῖ νά γίνη ὅ,τι εἶναι ὁ Θεός, πλήν τῆς κατ'οὐσίαν ταυτότητος. Μπορεῖ νά γίνη δηλαδή Θεός κατά χάριν, ἄπειρος, ἀτελεύτητος καί ἄναρχος κατά χάριν.

Ὁ Νεοπλατωνισμός, ὁ Ὄριγενισμός, ὁ Μονοφυσιτισμός, ὁ Μονοθελητισμός καί ὁ Μονοενεργητισμός, πού καταδικάστηκαν ὡς αἰρέσεις ἀπό τίς Ε' καί Στ' ἅγιες Οἰκουμενικές Συνόδους, στηρίζονται στό σχῆμα "Στάσις - κίνησις - γένεσις", πού εἶναι ἀντίθετο μέ τήν Ὁρθόδοξη θεολογία τοῦ ἀγίου Μαξίμου τοῦ Ὁμολογητοῦ. Λένε δηλαδή ὅτι τά ἔλλογα ὄντα κάποτε ἦσαν ἐν τῷ Θεῷ ὡς συναιώνιες ιδέες ἄσαρκες καί εὐρίσκοντο σέ αἰώνια στάση μέσα του. Μετά, κάποια χρονική στιγμή, ἐπαναστάτησαν, ἐθέλησαν νά ἐξέλθουν ἀπό τήν αἰώνια στάση ἐν τῷ Θεῷ. Καί ὁ Θεός, γιά τήν ὕβριν αὐτή τῶν αἰώνιων ιδεῶν ἐναντίον του, ἀναγκάστηκε ἐκ τῶν πραγμάτων νά δημιουργήσει τόν κτιστό κόσμον, πού εἶναι φύσει κακός, κακός κατά φύσιν καί νά κλείση μέσα σέ αὐτόν τίς αἰώνιες ιδέες, τιμωρώντας τες ἔτσι. Οἱ αἰώνιες ιδέες μετενόησαν κάποτε γιά τό σφάλμα τους αὐτό καί ἀγωνίζονται ἀπό τότε νά ἀποβάλλουν ὡς φύσει κακόν τόν κόσμον καί νά ἐπανέλθουν στήν πρωταρχική τους ἐνότητα καί κοινωνία μέ τόν Θεό : "Στάσις - κίνησις - γένεσις" λοιπόν εἶναι τό αἰρετικό φιλοσοφικό σχῆμα τῶν προαναφερθέντων ἀνθρωπισμῶν, ὅπως καί τοῦ **Οἰκουμενισμοῦ**, τῆς κινήσεως δηλαδή γιά τήν ψευδοένωση τῶν διαφόρων αἰρέσεων μέ τήν Μία, Ἁγία, Καθολική καί Ἀποστολική, Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία, χωρίς τήν ἐπίλυση τῶν τεραστίων δογματικῶν διαφορῶν. Ὁ Οἰκουμενισμός πιστεύει ὅτι κάποτε ὑπῆρχε ἡ μία Καθολική Ἀλήθεια καί ἡ πρωταρχική ἐνότητα ὅλων τῶν Χριστιανικῶν Κοινοτήτων μέσα στόν Θεό (στάσις). Κάποτε ὅμως οἱ Χριστιανικές Κοινότητες ἐπανεστάτησαν κατά τοῦ Θεοῦ (κίνησις) καί ἐξῆλθαν ἀπό Αὐτόν (γένεσις). Ἐχασαν τήν μία Καθολική Ἀλήθεια καί πρωταρχική ἐνότητά τους καί κατακερματίσθηκαν, κρατῶντας ἡ κάθε μία μέρος τῆς Ἀληθείας. Τά τελευταῖα ἑκατό χρόνια, ὅμως, οἱ Χριστιανικές Κοινότητες ἐθέλησαν, μετά τήν σχεδόν χιλιόχρονη γένεσή τους ὡς ξεχωριστές, διηρημένες, ἀκοινωνητες μεταξύ τους Κοινότητες νά ξαναβροῦν τήν χαμένη τους μία Καθολική Ἀλήθεια καί πρωταρχική ἐνότητα, ἐνωμένες μεταξύ τους καί μέ τόν Θεό. Γι'αὐτό ἴδρυσαν **Οἰκουμενιστική Κίνηση** γιά τήν ψευδοένωση τῶν διαφόρων αἰρέσεων μέ τήν Μία, Ἁγία, Καθολική καί Ἀποστολική, Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία, πού σιγά-σιγά μέ διάφορες ἐκδηλώσεις, συνέδρια, μελέτες, ἀντικανονικά συλλείτουργα, ἀντικανονικές συμπροσευχές, κοινή ἱεραποστολική δράση στό ἐσωτερικό καί ἐξωτερικό,

μέ ελαχιστοποίηση και παραμέριση τῶν θεολογικῶν, ἱεροκανονικῶν, δογματικῶν καί διοικητικῶν διαφορῶν, θά ξαναβροῦν τόν δρόμον πρός τήν μία Καθολική Ἀλήθεια, πρωταρχική ἐνότητα, κοινωνία Ἁγίου Πνεύματος καί ἐνότητα πίστεως.

Ὁ Οἰκουμενισμός τά τελευταῖα εἴκοσι (20) χρόνια συμμάχησε καί μέ τόν **διαθρησκευτικό συγκρητισμό**. Δηλαδή πιστεύει ὅτι : “Ὁ Θεός εἶναι παντοῦ, σέ ὅλες τίς θρησκεῖες, σέ ὅλες τίς φιλοσοφίες τοῦ κόσμου, ἀκόμη καί στήν μαγεία καί στόν σατανισμό. Ὅλες οἱ ἀνθρώπινες θρησκεῖες καί φιλοσοφίες εἶναι ἀληθινοί δρόμοι πρός τόν Θεό, ἔχουν τήν ἀλήθεια, εἶναι νόμιμες ἐκφράσεις ἀναζητήσεως τοῦ θείου εἶναι, τοῦ Ὑπερτάτου ὄντος κλπ”. Πρωτοστατεῖ στήν συμμαχία αὐτή ὁ **Παπισμός** καί τό λεγόμενο «**Παγκόσμιο Συμβούλιο Ἐκκλησιῶν**», πού οὐσιαστικά εἶναι Παγκόσμιο Συνονθύλευμα Αἰρέσεων.

Ἐμεῖς, ὡς συνειδητά μέλη τῆς Μιᾶς καί Μόνης, Ἁγίας, Καθολικῆς καί Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας, τῆς Ὁρθοδοξίας, ἀμαρτωλά μὲν, ἀλλά μετανοοῦντα καί ἀγωνιζόμενα γιά τήν θέωση, χάριτι Θεοῦ καί δι’εὐχῶν τῶν πνευματικῶν μας πατέρων καί καθοδηγητῶν, πιστεύουμε τά ἑξῆς :

«*Εἷς Κύριος, μία πίστις, ἕν βάπτισμα*» (Ἐφεσ. 4, 5), λέγει ὁ Ἀπόστολος Παῦλος, συνιδρυτής μέ τόν Ἀπόστολο Βαρνάβα, τῆς Ἁγιωτάτης Ἀυτοκεφάλου Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου. Ἐπομένως, μία καί μόνη εἶναι ἡ Ἐκκλησία, ἡ Ὁρθοδοξία, καί διότι ἔχει ἀπαραχάρακτον, ἀκαινοτόμητον, ἀπαράλλακτον τήν Ὁρθόδοξον πίστη, θεολογία, ζωή καί θεωρία, ἀποστολική διαδοχή, ἔγκυρα μυστήρια, παράδοση ἁγία καί συνεχῆ. Ἐνῶ οἱ διάφορες αἰρέσεις καί τά σχίσματα, πού ἀνεφύησαν κατά καιρούς, καί ἴσως ἐπιβιώνουν μέχρι σήμερα μερικές, ἔχουν ἀποκοπεῖ ἀπό τήν Ἐκκλησία, λόγω προσωπικῆς τους ἐπιλογῆς, ἀμετανοησίας καί ὑπερηφανείας.

Βέβαια, δέν πιστεύουμε ὅτι πρέπει ὡς Ὁρθόδοξοι νά αὐτοαπομονωθοῦμε, νά περιχαρακωθοῦμε στό καβούκι μας καί νά μή νοιαζώμαστε γιά τούς αἰρετικούς, πλανεμένους, σχισματικούς καί εἰδωλολάτρεις. Πιστεύουμε καί θέλουμε νά ὑπακούσουμε στόν λόγο τοῦ Χριστοῦ : «*Πορευθέντες μαθητεύσατε πάντα τά ἔθνη, βαπτίζοντες αὐτούς εἰς τό ὄνομα τοῦ Πατρὸς καί τοῦ Υἱοῦ καί τοῦ Ἁγίου Πνεύματος*» (Ματθαίου 28, 19). Ὁ Ἀπόστολος Μάρκος ἀναφέρει : «*Ὁ πιστεύσας καί βαπτισθεὶς σωθήσεται, ὁ δέ ἀπιστήσας κατακριθήσεται*» (Μάρκου 16, 16). Ὁ Ἀπόστολος

Ίακώβος λέγει : «*Ἡ πίστις χωρὶς τῶν ἔργων νεκρά ἐστίν*» (Ίακώβου 2, 20). «*Δεῖξον μοι τὴν πίστιν σου ἐκ τῶν ἔργων σου*» (Ίακώβου 2, 18). Καί ὁ ἅγιος Συμεών ὁ Νέος Θεολόγος λέγει : «*Τό καλόν, ἐάν μὴ καλῶς γένηται, οὐκ ἔστι καλόν*».

Ὁ κορυφαῖος Ὁρθόδοξος Ρῶσσοσ θεολόγος τῆσ Διασπορᾶσ, μακαριστός πατήρ Γεώργιος Φλωρόφσκυ γράφει : «*Σάν μέλος καί ἱερεύσ τῆσ Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας πιστεύω ὅτι ἡ Ἐκκλησία, μέσα στήν ὁποία βαπτίσθηκα καί ἀνατρέφηκα, εἶναι ἡ Ἐκκλησία, ἡ ἀληθινή Ἐκκλησία, ἡ μόνη ἀληθινή Ἐκκλησία. Καί τό πιστεύω αὐτό γιά πολλούς λόγους : Ἐνεκα τῆσ προσωπικῆσ πεποιθήσεωσ καί ἔνεκα τῆσ ἐσωτάτησ βεβαιώσεωσ τοῦ Ἁγίου Πνεύματοσ, πού πνέει στά μυστήρια τῆσ Ἐκκλησίας καί ἔνεκα τῶν ὅσων εἶναι δυνατόν νά γνωρίζω ἀπό τήν Ἁγία Γραφή καί ἀπό τήν καθολική παράδοση τῆσ Ἐκκλησίας. Εἶμαι ὑποχρεωμένος, λοιπόν, νά θεωρῶ ὅλεσ τίσ ὑπόλοιπεσ χριστιανικέσ «ἐκκλησιέσ» ὡσ ἐλαττωματικέσ καί σέ πολλέσ περιπτώσεισ μπορῶ νά προσδιορίσω αὐτέσ τίσ ἐλλείψεισ τῶν ἄλλων «ἐκκλησιῶν» μέ ἀπόλυτη ἀκρίβεια. Γι'αὐτό, λοιπόν, ἡ ἔνωσισ τῶν Χριστιανῶν, γιά'μένα, σημαίνει ἀκριβῶσ τήν παγκόσμια ἐπιστροφή στήν Ὁρθοδοξία. Δέν ἔχω καμμία ἀπολύτως ὁμολογιακή πεποίθησι' ἡ πεποίθησισ μου ἀνήκει ἀποκλειστικά στήν *Una Sancta, Μία, Ἁγία, Ἀποστολική καὶ Καθολική Ἐκκλησία*». (πατήρσ Γεωργίου Φλωρόφσκυ, *Θέματα Ὁρθοδόξου Θεολογίασ*, ἐκδ. Ἄρτοσ Ζωῆσ, Ἀθήνα 1989, σ. 219).*

Ἐπίσης, ὁ κορυφαῖος Ρουμάνοσ Ὁρθόδοξοσ Θεολόγοσ, μακαριστός πατήρ Δημήτριοσ Στανιλοάε, στί βιβλίο του "*Γιά ἓνα ὀρθόδοξο Οἰκουμενισμό, Εὐχαριστία-Πίστη-Ἐκκλησία*", ἐκδ. Ἄθωσ, Πειραιεύσ 1976, λέγει ὅτι, ἂν κάποιοι πράγματι θέλουν τήν ἔνωσῆ τῶν διαφόρων αἱρέσεων μέ τήν Μία καί Μόνη Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ, τήν Ὁρθοδοξία, πρέπει νά συμφωνήσουν στά ἑξῆσ τρία :

- α) Ἐνότητα Ὁρθοδόξου πίστεωσ καί ἀποδοχή τῆσ,
- β) Ἐνότητα διοικήσεωσ, ἀποδοχή τοῦ συνοδικοῦ ὀρθοδόξου διοικητικοῦ συστήματοσ τῆσ Ἐκκλησίασ, καί
- γ) Ἐνότητα λατρείασ καὶ θείων Μυστηρίων.

Ἐκτόσ τῶν δύο αὐτῶν βιβλίων, πού ἀναφέρονται στόν Οἰκουμενισμό καί στήν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία, παραθέτομε καί τά πίο κάτω, ἂν θέλει κάποιοσ νά μελετήσῃ πίο διεξοδικά τό θέμα αὐτό :

1) Αρχιμ. Ιουστίνου Πόποβιτς, *Ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία καί ὁ Οἰκουμενισμός*, ἔκδ. Ἱεράς Μονῆς Ἀρχαγγέλων Τσέλιε, Βάλιβο – Σερβία – Θεσσαλονίκη.

2) Αρχιμ. Χαραλάμπους Δ. Βασιλοπούλου, *Ὁ Οἰκουμενισμός χωρίς μάσκα*, ἔκδ. Ὁρθοδόξου Τύπου, Ἀθήναι 1995.

3) Αρχιμ. Ἐπιφανίου Θεοδωροπούλου, *Οἰκουμενισμός καί Ζηλωτισμός, Τά δύο ἄκρα*, ἔκδ. Ὁρθοδόξου Τύπου, Ἀθήναι.

4) Ὑπόμνημα περί Οἰκουμενισμοῦ πρὸς τόν Μακαριώτατον Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. κ. Χριστόδουλον, ἔκδ. περιοδικοῦ “Παρακαταθήκη”, 1999.

Τό ὑπόμνημα αὐτό συνετάχθη καί ὑπεγράφη μεταξύ ἄλλων καί ὑπὸ τῶν ἐξῆς θεολόγων : Πρωτοπρεσβ. Γεωργίου Μεταλληνοῦ, καθηγητοῦ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Ἀθηνῶν, Δημητρίου Τσελεγγίδη, καθηγητοῦ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Θεσσαλονίκης, Αρχιμ. Εὐσεβίου Βίττη, Κωνσταντίνου Γρηγοριάδη, καθηγητοῦ Πανεπιστημίου Πατρῶν.

Διεύθυνση Περιοδικοῦ “Παρακαταθήκη” : πατήρ Ἀρσένιος Βλιαγκόφτης, ὁδός Δαβάκη 18, Καλοχῶρι Θεσσαλονίκης, τηλ. 2310-754254 ἢ Τ.Θ. 18407 Θεσσαλονίκη 54003 – ΕΛΛΑΣ

Τελειώνουμε τὴν ἀναφορά στὸν Οἰκουμενισμό καί τὸν διαθρησκειακὸ συγκρητισμὸ μέ τὰ ἐξῆς λόγια τοῦ μακαριστοῦ πατρός Γεωργίου Φλωρόφσκυ : «*Στὴν ἐποχὴ μας δέν ὑπάρχει μόνο κρίση θεολογίας, ἀλλὰ κυρίως κρίση πίστεως*».

Γιὰ τίς ἀρχές τῆς ὀρθοδόξου θεολογίας, ἡ ὁποία περνάει κρίση τοὺς τελευταίους δύο αἰῶνες κυρίως, τόσο στὴν Ὁρθόδοξη Ἀνατολή, ὅσο καί στὴν Ἀνατολικὴ Εὐρώπη καί Δυτικὴ Εὐρώπη - Ἀμερική, θά ἀναφερθοῦμε μετὰ τὴν “αὐτοκριτικὴ τοῦ Παλαιοημερολογιτισμοῦ σήμερα” ἀπὸ τὸν μοναχὸ παλαιοημερολογίτη π. Γεώργιο Γεωργαντᾶ καί τὰ δικά μας σχόλια. Ἐκρίναμε σκόπιμο νὰ παραθέσουμε καί τὰ πῶς πάνω, διότι πιστεύουμε πῶς τόσο ὁ **Οἰκουμενισμός ὅσο καί ὁ Παλαιοημερολογιτισμός-Ζηλωτισμός** εἶναι **δύο ἄκρα**, πού δέν ἐκφράζουν τὴν Ὁρθοδοξίαν :

«*Πολλοὶ Ὁρθόδοξοι βλέπουν εἰς τὸν Οἰκουμενισμόν μίαν ἐκκλησιολογικὴν αἵρεσιν, χωρὶς νὰ σημαίνη ὅτι ἀναπαύονται καί εἰς τὸν*

Παλαιοημερολογιτισμόν-Ζηλωτισμόν». (Αρχιμ. Γεωργίου, Καθηγουμένου Ἱερᾶς Μονῆς Ὁσίου Γρηγορίου, Ὁρθοδοξία καὶ Οὐμανισμός, Ὁρθοδοξία καὶ Παπισμός, ἔκδ. Ἱ. Μονῆς Ὁσίου Γρηγορίου, Ἅγιον Ὄρος 1996, τρίτη ἔκδοσις, σελ. 83-84).

Ἴσως νὰ θεωρηθοῦμε μονόπλευροι, ὀπισθοδρομικοί, σκοταδιστές, συντηρητικοί, φανατικοί, μισαλλόδοξοι, μέ θρησκευτικές προκαταλήψεις καὶ δεισιδαιμονίες. Χάριτι Θεοῦ εἴμαστε ἀνοιχτοί πρὸς ὅλες τίς κατευθύνσεις, μέ διάθεση γόνιμου διαλόγου καὶ κριτικῆς, προβληματισμοῦ, πού δέν ὀδηγεῖ, ὅμως, στήν σύγχυση, ἀποπροσανατολισμό, ὀλιγοπιστία καὶ ἀθέτηση τῶν Ἑλληνορθοδόξων ἀρχῶν, ἀξιῶν καὶ παραδόσεών μας. Ἄν ἐπιμένουμε νὰ πιστεύουμε στήν Ἑλληνορθόδοξη Παράδοση καὶ Ζωή, τό κάνουμε, διότι μόνο αὐτή μᾶς βοηθᾷ νὰ εἴμαστε καὶ νὰ ζοῦμε ὡς μοναδικές, ἱστορικές καὶ ἀνεπανάληπτες προσωπικότητες, πού συνεχῶς προχωροῦμε ἀπό δόξα σέ δόξα καὶ ἀπό χάρη σέ χάρη μέσα στήν κοινωνία – κοινότητα θεώσεως, πού εἶναι μόνο ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία, σύμφωνα μέ τούς παλαιούς καὶ νέους θεόπτες θεοφόρους Πατέρες καὶ Διδασκάλους τῆς Ὁρθοδόξου Θεολογίας.

«Στήν Ἐκκλησία μας», ὅπως χαρακτηριστικά εἶπε κάποτε ὁ ὀμότιμος καθηγητής τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, ἀιδεσιμολογιώτατος πρωτοπρεσβύτερος π. Γεώργιος Μεταλληνός, «οἱ σωστοί χριστιανοί δέν εἶναι οὔτε συντηρητικοί οὔτε προοδευτικοί, οὔτε ὀπισθοδρομικοί οὔτε αἰθεροβάμονες μελλοντολόγοι, οὔτε σκοταδιστές οὔτε φωταδιστές, οὔτε φανατικοί οὔτε μισαλλόδοξοι, οὔτε χλιαροί οὔτε ἀδιάφοροι, οὔτε προκατειλημμένοι οὔτε δεισιδαίμονες. Ὅλα αὐτά ὑπάρχουν σέ αὐτούς, πού δέν ἔχουν ἐν τῇ καρδίᾳ τους πραότητα, ταπεινωση, ἐλευθερία, ἀγάπη, ἀλήθεια, ἀνδρεία, σωφροσύνη, φρόνηση, δικαιοσύνη, πίστη, ἐγκράτεια, ἐλπίδα, πνευματική διάκριση, πού εἶναι «μείζων πάντων τῶν ἀρετῶν». «Ὁ Χριστός εἶναι χθές καὶ σήμερον ὁ αὐτός καὶ εἰς τούς αἰῶνας» (Ἐβραίουσ 13, 8) ».

Αὐτοκρατική τοῦ Παλαιοημερολογιτισμοῦ σήμερα

(Παλαιοημερολογίτη μοναχοῦ πατρός Γεωργίου Γεωργαντᾶ, «Οἱ σχίσται τῆς Ἐκκλησίας», ἐκδ. Ἱερᾶς Μονῆς Ἁγίου Νικοδήμου, Ἑλληνικόν Γορτυνίας 1994, σελ. 66-67)

«Εἶμαι ὑποχρεωμένος νά ὁμολογήσω τήν ἀλήθεια, κι ἐπειδή ὁ Μέγας Βασίλειος μᾶς διαβεβαίωσε ὅτι «πᾶς ὁ δυνάμενος λέγειν τήν ἀλήθειαν καί μή λέγων αὐτήν, κατακριθήσεται ὑπο τοῦ Θεοῦ», ἔτσι κι ἐγῶ, γιά νά μήν κατακριθῶ ὑπό τοῦ Θεοῦ, σᾶς λέω ὅτι ἡ παλαιοημερολογική «ἐκκλησία» (ἢ μᾶλλον οἱ παλαιοημερολογικές «ἐκκλησίες») δέν εἶναι ἡ ἀληθινή τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία, διότι ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ εἶναι μία, κι ἐμεῖς βλέπουμε 4-5 «ἐκκλησίες», 4-5 «Συνόδους», 4-5 «Ἀρχιεπισκόπους», τούς ὁποίους δέν χωρίζει δογματική ἰδεολογία, ὥστε νά δικαιολογηθῇ ὁ χωρισμός μεταξύ τους καί νά διακρίνουμε ἐκεῖνον, πού πορεύεται σωστά καί νά τόν ἀκολουθήσουμε, ἀλλά αὐτούς τούς χωρίζει ἡ φιλαρχία, ἡ ὑπερηφάνεια, γ'αὐτό στίς περισσότερες ἐνέργειές τους κι ἐκκλησιαστικές τους πράξεις μιμοῦνται τούς Νεοημερολογίτες, πού παραβιάζουν ἀσύστολα κι ἀνευθρίαστα τούς Ἱεροῦς Κανόνες.

Πορεύονται χωρίς Καταστατικό διοικήσεως, χειροτονοῦν Ἱερεῖς καί Διακόνους παρ'ἡλικίαν, συνοικοῦν οἱ περισσότεροι μέ καλογριές, παραμελοῦν τό ποιμνίό τους, χειροτονοῦνται ἐπίσκοποι μέ δικά τους κριτήρια στόν χρόνο καί στόν τόπο, πού αὐτοί θά ἐπιλέξουν, ἀλληλοκαθαιροῦνται καί, ὅταν συμφιλιωθοῦν, σηκώνουν τίς καθαιρέσεις, ὄχι ὅμως καί τίς αἰτίες, γιά τίς ὁποῖες ἔφθασαν στό ἔσχατο αὐτό σημεῖο, προσλαμβάνουν ἐν γνώσει τούς ἀνηθικούς ἱερεῖς, διπλοχειροτονημένους, ἀκόμη καί καθηρημένους ἀπό τήν κρατοῦσα Ἐκκλησία γιά ἠθικούς λόγους, μεταδίδουν τά Μυστήρια στούς Νεοημερολογίτες, τούς χρησιμοποιοῦν ὡς κουμπάρους γιά Γάμους καί νομούς γιά βαφτίσια, ἀνοίγουν διάπλατα τίς πόρτες τους στούς πλούσιους Νεοημερολογίτες καί τήν κλείνουν ἐρμητικά στούς πένητες... Ἄλλος Δεσπότης προσλαμβάνει ψευδοπαλαιοημερολογίτη κληρικό, ὁ ὁποῖος τήν μία μέρα ἐμφανίζεται «Δεσπότης» καί τήν ἄλλη ἀπό ...ταπείνωση, μεταμορφώνεται σέ «ἱερέα», ἄλλος πάλι ἐξαφανίζει δικόγραφα καί ἔγγραφα ὑψίστης σημασίας, γιά νά κάνει τό κέφι του. Ἄλλοι μπαμβογαίνουν ἀπό τά Ἱεροσόλυμα στήν ὁδό Κάνιγγος λές καί εἴμαστε καφενεῖο, κι ἄλλοι ἀπειλοῦν μέ χειροτονίες νέων Δεσποτάδων, γιά νά ἐκβιάσουν τήν ἐκκλησιαστική δικαιοσύνη.

Μπορούμε, λοιπόν, αυτή την «ἐκκλησία» μέ τόσα χάλια καί τούς ἡγέτες της νά πορεύωνται ἀσύδοτοι, ἀναίσθητοι, ἀδιάφοροι καί τό κυριώτερο ἀμετανόητοι, μπορούμε νά τήν ταυτίσουμε μέ τήν Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ; Θά μοῦ πεῖτε ὅτι ἐμεῖς, οἱ Παλαιοημερολογῖτες, δέν ἐφθάσαμε στό ἐλλεινό κατάντημα νά συμπορευώμεθα ἐπίσημα μέ τούς αἰρετικούς καί νά ἀναγνωρίζουμε ἐγκυρότητα στά Μυστήριά τους, ὅπως οἱ Νεοημερολογῖτες. Βεβαίως καί δέν ἐφθάσαμε, ἀλλά ὅταν ἐμεῖς, οἱ Παλαιοημερολογῖτες, θά κολασθοῦμε γιά ὄλο αὐτό τό τρισάθλιο χάλι, πού προανέφερα, καί οἱ Νεοημερολογῖτες, ἐπίσης, θά κολασθοῦν ὡς αἰρετικοί, σᾶς ρωτάω, ὑπάρχει διαφορά; Καί οἱ Νεοημερολογῖτες πρὶν φθάσουν στήν αἵρεση τοῦ Οἰκουμενισμοῦ, εἶχαν προηγουμένως ἰσοπεδώσει τούς κανόνες, σάν καί μᾶς, καί εἶχαν βουτηχθεῖ, ὅπως ἐμεῖς, στό βουρκο καή τήν δυσωδία. Εἶναι γνωστό ἐξ ἄλλου τοῖς πᾶσι ὅτι ὁ αἰσχρὸς βίος τίκτει τὰ αἰρετικά δόγματα, καί κανεὶς ὀρθόδοξος δέν φθάνει στήν αἵρεση, ἐάν προηγουμένως δέν ἔχει πέσει σέ θανάσιμα ἁμαρτήματα σώματος καί ψυχῆς».

Σχόλια στό προαναφερθέν κριτικό ἀπόσπασμα τοῦ παλαιοημερολογίτη πατρὸς Γεωργίου Γεωργαντᾶ

Ὁ πατήρ Γεώργιος, εἰλικρινῆς καί θαρραλέος, λέει τὰ σῦκα-σῦκα καί τήν σκάφη-σκάφη γιά τούς παλαιοημερολογῖτες, ἀλλά καί γιά τούς λεγομένους ἀπὸ αὐτόν «Νεοημερολογῖτες», πού κατ'ἐμᾶς ναί μέν ὀρισμένοι ἐξ αὐτῶν ἀκολουθοῦν τήν αἵρεση τοῦ Οἰκουμενισμοῦ, δέν ἐκφράζουν δέ τήν αὐτοσυνειδησία καί τήν ἀλήθεια, τήν καθολικότητα, τήν πληρότητα τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας. Πάντοτε κατά τήν διάρκεια τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἱστορίας ἀνεφύησαν διαφόρων εἰδῶν σκάνδαλα, σχίσματα καί αἱρέσεις. Ὁ Χριστός μᾶς εἶπε : «Ἀνάγκη γάρ ἐστὶ ἐλθεῖν τὰ σκάνδαλα, ἵνα ἐκ πολλῶν καρδιῶν ἀποκαλυφθῶσιν οἱ λογισμοὶ τῆς καρδίας καί ἵνα οἱ δόκιμοι φανεροὶ γένωνται. Πλὴν οὐαὶ δι' οὗ τό σκάνδαλον ἔρχεται, ἐάν οὗτος μὴ μετανοήσῃ εἰλικρινῶς» (Ματθαίου 18, 6-8, Λουκᾶ 2, 35, Α' Κορινθίους 11, 19).

Ἐπίσης, ὅλοι οἱ Ἀπόστολοι, οἱ Ἱεράρχες, οἱ Ὅσιοι, οἱ Μάρτυρες καί οἱ Δίκαιοι τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας δέν ἐζητοῦσαν ἀφορμή, λόγῳ τῶν σκανδάλων, τῶν σχισμάτων καί αἱρέσεων, νά δημιουργήσουν δική τους «καθαρή καί ἀμόλυντη» παράταξη θρησκευτική. Ἀλλά, ἔμεναν πιστοὶ πάντοτε μέσα στά λειτουργικά πλαίσια τῆς Μιᾶς, Ἁγίας, Καθολικῆς καί Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας ἀγιαζόμενοι, πενθοῦντες χαρμολυπητικῶς, προσευχόμενοι, ὅπως ὑπάρξη ἐνότητα πίστεως καί κοινωνία Ἁγίου

Πνεύματος πάντοτε μεταξύ τῶν μελῶν τῆς Ἐκκλησίας, διασώζοντας τήν ἐλευθερία, ἀγάπη καί ἀλήθεια τῆς Ἐκκλησίας, χωρίς φανατισμούς, σχίσματα, ἀκρότητες, ἀδιακρισίες καί αἰρέσεις.

Ὁ Μέγας Ἀντώνιος κάποτε εἶδε σέ ὄπτασία τίς παγίδες τοῦ διαβόλου ἀπλωμένες ἐπάνω στή γῆ, πλῆθος δέ ἀνθρώπων ἔπεφταν συχνά-πυκνά σέ αὐτές. Ὁ Μέγας Ἀντώνιος, λυπημένος, ἀπορημένος καί σχεδόν ἀπελπισμένος, ρώτησε τόν Θεό : « - Ποιός μπορεῖ νά ξεφύγῃ ἀπό ὅλες αὐτές τίς πλάνες καί τίς παγίδες;» Καί ἄκουσε φωνή ἀπό τόν Οὐρανό, πού τοῦ εἶπε : «*Ἡ ταπείνωση*». Ἐμεῖς ἔχουμε ταπείνωση ἢ ταπεινολογία;

Θέλουμε νά ποῦμε ὅτι ὁ Χριστός εἶναι προῶς καί ταπεινός τῆ καρδιά (Ματθαίου 11, 29) καί ὁ καθένας, πού θέλει νά σωθῆ, μπορεῖ νά πάει κοντά Του καί νά ἀναπαυθῆ, νά εἰρηνεύσῃ πνευματικά καί σωματικά μέ τόν ἑαυτό του, τόν πλησίον του καί μέ τόν Θεό, ἀφοῦ ἀποκτήσῃ ὑπαρξιακά, ὄντολογικά καί ὑπέρ λόγον τήν πραότητα καί ταπείνωση τοῦ Χριστοῦ μέσα στήν Ἐκκλησία. Ἐπίσης, ὁ Χριστός εἶπε στους Μαθητές Του κάποτε ὅτι : «*Ἐάν σᾶς ποῦν ὅτι ὁ Χριστός εἶναι ἐδῶ ἢ ἐκεῖ ἢ κάπου μακριά ἀπό τήν Ἐκκλησία, νά μὴν τούς πιστεύσετε, οὔτε νά τούς ἀκολουθήσετε*» (πρβλ. Ματθαίου 24, 23-28). «*Ἐν τούτῳ γινώσκονται οἱ ἄνθρωποι ὅτι ἐμοὶ μαθηταί ἐστέ, ἐάν τὰς ἐντολάς μου τηρήσετε καί ἐάν ἔχητε ἀγάπην ἐν ἀλλήλοις*» (Ἰωάννου 13, 34-35).

Ὁ Απόστολος Παῦλος λέγει : «*Εἷς Κύριος, ἐν βάπτισμα, μία πίστις*» (Ἐφεσίους 4, 5). Ἐπομένως, μία εἶναι καί ἡ Ἐκκλησία, πού ἴδρυσε, μέ τήν ἐπιφοίτηση τοῦ Παναγίου Πνεύματος κατά τήν ἡμέρα τῆς Πεντηκοστῆς, ὁ Κύριος. Κάθε φορά, πού τελεῖται ἀπό κανονικούς ὀρθοδόξους ἱερωμένους τό κάθε ἓνα Μυστήριο τῆς Ἐκκλησίας, ἔχουμε μέθεξη τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ἐπιφοίτηση, συμμετοχή στήν ἁγία Πεντηκοστή. Ὁ Ἅγιος Κυπριανός Καρχηδόνας λέει κάπου : «*Ἐκτός Ἐκκλησίας, δέν ὑπάρχει σωτηρία*». Καί στό κατά Μάρκον Εὐαγγέλιο γράφει : «*Ὁ πιστεύσας καί βαπτισθεὶς, σωθήσεται· ὁ δε ἀπιστήσας, κατακριθήσεται*» (Μάρκου 16, 16). Βέβαια, ὁ Απόστολος Ἰάκωβος συμπληρώνει τό πιό πάνω ρητό μέ τά ἐξῆς : «*Πίστις ἄνευ ἔργων, νεκρά ἐστί. Δεῖξον μοι τήν πίστιν σου ἐκ τῶν ἔργων σου*» (Ἰακώβου 2, 18-20).

Ἐπομένως, σύμφωνα μέ τά πιό πάνω γραφέντα, τόσο οἱ Οἰκουμενιστές, οἱ νεοεποχίτες, οἱ συγκρητιστές, οἱ παλαισημερολογῖτες-Ζηλωτές, ὅσο καί οἱ δοξασίες τους, εἶναι σχισματικές, αἰρετικές, ψεύτικες ἰδεολογίες καί

ἀνθρώπινα φιλοσοφικά κατασκευάσματα καί οἱ ἴδιοι, ὅσοι πιστεύουν σέ αὐτά, εἶναι σχισματικοί, αἰρετικοί καί ψεῦτες, ψευδαπόστολοι, ψευδοπροφήτες καί ψευδοδιδάσκαλοι. Γι'αὐτό παρακαλοῦμε, κανείς νά μήν τούς πιστεύει, οὔτε νά τούς ἀκολουθῇ.

**Δήλωση για τήν λεγομένη «Άγια καί Μεγάλη Σύνοδος»
τῶν δέκα Τοπικῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν,
τήν Πεντηκοστή τοῦ 2016, στό Κολυμπάρι τῆς Κρήτης**

Ἡ λεγομένη ἀπό πολλούς «Άγια καί Μεγάλη Σύνοδος» τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, πού συνήλθε τήν Πεντηκοστή τοῦ 2016 στήν Κρήτη, δέν ἦταν στήν πραγματικότητα οὔτε Άγια, οὔτε Μεγάλη, οὔτε Σύνοδος τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας. Σύμφωνα μέ τίς ἀποφάσεις τῶν Προσυνοδικῶν Διασκέψεων, πού προηγήθηκαν τῆς Διευρυμένης αὐτῆς Συνάξεως τῶν ἁγίων Προκαθημένων καί τῶν Ὁρθοδόξων ἀντιπροσώπων τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, δέν ἦταν «Άγια» ἡ Σύναξις αὐτή, διότι δέν ἦταν «έπομένη τοῖς ἁγίοις Πατράσι» (δέν ἀκολούθησε τήν θεολογία, τήν κάθαρση ἀπό τά πάθη, τόν φωτισμό τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καί τήν γνώση τῶν λόγων τῶν ὄντων καί τήν θεία ἔλλαμψη τοῦ ἀκτίστου φωτός (θέωση), πού εἶχαν οἱ Ἅγιοι Πατέρες τῆς Ὁρθοδοξίας τῶν Ἁγίων Οἰκουμενικῶν Συνόδων τῶν παρελθόντων αἰώνων). Δέν ἀκολούθησε ἡ Σύναξις αὐτή τούς Ἅγίους Πατέρες οὔτε τυπικῶς οὔτε οὐσιαστικῶς. Διότι, ἡ Σύναξις αὐτή ἀνεγνώρισε ὡς κανονικές Ἐκκλησίες τόν Παπισμό, τόν Προτεσταντισμό, τόν Μονοφυσιτισμό, τόν Μονοενεργητισμό, τόν Μονοθελητισμό, τόν Νεστοριανισμό, καί ἄφησε περιθώρια γιά τήν ἀναγνώριση τῶν προαναφερθεισῶν αἱρέσεων ὡς νομίμων παραδόσεων καί δρόμων πρὸς τόν ἴδιο Θεό, στόν ὁποῖο δηθεν πιστεύουν ὅλοι οἱ λαοί τῆς γῆς.

Δέν ἦταν «Μεγάλη» ἡ Σύναξις τῆς Κρήτης τοῦ 2016, διότι ἀπό τούς ὀκτακοσίους δέκα (810) κανονικούς Ὁρθοδόξους Ἐπισκόπους, πού ὑπάρχουν σήμερα σέ ὅλες τίς κανονικές Ὁρθόδοξες Τοπικές Ἐκκλησίες στόν πλανήτη Γῆ, ἐκλήθησαν νά συμμετάσχουν στήν Σύναξη τῆς Κρήτης μόνο ἑκατόν ἐξήντα (160) περίπου Ἐπίσκοποι, οἱ ὁποῖοι εἶχαν δικαίωμα μόνο νά ὑπογράψουν τίς προειλημμένες ἀποφάσεις τῆς Διασκέψεως τῶν Ἁγίων Προκαθημένων τῆς Ὁρθοδοξίας τοῦ Ἰανουαρίου 2016. Δέν εἶχαν δικαίωμα ψήφου ἢ ἐλευθέρου λόγου στήν Σύναξη τῆς Κρήτης οἱ 160 Ἐπίσκοποι, ἀλλά μόνο οἱ δέκα (10) ἅγιοι Προκαθήμενοι τῶν δέκα Τοπικῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν. Ἐπομένως, οὔτε Ὁρθόδοξη Συνοδικότητα εἶχε ἡ Σύναξις τῆς Κρήτης, σύμφωνα μέ τά προηγούμενα, οὔτε δεσμεύουν ὅλες τίς Τοπικές Ὁρθόδοξες Ἐκκλησίες οἱ ἀποφάσεις της.

Τά αποτελέσματα τῆς Συνάξεως τῆς Κρήτης εἶναι διασπαστικά τῆς ἐνότητος τῆς Ἐκκλησίας, διότι ἐξαιτίας τῆς ἔχουν δημιουργηθεῖ τρεῖς διαφορετικές πρακτικές μέσα στήν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία :

α) Ἡ πρώτη πρακτική εἶναι αὐτή, πού πιστεύουν οἱ οἰκουμενιστές, ὅτι δηλαδή οἱ ἀποφάσεις τῆς Συνάξεως τῆς Κρήτης τοῦ 2016 εἶναι ἐμπνευσμένες ἀπό τήν Χάρη τῆς Ἁγίας Πεντηκοστῆς.

β) Ἡ δεύτερη πρακτική εἶναι αὐτή, πού πιστεύουν οἱ σχισματικοί παλαιομερολογῖτες, οἱ οὐ κατ'ἐπίγνωσιν ζηλωτές καί οἱ ἀποτειχισμένοι χριστιανοί, ὅτι πρέπει δηλαδή ὅλοι οἱ Ὁρθόδοξοι Χριστιανοί νά διακόψουμε ἀμέσως τό μνημόσυνο ὄλων τῶν Ἐπισκόπων, πού ὑπέγραψαν τίς ἀποφάσεις τῆς Συνάξεως τῆς Κρήτης.

γ) Ἡ τρίτη πρακτική εἶναι αὐτή, πού πιστεύουν οἱ κατ'ἐπίγνωσιν ζηλωτές, ὅλοι οἱ Ὁρθόδοξοι Χριστιανοί, Ἐπίσκοποι, κληρικοί, μοναχοί καί λαϊκοί, ὅτι δηλαδή πρέπει νά παραμείνουμε μέσα στήν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία ὡς ζωντανά μέλη τῆς καί νά ἀγωνισθοῦμε νά ἀλλάξουμε τίς ἀποφάσεις τῆς Συνάξεως τῆς Κρήτης μέ συνοδικό, θεολογικό, κηρυκτικό καί ἐνημερωτικό τρόπο.

Ἐμεῖς ἀκολουθοῦμε τήν τρίτη πρακτική, διότι πιστεύουμε ὅτι γιά τώρα εἶναι ἡ πιο ἐνδεδειγμένη. Ἀργότερα, θά δοῦμε τί θά χρειασθῆ νά πράξουμε.

Παρακαλοῦμε, τέλος, τούς Οἰκουμενιστές καί τούς οὐ κατ'ἐπίγνωσιν ζηλωτές νά ἀκολουθήσουν τήν τρίτη πρακτική, ὥστε νά εἴμαστε ἐνωμένοι ὅλοι οἱ Ὁρθόδοξοι Χριστιανοί, κληρικοί, μοναχοί καί λαϊκοί, ὄχι μόνο πνευματικά, ἀλλά καί ἐκκλησιαστικά.

Άρχές Ὁρθοδόξου Θεολογίας καί Ποιμαντικῆς

Τούς τελευταίους δύο αἰῶνες κυρίως, ἀλλά καί προηγουμένως, ἀπό τόν 14^ο αἰῶνα μετά Χριστόν, ἡ Ὁρθόδοξη πατερική, ἡσυχαστική, εὐχαριστιακή θεολογία συγκρούσθηκε, χωρίς νά τό ἐπιδιώξη αὐτή, μέ τήν δυτική σχολαστική, φιλοσοφική, ἀριστοτελίζουσα, διανοησιαρχική θεολογία. Γράφει χαρακτηριστικά ὁ ἐπίσκοπος πρώην Βοσνίας καί Ἑρζεγοβίνης κ. Αθανάσιος Γιέβτιτς, Σέρβος ὁμολογητής, ὀρθόδοξος θεολόγος, στό βιβλίό του «Φῶς ἰλαρόν», ἐκδ. Ακρίτας, Αθήνα, Σεπτέμβριος 1991, σελ. 167-181 :

«Ὁ λατινόφρων Βαρλαάμ ἔπαιρνε ἀπό τόν Διονύσιο Ἀρεοπαγίτη μόνο τόν θεολογικό ἀγνωστικισμό του, δηλαδή τήν «ἀπόδειξη», ὅτι εἶναι ἐντελῶς ἀδύνατο νά γνωρίσεις τόν Θεό καί, ἐπομένως, κάθε συλλογισμός ἀκόμη καί ἀποδεικτικός, δέν μπορεῖ οὔτε νά χρησιμοποιηθεῖ οὔτε νά ἐφαρμοσθεῖ στήν θεολογία σάν μέθοδος γνώσεως τοῦ Θεοῦ. Ὁ ἅγιος Γρηγόριος Παλαμᾶς καί ὁ Νεῖλος Καβάσιλας, ἀντίθετα, μαρτυροῦν, μέσα στήν ἡσυχαστική θεολογία τους, πῶς ὑπάρχει ἡ ἀληθινή δυνατότητα νά γνωρίσουμε τόν Θεό, ὄχι βέβαια στήν οὐσία Του, ἀλλά, κατά πρῶτον λόγον, στίς «θεῖες ἐνέργειές» Του, πού ἀποτελοῦν τήν βάση τῆς θετικῆς, καταφατικῆς θεολογίας, καί ἐπομένως ἐφαρμόζουν τόν ἀρεοπαγιτικό ἀποφατισμό, μόνο κατά τήν ἀδυνατότητα νά γνωρίσουμε τήν θεία οὐσία...

...Ὁ Νεῖλος Καβάσιλας μπόρεσε νά ἐκθέσει τίς ἀκόλουθες θέσεις : «Εἶναι πολύ παλαιά ἡ Ἀποστολική Παράδοσις ὅτι πρέπει νά ἀποφεύγεται ἡ χρῆσις συλλογισμῶν στό ζήτημα τῆς πίστεως...

...Ἐάν τίθεται ἕνα θέμα θεολογικό, ἡ Ἀποστολική Παράδοσις καί ἡ θεία ἐντολή μᾶς συμβουλεύουν νά τό λύσουμε διά τῶν λόγων (=διά τῆς Ἀποκαλύψεως) τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καί ὄχι μέ τήν ἀνθρώπινη σοφία...

...Δέν ὑπάρχει τίποτα τό ἐκπληκτικό στό γεγονός ὅτι μερικοί ἐκκλησιαστικοί Διδάσκαλοι (Πατέρες) χρησιμοποιοῦν συλλογισμούς, πού τούς ὀνομάζουν ἀποδείξεις, μιλῶντας γιά τόν Θεό...

...Αὐτό τό ἔκαναν μόνον στήν πολεμική τους κατά τῶν αἰρετικῶν...

...Ὡστόσο, ὅταν ἀπευθύνονταν στούς δικούς τους (τούς πιστούς δηλαδή), τούς ὀμιλοῦσαν μέ γλῶσσα ἀλιευτική (δηλαδή ἀποστολική), καί ὄχι ἀριστοτελική...

...Τό χαρακτηριστικό τῆς συγκρούσεως μεταξύ ὀρθοδόξων βυζαντινῶν ἡσυχαστῶν ἀφ' ἑνός καί τῶν λατίνων παπικῶν σχολαστικῶν καί προδυτικῶν βυζαντινῶν σχολαστικῶν ἀφ' ἑτέρου, κατά τόν 14^ο αἰῶνα στήν Θεσσαλονίκη καί στά Βαλκάνια, ἦταν τό ἐξῆς : Οἱ σχολαστικοί ξεκινοῦσαν ἀπό τήν ἰδεοκρατική καί νοησιαρχική θεολογία, πού εἶχε στό ἀπώτερο βάθος της, σάν σημείο ἐκκινήσεως, μία φιλοσοφία οὐσιοκρατική (καί ἀπό τήν ἄποψη αὐτή δέν διέφερε πολύ ἀπό τήν ἑλληνική, κλασσική φιλοσοφία, ἔστω κι ἂν ἔφερε τό ὄνομα τῆς χριστιανικῆς φιλοσοφίας)· ἐνῶ οἱ ὀρθόδοξοι ἡσυχαστές ξεκινοῦσαν ἀπό τήν θεολογία τῆς Ἀποκαλύψεως, τῆς πείρας τῆς Χάριτος καί σωτηρίας, βιουμένης στήν Ἐκκλησία. Ἡ Θεολογία αὐτή στήν πραγματικότητα εἶναι ἡ ἔκφρασις καί αὐθεντική μαρτυρία γιά τήν ζωντανή ἐμπειρία τῆς ἐπιγνώσεως τοῦ προσωπικοῦ Θεοῦ, φανερωθέντος ἐν τῷ Χριστῷ. Ὁ προσωπικός αὐτός Θεός εἶναι Τριάδα, πού δέν εἶναι σέ πρώτη γραμμῆ «ἡ Οὐσία» ἢ «τό Ὄν», ἀλλά ὁ βιβλικός *Yahwe* = ὁ Ὄν, ὁ Θεός ὁ Ζῶν, προσωπικός, ἐλεύθερος καί ἐνεργητικός, Θεός τῆς ἀγάπης καί τῆς κοινωνίας, Θεός, πού ἀληθινά ἐγκατέστησε καί οἰκονόμησε τήν σωτηριώδη κοινότητα μέ τόν ἄνθρωπο καί τό ἀνθρώπινο γένος ἐν τῷ Υἱῷ Του τῷ Ἀγαπητῷ, μέ τήν φωτιστική χάρις τοῦ Παρακλητικοῦ Πνεύματος. Αὐτή ἡ Χάρις τοῦ Ἁγίου Πνεύματος εἶναι αἰσθητή στήν ἡσυχαστική ἐμπειρία σάν ἐνέργεια θεία, αἰώνια, ἄκτιστη, καί ὄχι κτιστή, σάν ἀγάπη, προσφερομένη ἐλεύθερα ἀπό τόν Θεό στόν ἄνθρωπο, σάν ἀγαπητική χάρις θείας «προελεύσεως» (ἢ στόν πληθυντικό : σάν «πρόοδοι», ὅπως ἔλεγαν οἱ ἡσυχαστές) τοῦ Θεοῦ πρός συνάντησιν τῶν δημιουργημάτων Του, μέ σκοπό μιᾶ ζωντανή καί ἄμεση κοινωνία καί ἔνωση προσωπική, ἀναλλοίωτη, γιά τήν πραγματοποίηση μιᾶς κοινωνίας ἀείζωης, σωτηριώδους, κοινωνίας θεανθρωπίνης καί θεοποιούσης».

Δυστυχῶς, ὅμως, ἐπεκράτησε ἡ ἀντιησυχαστική, ἀριστοτελική θεολογία τούς τελευταίους δύο (2) αἰῶνες σέ ὅλες τίς πτυχές τῆς αἰρετικῆς παπικῆς παρασυναγωγῆς καί στίς προτεσταντικές κοινότητες, ἀλλά καί γενικώτερα ἐπηρέασε ὅλο τόν Δυτικοευρωπαϊκό Πολιτισμό, Παράδοση, Ζωή καί τρόπο σκέψεως καί φρονήματος. Πολλοί ὀρθόδοξοι θεολόγοι καί διανοοῦμενοι, ἀλλά καί Γραικῦλοι, πού ἐσπούδαζαν στήν Δύση, ἐμπολιάζονταν ἀπό τόν ὀρθολογισμό, τόν Διαφωτισμό, τόν ἐγκοσμιοκρατικό στεῖρο ἐθνικισμό, τόν θεωρητικό καί πρακτικό ὕλισμό, τήν νοησιαρχία (σκέφτομαι, ἄρα ζῶ καί ὑπάρχω), τήν ἀνηθικότητα, τόν ἐκκοσμικευμένο γενικά ἀνθρωποκεντρισμό καί φιλαυτία, τήν αὐτοδικαίωση, αὐτοέρωτα, αὐτοειδωλοποίηση, αὐτοθέωση, αὐτονόμηση.

Αρχηγός τῶν Γραικύλων Εὐρωπαϊστῶν ἦταν ὁ ἀνακηρυχθεὶς, δυστυχῶς, ὡς διδάσκαλος τοῦ Γένους, Ἀδαμάντιος Κοραΐς, φιλόσοφος, φιλόλογος, ἱστορικός, πού εἶχε ἀπὸ τοὺς πρώτους τότε συλλάβει τὴν ἰδέα τῆς Εὐρωπαϊκῆς ἐνότητος, τῆς ἐνώσεως δηλαδή σέ ἓνα κράτος ὄλων τῶν Εὐρωπαϊκῶν ἐθνοτήτων. Παραπέμπουμε, γιὰ νά μὴ μακρογορήσουμε, γιὰ περαιτέρω διεξοδική μελέτη τῶν ἐπιπτώσεων τῶν Κοραϊκῶν δοξασιῶν, στό βιβλίο τοῦ πρωτοπρεσβ. πατρὸς Γεωργίου Μεταλληνοῦ «Παράδοση καὶ ἀλλοτρίωση», ἐκδ. Δόμος, Ἀθήνα 1994, σελ. 139-190 :

«Ἡ κριτικὴ τοῦ πατρὸς Ρωμανίδη πολλές φορές γίνεται ἔντονα καυστικὴ. Οἱ ρωμαϊκές καὶ ἀθηνεϊκὰ πατερικὲς προϋποθέσεις του τὸν ἀναγκάζουν νά εἶναι ἀπορριπτικὸς ἀπέναντι στὸν Κοραῖ καὶ τὴν τακτικὴ του. Ὡς τύπος τοῦ τότε Εὐρωπαίου ἀρχαιολάτρου καὶ ρατσιστοῦ, ἐπίστευεν ὁ Κοραΐς, ὅτι ὑπάρχει τὸ γνήσιον ἀρχαῖον, τὸ ὁποῖον παραφθείρεται, καὶ πρέπει νά καταβάλωμεν πᾶσαν δυνατὴν προσπάθειαν νά τὸ ἀποκαθάρωμεν καὶ νά τὸ ἐπαναφέρωμεν εἰς τὴν ἀρχαῖαν καὶ πρώτην του γνησιότητα...

... Στό νέο κράτος τῆς Ἑλλάδος «ἐπεβλήθη ἡ γραμμὴ τοῦ Ἀδαμαντίου Κοραῖ», δηλαδή : «Ὁ Μοναχισμὸς καὶ ἡ Ἐκκλησία γενικῶς πρέπει νά προσαρμοσθοῦν εἰς τὰ Εὐρωπαϊκὰ πρότυπα, ὡς εἶχε γίνει εἰς τὴν Ρωσσίαν κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ Μεγάλου Πέτρου. Ἔτσι βλέπομεν, διατί κατεκλύσθη ἡ νέα Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος μέ ἀρχιτεκτονικὴν, μουσικὴν, εἰκονογραφίαν, ἀλλὰ καὶ θεολογίαν καὶ πνευματικότητα ἰσχυρῶς ἐπηρεασμένην ἀπὸ τὴν Ρωσσίαν καὶ τὴν Εὐρώπην»...

... «Ὁ Κοραῖς ἐταύτιζε τὴν φιλοσοφία μέ τὴν ἀλήθεια. Ἡ φιλοσοφία εἶχε γι'αὐτόν «δύναμιν ἰσόθεον». Δέν εἶδε ποτέ τὴν Ὁρθοδοξία ὡς ἀποκεκαλυμμένο τρόπο ζωῆς καὶ ἀγιοπνευματικῆς ἐμπειρίας, ὅπως συνέβη λ.χ. μέ τὸν Ἀλέξανδρο Παπαδιαμάντη...

... Οὔτε πάλι - ἀνεξάρτητα ἀπὸ τὸ ἂν διάβαζε Πατέρες – εἶδε τὴν θεολογία τους ὡς πρακτικὴ ἐπιστήμη-θεραπεία τοῦ πεπτωκότος ἀνθρώπου, κάτι δηλαδή περισσότερο ἀπὸ μιά θεωρητικὴ ἐπιστήμη (γνώση) ἢ κώδικα ἠθικῆς...

... Ὁ Κοραῖς ἐταύτιζε τὴν θρησκεία μέ τὴν πολιτικὴ ἠθικὴ. Χρησιμοποιεῖ συχνὰ Πατέρες ὁ Κοραῖς, ἀλλὰ μέ ἓνα πνεῦμα ὑποκειμενικοῦ ἐκλεκτισμοῦ, κάτι, πού ἐπιβάλλει τὸ πνεῦμα τοῦ διαφωτισμοῦ, ἀπὸ τὸ ὁποῖο ἐμφορεῖται...

... Ὁ Κοραῆς ἐζητοῦσε στά ἔργα τῶν Πατέρων - ἀγαπητά στούς συμπατριῶτες του - ιδέες, πού θά ἐστήριζαν τίς δικές του ἀπόψεις...

... Ἐβλεπε τούς Πατέρες ὡς στηρίγματα του, καί ὄχι ὡς φορεῖς ἀληθείας καί διδασκάλους ζωῆς ἀληθινῆς. Γι'αὐτό καί ἐρμηνεύει τούς Πατέρες σύμφωνα μέ τίς πολιτικές ἀρχές του...

... Καί κατά τόν Α. Παπαδερό, ὁ Κοραῆς δέν θίγει μέν τό δογματικό περιεχόμενο τῆς ἐκκλησιαστικῆς διδασκαλίας, ἀπορρίπτει ὅμως τόν παραδοσιακό τρόπο προσεγγίσεως καί βιώσεώς του. Στήν «ἀληθῆ θρησκείαν» τοῦ Κοραῆ δέν ὑπάρχει χῶρος γιά «μυσταγωγία», «θεωρία», «οὐρανοκατέβατον φῶς», «μυστικισμό». Ὅλα αὐτά τά θεωρεῖ νεοπλατωνικά, ὅπως ἄλλωστε καί ὄλοι οἱ δυτικοί ἢ δυτικόφρονες. Ἡ Ὀρθοδοξία στόν Κοραῆ ἔχει καταστήσει νεκρό γράμμα, δηλαδή ἄσαρκη ἰδεολογία, πού, εἴτε ἀπορρίπτεται εἴτε ὄχι, εἶναι ἓνα καί τό αὐτό».

Βέβαια τά τελευταῖα πενήντα (50) χρόνια παρατηρεῖται παγκοσμίως μιά ζωογόνος ἀντικειμενική στροφή πρὸς τήν ἡσυχαστική, εὐχαριστιακή, ἀγιοπνευματική, ὀρθόδοξη θεολογία τῶν ἀγίων Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας. Γίνονται ἐκδόσεις πατερικῶν κειμένων μέ μεταφράσεις, σχόλια καί εἰσαγωγές, κριτικές καί προσπάθεια νά λυθοῦν σύγχρονα προβλήματα πάσης φύσεως βάσει τῶν θέσεων - θεολογικῶν, ἀσκητικῶν, λειτουργικῶν - τῶν Πατέρων. Ἐπανδρώνονται παλαιά μοναστήρια καί κτίζονται καινούργια ἀπό νέους καί νέες κυρίως, μορφωμένους καί συνειδητούς ἀγωνιστές τῆς Ὀρθόδοξου πίστεως καί ζωῆς. Ὅπως π.χ. ἀνθεῖ ὁ ἀνδρικός μοναχισμός στό Ἅγιον Ὄρος, στή Ρωσσία, στή Ρουμανία καί ὁ γυναικεῖος μαζί μοναχισμός στήν Ἑλλάδα, στήν Ἀνατολική Εὐρώπη, στίς Η.Π.Α. καί στόν Καναδά. Φυσικά δέν ἔμεινε πίσω καί ἡ Κύπρος μας, στήν ὁποία παρατηρεῖται ἀνθηση καί ἀναγέννηση γενικά τῆς Ἑλληνορθόδοξου Παραδόσεως καί πατερικῆς θεολογίας, καί εἰδικά τοῦ Μοναχισμοῦ, ἀνδρικοῦ καί γυναικεῖου. Εἶναι δέ ἀξιέπαινο τό γεγονός ὅτι οἱ περισσότεροι Ἐπίσκοποι τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου ὄχι μόνο ζοῦν ἐμπειρικά ὅσο μποροῦν τόν μοναχισμό, ἀλλά καί παρέχουν τήν πατρική τους προστασία, τήν οικονομική, πνευματική καί ἐνίοτε νομική κάλυψη, πρὸς τούς Μοναχοῦς, γιά νά μποροῦν ἀπερισπάστως καί χωρίς ἔξωθεν πιέσεις, νά ἀσχολοῦνται μέ τήν κάθαρση τῶν παθῶν, τόν φωτισμό, τήν θεία ἔλλαμψη, τήν ἀκτημοσύνη, τήν παρθενία, τήν ὑπακοή, τήν ἐθνική καί κοινωνική προσφορά πρὸς τούς σημερινούς παραπαίοντες, ἀπαρηγόρητους καί ἀποξενωμένους ἀνθρώπους.

Κλείνουμε τό παρόν κεφάλαιο μέ τήν κατάθεση τῶν ἀρχῶν τῆς ὀρθοδόξου θεολογίας καί ποιμαντικῆς, ὅπως μᾶς γνωστοποιήθηκαν ἀπό τόν ἅγιο Γέροντα Παῖσιο Καππαδόκη τόν Ἄγιορείτη :

α) «Εἰ θεολόγος εἶ, ἀληθῶς προσεύξῃ· εἰ ἀληθῶς προσεύξῃ, θεολόγος εἶ». (Ἐάν εἶσαι θεολόγος, νά προσεύχεσαι ἀληθινά· ἔάν ἀληθινά προσεύχεσαι, εἶσαι θεολόγος) ἅγιος Γρηγόριος Θεολόγος καί Εὐάγριος.

β) «Ἐξελεξάμην παραρριπτεῖσθαι ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ Θεοῦ μου μᾶλλον ἢ οἰκεῖν με ἐν σκηνώμασιν ἀμαρτωλῶν». (Ἐδιάλεξα νά εἶμαι παραπεταμένος μέσα στό σπίτι τοῦ Θεοῦ μου μᾶλλον, τήν Ἐκκλησία, παρά νά κατοικῶ στά σκηνώματα, στά σπίτια τῶν ἀμετανοήτων ἀμαρτωλῶν) Προφητάναξ Δαυῖδ.

γ) «Ματαιότης ματαιοτήτων τά πάντα ματαιότης». Ἐκκλησιαστής.

δ) «Ἐκεῖνον (τόν Χριστόν) καί ἐκείνους (τούς ἀνθρώπους) δεῖ αὐξάνειν, ἐμέ δέ ἐλατοῦσθαι» (Ἰωάννου 3, 30). (Ἐκεῖνος, ὁ Χριστός δηλαδή, καί ἐκεῖνοι, οἱ ἄνθρωποι δηλαδή, πρέπει νά αὐξάνωνται ὡς πρός τήν δόξα καί τιμή, ἐγώ ὅμως νά ἐλαττώνομαι, νά ταπεινώνωμαι) Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Βαπτιστής, Προφήτης καί Τίμιος Πρόδρομος.

ε) «Δόξα τῷ Θεῷ πάντων ἕνεκεν». «Εἴτε οὖν ἐσθίετε εἴτε πίνετε, εἴτε τι ποιεῖτε, πάντα πρός δόξαν τοῦ Θεοῦ ποιεῖτε». (Α' Κορινθίους 10, 31). (Ἄς δοξάζεται ὁ Θεός γιά ὅλα ὅσα συμβαίνουν, εἴτε καλά, εἴτε κακά) Ἅγιος Ἰωάννης Χρυσόστομος. (Εἴτε τρῶτε, εἴτε πίνετε, εἴτε κάνετε κάτι, ὅ,τιδήποτε, ὅλα νά τά κάνετε πρός δόξαν Θεοῦ) Ἀπόστολος Παῦλος.

στ) «Πρῶτον ἀγιασθῆναι, εἶτα ἀγιάσαι. Πρῶτον φωτισθῆναι, εἶτα φωτίσαι. Πρῶτον σοφισθῆναι, εἶτα σοφίσαι. Πρῶτον σωθῆναι, εἶτα σῶσαι. Πρῶτον καθαρθῆναι, εἶτα καθάραι. Πρῶτον ποιεῖτε, εἶτα διδάξαι. Πρῶτον ἀρπάσαι ἐκ τοῦ διαβόλου καί εἶτα δοῦναι Θεῷ τὰς ψυχάς τῶν ἀνθρώπων». (Πρῶτα νά ἀγιασθῆς καί ἔπειτα νά ἀγιάσης ἄλλους. Πρῶτα νά φωτισθῆς καί μετά νά φωτίσης ἄλλους. Πρῶτα νά γίνῃς σοφός καί μετά νά κάνῃς ἄλλους σοφούς. Πρῶτα νά σωθῆς καί μετά νά σώσης ἄλλους. Πρῶτα νά καθαρῇς ἀπό τά πάθη, τίς ἀμαρτίες καί τόν θάνατο καί ἔπειτα νά καθαρῶσαι ἄλλους. Πρῶτα νά πράττῃς τίς ἐντολές τοῦ Χριστοῦ καί μετά νά διδάξῃς ἄλλους. Πρῶτα νά ἀρπάξῃς τίς ψυχές τῶν ἀνθρώπων ἀπό τόν διάβολο καί μετά νά τίς παραδώσης στόν Θεό) Ἅγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος.

ζ) «Τό Ὄρθοδοξεῖν ἐστὶν τό ἀεὶ σχοινοβατεῖν». «Θεολόγει ἀλιευτικῶς, οὐχὶ δέ ἀριστοτελικῶς». (Ἡ Ὄρθοδοξία καί ἡ ὀρθοπραξία εἶναι μία συνεχῆς σχοινοβασία. Νά θεολογῆς ἀλιευτικῶς, δηλαδή ἀποστολικῶς καί πατερικῶς, ἐκφράζοντας τήν ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι ἐμπειρία, θεογνωσία καί θεοπτία, μέ σκέψη, λόγο, γραφή καί πράξη, ὄχι δέ φιλοσοφικῶς, ὄχι ἀριστοτελικῶς, ὄχι σχολαστικῶς) Ἅγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος.

η) Νά κάνης ὑπακοή ἀδιάκριτη καί τελεία στήν Ὄρθόδοξη Ἐκκλησία, Παράδοση, Ζωή, Θεολογία διά τῆς ὑπακοῆς στόν οἰκεῖο κανονικό ὀρθόδοξο ἐπίσκοπο καί στόν πνευματικό καθοδηγητή, ἐξομολόγο καί Γέροντά σου, ἄν θέλῃς νά θεολογῆς ἐκκλησιαστικά, θεόπνευστα, ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι. Μόνο σέ δύο περιπτώσεις δικαιούσαι νά μήν κάνεις ὑπακοή : Πρῶτον, ἄν ὁ ἐπίσκοπος ἢ ὁ πνευματικός-ἐξομολόγος κηρύττει φανερά ἢ κρυφά αἰρετικά δόγματα καί ἐπιμένει ἀμετανόητος σέ αὐτά, παρ' ὅλες τίς συστάσεις, πού τοῦ γίνονται. Καί δεύτερον, ἄν σοῦ ζητᾶ νά πράξης ἀμαρτία, πού εἶναι χωρισμός ἀπό τόν Θεό.

θ) Να εἶσαι πάντοτε θεόκλητος καί ὄχι αὐτόκλητος θεολόγος. Λέγει ὁ Χριστός μας στούς Μαθητές καί Ἀποστόλους : «Καθώς ἀπέσταλκέ με ὁ Πατήρ, καγὼ πέμπω ὑμᾶς» (Ἰωάννου 20, 21). «Ἴδού ἀποστέλλω ὑμᾶς ὡς πρόβατα ἐν μέσῳ λύκων. Γίνεσθε οὖν φρόνιμοι ὡς οἱ ὄφεις καί ἀκέραιοι ὡς αἱ περιστεραί» (Ματθαίου 10, 16).

ι) Ἑρώτηση : Γέροντα Παῖσιε, τί εἶναι θεολογία;

Γέρων Παῖσιος : Θεολογία εἶναι ἡ θεοπτία. Αὐτός, πού βλέπει τόν Θεό, αὐτός γράφει καί κηρύττει γιά τόν Θεό, ἢ αὐτός, πού αἰσθάνεται ἐμπειρικά τόν Θεό ἢ ἀκολουθεῖ τούς θεόπτες ἀγίους ἀνθρώπους, Πατέρες, παλαιούς καί νέους, αὐτός εἶναι σωστός ὀρθόδοξος θεολόγος.

ια) Σωστός ὀρθόδοξος θεολόγος εἶναι αὐτός, πού προσεύχεται μέ τήν νοερά προσευχή, πολεμῶντας τόν διάβολο, χωρίς ὅμως νά παρασύρεται ἀπό αὐτόν εἴτε πρός τήν ὑπερηφάνεια, εἴτε πρός τήν ἀπόγνωση, εἴτε πρός τό μῖσος ἐναντίον ἀνθρώπων, εἴτε πρός τήν αἴρεση, εἴτε πρός τήν ἀνηθικότητα.

Οἱ ἀπαραίτητες πνευματικές προϋποθέσεις γιά νά ἀσκῇ ὁ ὀρθόδοξος θεολόγος τήν νοερά καρδιακή μονολόγιστη εὐχή «Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, Γίε τοῦ Θεοῦ, ἐλέησόν με τόν ἀμαρτωλόν», χωρίς κίνδυνο νά πλανηθῇ καί νά παρασυρθῇ ἀπό τόν διάβολο, εἶναι οἱ ἑξῆς :

- 1) Ἐνθύμηση ἁμαρτιῶν μας (5 λεπτά).
- 2) Αὐτομεμφία, αὐτοκατηγορία, αὐτοκατάκριση γιά τίς ἁμαρτίες μας (5 λεπτά)
- 3) Μνήμη θανάτου, κρίσεως, κολάσεως (5 λεπτά)
- 4) Συχνή συμμετοχή στή θεῖα Μυστήρια τῆς Ὁρθόδοξου Ἐκκλησίας, κυρίως μετάνοια, ἔξομολόγηση, Θεῖα Κοινωνία.
- 5) Νά ἔχουμε ταπεινωση, πού ἐλκύει τήν θεῖα ἄκτιστη χάρη.

Ἄν κάνουμε αὐτά, τότε μπορούμε νά ἀσκοῦμε τήν νοερά καρδιακή προσευχή, χωρίς κίνδυνο νά πλανηθοῦμε και νά παρασυρθοῦμε ἀπό τόν διάβολο.

ιβ) Ἄν ἕνας κληρικός καί θεολόγος θέλη νά ἐπιτύχη τήν σωτηρία του καί τῶν πνευματικῶν του τέκνων ἤ μαθητῶν, θά πρέπει νά προσέξῃ νά ἐφαρμόσῃ τά ἑξῆς :

1) Νά ἔχη καθαρότητα καί ἔντιμο βίο. Παρθενία ψυχῆς καί σώματος ὁ ἄγαμος καί τίμιο γάμο καί ἀμίαντη κοίτη ὁ ἕγγαμος.

2) Νά τηρῇ μέ πνευματική διάκριση, πότε αὐστηρά, πότε ἐπιεικῶς, ἀνάλογα μέ τό πρόσωπο, τήν κατάσταση, τόν χρόνο, τήν ἡλικία, τήν μόρφωση καί ἰδίως τήν μετάνοια τοῦ ἔξομολογουμένου, τούς Ἱερούς Κανόνες καί τά ἐπιτίμια. Γενικά, νά ἐφαρμόζῃ στή Μονή ἤ στήν ἐνορία τούς Ἱερούς Κανόνες τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων, τῶν Ἁγίων Οἰκουμενικῶν καί Τοπικῶν Συνόδων καί τῶν Ἁγίων Πατέρων, ὁ ἱερωμένος, ἕγγαμος ἤ ἄγαμος.

3) Νά κάνῃ ὁ ἱερεὺς καί ὁ θεολόγος ἀθόρυβη, κρυφή, πνευματική, ἀσκητική ἐργασία στόν ἑαυτό του πρῶτα καί μετὰ ὁ Θεός, χωρίς ὁ ἄνθρωπος νά τό ἐπιδιώκῃ ἐγώιστικά, χωρίς νά θέλῃ ὁ ἄνθρωπος κοινωνική ἀναγνώριση τῶν πνευματικῶν του ἀγώνων, θά κάνῃ σωστή, κατηχητική, φιλανθρωπική καί ποιμαντική ἐργασία καί στή Μονή καί στήν ἐνορία.

ιγ) Ἄν θέλῃ ὁ ἱερωμένος καί ὁ ὀρθόδοξος θεολόγος νά ἀσκήσουν κατά Θεόν, ὄχι κατά τοῦ Θεοῦ καί τῶν συνανθρώπων τους, τά λειτουργήματά τους, πρέπει νά κάνουν δύο πράγματα, πού καί οἱ ἅγιοι Ἀπόστολοι καί Πατέρες ἐφάρμοσαν :

1) Νά συνδέσουν και συνδυάσουν τήν Ὁρθόδοξη Λατρεία μέ τήν Θεολογία.

2) Νά συνδέσουν τήν Ὁρθόδοξη θεολογία πλέον, πού συνδυάζει τήν Ὁρθόδοξη Λατρεία μέ τήν ἀσκητική καί δογματική θεολογία, μέ τά αἰώνια καί σύγχρονα προβλήματα πάσης φύσεως, πού ἀπασχολοῦν προσωπικά τόν κάθε ἄνθρωπο, ἀλλά καί ὅλο τόν κόσμο.

Γιά νά κατοχυρώσουμε καί ἐμπλουτίσουμε τίς θέσεις μας στό προαναφερθέν θέμα, παραπέμπουμε στά ἐξῆς θεολογικά κείμενα :

α) Ἀγίου Γρηγορίου Θεολόγου, *Πέντε θεολογικοί λόγοι*, ἐκδ. ΕΠΕ – Γρηγόριος Παλαμᾶς, τόμος 4, Θεσσαλονίκη 1976.

β) πατρός Δημητρίου Στανιλοάε, *Θεολογία καί Ἐκκλησία*, ἐκδ. Τήνος, Ἀθήνα 1989. Ἰδίως τά κεφάλαια Στ' καί Ζ', σελ. 179-218.

γ) πατρός Δημητρίου Στανιλοάε, *Ὁ Θεός, ὁ κόσμος καί ὁ ἄνθρωπος· εἰσαγωγή στήν ὀρθόδοξη δογματική θεολογία*, ἐκδ. Ἀρμός, Ἀθήνα, Μάρτιος 1995².

δ) Ἀρχιμ. Γεωργίου Καψάνη, *Ἡ ποιμαντική διακονία κατά τούς ἱερούς κανόνες*, ἐκδ. Ἄθως, Πειραιεύς 1976.

ε) Ἀρχιμ. Γεωργίου Καψάνη, *Θέματα Ἐκκλησιολογίας καί Ποιμαντικῆς*, ἐκδ. Ἱερᾶς Μονῆς Ὁσίου Γρηγορίου, Ἅγιον Ὄρος 1998³.

**Απορίες και ἐρωτήσεις ἐν σχέσει με τήν Οἰκουμενι(στι)κή Κίνηση
γιά τήν ἔνωση τῶν αἰρέσεων μετά τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας καί τόν
διαθρησκειακό συγκρητισμό**

Οἱ ὑφιστάμενες ἐθνική, ἐκκλησιολογική καί θεολογική σύγχυση καί σκοτεινότητα ἐπιτείνονται προγραμματισμένα, τηλεκατευθυνόμενα καί ὑπουλα «μέ τό χάπι χρυσωμένο καί ζαχαρωμένο». Ἐμφανίζονται δέ ἡ σύγχυση καί σκοτεινότητα, στόν μέν χῶρο τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας ὡς τήρηση αὐστηρή τῶν πατροπαραδότων παραδόσεων μέ σύγχρονη «ἀποτείχιση» καί ἀπόσχιση ἀπό τήν ἐπίσημη Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία πολλῶν Ὁρθοδόξων χριστιανῶν καί ἔνταξή τους στίς πολλές σχισματικές παλαιομερολογιτικές παρατάξεις. Στόν δέ χῶρο τῆς Οἰκουμενιστικῆς συγκρητιστικῆς θεολογικῆς κατευθύνσεως καί κινήσεως, ἐντάσσονται πολὺς κληρὸς καί λαός γιά διαφόρους λόγους :

Λόγω α) Ἄγνοιας, β) Λήθης, καί γ) Ἀκηδείας. Δηλαδή,

α) Λόγω ἄγνοιας τῶν βασικῶν ἀρχῶν καί κριτηρίων τῆς Ὁρθοδόξου Ἀποστολικῆς, Πατερικῆς, μοναστικῆς, μαρτυρικῆς καί προφητικῆς, νηπτικῆς, κοινωνιολογικῆς καί ἐκκλησιολογικῆς θεολογίας τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, τῆς Μιᾶς καί Μόνης Ἐκκλησίας.

β) Λόγω λήθης, δηλαδή ἀμνησίας τοῦ ὀνόματος καί τῆς ἀγάπης τῆς Ἁγίας Τριάδος πρὸς τόν ἄνθρωπο καί τήν ὑπόλοιπη Δημιουργία, ὄρατῆ καί ἀόρατῆ, ἐκ μέρους τῶν ἀνθρώπων, προέκυψαν κοινωνικές καί προσωπικές ἀχαριστίες, ἀγνωμοσύνες, ἀσυνειδησίες, πωρώσεις, ἀναισθησίες πολλῶν, κυρίως χριστιανῶν, ἔναντι τοῦ Θεοῦ, καί

γ) Λόγω ἀκηδίας, δηλαδή πνευματικῆς καί σωματικῆς κάποτε ἀπραξίας, ἀμελίας καί ἀδιαφορίας γιά ὅσα γίνονται μέσα μας καί γύρω μας, στόν ὄρατό καί ἀόρατο κόσμο, σέ ἐθνικό, παγκόσμιο καί ἐκκλησιαστικό ἐπίπεδο. Ἐπῆλθε μιᾶ ἀφασία, νάρκωση καί νωχελῆς κατάσταση, πού ἐπέτρεψε στόν διάβολο νά κυριαρχήσῃ ξανά - ἐλπίζουμε παροδικά, προσωρα καί προσωρινά - ἐπάνω στόν ἄνθρωπο καί στήν ὑπόλοιπη Δημιουργία. Π.χ. τό 90% τοῦ πνευματικοῦ καί ὑλικοῦ πλούτου τῆς Γῆς εἶναι σήμερα στά χέρια τῶν Ἑβραίων, μασόνων καί νεοεποχιδῶν. Τό φακέλλωμα τῶν ἀνθρώπων ὅλης τῆς Γῆς ἔχει σχεδόν ὀλοκληρωθῆ μέ τήν συγκέντρωση, μέσω ἠλεκτρονικῶν ὑπολογιστῶν, προσωπικῶν πληροφοριῶν, κάθε πτυχῆς ἀνθρωπίνης δραστηριότητος, μυστικῆς,

ιδιωτικῆς, δημοσίας. Πολλοί ἔχουν σφραγισθῆ στό χέρι καί στό μέτωπο ἢ ἔχουν ταυτότητες ἀστυνομικές ἢ ἄλλου εἶδους, μέ τόν γραμμωτό κώδικα BAR-CODE καί τό 666, ἀριθμό τοῦ ὀνόματος τοῦ Ἀντιχρίστου. Ἡ μοντέρνα μουσική ρόκ ἔντ ρόλ, χέβυ μέταλ καί λοιπή, πού σαγηνεύει καί δαιμονοποιεῖ τούς περισσότερους νέους σέ ὅλο τόν κόσμο, τά ναρκωτικά, ἡ ἀναρχία - καί ἡ φασιστική καί ἡ κομμουνιστική - ἡ ἀνηθηκότητα, ἡ ἀνεργία, ἡ ἀποξένωση, ἡ ἀπογοήτευση, ἡ καταστροφή τοῦ φυσικοῦ περιβάλλοντος, ἡ πλύση ἐγκεφάλου καί ἡ παραπληροφόρηση, πού κάνουν τά Μέσα Εὐρείας Ἐπικοινωνίας καί Ἐνημερώσεως (ΜΜΕ), ἔχουν ἐτοιμάσει τόν δρόμο γιά τήν ἔλευση τοῦ Ἀντιχρίστου. Ἐκτός, βεβαίως, ἂν ἐπέμβῃ δυναμικά ὁ Κύριος τῆς ἱστορίας, τῆς ἀνθρωπότητας καί τῆς λοιπῆς Δημιουργίας, Ἰησοῦς Χριστός, ἀνατρέψει τά σχέδια τοῦ διαβόλου καί τῶν ὀργάνων του, καί δώσει παράταση, χρόνο μετανοίας στήν παραπαίουσα ἀνθρωπότητα.

Βέβαια, δέν πρέπει νά εἴμαστε ἀπαισιόδοξοι, ὁτιδήποτε κακό καί ἂν συμβῆ, συμβαίνει ἢ προαισθανόμαστε, ἀπό τόν καπνό καί τήν δυσωδία, πού ἀναδύεται, ὅτι πρόκειται νά συμβῆ. Ὁ ἅγιος Γέροντας Παῖσιος Καππαδόκης ὁ Ἀγιορείτης, ἐμάθαμε ὅτι εἶπε κάποτε πρὸς ἐνίσχυση, μετάδοση ἐλπίδος καί γιά νά ἀντιμετωπίσουμε μέ πνεῦμα ὑπομονῆς τά ἐπερχόμενα δεινά, τό ἐξῆς δίστιχο :

«Μετά τήν μπόρα τήν δαιμονική,
θά ἔλθῃ ἡ λιακάδα ἡ θεϊκή».

Τό ἴδιο μήνυμα στέλλει πρὸς ὅλους τούς ἀνθρώπους καί ὁ Ἄγγλος, διεθνoῦς καί παγκοσμίου κύρους, Βυζαντινολόγος καθηγητής **Στῆβεν Ράνσιμαν** : «Ὁ εἰκοστός πρῶτος (21^{ος}) αἰῶνας μετά Χριστόν θά εἶναι ὁ αἰῶνας τῆς Ὁρθοδοξίας».

Ποιά εἶναι ἡ προσωπική μας εὐθύνη, ὡς ἀνθρώπων, ὡς ἐπιστημόνων, ὡς ὀρθοδόξων Ἑλλήνων Κυπρίων, ἔναντι τῆς καταστάσεως, πού προηγουμένως ἀναπτύξαμε; Ποιά θέση θά λάβουμε, γιά νά μὴ χάσουμε τήν ψυχή καί τό σῶμα μας ὁ καθένας καί ὅλοι μαζί, γιά τά θέματα αὐτά; Τί περιμένει ὁ λαός τῆς Ἑλληνορθοδόξου Κύπρου μας, τόσο ἀπό τήν ἐπιστημονική κοινότητα, ὅσο καί ἀπό τήν ἐκκλησιαστική, πολιτική, διανοουμενιστική, στρατιωτική, πανεπιστημιακή καί οικονομική ἡγεσία τῆς ἰδιαίτερῆς μας πατρίδος καί τῆς Μητροπολιτικῆς Ἑλλάδος; Ἐχουμε ἢ δέν ἔχουμε εὐθύνη καί γιά τόν ὑπόλοιπο ἀνθρώπινο πληθυσμό τῆς Γῆς,

πού δέν ἔχει πνευματικούς ἡγέτες καί ποιμένες, πού ἐμεῖς εὐτυχῶς ἔχουμε, δόξα τῷ Θεῷ;

Τά ἐρωτήματα καί οἱ ἀπορίες μας αὐτές δέν ὑποκρύπτουν δόλο ἢ ἀπάτη. Δέν θέλουμε νά φέρουμε σέ δύσκολη θέση κανέναν, οὔτε ψάχνουμε νά βροῦμε ἀφορμή, γιά νά κατηγορήσουμε κάποιον δημοσίως. Ἐπίσης, δέν ἐπιθυμοῦμε νά ἀποσχισθοῦμε ἀπό τήν Ἀγιωτάτη Ὁρθόδοξη Ἀποστολική Ἐκκλησία τῆς Κύπρου. Ἐβαπτισθήκαμε, ἐμυρωθήκαμε, ἐξομολογούμαστε, κοινωνοῦμε τό Σῶμα καί Αἷμα τοῦ Χριστοῦ, παντρευτήκαμε ἢ ἐγίναμε μοναχοί ἢ κληρικοί μέσα στήν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία τῆς Κύπρου, ἡ ὁποία εἶναι ἡ ζωντανή συνέχεια τῆς ἀρχαίας Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας, ἔχει τήν ἄκτιστη θεία χάρη τοῦ Παναγίου καί Τελεταρχικοῦ Πνεύματος, τό ὁποῖον «ὄλον συγκροτεῖ τόν θεσμόν τῆς Ἐκκλησίας». Δέν ἀναζητοῦμε σκάνδαλα, φατριασμούς καί σχίσματα, οὔτε θέλουμε νά ἐπιρρίψουμε εὐθύνες σέ κανέναν, γιά ὅσα συμβαίνουν στήν Κύπρο καί στόν κόσμον. Ἴσως, ἂν εἴμασταν ἅγιοι, καθαροί κατά τήν καρδίαν, τόν νοῦ, τήν ψυχή, τόν λόγο καί τά σώματά μας, θά ἐβλέπαμε «τόν Θεόν καθὼς ἐστίν» καί θά συνομιλοῦσαμε μαζί του γιά τά ἐρωτήματα καί τίς ἀπορίες μας αὐτές. Ὁ Θεός ἀσφαλῶς θά μᾶς ἔδινε τίς τελειότερες, αὐθεντικότερες καί ἀληθινότερες ἀπαντήσεις σέ αὐτά καί θά μᾶς ἔβγαζε ἀπό τά ἀδιέξοδά μας. Θά μᾶς ἔδινε τήν εὐκαιρία νά ταπεινωθοῦμε περισσότερο καί ἀληθινά, μιά καί δέν μπορέσαμε ὡς τώρα μέ τήν αὐτόνομη λογική, τήν ἀνθρωποκεντρική γνώση, τήν ἠθική γυμναστική καί νόμιμη αὐτοδικαίωσή μας, νά ἀπαντήσουμε μόνοι μας, στά ἐρωτήματα καί ἀπορίες μας αὐτές. Ὅμως, εἴμαστε ἀνάξιοι νά δοῦμε «τόν Θεόν καθὼς ἐστίν» καί νά συνομιλήσουμε «πρόσωπον πρός πρόσωπον, ἐνώπιος ἐνώπιω» μετ' Αὐτοῦ καί συγχρόνως εἴμαστε ἀνάξιοι νά δώσουμε μόνοι ἀπαντήσεις στά ἐρωτήματά μας.

«Δίδου σοφῶ ἀφορμὴν καί σοφώτερος ἔσται». «Ἐπερώτησον τόν πατέρα σου καί ἀναγγελεῖ σοι καί τούς πρεσβυτέρους καί ἐροῦσί σοι». «Δῶσε ἀφορμή στόν σοφό καί θά γίνης σοφώτερος. Νά ρωτήσεις τόν πνευματικό σου πατέρα καί θά σοῦ ἀπαντήσῃ καί τούς γεροντωτέρους ἀνθρώπους καί ἱερεῖς καί θά σοῦ ποῦνε αὐτό, πού ἐπιθυμεῖς νά ἀκούσης ὡς θέλημα τοῦ Θεοῦ καί ἐμπειρία Ἁγίων».

α) Εἶναι γνωστό σέ ὅλους μας ὅτι «ὅπου ὁ ἐπίσκοπος, ἐκεῖ καί ἡ Ἐκκλησία» (Ἀγίου Κυπριανοῦ, Ἐπιστολή 66, 8). Ὅποιος μνημονεύει τόν οἰκεῖο ὀρθόδοξο ἐπίσκοπο, ἔχει κοινωνία μαζί του καί μέ ὅλη τήν

Ἐκκλησία. Οἱ ὀρθόδοξοι κληρικοί τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου μνημονεύουν, κατά τήν διάρκεια τῶν ὑπ'αὐτῶν τελουμένων ἱερῶν ἀκολουθιῶν καί θείων Μυστηρίων, τούς οἰκείους κατά τόπους ὀρθοδόξους Ἀρχιερεῖς, καί ὁ Μακαριώτατος ἅγιος Κύπρου μνημονεύει ὅλους τούς Προκαθημένους Πατριάρχες, Ἀρχιεπισκόπους στά λεγόμενα δίπτυχα. Ἔτσι, ἔχουμε ὅλα τά μέλη τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου, κληρός καί λαός, ἐκκλησιαστική καί μυστηριακή κοινωνία μέ ὅλη τήν Ἐκκλησία, ἐπομένως καί μέ τήν Αὐτοῦ Θειοτάτην Παναγιότητα, τόν Οἰκουμενικό Πατριάρχη κ. κ. Βαρθολομαῖο καί τήν περί αὐτόν ἁγίαν Σύνοδον τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως.

Προχωροῦμε : Ὁ νῦν Οἰκουμενικός Πατριάρχης κ. κ. Βαρθολομαῖος καί ὁ προκάτοχός τους Οἰκουμενικός Πατριάρχης κυρός Δημήτριος συνελειτούργησαν ἢ κατ'ἄλλους συμπροσευχήθηκαν ἀντικανονικῶς μέ τόν αἰρεσιάρχη Πάπα Ρώμης, χωρίς προηγουμένως νά ληφθῆ ὅποιαδήποτε ἀπόφαση συμφωνίας, δηλαδή Πανορθόδοξη ἀπόφαση ἀπό ὅλους τούς Ἀρχιερεῖς καί τίς Ἱερές Συνόδους τῶν κατά τόπους Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν γιά τό θέμα αὐτό. Ὁ ἐκπρόσωπος τοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως καί Πρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς Θεολογικοῦ Διαλόγου μεταξύ Ὀρθοδόξων καί Παπικῶν ὑπέγραψε το 1993 μ.Χ. στό Μπαλαμάντ τοῦ Λιβάνου τό γνωστό κείμενο περί ἀναγνώρισεως τοῦ Παπισμοῦ ὡς «ἀδελφῆς Ἐκκλησίας», πού ἔχει ἀδιάκοπη ἀποστολική διαδοχή, ἔγκυρα μυστήρια, νόμιμη ἔκφραση τῆς Μιᾶς Ἀληθείας τῆς Ἐκκλησίας, ἔχει τήν Χάριν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καί Παράδοση ἁγία.

Συνοδικῶς τό Οἰκουμενικόν Πατριαρχεῖον τά τελευταῖα ἑκατό (100) χρόνια δέν κατεδίκασε τόν Παπισμό ὡς παναίρεση, παρ'ὄλον ὅτι τό 1870 μ. Χ., κατά τήν Α' Βατικάνεια ψευδοσύνοδο, ὁ Πάπας ἀνεκήρυξε τόν ἑαυτό του πρῶτο καί ἀλάθητο καί κεφαλή ὅλης τῆς Ἐκκλησίας, ὡς διάδοχος τάχα τοῦ πρωτοκορυφαίου Ἀποστόλου Πέτρου. Ἐπομένως, σήμερα τό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο δέχεται τόν Παπισμό ὡς κανονική καί ἀδελφή Ἐκκλησία. Ἐνῶ ἡ ἐπί Μ. Φωτίου Η' (8^ῃ) Οἰκουμενική Σύνοδος τό 879 μ. Χ. καί ἡ Θ' (9^ῃ) Οἰκουμενική Σύνοδος τά ἔτη 1341, 1347, 1351 μ. Χ. ἐπί ἁγίου Γρηγορίου Παλαμᾶ, οἱ ὁποῖες ἔλαβαν χώρα καί οἱ δύο στήν Κωνσταντινούπολη, κατεδίκασαν ὡς αἰρέσεις τό Filioque, τό πρωτεῖο ἐφ'ὅλης τῆς Ἐκκλησίας καί τό ἀλάθητο τοῦ Πάπα, τά ἄζυμα, τήν σχολαστική θεολογία, τήν κτιστή χάρη, τήν φιλοσοφική λογική, ὡς τό

μόνο μέσον κατανόησης της ουσίας του Θεού κλπ αίρετικές δοξασίες του Παπισμού.

Καί ἐρωτοῦμε : Μήπως καί ἐμεῖς, κληρός καί λαός τῆς Ἀγιωτάτης Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου, μνημονεύοντας κατά τίς ἀκολουθίες καί τά μυστήρια τό ὄνομα τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. κ. Βαρθολομαίου, ἀποδεχόμεθα στήν πράξη τόν Παπισμό ὡς «ἀδελφή ἐκκλησία»; Τό 1993 μ.Χ. ὁ τότε ἐκπρόσωπος τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου στό Μπαλαμάντ τοῦ Λιβάνου Μητροπολίτης Μόρφου κυρός Χρυσάνθος Σαρηγιάννης ὑπέγραψε τό γνωστό κείμενο συμφωνίας τῆς κοινῆς Θεολογικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ἐπισήμου Θεολογικοῦ Διαλόγου μεταξύ Ὁρθοδόξων καί Παπικῶν. Ἡ ὑπογραφή τοῦ κειμένου τοῦ Μπαλαμάντ εἶναι προσωπική ἐπιλογή, ἰδιωτικῆς φύσεως τοῦ Μητροπολίτη Μόρφου κυροῦ Χρυσάνθου ἢ ἐκφράζει τήν ἄποψη, τήν γνώμη καί τό φρόνημα ὄλων τῶν μελῶν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου;

Θέτοντας τά ἐρωτήματα αὐτά, δέν σημαίνει ὅτι ἔχουμε πρόθεση νά κατακρίνουμε ἢ νά ἀποσχισθοῦμε ἀπό τήν Ἀγιωτάτη Ἐκκλησία τῆς Κύπρου. Ζητοῦμε ἀπλῶς νά διορθωθοῦν μεμονωμένα λάθη τοῦ παρελθόντος, πού τυχόν ἔπραξαν κεκοιμημένοι τῶρα ἐπίσκοποι τῆς Ἐκκλησίας μας – Θεός σχωρέση τους – σέ μείζονα δογματικά θέματα, πού ἀφοροῦν πρῶτον τήν σωτηρία μας καί δεύτερον τήν δογματική θεολογική καθαρότητα καί πιστότητα πρὸς τήν Παράδοση τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, «ἐπόμενοι τοῖς ἁγίοις πατρᾷσιν» καί δογματίζοντες «ὡς ἔδοξεν τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι». Διά μέσου τῶν αἰῶνων οἱ ἅγιοι Πατέρες μας συγκροτοῦσαν ἁγίας συνόδους Τοπικάς καί Οἰκουμενικάς, γιά νά λύσουν τά προβλήματα, τά σχίσματα καί τίς αἰρέσεις τῆς ἐποχῆς τους. Νομίζουμε ὅτι οἱ Ἐπίσκοποι μας μποροῦν νά γίνουν πρωτοπόροι στά θέματα τῆς πίστεως, τῆς θεολογίας, τῆς ζωῆς καί φωτεινοί δεῖκτες καί ὀφθαλμοί τῆς Οἰκουμένης (Μέγας Βασίλειος), χωρίς νά καινοτομοῦν καί χωρίς νά κάνουν βέβηλες κενοφωνίες καί ὑπουλες ἀπάτες. Πιστεύουμε ὅτι διακατέχονται ἀπό ὑψηλό φρόνημα καί ἦθος ἀποστολικό, πατερικό, ἐκκλησιαστικό, καί ὅτι ποτέ δέν πρόκειται νά προδώσουν τήν Ἑλληνορθόδοξη Παράδοση, Θεολογία καί Πολιτισμό.

Ἐπαινοῦμε τήν παραδοσιακή στάση ὁμολογίας τῆς Ὁρθοδοξίας, πού ἐτήρησε ὁ ἐκπρόσωπος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου στόν διάλογο Ὁρθοδόξων καί Ἀντιχαλκηδονίων Πανιερώτατος Μητροπολίτης

Κυρηνείας κυρός Παῦλος. Πιστεύουμε ότι ὅλοι συμφωνοῦμε μέ τήν ἀγία αὐτή στάση τοῦ Μητροπολίτου Κυρηνείας κυροῦ Παύλου.

β) Ἡ ἀγιωτάτη Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία τῆς Κύπρου ἔχει ἐκκλησιαστική καί μυστηριακή κοινωνία μέ τό Ὁρθόδοξο Πατριαρχεῖο Ἀντιοχείας, τό ὁποῖο συνοδικῶς ἀπεφάσισε τήν ἔνωση του, μυστηριακή καί ἐκκλησιαστική, μέ τίς μονοφυσιτικές, ἀντιχαλκηδονιακές αἰρετικές ομάδες τῆς ἐκεῖ περιοχῆς, χωρίς προηγουμένως νά ἀποφασισθῆ συνοδικῶς καί πανορθοδόξως ὅτι πρέπει νά γίνουν ὑποχωρήσεις σέ θέματα πίστεως καί δογμάτων, διοικήσεως καί λατρείας, ἐκ μέρους τῶν ἀντιχαλκηδονίων μονοφυσιτῶν. Δηλαδή νά δεχθοῦν ἀνεπιφυλάκτως οἱ μονοφυσιῖτες ὅλες τίς ἀποφάσεις τῶν ἐννέα Οἰκουμενικῶν Συνόδων στά πῖό πάνω θέματα πίστεως, δογμάτων, διοικήσεως καί λατρείας καί νά ἀναθεματίσουν ὡς αἰρετικούς τούς Εὐτυχῆ, Διόσκορο, Σεβῆρο καί Ἰάκωβο, καί ὅσους τούς ἀκολούθησαν καί ἀκολουθοῦν μέχρι σήμερα ἐνσυνειδήτως. Καί ἔτσι νά γίνη μετά ἡ ἔνωση τῶν πρώην μονοφυσιτῶν, ἀφοῦ φυσικά βαπτισθοῦν, μυρωθοῦν καί χειροτονηθοῦν ἐξ αὐτῶν κληρικοί ὀρθοδόξως ἀπό κανονικούς Ὁρθοδόξους Ἀρχιερεῖς, μέ τήν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία. Ἐγιναν, ὅμως, ἔτσι τά πράγματα, ἡ ἔνωση τῶν μονοφυσιτῶν ἀντιχαλκηδονίων μέ τό Ὁρθόδοξο Πατριαρχεῖο Ἀντιοχείας; Ὁχι, ἀπ' ὅ,τι μαθαίνουμε.

Καί ἐρωτοῦμε : Ἄρα καί ἐμεῖς, ὡς μέλη τῆς Ἀγιωτάτης Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου, κλῆρος καί λαός, μνημονεύοντας στά δίπτυχα καί κατ' ἰδίαν τό ὄνομα τοῦ Πατριάρχου Ἀντιοχείας κ. κ. Ἰωάννου, ἔχουμε μυστηριακή καί ἐκκλησιαστική κοινωνία καί μέ τούς μονοφυσιῖτες;

γ) Τό Ὁρθόδοξο Πατριαρχεῖο Σερβίας ἔχει κοινωνία μυστηριακή καί ἐκκλησιαστική μέ τήν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία τῆς Κύπρου, μέ ἄλλες κατά τόπους Ὁρθόδοξες Ἐκκλησίες, ἀλλά καί μέ τήν Ρωσική Ἐκκλησία Παλαιοημερολογιτῶν τῆς Διασπορᾶς. Ἐπίσης, ἡ Ρωσική αὐτή Ἐκκλησία τῆς Διασπορᾶς ἔχει μυστηριακή καί ἐκκλησιαστική κοινωνία μέ τήν «Παλαιοημερολογιτική Ἐκκλησία τῶν Ἐνισταμένων τοῦ «Φυλῆς καί Ὠρωποῦ» κ. Κυπριανοῦ». Ἐπομένως, τό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο, τό Πατριαρχεῖο τῶν Σέρβων καί ἡ Ἐκκλησία τῆς Κύπρου ἔχουν μυστηριακή καί ἐκκλησιαστική κοινωνία μέ τήν Ρωσική Ἐκκλησία Παλαιοημερολογιτῶν τῆς Διασπορᾶς καί τόν «Φυλῆς καί Ὠρωποῦ» κ. Κυπριανό;

δ) Όλες οί κατά τόπους Όρθόδοξες Έκκλησίες, πλήν τών Πατριαρχείων Γεωργίας και Βουλγαρίας, συμμετέχουν στό λεγόμενο «Παγκόσμιο Συμβούλιο Έκκλησιών» ή μάλλον αίρέσεων. Δυστυχώς, εκεί γίνονται άντικανονικές συμπροσευχές, προωθείται ή λεγομένη «παγχριστιανική ένωση» και ή παναίρεση τοῦ Οικουμενισμοῦ και άναγνωρίζεται έπισήμως από όρισμένους Ίεράρχες και θεολόγους τής Όρθοδόξου Έκκλησίας ότι οί κακόδοξες προτεσταντικές όμολογίες είναι κανονικές Έκκλησίες. Έμεις, ως μέλη τής Έκκλησίας τής Κύπρου, κληρος και λαός, αλλά και ή Ίερά Σύνοδος, έπισήμως ποιά θέση παίρνουμε έναντι τοῦ «Παγκοσμίου Συμβουλίου Έκκλησιών» (Π.Σ.Ε.) και τοῦ Οικουμενισμοῦ;

ε) Τό εκκλησιαστικό αυτό κομφούζιο, τήν σύγχυση και τό άδιέξοδο, όπως τό εκθέσαμε προηγουμένως, πώς τό αντιμετώπιζει ή Ίερά Σύνοδος και ως πρόσωπα και ως ποιμένες ξεχωριστά; Γιατί δέν προχωρά σε συγκεκριμένες εκκλησιαστικές πράξεις, οί όποιες θά μάς βοηθήσουν νά βγοῦμε από τά άδιέξοδα αυτά και τήν σύγχυση;

στ) Ο όσιος Μάξιμος ό Όμολογητής πηγε, όταν ζούσε, στό μοναδικό τότε Όρθόδοξο Πατριαρχείο τής Ρώμης και έπεισε τόν τότε όρθόδοξο και άγιο Πάπα Ρώμης νά συγκροτήσει σύνοδο επισκόπων τής Δυτικής Έκκλησίας και νά καταδικάσει τόν Μονοφυσιτισμό, τόν Μονοθελητισμό και τόν Μονοενεργητισμό ως αίρέσεις και νά καθαιρέσει τούς άλλους τέσσερεις Πατριάρχες τής Ανατολής ως αίρεσιάρχες, γεγονός τό όποιο και πραγματοποιήθηκε.

Γιατί και σήμερα νά μήν συγκροτηθή Σύνοδος τών Όρθοδόξων Επισκόπων, όσοι θέλουν, πού θά καταδικάσει τόν Οικουμενισμό, τόν Παπισμό, τόν Προτεσταντισμό, τόν Μονοφυσιτισμό, τόν Μωαμεθανισμό, τόν Ιουδαϊσμό, τόν Ινδουϊσμό, τίς άπωανατολικές θρησκείες, τίς παραθρησκευτικές ομάδες, τήν ειδωλολατρεία, τόν Σατανισμό, τή «Νέα Έποχή», τή «Νέα Τάξη Πραγμάτων» και τήν παγκοσμιοποίηση ως αίρέσεις και θά άφορίσει ως αίρετικούς όσους τίς πιστεύουν ένσυνειδήτως και άμετανοήτως, αφού τούς έξηγήσει τήν πλάνη τους και δώσει μιá όρισμένη χρονική περίοδο μετανοίας; Γιατί νά μήν γίνη αυτή ή Σύνοδος;

ζ) Θα ήταν καλό και ώφέλιμο ή Κυπριακή Δημοκρατία, σε συνεννόηση με τήν Έκκλησία τής Κύπρου, νά κάνει πράξη με πολιτικά και νομικά μέτρα τά έξής :

1) Κατάργηση τοῦ μονοτονικοῦ συστήματος καί ἐπαναφορά τοῦ παραδοσιακοῦ τονικοῦ συστήματος γραφῆς τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης. Νά ἀπαγορευθῆ μέ νόμο ἢ πιθανή στό μέλλον ἀντικατάσταση τοῦ Ἑλληνικοῦ ἀλφαβήτου καί γλώσσας ἀπό τό λατινικό ἀλφάβητο καί τίς λατινογενεῖς γλώσσες.

2) Ἀπαγόρευση τῆς ἀθειϊστικῆς προπαγάνδας στά σχολεῖα.

3) Αὐξηση τῶν ὥρῶν διδασκαλίας τοῦ μαθήματος τῶν θρησκευτικῶν στά σχολεῖα. Δέν κατασκευάζουμε μηχανές δερμάτινες – ἀνθρωπάκια ἀνδρείκελα, γρανάζια τοῦ κάθε συστήματος, μέ σκοπό τήν πρόσκαιρη ἐπίγεια πρόοδο, εὐτυχία, εὐδαιμονία καί εὐημερία. Ὅλα αὐτά δημιουργοῦν αὐτάρκεις ἐγωπαθεῖς ἀνθρώπους, ἀποκομμένους οὐσιαστικά ἀπό τήν Ἑλληνορθόδοξη Παράδοση, Ζωή καί Πολιτισμό μας, πού δέν ξέρουν (οἱ ἀνθρώποι αὐτοί) τί γίνεται μέσα τους καί γύρω τους.

4) Ποινικοποίηση τῆς μοιχείας, τῆς πορνείας, τῶν ἐκτροῶσεων καί τῆς ὁμοφυλοφιλίας μέ αὐστηρές ποινές σέ περίπτωση παραβάσεώς τους. Νά ἐνισχυθοῦν παντοιοτρόπως οἱ πολύτεκνες μητέρες καί οἰκογένειες.

Αὐτά τά μέτρα καί ἡ ποινικοποίηση ἔρχονται φυσικά σέ πλήρη ἀντίθεση μέ τή νοοτροπία καί τίς πρακτικές ἐπιλογές τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνώσεως. Ὅμως, ἡ Ἑλληνορθόδοξη Παράδοσή μας καί οἱ νομοθετικές ρυθμίσεις, πού πηγάζουν ἀπό αὐτή, βασίζονται στήν Ἁγία Γραφή, στά πατερικά κείμενα, στίς ἀποφάσεις τῶν Ἁγίων Τοπικῶν καί Οἰκουμενικῶν Συνόδων καί στά καλά στοιχεῖα τοῦ Οἰκουμενικοῦ Ἑλληνισμοῦ καί τῆς ἱστορίας. Ἐνῶ ἡ Εὐρωπαϊκή Ἐνωση βασίζεται στόν πρακτικό καί θεωρητικό ὕλισμό, τόν ἀνθρωποκεντρισμό, τήν φιλαυτία, τήν φιληδονία, τήν φιλαργυρία, τήν φιλοδοξία, τήν λήθη, τήν ἄγνοια, τήν ἀκηδία, δηλαδή μέ δύο λόγια στήν ἁμαρτία, τόν θάνατο καί τήν παρά φύσιν ἱκανοποίηση τῶν παθῶν.

Ἐρωτοῦμε : Μήπως ἐνωθήκαμε καί προσχωρήσαμε στους Εὐρωπαίους, χωρίς νά ἐξασφαλίσουμε τίς ἀπαραίτητες ἐκεῖνες προϋποθέσεις, πού θά μᾶς βοηθήσουν νά ἀγιάσουμε, νά θεωθοῦμε, νά διατηρήσουμε ἀπαραχάρακτη τήν Ἑλληνορθόδοξή μας ταυτότητα καί φυσιογνωμία, πού ἔχει ἀνάγκη τόσο ὁ τόπος μας ὅσο καί ὁ σημερινός καί ὁ μελλοντικός κόσμος; Μήπως πρέπει ἡ Ἁγία καί Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου νά ζητήση ἀπό τήν Κυβέρνηση τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας νά

ἀλλάξη πορεία καί στόχο καί νά βάλλει ἄλλο στόχο καί ἄλλη πορεία, πού θά βασιζέται στόν Ἅγιο Τριαδικό Θεό τῆς Ὁρθοδοξίας καί ὄχι στήν ἀνθρωποκεντρική διαλυμένη πνευματικά Εὐρώπη; Ἡ νέα πορεία τῆς Κύπρου πρέπει νά βασισθῇ στήν Ἑλληνορθόδοξή μας Παράδοση, Ζωή καί Πολιτισμό.

Μήπως εἶναι τυχαῖο τό γεγονός ὅτι ἡ Εὐρωπαϊκή Ἐνωση μέ τήν Ἀμερική πίεσαν τήν Κυπριακή Κυβέρνηση νά νομοθετήσῃ ὑπέρ τῆς νομιμοποιήσεως τῆς ὁμοφυλοφιλίας στήν Κύπρο, ὡς προϋπόθεση τῆς παραμονῆς της σ'αὐτήν, καί δυστυχῶς τό πέτυχαν; Μήπως εἶναι τυχαῖο τό γεγονός ὅτι ἔχουμε συνεχῆ ξηρασία καί πίνουμε νερό τῆς θάλασσας; Ἡ Εὐρώπη θέλει τήν Ἑλλάδα καί τήν Κύπρο νά γίνουν ὑποτελεῖς χῶρες, τουριστικά θέρετρα, τόποι κοσμοπολίτικης νεοπαγανιστικῆς σατανολατρικῆς ζωῆς καί νοοτροπίας. Πιστεύουμε ὅτι δέν θά λυθεῖ τό Κυπριακό ἐθνικό πρόβλημα, ὅσο βασιζόμαστε στήν Εὐρωπαϊκή Ἐνωση. Μᾶλλον ἡ Κύπρος ἀπό νησί τῶν ἀγίων καί τῆς Παναγίας, θά ξαναγίνει νησί τῆς εἰδωλολατρικῆς θεᾶς Ἀφροδίτης, τῆς θεοποιήσεως δηλαδή τῆς παρά φύσιν, παράνομης καί ἀντροθόδοξης πορνείας, μοιχείας καί ὁμοφυλοφιλίας.

5) Νά μὴν ψηφισθῇ νόμος γιά τήν κατάργηση τοῦ ράσου τῶν ὀρθόδοξων κληρικῶν καί μοναχῶν.

6) Να χαραχθῇ κοινή ἀπό ὅλα τά κόμματα καί τήν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία, ἐσωτερική καί ἐξωτερική πολιτική, μέ βάση τήν Ἑλληνορθόδοξη Παράδοση καί ἐπιλεκτικά ἀπό τήν γνώση καί πείρα τῆς σύγχρονης ἐπιστήμης καί πολιτικῆς.

7) Νά γίνῃ δημοψήφισμα γιά τό ἂν πρέπει ἡ Κύπρος νά παραμείνῃ στήν Εὐρωπαϊκή Ἐνωση, ἀφοῦ πρῶτα γίνῃ ἀντικειμενική, δημοκρατική, ὀρθόδοξη καί ἑλληνική ἐνημέρωση τοῦ Ἑλληνορθόδοξου Κυπριακοῦ λαοῦ μας γιά τίς πραγματικές συνέπειες, τά ἀποτελέσματα, τίς ἐπιπτώσεις καί τά παντός εἶδους προβλήματα, πού συσώρευσε ἡ ἔνταξη καί παραμονή τῆς Κύπρου στήν Εὐρωπαϊκή Ἐνωση.

8) Να ἐφαρμοσθῇ αὐστηρότερη νομοθεσία στό θέμα τῶν ναρκωτικῶν καί νά διαφωτισθοῦν οἱ νέοι γιά τά προβλήματα, τά ἀποτελέσματα καί τίς συνέπειες, πού ἔχουν ἡ χρήση καί ἡ ἐμπορία ναρκωτικῶν στήν Κύπρο. Ἐδῶ πρέπει νά ἐπαινέσουμε τήν θεόπνευστη καί θεάρεστη πρωτοβουλία

τοῦ **Πανιερωτάτου Μητροπολίτου** τῆς Θεοσώστου ἐπαρχίας **Λεμεσοῦ κ. Ἀθανασίου**, γιά τήν ἴδρυση καί λειτουργία, στό μετόχι τῆς Ἁγίας Σκέπης τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Μαχαιρᾶ, κέντρου ἀποκαταστάσεως καί ἀπεξαρτητοποιήσεως προσώπων πρώην χρηστῶν ναρκωτικῶν. Πρέπει καί ἡ Κυπριακή Δημοκρατία ὡς κράτος νά μιμηθῆ τήν ποιμαντική αὐτή πράξη τῆς Ἐκκλησίας μας, συνεργαζομένη μέ αὐτήν σέ ὅλα τά ἐπίπεδα γιά τό πνευματικό καί ἔθνικό καλό τοῦ τόπου μας.

9) Νά ζητήση ἡ Ἀγιωτάτη καί Ἱερά Σύνοδος τῆς Κυπριακῆς Ἐκκλησίας ἀπό τήν Κυβέρνηση τῆς Κύπρου νά περιορίση ἢ καί νά καταδικάσῃ ὡς ἀντορθόδοξη καί ἀνθελληνική, ἀντεθνική καί προδοτική τήν **Μασονία**, τόσο στό κοινωνικό, οικονομικό καί πολιτικό πεδίο ὅσο καί στην κυβερνητική μηχανή. Ἐπαινοῦμε καί εὐχαριστοῦμε τόν Τριαδικό Θεό μας, διότι πρὶν ἐλάχιστα χρόνια ἡ Ἐκκλησία τῆς Κύπρου κατεδίκασε ὡς ἀντιχριστιανική αἵρεση καί ἀντεθνική ὀργάνωση τήν Μασονία, λέγοντας συνοδικῶς ὅτι ἡ ιδιότητα τοῦ Ὁρθοδόξου Χριστιανοῦ δέν συμβιβάζεται μέ τήν ιδιότητα τοῦ μασόνου κατ'οὐδένα τρόπον. Μαθαίνουμε, ὅμως, ὅτι ὀρισμένοι ἐκκλησιαστικοί ἐπίτροποι, ψάλτες καί ὑπάλληλοι στά γραφεῖα τῶν ἐπισκόπων μας εἶναι μασόνοι. Ἴσως νά ἔχουμε λανθασμένες πληροφορίες. Θεωροῦμε ὅτι πρέπει νά ἐξετασθεῖ διεξοδικῶς τό θέμα αὐτό καί νά ληφθοῦν πρακτικά ποιμαντικά μέτρα πρὸς ἀντιμετώπισή του.

Ἡ Μασονία εἶναι παγκόσμια ὀργάνωση ἐβραϊκῆς προελεύσεως, πού ἐργάζεται γιά τήν ἔλευση καί ἐπικράτηση τοῦ Ἀντιχρίστου. Ἡ λεγομένη **παγκοσμιοποίηση** ἔχει προέλευση ἐβραϊκή. Στοχεύει στήν κατάργηση ὅλων τῶν κρατῶν τῆς γῆς, ὅλων τῶν θρησκειῶν, ὅλων τῶν γλωσσῶν, πολιτισμῶν, οικονομικῶν ὀργανισμῶν, φιλοσοφιῶν, τοπικῶν καί ἔθνικῶν κυβερνήσεων καί στήν δημιουργία μιᾶς Ὑπερκυβερνήσεως παγκοσμίου ἐμβελείας, μιᾶς παγκοσμίου θρησκείας, ἑνός παγκοσμίου οικονομικοῦ forum-σώματος, πού θά συγκεντρώσῃ ὅλο τόν φυσικό, χρηματικό, κτηματικό καί πνευματικό πλοῦτο σέ μιᾶ ὀλιγαρχία δικτατορικῆς ὑφῆς. Ἡ παγκοσμιοποίηση εἶναι οὐσιαστικά ἐξαμερικανισμός, ἐβραϊσμός, ἐξευρωπαϊσμός καί ἀπωανατολισμός (Ἰνδουϊσμός, Βουδδισμός, Ταοϊσμός, Βραχαμανισμός). Ἡ «Νέα Ἐποχή» καί ἡ «Νέα Τάξη Πραγμάτων» εὐνοοῦν καί προωθοῦν τήν παγκοσμιοποίηση. Παραθέτουμε πιο κάτω ἕνα σύντομο ἀπόσπασμα ὁμιλίας τοῦ **Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν κυροῦ Χριστοδούλου** πρὸς τούς μαθητές τῆς Ἀνωτέρας Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς Θεσσαλονίκης καί τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς -

Λυκείου Νεάπολης στό Ωραιόκαστρο Θεσσαλονίκης (έν Ἐφημερίδα «Ὁρθόδοξος Τύπος», ἡμερομηνία ἐκδόσεως 7 Ἀπριλίου 2000 μ.Χ. ἀρ. φύλλου 1361, σελ. 6) :

«Ὁ μέγας κίνδυνος γιά τόν ἑλληνισμό πάντως προέρχεται», σύμφωνα μέ τόν Προκαθήμενο τῆς Ἐκκλησίας, «ἀπό τήν παγκοσμιοποίηση», τήν ὁποία παρομοίασε «μέ ἓνα ὁδοστρωτήρα, πού θέλει νά μᾶς κάνη λαό χωρίς πατρίδα, ἱστορία καί θρησκεία». Κάλεσε τούς νέους νά ἀντισταθοῦν, ἀποφεύγοντας τήν κρεατομηχανή, πού θά μᾶς κάνη κιμά, πολτό χωρίς στερεότητα καί ὄντοτητα, ὅπως εἶπε χαρακτηριστικά, καί προειδοποίησε ὅτι τό τίμημα γιά ὅποιον ἀκολουθήσει τόν δρόμο τῆς παγκοσμιοποίησης θά εἶναι βαρῦ... Ἐπεσήμανε ὅτι οἱ λαοί, πού ξεχνοῦν τήν ἱστορία καί τήν παράδοσή τους, καταδικάζονται νά ἀφανισθοῦν στήν κραιπάλη τῆς εὐδαιμονίας.

«Κλειῖστε», εἶπε πρὸς τό νεανικό ἀκροατήριό του, «τόν Χριστό καί τήν Ἑλλάδα στά φυλοκάρδια σας καί ὅλα τά ἄλλα θά ἔλθουν μετά». Καί πρόσθεσε : «Ἡ Ἑλλάδα καί ἡ Ὁρθοδοξία εἶναι οἱ δύο στῦλοι τοῦ Ἑλληνισμοῦ καί στά χέρια σας μποροῦμε νά τούς ἐμπιστευθοῦμε... Ἡ Ἐκκλησία ἔχει ἀνάγκη ἀπό ἱκανά καί εἰδικευμένα στελέχη, τά ὁποῖα θά ἀποκρούσουν» ὅπως εἶπε, «τούς ἐχθρούς τῆς Ὁρθοδοξίας, πού ἐπιδιώκουν τήν δημιουργία μιᾶς πολυθρησκευτικῆς Ἑλλάδος».

Εἰδικά γιά τήν Κύπρο οἱ βλέψεις τοῦ Σιωνισμοῦ - Ἐβραϊσμοῦ καί τῆς Μασονίας εἶναι οἱ ἑξῆς :

Ἀντιγράφουμε ἀποσπάσματα ἀπό τό βιβλίο τοῦ κ. Μιχαήλ Μιχαήλ «Ἡ συνωμοσία στήν Κύπρο, Σιωνισμός - Μασονισμός», Κύπρος 1993, σελ. 371-376.

«Τό ἡμερολόγιο Χέρτζιλ, Προέδρου τοῦ Α' Παγκοσμίου Σιωνιστικοῦ Συνεδρίου στήν Εὐρώπη τό 1897 μ.Χ. καί τό σχέδιο ἐποικισμοῦ Ἐβραίων στήν Κύπρο.

Τό περιβόητο «Ἡμερολόγιο» τοῦ Χέρτζιλ (Marvin Lowenthal, "The Diaries of Theodor Herzil", U.S.A. 1962) – βρίσκεται στά χέρια τοῦ συγγραφέα – περιέχει τίς ἑξῆς σημαντικές πληροφορίες γιά τίς προσπάθειες ἐποικισμοῦ τῆς Κύπρου ἀπό Ἐβραίους :

1 Ιουλίου 1898 . – «Σκέφτομαι νά δώσω στην κίνηση έναν αμεσώτερο έδαφικό στόχο, επιφυλάσσοντας την Σιών για τελευταίο στόχο... Μπορούμε ίσως νά ζητήσουμε την Κύπρο από την Αγγλία και νά φυλάξουμε την Σιών σαν τον τελευταίο μας στόχο».

4 Ιανουαρίου 1901. – «Πρόκειται ή Αγγλία νά ανταλλάξει τό νησί της Κύπρου, πού από την συμφωνία του Ιουνίου 1878 βρίσκεται υπό Αγγλική Διοίκηση, μέ την Γερμανική Ανατολική Αφρική... Σύμφωνα μέ τό άρθρο ή Κύπρος είχε πάντοτε αμφίβολη αξία για την Αγγλία... Η Γερμανία θά έπρεπε τότε νά θεωρήσει μέ ένθουσιασμό ευπρόσδεκτη μίαν έβραϊκή εγκατάσταση στην Κύπρο. Θά συγκεντρωνόμασταν στην Κύπρο και από εκεί θά περνούσαμε μιά μέρα στο Έρετζ-Ισραήλ, για νά τό πάρουμε μέ τό ζόρι, όπως μās πάρθηκε μέ τό ζόρι πριν από πολύ καιρό...»

9 Ιουνίου 1902. – «Τί χρειάζομαι τώρα για την οργάνωση του Σιωνιστικού Κινήματος;... Είναι ή δημιουργία μιās έγγεγραμμένης Αποικιακής Έταιρείας στην Κύπρο».

3 Ιουλίου 1902. – «Μετά τον καφέ πλησίασα στο γραφείο του Λόρδου Ρότσιλντ και ρώτησα : Θά σās ενδιαφέρε νά ακούσετε τό σχέδιό μου τώρα; - Ναί.

- Θέλω νά ζητήσω από την Βρετανική Κυβέρνηση μιά «Χάρτα Παραχωρήσεως Έποικισμού»

- Μή λέτε Χάρτα. Η λέξη έχει κακή απήχηση τώρα.

- Μπορούμε νά τό ονομάσουμε, όπως σās άρέση. Έγώ θέλω νά ιδρύσω μιά Έβραϊκή αποικία σε μιά Βρετανική κτήση.

- Πάρτε την Ουγκάντα.

- Όχι. Εκείνη μπορῶ μόνο νά τή χρησιμοποιήσω. Και επειδή υπήρχαν στην αίθουσα κι άλλα πρόσωπα, έγραφα σε ένα χαρτί, πού τό καλλάω έδῶ πέρα για ανάμνηση : “Χερσόνησος του Σινᾶ, Αιγυπτιακή Παλαιστίνη, Κύπρος”. Και ρώτησα : - Τό σχέδιό μου τό δέχεσθε;

- Πάρα πολύ...

... 10 Ιουλίου 1902. – «Μετά τό πρόγευμα πήγα μέ τον Λόρδο Ρότσιλντ σε ένα ιδιαίτερο δωμάτιο και του έξηγησα τό σχέδιο για μιά Έβραϊκή Έταιρία για τό Σινᾶ, την Αιγυπτιακή Παλαιστίνη και την Κύπρο.

Αυτά νά τά γράψετε, εἶπε. Θά τά συζητήσω μέ τόν Τσιάμπελαιν τήν Παρασκευή...».

... 22 Ὀκτωβρίου 1902. – «Λονδῖνο. Χθές μίλησα μέ τόν περιβόητο ἀφέντη τῆς Ἀγγλίας, τόν Τζό Τσιάμπερλαιν. Μιά ὥρα ἀπευθυνόμενος στό ἀσάλευτο προσωπεῖο τοῦ Τζό Τσιάμπερλαιν, τοῦ παρουσίασα ὀλόκληρο τό Ἑβραϊκό ζήτημα, ὅπως τό ἐννοῶ καί θέλω νά τό λύσω. Κατόπιν τοῦ μίλησα γιά τό ἔδαφος, πού ἤθελα ἀπό τήν Ἀγγλία : τήν Κύπρο, τό Ἐλ Ἀρίς καί τήν Χερσόνησος τοῦ Σινᾶ».

Τζό Τσιάμπερλαιν. – «... Ἄν τώρα οἱ Ἕλληνες, ἴσως μέ τήν βοήθεια τῆς Ἑλλάδος καί τῆς Ρωσίας, ἀντιστέκονταν στόν Ἑβραϊκό ἐποικισμό, θά δημιουργοῦνταν πραγματικές δυσκολίες». Ὡστόσο ἦταν ἔτοιμος ὁ Τσιάμπερλαιν νά βοηθήσει, ἂν μπορούσε, τοῦ ἄρесе ἡ Σιωνιστική Ἰδέα. – «Στόν τόπο μας» εἶπε «τά πάντα γίνονται στά φανερά κι ἂν ἔβγαινε τέτοια συζήτηση γιά τήν Κύπρο, θά ξεσποῦσε ἀμέσως θύελλα».

Σέ αὐτό ἀπάντησα, εἶπε ὁ Χέρτζιλ, πώς στήν πολιτική δέν ἀποκαλύπτονται πραγματικά τά πάντα στό κοινό. Μόνο τά ἀποτελέσματα ἢ ὀτιδήποτε μπορεῖ νά τύχει νά χρειαστεῖ μιᾶ συζήτηση... «Μιά πού ἔχουμε ιδρύσει τήν Ἑβραϊκή Ἀνατολική Ἐταιρεία μέ κεφάλαιο πέντε ἑκατομμύρια λίρες γιά τήν ἐγκατάσταση στό Σινᾶ καί στό Ἐλ Ἀρίς, οἱ Κύπριοι θά ἀρχίσουν νά θέλουν καί αὐτοί τήν χρυσή βροχή (σ.σ. ἐννοοῦσε τό χρῆμα) καί στό νησί τους.

Οἱ μουσουλμάνοι θά φύγουν καί οἱ Ἕλληνες θά πουλήσουν πρόθυμα τίς γαῖες τους σέ καλή τιμή καί θά μεταναστεύσουν στήν Ἀθήνα καί τήν Κρήτη...».

... 24 Ὀκτωβρίου 1902. – «Στίς 1:15 βρισκόμουν στό Νιού Κόρτ μέ τόν Ρότσιλντ καί μέ πῆγαν ἀμέσως στήν τραπεζαρία... Ὑστερα κάλεσα τόν Λόρδο Ρότσιλντ ἔξω ἀπό τό δημόσιο γραφεῖο του. Μπήκαμε στό δωμάτιο, ὅπου εἶχαμε συναντηθεῖ τήν πρώτη φορά... Ὅταν τοῦ εἶπα πώς σκοπεύω νά στείλω ἔξω πρόσωπα στήν Κύπρο, γιά νά βάλω νά δημιουργήσουν λαϊκό αἶτημα γιά τήν πρόσκληση τῶν Ἑβραίων, ἔκανε μεγάλο μορφασμό ἐπιδοκιμασίας.

Εἶπε πώς προτιμοῦσε τό σχέδιο γιά τήν Κύπρο ἀπό τό σχέδιο τοῦ Ἐλ Ἀρίς. – «Ἀλλά, πρέπει νά ἀρχίσουμε ἀπό το Ἐλ Ἀρίς», τοῦ ἐξήγησα.

24 Ἀπριλίου 1903. – «Σέ νέα συνάντηση μέ τόν Τσιάμπερλαιν, μοῦ εἶπε παρεπιπτόντως γιά τήν Οὐγκάντα. Τοῦ εἶπα ὅτι εἶναι ἐκτός συζητήσεως καί ὅτι μόνο στό ἐθνικό μας ἔδαφος ἢ κοντά σέ αὐτό θά δημιουργήσουμε κράτος. Ὁ Τσιάμπερλαιν μοῦ εἶπε γιά τά συγκρουόμενα συμφέροντα τῆς χώρας του στόν χῶρο τῆς Παλαιστίνης (τόν εὐρύτερο). Τότε τό ἐπιβεβαίωσα ξανά ὅτι θά εἴμαστε ἕνα κράτος-χωροφύλακας τῶν συμφερόντων τους ἐκεῖ».

Τά σχόλια ἐδῶ περιττεύουν. Ἀπλῶς θέλουμε νά ἀναφέρουμε δύο δηλώσεις τοῦ Ἀμερικανοεβραίου πρώην ὑπουργοῦ Ἐξωτερικῶν τῶν ΗΠΑ κ. **Χένρυ Κίσιγκερ**, πρωτεργάτη τοῦ προδοτικοῦ πραξικοπήματος ἐναντίον τοῦ μακαριστοῦ Ἐθνάρχου Ἀρχιεπισκόπου Κύπρου κυροῦ Μακαρίου Γ' καί τῶν δύο Τουρκικῶν εἰσβολῶν στό πολύπαθο νησί μας τό 1974 μ.Χ.

α) Τό 1975 ὁ κ. Χένρυ Κίσιγκερ δήλωσε καθαρά τά ἐξῆς : «*Τό Κυπριακό πρόβλημα θά λυθῆ ὡς ἀκολούθως : Οἱ Τουρκοκύπριοι θά φύγουν ἀπό τήν Κύπρο καί θά ἐγκατασταθοῦν στήν Τουρκία. Οἱ Ἑλληνοκύπριοι θά φύγουν ἀπό τήν Κύπρο καί θά ἐγκατασταθοῦν στήν Ελλάδα. Στήν Κύπρο μετά θά ἐγκατασταθοῦν οἱ Ἐβραῖοι*». (Βλέπετε συμφωνία σχεδίων Χέρτζιλ καί Κίσιγκερ γιά τήν Κύπρο;).

β) Τό 1994 ὁ κ. Χένρυ Κίσιγκερ δήλωσε περίπου τά ἐξῆς : «*Ὁ Ἑλληνικός λαός εἶναι ἀτίθασος καί γι'αὐτό πρέπει νά τόν πλήξουμε βαθεῖά στίς πολιτιστικές του ρίζες. Τότε ἴσως συνεισθεῖ. Ἐννοῶ δηλαδή νά πλήξουμε τήν γλῶσσα του, τήν θρησκεία του, τά πνευματικά καί ἱστορικά του ἀποθέματα, ὥστε νά ἐξουδετερώσουμε κάθε δυνατότητά του νά ἀναπτυχθεῖ, νά διακριθεῖ, νά ἐπικρατήσῃ, γιά νά μή μᾶς παρενοχλεῖ στά Βαλκάνια, στήν Ἀνατολική Μεσόγειο, στήν Μέση Ἀνατολή, σέ ὅλη αὐτή τήν νευραλγική περιοχή μεγάλης στρατηγικῆς σημασίας γιά μᾶς, γιά τήν πολιτική τῶν ΗΠΑ*» (περιοδικό «Οἰκονομικός Ταχυδρόμος» 14-8-1997).

Βέβαια, ὁ Κύριος τῆς ἱστορίας τοῦ ἀνθρωπίνου γένους καί ἐπομένως καί τῶν Ἑλλήνων εἶναι ὁ Ἰησοῦς Χριστός. Παραχωρεῖ καί ἐπιτρέπει ἐθνικές συμφορές γιά δύο λόγους :

α) Λόγω ἀποστασίας τῶν ἀνθρώπων ἀπό τόν Τριαδικό Θεό. Θέλει μέ μιᾶ ἐθνική συμφορά νά ὀδηγήσῃ τούς ἀνθρώπους στήν μετάνοια καί τήν

αιώνια σωτηρία. Τά ἴδια δέν βλέπουμε νά παθαίνουν καί οἱ Ἑβραῖοι στόν καιρό τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης;

β) Παραχωρεῖ ὁ Θεός ἐθνικές συμφορές, κατά το ἀγιογραφικό ρητό : «Ὁν ἀγαπᾷ Κύριος παιδεύει, μαστιγοῖ δέ υἱόν, ὃν παραδέχεται» (Ἑβραίους 12, 6). Μετά, ὅμως, ὅταν φθάσουμε, διά τῆς παιδείας αὐτῆς τοῦ Θεοῦ, στήν ἀγιότητα καί τήν θέωση, ἐπιτρέπει ξανά τό Ἑλληνικό Ἔθνος νά μεγαλουργήσῃ καί νά δοξασθῇ. Τό ἴδιο δέν ἔγινε τόν 20ό αἰῶνα μ.Χ. στήν Ανατολική Εὐρώπη; Δέν ἐπεκράτησε ἐκεῖ ὁ ἄθεος κομμουνισμός 80 χρόνια; Ὅμως, μετά κατέρρευσε σάν χάρτινος πύργος. Σήμερα ἡ Ὁρθοδοξία καί ὁ ἐθνικός πολιτισμός τῶν Σλαύων μεγαλουργοῦν καί θριαμβεύουν στήν Ανατολική Εὐρώπη.

Τήν λύση τοῦ ἐθνικοῦ προβλήματος τῆς Κύπρου ἔδωσε ὁ σύγχρονος **ἅγιος Παῖσιος** ὁ Καππαδόκης ὁ Ἄγιορείτης. Τόν ρώτησαν κάποτε μερικοί Ἑλληνοκύπριοι, ἂν θά ἐλευθερωθῇ ἡ Κύπρος καί πότε. Αὐτός ἀπάντησε ὡς ἑξῆς :

1) Ἄν οἱ Ἑλληνοκύπριοι μετανοήσουν ἀργά, ἡ Κύπρος θά ἐλευθερωθῇ ἀργά. Ἄν οἱ Ἑλληνοκύπριοι μετανοήσουν σύντομα, ἡ Κύπρος θά ἐλευθερωθῇ σύντομα.

2) Ἡ Κύπρος θά ἐλευθερωθῇ, ἂν κάνετε πνευματικές βάσεις ἐκεῖ στό νησί σας, δηλαδή ὀρθόδοξα κοινόβια μοναστήρια, σάν τό Σταυροβούνι. Αὐτές οἱ πνευματικές βάσεις θά διώξουν καί τίς ἄλλες βάσεις, τίς αἰρετικές, τῶν παθῶν μας, τίς διαβολικές, τίς Ἀγγλικές, τίς Ἀμερικανικές καί τίς Τουρκικές βάσεις.

3) Εἶπε γενικά γιά τόν κόσμο καί τήν Ἑλλάδα ὁ ἅγιος Παῖσιος ὁ Καππαδόκης ὁ Ἄγιορείτης : «Μετά τήν μπόρα τήν δαιμονική, θά ἔλθῃ ἡ λιακάδα ἡ θεϊκή».

4) Ἀντιγράφουμε ἀπό τό βιβλίο τοῦ πρεσβυτέρου π. Διονυσίου Δ. Τάτση «Ὁ Γέροντας Παῖσιος, Βιογραφικά στοιχεῖα-Διδαχές-Ἐπιστολές-Περιστατικά-Κείμενα», Κόνιτσα 1995², σελ. 217-218 :

«μθ' : Γιά τήν διάλυση τῆς Τουρκίας. - Ἐπισκέφθηκε τόν Γέροντα (Παῖσιο) μιά ομάδα Κυπρίων, οἱ ὅποιοι ἤθελαν νά συζητήσουν τό ἐθνικό τους θέμα. Τό ὑπαίθριο ἀρχονταρῖκι ἦταν ἔτοιμο.

- Ἀπό ποῦ εἶστε; τούς ρώτησε ὁ Γέροντας.

- Από τήν Κύπρο. Γέροντα
- Τί κάνετε, πῶς τά περνᾶτε ἐκεῖ;
- Τί νά κάνουμε, Γέροντα, μᾶς ἔφαγαν οἱ Τοῦρκοι.

Ὁ Γέροντας, χαμογελῶντας, τούς εἶπε :

- Ἐγώ δέν σᾶς βλέπω φαγωμένους.

Τούς ἔβαλε νά καθίσουν, τούς κέρασε καί μετά τούς εἶπε :

- Μή φοβᾶστε τούς Τούρκους, θά διαλυθοῦν.

Οἱ ἐπισκέπτες του παρεξενεύτηκαν, ἀλλά ὁ Γέροντας συνέχισε :

- Ναί, σᾶς λέω. Ἡ Τουρκία θά διαλυθεῖ. Τώρα ἐσεῖς νά κάνετε τόν ψόφιο κοριό (σ.σ. «παῖζε πελλόν») καί θά ῥθει ὁ καιρός, πού οἱ Τοῦρκοι θά πάθουν ζημιά. Κούρδοι καί Ἀρμένιοι θά κάνουν δικό τους κράτος, θά ἀνεξαρτητοποιηθοῦν. Οἱ ὑπόλοιποι, ἐπειδή δέν θά σέβονται τούς διεθνεῖς κανόνες, θά διαλυθοῦν εὐγενῶς ἀπό τούς Μεγάλους. Μετά σέ μᾶς τούς Ἕλληνες θά δώσουν τήν Πόλη (Κωνσταντινούπολη), ὄχι γιατί θά μᾶς ἀγαποῦν, ἀλλά γιατί θά ἔχουμε τηρήσει μετριοπαθῆ στάση. Ναί, τήν Πόλη θά τήν ξαναπάρουμε».

1) Λίγους μῆνες πρῖν κοιμηθῆ ἐν Κυρίῳ ὁ ἅγιος Παῖσιος ὁ Καππαδόκης ὁ Ἀγιορείτης εἶπε τά ἐξῆς λόγια, τό 1994 δηλαδή : «Θά ἤθελα νά ζήσω ἀκόμη δέκα (10) περίπου χρόνια, γιά νά δῶ τήν δόξα καί τό μεγαλεῖο, πού θά ἔχει τότε ἡ Ελλάδα».

2) Ὁ παγκοσμίου φήμης Βυζαντινολόγος ἱστορικός, Ἄγγλος, Στήβεν Ράνσιμαν, ὀρθόδοξος καί φιλαγιορείτης, τό 1999, στήν Μεγάλη Βρετανία, εἶπε ἐν κατακλείδι σέ μιά ὀμιλία του : «Ὁ εἰκοστός πρῶτος (21^{ος}) αἰῶνας μετά Χριστόν θά εἶναι ὁ αἰῶνας τῆς Ὁρθοδοξίας».

3) Ὁ ἅγιος Παῖσιος ὁ Καππαδόκης ὁ Ἀγιορείτης εἶπε τήν ἐξῆς προφητεία : «Τό Βυζάντιο (ἡ Ἑλληνορθόδοξη Ρωμανία) δημιούργησε τόν Ἄθωνα, τό Ἅγιον Ὄρος ὡς μοναστικό κέντρο. Ἦλθεν ἡ ὥρα τό Ἅγιον Ὄρος νά δημιουργήσῃ ξανά τό Βυζάντιο».

Ὅμως, δέν πρέπει νά ἐφησυχάζουμε ἀπαθῶς καί μακαρίως. Γιά νά γίνῃ πραγματικότητα ξανά ὁ Βυζαντινός πολιτισμός, ἡ θεολογία, ἡ φιλοσοφία, ἡ πολιτική, ὁ βίος καί ἡ θεωρία, θέλει δουλειά προσωπική, στόν ἑαυτό

μας, στην οικογένεια, στην εργασία μας, στην κοινωνική μας δομή, στους νόμους, πού διέπουν τό Σύνταγμα καί τήν πανεπιστημιακή κοινότητα, στόν στρατό, στην διοίκηση, στην οικονομία κλπ. Γι'αυτά, ὅμως, θά ἀναφερθοῦμε στό Β' Μέρος – Χῶρος Ἑλληνισμοῦ γενικά καί Κύπρου εἰδικά.

Ἡ Κύπρος μας εὐτύχησε νά εἶναι τρεισήμισι χιλιάδες (3.500) χρόνια Ἑλληνική καί δύο χιλιάδες (2.000) χρόνια Ὁρθόδοξη. Οἱ πρόγονοί μας, παρ'όλες τίς ἱστορικές καί πνευματικές περιπετειώδεις καταστάσεις σκλαβιάς καί λεηλασιῶν ἀπό Ἀνατολή καί Δύση, Βορρᾶ καί Νότο, ἐκτός ἀπό τήν περίοδο Ἐθνικῆς Ἐλευθερίας ἐπί Βυζαντίου καί κατά τήν κυριαρχία-ἐλευθερία τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου καί τῶν διαδόχων του, παρέμειναν Ἕλληνες καί Ὁρθόδοξοι, γιατί αὐτά τά δύο μεγέθη τούς ἔδιναν τήν δυνατότητα νά ὑπερβοῦν τόν θάνατο, τήν ἁμαρτία καί τόν διάβολο, νά ἀγαποῦν τήν πατρίδα, τήν κοινότητα, τά ἥθη καί τά ἔθιμά τους, τήν γλῶσσα, τήν παιδεία, τόν πολιτισμό τους, ἀλλά καί διότι ἡ κτιστή περιορισμένη ἐλευθερία, πού τούς ἔδωσε ὁ Θεός, ἐνωνόταν καί ἐνώνεται ἀκόμη μέ τήν ἄκτιστη θεία καί ἄπειρη κατά φύσιν ἐλευθερία τοῦ Τριαδικοῦ Θεοῦ ἐν ἀγάπῃ καί ἀληθείᾳ. Ἐλευθερία, ἀγάπη, ἀλήθεια εἶναι τό τρίπτυχο τῆς Ἑλληνορθόδοξης Ρωμηοσύνης, τῆς Ρωμανίας, ὅπως λέει ὁ Μέγας Ἀθανάσιος καί ὁ ἅγιος Νεόφυτος ὁ Ἐγκλειστος.

ΜΕΡΟΣ Β'

Χῶρος τοῦ Ἑλληνισμοῦ γενικά καί τῆς Κύπρου εἰδικά

Ὁ Ἑλληνισμός ἔχει ἱστορία τρεισήμισι χιλιάδων (3.500) χρόνων. Χίλια πεντακόσια (1.500) χρόνια εἰδωλολατροῦσε, μά καί ἀναζητοῦσε ἐναγωνίως νά πραγματώσῃ τόν ἑαυτό του, τήν προσωπικότητά του, ἤθελε ἀπό δυνάμει πρόσωπο, νά γίνῃ ἐνεργεῖα πρόσωπο, ἀπό τό «κατ'εἰκόνα» νά φθάσῃ στό «καθ'ὀμοίωσιν Θεοῦ». Ἦθελε νά ἐνώσῃ τήν κτιστή, πεπερασμένη ἐλευθερία του μέ τήν θεία, ἀκτιστή, ἀπειρη ἐλευθερία τοῦ Τριαδικοῦ Θεοῦ, τοῦ ἀγνώστου γι'αὐτόν Θεοῦ, μέχρι τήν ἔλευση τοῦ Θεανθρώπου Ἰησοῦ Χριστοῦ στή Γῆ μας. Ἄν μελετήσουμε μέ προσοχή τήν Ἑλληνική Ἱστορία καί φιλοσοφία, θά δοῦμε ὅτι γινόταν τότε στόν χῶρο τοῦ Ἑλληνισμοῦ μιά συνεχῆς πάλη τῆς ἐλευθερίας, κτιστῆς καί ἀκτίστου, (κτιστή ἐλευθερία εἶναι ἡ ἐλευθερία τοῦ ἀνθρώπου, πού ἔχει ἀρχή, ἀλλά δημιουργήθηκε ἀθάνατη, δέν ἔχει τέλος, εἶναι αἰώνιος καί ὄχι αἰδιος) μέ τήν ἀναγκαιότητα, δηλαδή μέ τήν ἐπιβολή τῶν ἐξωτερικῶν ἀτεγκτων, φυσικῶν νόμων, τῶν πολιτικῶς ἰσχυρῶν δυνάμεων, τῶν δαιμονικῶν καταδυναστεύσεων ἐπί τῶν ἀνθρώπων καί τῆς κτίσεως. Λέει ὁ κ. Στέλιος Ράμφος στό βιβλίο του «Παιδεία Ἑλληνική», στό κεφάλαιο «Κτῆμα ἐσαεῖ», ἐκδ. Κέδρος, Ἀθήνα 1982, σελ. 79 : *«Ἱστορία εἶναι ἡ πάλη τῆς ἐλευθερίας μέ τήν ἀναγκαιότητα. Στήν ἐξωτερική πίεση τῶν συνθηκῶν, ὁ ἄνθρωπος ἀντιτάσσει τίς ἐσωτερικές του δυνάμεις, ὑπ'αὐτήν δέ τήν ἔννοια φανερώνεται ἀπόλυτη προϋπόθεση καί γνήσιο προϊόν τῆς ἱστορίας».*

Ἀπό τόν Τρωϊκό πόλεμο ὡς τίς θαυμαστές νίκες κατά τῶν ἐπιδρομέων Περσῶν, ἀπό τόν ἐμφύλιο Πελοποννησιακό πόλεμο μέχρι τήν ἐξάπλωση τοῦ Οἰκουμενικοῦ Ἑλληνισμοῦ ἀπό τόν Ἑλληνα Μακεδόνα Βασιλέα Μεγάλο Ἀλέξανδρο, ἀπό τήν πολιτιστική κατάκτηση ἐπί τῆς Ρωμαϊκῆς Αὐτοκρατορίας ἀπό τοὺς στρατιωτικῶς μόνον ἡττηθέντες Ἕλληνες ὡς τόν πρῶτο Χριστιανό Αὐτοκράτορα Μεγάλο Κωνσταντῖνο, ἀπό τήν θαυμαστή πρόσληψη τοῦ Ἑλληνισμοῦ, τήν μεταμόρφωση, τήν κάθαρση, τόν φωτισμό καί τήν ἔλλαμψη του ἀπό τό Σῶμα τοῦ Χριστοῦ, τήν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία, ἀπό τό κτίσιμο τῆς Ἁγίας Σοφίας στήν Βασιλεύουσα τῶν Πόλεων Κωνσταντινούπολη, ἀπό τήν θαυμάσια Βυζαντινή, Ρωμαϊκή, ἡσυχαστική θεολογία, τόν μοναχισμό, τήν μουσική, τήν ἀρχιτεκτονική, τήν ναοδομία, τήν ἀγιογραφία, τήν ξυλογλυπτική, τήν χρυσοχοΐα, τήν χρυσοκεντητική μέχρι τίς ἡρωϊκές μάχες κατά τῶν Γερμανικῶν φύλων, τῶν Ἀράβων, τῶν Ρώσ, τῶν Ἀβάρων, τῶν Περσῶν, τῶν Τούρκων, τῶν

Σταυροφόρων, από την αποφράδα ημέρα της πτώσεως της Κωνσταντινουπόλεως στους Οθωμανούς ως τους Νεομάρτυρες και έθνομάρτυρες αντιστασιακούς επί Τουρκοκρατίας, από τους Κολλυβάδες Αγιορείτες, συνεχιστές της ήσυχαστικής λειτουργικής θεολογίας, μέχρι τους έθνικούς αγωνιστές της Έπανάστασεως του 1821 «για να ξαναγίνη τό Ρωμαϊκό» (Στρατηγός Μακρυγιάννης), από τις επαναστάσεις των Κρητών έναντι των Τούρκων και των Ευρωπαίων μέχρι τους απελευθερωτικούς Βαλκανικούς πολέμους επί Έλευθερίου Βενιζέλου, από την Μικρασιατική καταστροφή μέχρι τό έθνικό έπος του 1940 κατά των Ιταλών φασιστών και την έθνική Αντίσταση 1940-1944 κατά των Γερμανών ναζιστών, από τον εμφύλιο διχασμό των ετών 1946-1949 μέχρι τον αντιαποικιακό απελευθερωτικό αγώνα της ΕΟΚΑ έναντι των ιμπεριαλιστών Άγγλων και υπέρ της αυτοδιαθέσεως-ένώσεως Ελλάδος και Κύπρου τό 1955-1959, από τον εμφύλιο έθνικό διχασμό στην Κύπρο τό 1970-1974 και την Τουρκική εισβολή τό 1974 μέχρι την ένταξη της Ελλάδος και της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, έχουμε ακριβώς μία συνεχή, ιστορική, συγχρόνως, όμως, υπέρχρονη και υπέρχωρη πάλη της έλευθερίας των Ελλήνων μέ την υπό διαφόρους μορφές εμφανιζόμενη αναγκαιότητα. Λέει περίπου τά έξης ό έλληνορθόδοξος ήσυχαστής και οικογενειάρχης, έθνικός αγωνιστής του 1821, Στρατηγός Μακρυγιάννης, περιγράφοντας έν συντομία την πάλη του Έλληνισμοῦ μέ τις δυνάμεις του κακοῦ, όρατοῦ και άοράτου : (Μάχη εις Μύλους Ναυπλίου 1825) «*Κι αν εἴμαστε όλίγοι εις τό πλήθος του Μπραῖμη, παρηγοριώμαστε μέ έναν τρόπο ότι ή τύχη μᾶς έχει τους Έλληνες όλίγους. Ότι αρχή και τέλος, παλαιόθεν και ως τώρα, όλα τά θερία πολεμοῦν να μᾶς φᾶνε και δέν μποροῦνε τρῶνε από μᾶς και μένει και μαγιά. Και οι όλίγοι αποφασίζουν να πεθάνουν κι όταν κάνουν αυτεῖνη την απόφασιν, λίγες φορές χάνουν και πολλές κερδᾶίνουν*». (Στρατηγοῦ Μεκρυγιάννη, Απομνημονεύματα, έκδ. Μπάυρον, Αθήνα 1977, σελ. 237).

Η Έλληνορθοδοξία είναι (χωρίς σωβινισμό και στεῖρο έθνικισμό τό λέμε) τό ανώτατο όριο, πού μποροῦσε να φθάση ποτέ ένας άνθρωπος, ένας λαός, μία ήπειρος, ένα έθνος, ένας πολιτισμός. Ο μακαριστός Ρώσος ορθόδοξος θεολόγος της Διασποράς **πατήρ Γεώργιος Φλωρόφσκυ** αναφέρει τά έξης αξιοσημείωτα (έν «Θεολογία, Αλήθεια και Ζωή» και «Η πορεία της Ρωσικής θεολογίας», Αθήναι, σελ. 32 και έξης και πατρός Θεοδώρου Ζήση, «Επόμενοι τοῖς άγίοις πατράσιν», «Αρχές και κριτήρια της πατερικής θεολογίας», έκδ. Βουέννιος, Θεσσαλονίκη 1997,

σελ. 62-76) : «Δέν θά ἤμποροῦσε κανείς νά ὑποστηρίξη ὅτι ἡ Ρωσική θεολογία, εἰς τήν δημιουργικήν της ἀνάπτυξιν, ἠσθάνθη ἀρκετά πλήρως ἢ ἀρκετά βαθέως εἰς τούς κόλπους της τήν παρουσίαν τῶν Πατέρων καί τοῦ Βυζαντίου. Τῆς ἀπομένει ἀκόμη νά τό κάμη. Τῆς ἀπομένει ἀκόμη νά φοιτήσῃ εἰς τό αὐστηρόν σχολεῖον τοῦ χριστιανικοῦ ἑλληνισμοῦ. Ὁ Ἑλληνισμός ἔχει ἀποκτήσει αἰώνιον χαρακτήρα μέσα εἰς τήν Ἐκκλησίαν· ἔχει ἐνσωματωθῆ εἰς τήν σάρκα της· ἔχει γίνει αἰωνία κατηγορία (ἀξία) τῆς χριστιανικῆς ὑπάρξεως. Δέν ἐννοῶ φυσικά τόν Ἑλληνισμόν ὡς ἐθνικήν ιδέαν ἢ τόν Ἑλληνισμόν τῆς συγχρόνου Ἑλλάδος ἢ ἐκεῖνον τόν καθυστερημένον καί κάθε ἄλλο παρά νόμιμον Ἑλληνισμόν, ἑλληνικόν «φυλετισμόν». Ἐννοῶ τήν χριστιανικήν ἀρχαιότητα, τόν Ἑλληνισμόν τῶν δογμάτων, τόν Ἑλληνισμόν τῆς λατρείας, τόν Ἑλληνισμόν τῆς εἰκόνας. Ἡ χριστιανική λατρεία ἔχει σφραγισθῆ διά παντός μέ τό ἑλληνικόν ὕφος τῆς «εὐσεβείας τῶν μυστηρίων». Καί αὐτό ἔχει γίνει μέχρι τοιούτου βαθμοῦ, ὥστε νά μήν ἤμποροῦμεν νά διεισδύσωμεν εἰς τόν ρυθμόν τῆς λειτουργικῆς μυσταγωγίας, ἄν προηγουμένως δέν ὑποβληθῶμεν εἰς ἕνα εἶδος μυστικοῦ «ἐξἑλληνισμοῦ». Μόνον παράφρονες θά ἀπεφάσιζαν ποτέ νά «ἀφελληνίσουν» τήν Λειτουργίαν καί τάς ἄλλας ἐκκλησιαστικάς ἀκολουθίας καί νά δώσουν εἰς αὐτάς ἕνα ὕφος περισσότερο «σύγχρονον». Τό στερεώτερον στοιχεῖον τοῦ ρωσικοῦ ἐκκλησιαστικοῦ πολιτισμοῦ εἶναι κατά γενικήν ὁμολογίαν ἡ Εἰκὼν. Ποῦ ὀφείλεται ὁμως ἡ σταθερότης αὕτη; Μήπως εἰς τό γεγονός ὅτι οἱ μεγάλοι Ρῶσοι εἰκονογράφοι κατῶρθωσαν νά ἀφομοιώσουν πνευματικῶς τήν ἑλληνικήν εἰκονογραφικήν πείραν καί νά τήν ἀποδώσουν εἰς τά καθ' ἡμᾶς μέ μίαν οἰκειότητα γνησίως δημιουργικήν; Αὐτή εἶναι ἡ λογικώτερα ἀπάντησις. Ὅχι· ὁ Ἑλληνισμός δέν εἶναι ἀπλῶς μία φάσις τῆς Ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας, ἕνας σταθμός εἰς τήν πορείαν τῆς Ἐκκλησίας. Ὅταν ὁ θεολόγος ἀρχίζῃ νά πιστεύῃ ὅτι «αἱ ἑλληνικαί κατηγορίαι (ἀξίαι)» ἔχουν ξεπερασθῆ, αὐτό σημαίνει ἀπλούςτατα ὅτι ὁ ἴδιος ἔχει ἐξέλθει ἀπό τόν ρυθμόν τῆς ἐκκλησιαστικῆς κοινωνίας, ὅτι ὁ ἴδιος ἔχει χάσει τό αἶσθημα τῆς ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς. Ἐνας μόνον τρόπος ὑπάρχει, διά νά εἶναι ἡ θεολογία μας καθολική (δηλαδή ὀρθόδοξη) : Νά εἶναι Ἑλληνική. Μόνον ἐν τῷ Ἑλληνισμῷ ἤμπορεῖ κανείς νά εἶναι ἀληθῶς καθολικός (δηλαδή ὀρθόδοξος) (καθολικός=οἰκουμενικός, πλήρης, ἔχει ὅλη τήν ἀλήθεια, ἀφορᾷ ὅλο τό ἀνθρώπινο γένος, εἶναι ὀρθόδοξος, ὄχι παπικός). Αὐτό τό τελευταῖον εἶναι κάπως διαφορούμενον. Τό ἀντιχριστιανικόν στοιχεῖον ἐδέσποζεν, ὡς γνωστόν, εἰς τό ἀρχαῖον πνεῦμα. Ἀκόμη καί σήμερον πολυάριθμοι εἶναι ἐκεῖνοι, πού καταφεύγουν εἰς τόν Ἑλληνισμόν,

διά νά ὑψώσουν τό ἀνάστημά των καί νά καταπολεμήσουν τόν Χριστιανισμόν (κλασσικόν παράδειγμα ὁ Nietzsche – Νίτσε). Δέν πρέπει νά λησμονῆται ὅμως ὅτι ὁ Ἑλληνισμός ἐνεσωματώθη εἰς τήν Ἐκκλησίαν. Αὐτό ἀκριβῶς εἶναι τό νόημα τό ἱστορικόν τῆς πατερικῆς θεολογίας. Καί αὐτή ἡ ἐνσωμάτωσις τοῦ Ἑλληνισμοῦ εἰς τήν Ἐκκλησίαν ἐχάραξεν ἐπί τοῦ σώματος τῆς ἱστορίας μίαν μόνιμον καί ὀριστικὴν τομήν, πασίδηλον σημεῖον τῆς ὁποίας παραμένει τό εὐαγγελικόν κήρυγμα, ἡ ἱστορικὴ φανέρωσις τοῦ Σαρκωθέντος Λόγου. Ὁ Χριστιανικὸς Ἑλληνισμός, ὁ μεταμορφωθεὶς διὰ τῆς ἐπιφανείας τοῦ Λόγου καί τῆς ἐλεύσεως τοῦ Πνεύματος, εἶναι πλέον ἐξ ὀλοκλήρου γεγονός τῆς ἱστορίας. Ἡ πατερικὴ θεολογία εἶναι «θεολογία τῶν γεγονότων», μᾶς καθιστᾷ δηλαδή συγχρόνους ὀρισμένων ἱστορικῶν γεγονότων, τῶν γεγονότων τῆς Ἱερᾶς Ἱστορίας. Ἀλλά, τό βασικώτερον καί ἀποφασιστικώτερον ἀπὸ τὰ γεγονότα αὐτὰ εἶναι ἀκριβῶς ἡ σάρκωσις τοῦ Θεοῦ καί ἡ ἐν μέσῳ ἡμῶν σκηνώσις Του, ἡ ὁποία ἐσημειώθη ἱστορικῶς διὰ τῆς ἐντάξεως καί τῆς ἐνσωματώσεως τοῦ Ἑλληνισμοῦ εἰς τήν Ἐκκλησίαν. Ὅλα τὰ λάθη, ὅλαι αἱ πλάναι, ὅλοι οἱ πειρασμοὶ ἑνὸς ὑπερβολικοῦ ἐξελληνισμοῦ τοῦ Εὐαγγελίου, φαινόμενον ἄρκετά συχνόν κατὰ τήν διάρκειαν τῶν αἰώνων, δέν εἶναι δυνατὸν νά ἐξασθενήσουν τήν σημασίαν τοῦ θεμελιώδους αὐτοῦ γεγονότος : Διὰ τήν κήρυξιν καί τήν διάδοσιν τοῦ χαρμοσύνου ἀγγέλματος τῆς ἐν Χριστῷ σωτηρίας, διὰ τήν ἔκθεσιν καί τήν διατύπωσιν τῆς χριστιανικῆς θεολογίας, ἐχρησιμοποιήθησαν εὐθύς ἐξ ἀρχῆς κατηγορίαι (ἀξίαι, λέξεις, ἐκφράσεις) Ἑλληνικαί. Πατερικὴ θεολογία καί Καθολικότης, Ἑλληνισμός καί ἱστορικότης, ἀποτελοῦν τὰς συζύγους ὄψεις ἑνὸς μοναδικοῦ καί ἀδιαιρέτου φαινομένου.

Σχέση Εὐρωπαϊκοῦ πολιτισμοῦ καί Ἑλληνισμοῦ

Τούς τελευταίους κυρίως δύο αἰῶνες συναντήθηκαν δυναμικά δύο μεγέθη ἐντελῶς ἀντίθετα, ξένα μεταξύ τους στόν χῶρο τῆς καθ' ἡμᾶς Ὁρθοδόξου Ἀνατολῆς καί Ὁρθοδόξου Ἀνατολικῆς Εὐρώπης : Ἡ Ἑλληνορθοδοξία–Σλαυορθοδοξία μέ τόν Δυτικοευρωπαϊκό ἀνθρωποκεντρικό οὐμανισμό. Δυστυχῶς, παρ' ὅλη τήν εὐγενῆ, φιλότιμη, ἀπαθῆ, ἀγωνιστική διάθεση καί πρακτική τῶν παραδοσιακῶς καί ἀγιοπνευματικῶς φρονούντων Ἑλληνορθοδόξων, κληρου καί λαοῦ, ἐπῆλθε μιά προσχώρηση, μιά ἀλλοίωση τῆς πίστεως καί τῆς ζωῆς πολλῶν Ἑλλήνων ἐπί τό Δυτικοευρωπαϊκότερον. Γράφει ὁ ὁμότιμος καθηγητής τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Ἀριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, **πατήρ Θεόδωρος Ζήσης**, στό βιβλίο του «Ἐπόμενοι τοῖς ἀγίοις πατράσι», Ἀρχές καί κριτήρια τῆς Πατερικῆς Θεολογίας, ἐκδ. Βρυέννιος, Θεσσαλονίκη 1997, σελ. 25-26 : «Ἡ Ἑλλάς, ἡ μικρή καί πτωχή αὐτή χώρα, ἡ πατρίδα μας, ξεκομμένη στήν νεώτερη περίοδο τῆς ἱστορίας της ἀπό τίς ρίζες τῶν παραδόσεών της, ντύθηκε φράγκικα καί ἀλλοτριώθηκε στόν πολιτισμό της. Εἶναι ἡ πρώτη φορά στήν ἱστορία μας πού κινδυνεύουμε νά ἀλλοτριωθοῦμε, νά ξεχάσουμε ποιοί εἴμαστε, νά χάσουμε τήν ταυτότητά μας καί νά ἀφομοιωθοῦμε πολιτιστικά μέσα στήν χοάνη τῶν Εὐρωπαϊκῶν λαῶν, ἐξαφανίζοντας ἔτσι καί τόν ὀρθόδοξο πολιτισμό μας, τήν Ρωμηοσύνη μας. Ἰδιαίτερα μάλιστα τώρα μέ τήν ὀλοκλήρωση τῆς ἐντάξεώς μας στήν Ἐνωμένη Εὐρώπη, ὁ κίνδυνος αὐτός εἶναι μεγαλύτερος. Δέν εἶναι βέβαια ἡ πρώτη φορά πού ἐρχόμαστε σέ ἐπαφή μέ ἄλλους λαούς καί πολιτισμούς. Σέ προηγούμενες ἱστορικές περιόδους στήν συνεπαφή μας αὐτή καί ἀνάμειξη βγήκε κερδισμένος ὁ Ἑλληνισμός, διότι ἦταν ἀκμαῖος καί ζωντανός πολιτιστικά. Ἀκόμη καί στήν Τουρκοκρατία, μολονότι δέν μπορέσαμε νά ἀλλάξουμε τόν κατακτητή, ὅμως δέν ἀλλάξαμε οὔτε ἐμεῖς. Τώρα ὅμως τά στοιχεῖα εἶναι ἀνησυχητικά. Ἡ διάβρωση καί ἡ φθορά τῶν παραδόσεών μας διαρκῶς ἐνισχύονται, ἡ ἀπομάκρυνσή μας ἀπό τούς Πατέρες, ἀπό τήν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία, διαρκῶς γίνεται μεγαλύτερη. Μόνο μέ προγραμματισμένη καί ἐνισχυμένη ἀπό τήν Πολιτεία ἐπιστροφή στίς ρίζες μας καί προβολή καί ἀξιοποίηση τῶν θησαυρῶν μας, θά μπορέσουμε νά ἐπιβιώσουμε. Οἱ προσπάθειες τῆς Ἐκκλησίας καί τῆς οἰκογενείας πνίγονται μέσα στήν θάλασσα τῆς ἀδιαφορίας καί τήν φουρτούνα τῆς ἐχθρότητος πρός τά παραδεδομένα.

Ἡ Ὁρθοδοξία, ὅπως τήν ἐκφράζουν οἱ Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας, πρέπει νά βιωθῆ ὡς τό ἐκλεκτώτερο πολιτιστικό μας στοιχεῖο, συνδεδεμένο ἄμεσα μέ τήν πολιτιστική καί ἐθνική μας ἐπιβίωση. Ἡ ἐγκληματική παραμέληση τῆς ἀρχαίας καί μεσαιωνικῆς μας γλώσσας, τῆς γλώσσας τοῦ Πλάτωνος, τῆς Καινῆς Διαθήκης, τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας, μόνον ἀπό ἐχθρούς μας θά μπορούσε νά εἶχε προγραμματισθῆ, γιά νά μᾶς ἀφαιρέσῃ τό μοναδικό σέ σχέση μέ ὄλους τούς ἄλλους λαούς προνόμιο τῆς γλωσσικῆς οἰκειότητος καί συγγενείας. Εἶναι νομίζω καιρός νά ἀρχίσουμε νά προβληματιζόμαστε σοβαρά γιά τήν διάσωση τῶν θησαυρῶν τοῦ παρελθόντος».

Οἱ Εὐρωπαῖοι «φίλοι καί σύμμαχοί» μας, λοιπόν, χαίρονται σήμερα, διότι, ὄχι μόνον κατώρθωσαν νά μᾶς φραγκέψουνε ἐν πολλοῖς, ὄχι σέ ὅλα, ἀλλά καί διότι μᾶς ἔπεισαν ὅτι εἶναι θεοί, αὐτοθεοί, οἱ σωτήρες, οἱ κοινωνικοί ἀναμορφωτές, οἱ τέλειοι καί ἀνώτατοι ἐπιστήμονες, πολιτικοί, καλλιτέχνες κλπ, χωρίς τούς ὁποίους ὁ πλανήτης Γῆ καί οἱ ἄνθρωποι, πού κατοικοῦν σέ αὐτόν, θά ἦταν ἕνα τίποτα, ἕνα μηδέν, ἕνα ὑποανάπτυκτο σύνολο, βυθισμένο στήν βαρβαρότητα, τήν δεισιδαιμονία, τόν ἐπαρχιωτισμό καί τήν ἀπαιδευσία. Οἱ Ἕλληνες, πού ἐπίστευσαν τό παραμῦθι αὐτό τῶν Εὐρωπαίων, ὀνομάσθηκαν εὐφυῶς ἀπό τόν μακαριστό Καθηγητή τῆς Δογματικῆς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Θεσσαλονίκης **πατέρα Ἰωάννη Ρωμανίδα** «Γραικύλοι» καί ὁ τρόπος ζωῆς καί σκέψεώς τους «Γραικισμός» καί «Νεογραικισμός». (Βλέπε ἐν πατρός Ἰωάννου Ρωμανίδου, «Ρωμηοσύνη - Ρωμανία - Ρούμελη», ἐκδ. Πουρναρά, Θεσσαλονίκη 1975, σελ. 10-13) : «Μέ τόν Γραικισμόν καί Νεογραικισμόν ἐνοοῦμεν ὄχι τόν Νεοελληνισμόν, ἀλλά τό μή Ρωμαϊκόν μέρος τοῦ Νεοελληνισμοῦ. Ὁ Νεογραικισμός ὡς καί ὁ πρό τῆς Ἀλώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως Γραικισμός εἶναι ἐκ τῆς φύσεώς των δουλεία χειροτέρα τῆς Φραγκοκρατίας καί Τουρκοκρατίας. Ἡ Φραγκοκρατία καί ἡ Τουρκοκρατία ἦσαν ὑποδούλωσις τοῦ σώματος. Ὁ Γραικισμός καί Νεογραικισμός εἶναι ὑποδούλωσις τοῦ πνεύματος.

Οἱ Ρωμηοί τῆς Φραγκοκρατίας καί τῆς Τουρκοκρατίας εἶναι ὅσοι δέν ἠκολούθησαν τό παράδειγμα ἐκείνων, πού ἐφράγκευσαν καί ἐτούρκευσαν.

Οἱ σημερινοί ἐναπομείναντες Ρωμηοί ἀσφαλῶς δέν τουρκεύουν, ἀλλ'οὔτε φραγκεύουν, οὔτε γραικεύουν. Ὅπως οἱ Γραικοί πρό τῆς Ἀλώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως εἶναι ἐκεῖνοι, πού ἐφράγκευσαν, οὔτω καί οἱ Νεογραικοί ἐγραίκευσαν, γενόμενοι οἱ σημερινοί Γραικύλοι τῶν Εὐρωπαίων καί Ρώσων καί τώρα τῶν Ἀμερικανῶν ἐξαδέλφων τῶν Εὐρωπαίων.

Τό γραικεύω εἶναι σχεδόν ταῦτόν μέ τό φραγκεύω. Σημαίνει σήμερον ἀμερικανεύω, ρωσεύω, φραντσεύω, γερμανεύω, δηλαδή γίνομαι πνευματικός δούλος τῶν ἔξω τῆς Ρωμηοσύνης.

Ὁ Ρωμηός γνωρίζει σαφῶς ὅτι ὑπάρχει μεγάλη διαφορά μεταξύ συμμαχίας καί δουλείας. Γίνεται σύμμαχος μέ ὅποιονδήποτε, ἐφ'ὅσον συμφέρει εἰς τό Ἔθνος, ἀλλά ποτέ δούλος τῶν συμμάχων.

Ὁ Γραικύλος, ὅμως, νομίζει ὅτι συμμαχία σημαίνει πνευματικήν δουλείαν, δηλαδή συγχώνευσιν πολιτισμῶν καί σύγχυσιν ἰδεολογιῶν. Ὁ Γραικύλος δέν γίνεται μόνον σύμμαχος, ἀλλά γίνεται καί θέλει νά γίνει ἕνα πράγμα μέ τόν σύμμαχον. Νομίζει ὅτι συμμαχία εἶναι τό νά προσφέρεται δι' ἔρωτα ὡς δούλη πρός κύριον, ἵνα ἀποκτήσῃ ἰσχυρόν προστάτην, ὁ ὁποῖος θά σώσῃ τήν Ἑλλαδίτσαν του. Ὁ Νεογραικύλος εἶναι συνεχιστής τῆς παραδόσεως τῶν Γραικύλων πρό τῆς Αλώσεως τῆς Πόλεως, οἱ ὁποῖοι μᾶς ἐκήρυττον τήν ἀνάγκην τῆς φραγκεύσεως τοῦ πνεύματος, διά νά σωθῶμεν ἀπό τήν δουλείαν τοῦ σώματος...

...Ὁ Ρωμηός ἔχει ἠγετικά αἰσθήματα ἀπό τήν Ρωμηοσύνην του.

Ὁ Γραικύλος τόν ἠγέτην κάμνει μόνον ἐντός τῆς Ἑλλαδίτσας του, ἀφοῦ τά ἠγετικά του αἰσθήματα καί τήν πολιτικήν του δύναμιν ἀντλεῖ ἀπό πηγὴν ἔξω τῆς Ρωμηοσύνης καί ἐκτός τῆς Ἑλλαδίτσας του.

Ὁ Ρωμηός εἶναι ἀπό τήν Ρωμηοσύνην του ἀετός. Οἱ Ρωμηοὶ εἶναι πρός ἀλλήλους ἀετοὶ καί πρός ξένους ἀετοὶ.

Ὁ Γραικύλος κάμνει τό λιοντάρι εἰς τούς Ρωμηούς μέ τήν βοήθειαν τῶν ξένων, ἀλλά εἶναι φρόνιμον ποντικάκι εἰς τούς ξένους.

Δέν ἐνδιαφέρει τόν Ρωμήον τί λέγουν οἱ ξένοι δι' αὐτόν, διότι τά κριτήρια του εἶναι ρωμαϊκά.

Ὁ Γραικός ἀγωνίζεται νά βρεθῇ εἰς θέσιν νά διατυμπανίζει τί καλά λέγουν οἱ ξένοι δι' αὐτόν, διά νά ἀποδείξῃ τήν ἀξίαν του, διότι τά κριτήριά του δέν εἶναι ρωμαϊκά, ἀλλά εὐρωπαϊκά, ρωσικά καί ἀμερικανικά.

Ὁ Ρωμηός εἶναι σκληρός καί ἐλεύθερος καί οὐδέποτε ἀφελής. Καί ὅταν τό σῶμα του ἢ τά συμφέροντά του σκλαβωθοῦν, κάμνει ἐλιγμούς καί ὑποκρίνεται ἀναλόγως τῶν περιστάσεων, διά νά παραμείνῃ μέ τήν εὐφυΐαν του ὅσον τό δυνατόν πλέον ἐλευθέρα ἢ Ρωμηοσύνην του. Μέ ὑπερηφάνειαν

τόν Καραγκιόζη κάμνει καί πάντοτε ἀδούλωτος ἀετός τῆς Ρωμηοσύνης παραμένει.

Ὁ Νεογραιοκισμός ἀρκετά ἐζημίωσε τό Ρωμαϊκόν μέ τήν λεγομένην Ξενομανίαν του, ἡ ὁποία εἶναι εἰς τήν πραγματικότητα δουλοπρέπεια εἰς τὰ ἀφεντικά του.

Ακριβῶς ἐπειδή οἱ Νεογραιοκοί εἶναι διηρημένοι μεταξύ τῶν ἀφεντικῶν των, συμπεριφέρονται ὁ ἕνας Γραιοκύλος πρὸς τόν ἄλλον Γραιοκύλον ὡσάν τὰ ἀφεντικά των. Οἱ Γραιοκύλοι τῶν Ρώσων φέρονται πρὸς τοὺς Γραιοκύλους τῶν Ἀμερικανῶν ὡς οἱ Ρώσοι πρὸς Ἀμερικανούς καί τὰνάπαλιν. Τό ἴδιον κάμνουν οἱ Γραιοκύλοι τῶν Φραντσέζων, Ἀγγλων, Γερμανῶν κλπ.

Διά τοῦτο παρατηρεῖται τό περίεργον φαινόμενον νά ἐρωτεύεται ὁ Γραιοκύλος τόν Ρώσον φίλον του καί νά μισῇ τόν Γραιοκύλον τῶν Ἀμερικανῶν καί τὰνάπαλιν.

Τό παράδοξον εἶναι ὅτι ἕκαστος θεωρεῖ τόν ἄλλον Γραιοκύλον ἐχθρόν καί προδότην τοῦ Ἔθνους.

Ἐξ ἀπόψεως, ὅμως, Ρωμηοσύνης οἱ Γραιοκύλοι εἶναι ὅλοι προδοταί.

Τοῦτο, ὅμως, δέν σημαίνει ὅτι ὁ Ρωμηός ἀποφεύγει τὰς συμμαχίας. Ὅχι. Ονειροπόλος καί ἀφελής δέν εἶναι. Ἀλλά, οὐδέποτε γίνεται πνευματικῶς ἢ σωματικῶς δοῦλος τοῦ συμμάχου. Γίνεται σύμμαχος πιστός εἰς τὰ συμπεφωνημένα, ἀλλά ἰδεολογικῶς ἀδέσμευτος.

Τοῦτο, ὅμως, δέν σημαίνει πάλιν ὅτι δέχεται μόνον τὰ ρωμαϊκά καί τίποτε τό ξένον. Δέχεται ὅ,τιδήποτε τό καλόν καί τό κάμνει ρωμαϊκόν. (σ.σ. «ὅ,τιδήποτε εἶναι ἀληθινόν, εἶναι ἐθνικόν» εἶπε ἕνας σημαίων ποιητής τοῦ 19^{ου} αἰῶνος μ.Χ. Τό εἶπε ὁ Διονύσιος Σολωμος). Ὅπως γίνεται σύμμαχος μέ ὅποιον συμφέρει ἐθνικῶς, κατά τόν ἴδιον τρόπον ἀποκτᾶ ὅλα ὅσα χρειάζονται ἀπό τήν σοφίαν τῶν ἐπιστημόνων τοῦ κόσμου, ἀλλά τὰ προσαρμόζει εἰς τόν ρωμαϊκόν πολιτισμόν του. Οὐδέποτε συγχέει τὰς θετικάς ἐπιστήμας μέ τόν πολιτισμόν, ἀφοῦ γνωρίζει ὅτι καί ὁ βάρβαρος δύναται νά ἔχη ἢ νά ἀποκτήσῃ καί νά προαγάγῃ τὰς θετικάς ἐπιστήμας, διά νά χρησιμοποιήσῃ αὐτάς εἰς ὑποδούλωσιν καί καταστροφὴν τῶν ἀνθρώπων.

Διά τοῦτο ὁ Ρωμηός γνωρίζει ὅτι εἶναι πνευματικός ἡγέτης καί εἰς αὐτοῦς, πού εἶναι ὡς τεχνοκράται καί ὡς οἰκονομική δύναμις ἡγέται.

Αλλά, οί Νεογραικύλοι ἔχουν τόσον πολύ συνηθίσει νά συγχέουν τό τεχνοκρατικόν καί οἰκονομικόν στοιχείον μέ τήν πνευματικήν ἡγεσίαν, ὥστε δέν ἀντιλαμβάνονται πλέον τό γεγονός ὅτι ἡ Ρωηοσύνη εἶναι σήμερον πολιτιστικός ἡγέτης ἑκατομμυρίων ἀνθρώπων ἐκτός τῆς Ἑλλαδίτσας των.

Ὁ Γραικύλος νομίζει ὅτι τοιαύτην ἡγεσίαν εἶχον μόνον οἱ ἀρχαῖοι Ἑλληνας καί φαντάζεται τόν ἑαυτόν του ὡς τόν φύλακα τῶν ἐρειπίων αὐτῶν. Θεωρεῖ συνεχιστάς καί ἡγέτας τοῦ πολιτιστικοῦ ἔργου των ἀρχαίων Ἑλλήνων τούς Εὐρωπαϊούς. Δέν εἶναι εἰς θέσιν νά καταλάβῃ ὅτι μόνον ἡ Ρωηοσύνη εἶναι συνεχιστής καί ἡγέτης τοῦ Ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ. Διά τοῦτο ὁ Γραικύλος εἶναι ὁ κύριος συντελεστής εἰς τήν καλλιέργειαν τοῦ δουλουπρεποῦς φρονήματος τοῦ νεογραικικοῦ ἐν Ἑλλάδι πνεύματος. Ὁ Γραικύλος ἔχει ἐμπιστοσύνην ὄχι εἰς τόν ἑαυτόν του, ἀλλά μόνον εἰς τά ξένα ἀφεντικά του.

Ναί μέν ὁ Ρωμηός ἔχει ἀπόλυτον πεποίθησιν εἰς τήν Ρωηοσύνην του, ἀλλά οὔτε φανατικός, οὔτε μισαλλόδοξος εἶναι καί οὔτε ἔχει καμμίαν ξενοφοβίαν. Ἀντιθέτως ἀγαπᾷ τούς ξένους, οὐχί ὁμως ἀφελῶς.

Τοῦτο διότι γνωρίζει ὅτι ὁ Θεός ἀγαπᾷ ὅλους τούς ἀνθρώπους καί ὅλας τάς φυλάς καί ὅλα τά ἔθνη χωρίς διάκρισιν καί χωρίς προτίμησιν. Ὁ Ρωμηός γνωρίζει ὅτι ἡ Ρωηοσύνη του κατέχει τήν ἀλήθειαν καί εἶναι ἡ ὑψίστη μορφή τῶν πολιτισμῶν. Ἀλλά, κατανοεῖ ἄριστα τό γεγονός ὅτι ὁ Θεός ἀγαπᾷ τόν Ρωμηόν, ὄχι ὁμως περισσότερο ἀπό τούς ἄλλους. Ὁ Θεός ἀγαπᾷ τόν κάτοχον τῆς ἀληθείας, ἀλλ' ἐξ ἴσου ἀγαπᾷ τόν κήρυκα τοῦ ψεύδους. Ἀγαπᾷ τόν ἅγιον ἀλλ' ἀγαπᾷ ἐξ ἴσου ἀκόμη καί τόν διάβολον. (Ὁ Θεός ἀγαπᾷ ὅλα Του τά δημιουργήματα, μισεῖ ὁμως τήν ἀμαρτία, τόν θάνατο καί τόν ἐγωῖσμό. «Ἐλεήμων καρδία εἶναι καῦσις καρδίας ὑπέρ πάσης τῆς κτίσεως καί ὑπέρ τῶν δαιμόνων», λέγει ὁ ἀββᾶς ἅγιος Ἰσαάκ ὁ Σῦρος).

Διά τοῦτο ἡ Ρωηοσύνη εἶναι αὐτοπεποίθησις, ταπεινοφροσύνη καί φιλότιμον, καί ὄχι κίβδηλος πεποίθησις, ἰταμότης καί ἐγωῖσμός. Ὁ ἥρωῖσμός τῆς Ρωηοσύνης εἶναι ἀληθής καί διαρκής κατάστασις τοῦ πνεύματος, καί ὄχι ἀγριότης, βαρβαρότης καί ἀρπακτικότης.

Οἱ μεγαλύτεροι ἥρωες τῆς Ρωηοσύνης συγκαταλέγονται μεταξύ τῶν ἁγίων.

Ἡ Ρωηοσύνη διαφέρει τῶν ἄλλων πολιτισμῶν, διότι ἔχει τό ἴδιον θεμέλιον διά τόν ἥρωῖσμόν της, ὡς καί διά τήν ἀγιωσύνην της, δηλαδή τό

ρωμαϊκόν φιλότιμον, τό ὁποῖον δέν ὑπάρχει εἰς τόν Εὐρωπαϊκόν Πολιτισμόν. Παρά ταῦτα οἱ Γραικύλοι ἀπό τό 1821 μέχρι σήμερα προπαγανδίζουν ὅτι ὀφείλομεν νά ἐγκαταλείψωμεν τήν Ρωηοσύνην καί νά γίνωμεν Εὐρωπαῖοι, διότι δῆθεν ὁ Εὐρωπαϊκός Πολιτισμός εἶναι ἀνώτερος ἀπό τήν Ρωηοσύνην».

Αναγκαζόμαστε ἐκ τῶν πραγμάτων, τῶν ἱστορικῶν γεγονότων καί τῶν ἔξωθεν τῆς Ἑλλάδος καί τῆς Κύπρου ποικιλονύμων πιέσεων, πού ἀσκοῦνται κυρίως πρὸς τήν κατεύθυνση τῆς πολιτικῆς, πνευματικῆς καί ἐκκλησιαστικῆς ἡγεσίας τοῦ Ἑλληνισμοῦ, νά βοηθήσουμε, νά συμπαρασταθοῦμε, νά προσευχηθοῦμε, νά ἐνισχύσουμε – μετά τόν Θεόν – μέ τά πτωχά μας κολλυβογράμματα καί τίς διαπιστώσεις ὅλους μας, γιά νά μπορέσουμε χάριτι Χριστοῦ νά ἀντισταθοῦμε σθεναρῶς, διακριτικῶς, εὐθαρσῶς, ὀρθοδόξως, ἑλληνοπρεπῶς καί ἐπιστημονικῶς καί νά δώσουμε εὐλογες, παραδοσιακές καί λυτρωτικές λύσεις. Λύσεις, οἱ ὁποῖες δέν θά ὀφελήσουν μόνον τήν Ἑλλάδα καί τήν Κύπρο, ἀλλά καί τήν παραπαίουσα πνευματικά καί θεολογικά ἀποτυχημένη Εὐρωπαϊκή Ἑνωση.

Ἀφορμή γιά τά πιο πάνω ἀναφερθέντα μᾶς ἔδωσαν τά παρακάτω κείμενα, τά ὁποῖα καί παραθέτουμε :

1) Ἐν : Ἐφημερίδα «Ἀπογευματινή», Πέμπτη 11 Μαΐου 2000 μ.Χ., σελ. 14, τίτλος τοῦ ἄρθρου : «Γιόρτασαν τά 50 χρόνια τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἰδέας» : «Τά πενήντα χρόνια ἀπό τήν Γέννηση τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἰδέας ἐορτάστηκαν μέ μιᾶ λαμπρή ἐκδήλωση ἀπό τήν Ἀντιπροσωπεία τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐπιτροπῆς στήν Ἑλλάδα, στήν ὁποία παραβρέθηκαν ἐκπρόσωποι τοῦ πολιτικοῦ κόσμου, καθῶς καί τῶν κοινωνικῶν, οικονομικῶν καί πολιτιστικῶν φορέων...

... Ὁ Πρόεδρος τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐπιτροπῆς Ρομάνο Πρόντι στό μήνυμα, πού ἀπέστειλε, ὑπογράμμισε ὅτι ἡ πραγματική πρόκληση σήμερα εἶναι «νά ξανασκεφθοῦμε τόν τρόπο, μέ τόν ὁποῖον χτίζουμε τήν Εὐρώπη, νά ἐπινοήσουμε μιᾶ δημοκρατικότερη διακυβέρνηση μέ μορφή δικτύου, ὅπου τά Εὐρωπαϊκά θεσμικά ὄργανα, οἱ ἐθνικές κυβερνήσεις, οἱ τοπικές καί περιφερειακές ἀρχές, καθῶς καί ἡ κοινωνία τῶν πολιτῶν, ἀπό κοινῶν σχεδιάζουν, προτείνουν, ἐφαρμόζουν καί παρακολουθοῦν πολιτικές».

Ἐπαναλαμβάνουμε καί σχολιάζουμε ἐν συντομίᾳ τήν ἐξῆς ρήση τοῦ κ. Ρομάνο Πρόντι : «Νά ξανασκεφθοῦμε τόν τρόπο, μέ τόν ὁποῖον χτίζουμε

τήν Εὐρώπη, νά ἐπινοήσουμε μιά δημοκρατικότερη διακυβέρνηση μέ μορφή δικτύου...».

Κατά τήν ταπεινή μας γνώμη, ἐμμέσως πλήν σαφῶς παραδέχεται ὁ κ. Πρόντι ὅτι ὁ τρόπος σκέπτεσθαι περί τήν Εὐρωπαϊκὴν Ἑνωσι ἦταν μέχρι στιγμῆς λανθασμένος ἢ ὀπισθοδρομικός ἢ δέν ἀνταποκρινόταν στίς πραγματικές πνευματικές καί ἐθνικές ἀνάγκες τῶν Εὐρωπαϊῶν πολιτῶν. Ἐπίσης, δέχεται ὅτι δέν λειτουργοῦν τά θεσμικά ὄργανα, τό Εὐρωπαϊκό Σύνταγμα, ἡ Εὐρωβουλή, ἡ Εὐρωπαϊκὴ Ἐπιτροπή, τά Συμβούλια Πρωθυπουργῶν καί Ὑπουργῶν κλπ. μέ δημοκρατικά κριτήρια καί ἀρχές. Καί μόνον ἡ Συνθήκη Σένγκεν ἀρκεῖ νά χρεώσῃ τήν Εὐρωπαϊκὴ Ἑνωσι μέ δημοκρατικά ἐλλείματα, κοινωνική ἀνισότητα, φακέλλωμα καί δημιουργία ἐξ αὐτοῦ ἑνός κράτους Εὐρωπαϊκοῦ μέ τάσεις δικτατορικές, ὀλοκληρωτισμοῦ καί ἀστυνομοκρατίας. Ἴσως νά κάνουμε λανθασμένες ἐκτιμήσεις. Δέν εἴμαστε ἀλάθητοι. Ὅμως, ἡ ἱστορία, τά κείμενα καί οἱ διάφορες ἐκδηλώσεις καί δηλώσεις-μηνύματα τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἑνώσεως καί τῶν Εὐρωπαϊστῶν μᾶς πείθουν ὅτι, δυστυχῶς ἢ εὐτυχῶς, ἔχουμε κάποιο δίκαιο.

2) Ἐν : **Ὁσίου Ἰουστίνου Πόποβιτς**, Καθηγητοῦ Δογματικῆς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Βελιγραδίου, «*Ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία καί ὁ Οἰκουμενισμός*», ἔκδ. Ἱερᾶς Μονῆς Ἀρχαγγέλων Τσέλιε, Βάλιεβο-Σερβία-Θεσσαλονίκη, σελ. 252-253 :

Κεφάλαιον : Ἀνθρωπιστικός Οἰκουμενισμός. «*Ἀδελφοί μου*» λέει ὁ Ἰσαπόστολος Ὀρθόδοξος Ἐπίσκοπος, Χρυσόστομος τῆς ἐν Σερβία Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, **ἅγιος Νικόλαος Βελιμίροβιτς Ἀχρίδος καί Ζίτσης** (†1956) «*ἡ συζήτησις ἐτελείωσεν εἰς τάς ἡμέρας μας. Ὁ Χριστός ἀπεμακρύνθη ἀπό τήν Εὐρώπην, ὅπως κάποτε ἀπό τήν χώραν τῶν Γαδαρηνῶν, ὅταν οἱ Γαδαρηνοί τό ἐζήτησαν. Μόλις ὁμως Αὐτός ἔφυγεν, ἦλθε πόλεμος, ὀργή, τρόμος καί φρίκη, κατάρρευσις καί καταστροφή. Ἐπέστρεψεν εἰς τήν Ευρώπην ὁ προχριστιανικός βαρβαρισμός, ἐκεῖνος τῶν Ἀβάρων, τῶν Οὐννων, τῶν Λογγοβάρδων, ταῶν Ἀφρικανῶν, μόνον ὅτι ἦτο ἑκατόν φορές φρικωδέστερος. Ὁ Χριστός ἐπῆρε τόν Σταυρόν Του καί τήν εὐλογίαν Του καί ἀπεμακρύνθη. Ἐμεινε ζόφος καί δυσωδία. Καί σεις τώρα ἀποφασίστε μέ ποῖον θά ὑπάγετε, ποῖον θα ἀκολουθήσετε : Τήν σκοτεινὴν καί δυσώδη Εὐρώπην ἢ τόν Χριστόν;*

Ο ἰσαπόστολος εὐαγγελιστής (σ.σ. ἅγιος Νικόλαος Βελιμίροβιτς Ἐπίσκοπος Ἀχρίδος καί Ζίτσης) λέγει περὶ τῆς «Λευκῆς Δαιμονίας», δηλαδή τῆς Εὐρώπης :

Τί νομίζετε σεῖς διὰ τὴν Εὐρώπην; Ἡ Ἀφρική καί ἡ Ἀσία ὀνομάζουσι τοὺς Εὐρωπαίους «λευκοὺς δαίμονας». Ἐπομένως, θὰ ἠδύναντο νὰ ὀνομάσουσι τὴν Εὐρώπην : «Λευκὴν Δαιμονίαν». Θὰ τὴν ὠνόμαζον «Λευκὴν», ἕνεκα τοῦ χρώματος τοῦ δέρματος, «Δαιμονίαν» δέ ἕνεκα τῆς μελανότητος τῆς ψυχῆς της. Διότι, ἡ Εὐρώπη ἠρνήθη τὸν μόνον ἀληθινὸν Θεὸν καί ἔλαβε τὸν θρόνον καί τὴν στάσιν τῶν Ῥωμαίων καισάρων. Καί ὅπως οὐ Ῥωμαῖοι καισαρεῖς πρό τῆς καταστροφῆς τῆς Ῥώμης, οὕτω καί αὐτὴ διεκέρυξεν εἰς ὅλους τοὺς λαοὺς τῆς γῆς ὅτι καθεὶς δύναται νὰ προσκυνῇ τοὺς θεοὺς του, ὅπως ἠξεύρει καί γνωρίζει, ἡ Εὐρώπη θὰ τὸ ἀνέχεται, αὐτοὶ ὁμως ἔχουσι τὸ χρέος νὰ προσκυνοῦν αὐτὴν ὡς ὑψίστην θεότητα, εἴτε ὑπὸ τὸ ὄνομα Εὐρώπη εἴτε ὑπὸ τὸ ὄνομα Πολιτισμός.

Οὕτως, ἀδελφοί μου, ἀνέστη ὡς βρυκόλαξ εἰς τὰς ἡμέρας μας, ἡ σατανικὴ Ῥώμη, ἐκείνη ἡ Ῥώμη, πρό τοῦ Μεγάλου Κωνσταντίνου, ἡ ὁποία ἐδίωκε μέ πῦρ καί μάχαιραν τοὺς Χριστιανούς καί ἠμπόδιζε τὸν Χριστὸν νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν Εὐρώπην. Μόνον ὅτι ἡ Λευκὴ Δαιμονία ἔχει πέσει εἰς βαρύτεραν ἀσθένειαν ἀπὸ τὴν ἀρχαίαν Ῥώμην. Διότι, ἐάν ἡ εἰδωλολατρικὴ Ῥώμη ἐβασανίζετο ἀπὸ ἓνα δαίμονα, ἡ Λευκὴ Δαιμονία βασανίζεται ἀπὸ ἑπτὰ πονηρὰ πνεύματα, δεινότερα ἀπὸ ἐκεῖνον τὸν δαίμονα τῆς Ῥώμης. Ἰδού, λοιπόν, ἡ νέα εἰδωλολατρικὴ Ῥώμη, ἰδού νέον μαρτύριον διὰ τὸν Χριστιανισμόν. Νὰ ἦσθε ἕτοιμοι εἰς μαρτύριον διὰ τὸν Χριστὸν ἐκ μέρους τῆς Λευκῆς Δαιμονίας.

Ἡ νέα εἰδωλολατρικὴ Εὐρώπη δέν καυχᾶται δι' οὐδεμίαν θεότητα, ὑπεράνω τοῦ ἑαυτοῦ της. Αὐτὴ καυχᾶται μόνον διὰ τὸν ἑαυτὸν της, διὰ τὴν σοφίαν της, διὰ τὸν πλοῦτον της, διὰ τὴν ἰσχύν της. Φουσκωμένο μπαλλόνι εἶναι σχεδὸν ἕτοιμον νὰ ἐκραγῇ, πρὸς γέλωτα τῆς Ἀφρικῆς καί τῆς Ἀσίας· ὠριμος ὄγκος ἕτοιμος νὰ ἀνοίξῃ, νὰ γεμίσῃ τὸ σύμπαν μέ τὴν δυσωδίαν του. Αὐτὴ εἶναι ἡ σημερινὴ ἀντιχριστιανικὴ Εὐρώπη, ἡ Λευκὴ Δαιμονία».

Ἄς σημειώσουμε ἐδῶ ὅτι ὁ ἅγιος Ἐπίσκοπος Ἀχρίδος καί Ζίτσης Νικόλαος κλείσθηκε καί βασανίσθηκε σὲ στρατόπεδο συγκεντρώσεως τοῦ Νταχάου ἀπὸ τοὺς Ναζιστὲς Γερμανοὺς κατὰ τὸν Β' Παγκόσμιον Πόλεμον. Καί μετὰ, ὅταν ἐπέστρεψε εἰς τὴν Σερβίαν, συνελήφθη ἀπὸ τοὺς

κομμουνιστές παρτιζάνους Γιουγκοσλαύους και έξορίσθηκε στον Καναδά ως «έχθρος του λαού», επειδή εκήρυττε παρησσία τον Χριστόν.

Πρέπει να προσέξουμε την προφητεία του Αγίου Αχρίδος Νικολάου, ή οποία επαληθεύθηκε δύο φορές, τό 1990-1995 στην Βοζνία-Ερζεγοβίνη και τό 1999 στό Κοσσυφοπέδιο της Σερβίας; Λέει : «Ίδού νέον μαρτύριον διά τόν Χριστιανισμόν. Νά ἦστε ἔτοιμοι εἰς μαρτύριον διά τόν Χριστό ἐκ μέρους τῆς Λευκῆς Δαιμονίας (Εὐρώπης δηλαδή)».

Μήπως ή Τουρκική εισβολή στην Κύπρο δέν έγινε μέ σχεδιασμό, συνεργασία και προτροπή Εὐρωπαίων και Τούρκων; Τά ὅπλα, τά έρπυστριοφόρα, τά πλοῖα και τά αεροπλάνα τῶν Τούρκων δέν ἦταν Αμερικανικής και Εὐρωπαϊκῆς ΝΑΤΟϊκῆς προελεύσεως;

Μήπως ὁ μαρτυρικός Κουρδικός λαός δέν σφαγιάζεται καθημερινά μέ ὅπλα του ΝΑΤΟ, τά ὅποια ἐδόθησαν για τόν σκοπό αυτό στους Τούρκους;

3) Παραθέτουμε ἀποσπάσματα του ἄρθρου του **κ. Κωνσταντίνου Χολέβα**, πολιτικού ἐπιστήμονος, μέ τίτλο : «Εἶναι ξεπερασμένες ἀξίες τό Ἔθνος και ή Πατρίδα»; (έν : Περιοδικόν «Πειραιική Ἐκκλησία», ἐκδ. Ἰ. Μητροπόλεως Πειραιῶς, Μάιος 2000, ἔτος 10^ο, ἀρ. φύλλου 105, σελ. 46-48) : «Μήπως λόγω τῆς προϊούσης παγκοσμιοποιήσεως ἢ ὀρθότερα λόγω τῶν συμφερόντων, πού καθοδηγοῦν τήν παγκοσμιοποίηση, κινδυνεύουν νά θεωρηθοῦν ξεπερασμένες ὀρισμένες παραδοσιακές ἔννοιες, ὅπως τό Ἔθνος και ή Πατρίδα;...

Ἄς δοῦμε τί ἀπαντήσεις μᾶς δίδει ή ἱστορική και ή σύγχρονη πραγματικότητα :

«Εἷς οἰωνός ἄριστος ἀμύνεσθαι περί πάτρης» (Ὅμηρος).

«Πατρός τε και μητρός τε και τῶν ἄλλων προγόνων ἀπάντων τιμιώτερον και σεμνώτερον και ἀγιώτερόν ἐστιν ή πατρίς» (Σωκράτης και Πλάτων).

Στή νεώτερη ἱστορία μας ὁ Κολοκοτρώνης, ὁ Μακρυγιάννης και ἄλλοι ἄγωνιστές, πού ἔγραψαν Απομνημονεύματα, ἀναφέρουν ὅτι οἱ Ἕλληνες τό 1821 πήραν τά ὅπλα για τήν πίστη και για τήν πατρίδα. «Συμβούλους μέ πατριωτισμόν νά ἔχη ή ἐλεύθερη Ἑλληνική Δημοκρατία» (Ρήγας Φερραῖος)...

... Ἡ Ἐκκλησία βεβαίως ἔχει ὡς κύριο γνώρισμά της τήν καθολικότητα καί οἰκουμενικότητα καί γι' αὐτό καταδικάζει κάθε φυλετισμό (ρατσισμό καί σωβινισμό). Ὅμως, παρά ταῦτα, ἀναγνωρίζει τίς ἔννοιες τοῦ Ἔθνους καί τῆς Πατρίδος. Ἡ ἀγάπη πρὸς τήν Πατρίδα ἐμπνέει τόν ψαλμωδὸ καί γράφει τόν 136^ο ψαλμὸ : «Ἐπὶ τόν ποταμὸν Βαβυλῶνος ἐκεῖ ἐκαθίσαμεν καί ἐκλαύσαμεν ἐν τῷ μνησθῆναι ἡμᾶς τήν Σιών... Πῶς ἄσωμεν τήν ὠδὴν Κυρίου ἐπὶ γῆς ἀλλοτρίας»; (Προφητᾶναξ Δαυΐδ)...

...Ὁ Θεὸς καθόρισε «τάς ὁροθεσίας τῆς κατοικίας τῶν ἐθνῶν» (Πράξεις Ἀποστόλων 17, 26).

«Μητέρα τιμᾶν τῶν ὀσίων· μήτηρ δέ ἄλλη μὲν ἄλλου, κοινή δέ πάντων πατρίς» (ἅγιος Γρηγόριος Θεολόγος).

Ὁ Μέγας Ἀθανάσιος εἶναι ὑπερήφανος, διότι ἐκ μητρὸς κατάγεται ἀπὸ τοὺς ἀπογόνους τοῦ Ἡρακλέους, ὁ δέ Ἀκάθιστος Ὕμνος εἶναι ταυτοχρόνως Ὕμνος ἐκκλησιαστικὸς καί λατρευτικὸς πρὸς τήν Θεοτόκον, ἀλλά καί ἄσμα πατριωτικὸν τοῦ κράτους τῆς Ρωμανίας (Βυζαντίου) γιὰ τήν σωτηρία τῆς πρωτεύουσας Κωνσταντινουπόλεως.

Κατὰ τήν διάρκειά τῆς δουλείας, τὸ ιδεώδες, πού ἐνέπνεε τοὺς ὑποδούλους Ρωμηοὺς ἦταν ἡ Αὐτοκρατορική Ἰδέα, δηλαδή ἡ ἀνασύστασις τῆς Βυζαντινῆς Αὐτοκρατορίας. Ὅμως, κατὰ τόν 18^ο αἰῶνα ἐπεκράτησε στήν Εὐρώπῃ ἡ δημιουργία ἐθνικῶν κρατῶν. Ὁ Ἑλληνισμὸς ἀκολούθησε αὐτῇ τῇ πορείᾳ, ἔστω κι ἂν ἀρκετοὶ λόγιοι καί ἐκκλησιαστικοὶ ἄνδρες ἐφοβοῦντο ὅτι ἡ προσχώρησις στήν ἰδέα τοῦ ἐθνικοῦ κράτους θά μᾶς ἀπεμάκρυνε ἀπὸ τόν ἀρχικό σκοπὸ, πού ἦταν ἡ ἀνασύστασις ἑνὸς μεγάλου πολυεθνικοῦ ἑλληνορθόδοξου κράτους. Ὅποια κι ἂν εἶναι ἡ κριτικὴ στά δύο αὐτὰ ἰδανικά τοῦ Γένους, τήν αὐτοκρατορική καί τήν ἐθνική ἰδέα, τὸ γεγονός εἶναι ὅτι ἀπὸ τήν ἐκδήλωσι τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως καί στό ἐξῆς ὁ πατριωτισμὸς καί ἡ ἀγωνιστικότητα τῶν Ἑλλήνων συνδέεται μέ τήν ἵδρυση, ὑπεράσπιση καί ἀπελευθέρωσις ἐδαφῶν τοῦ νέου ἐθνικοῦ κράτους, πού λέγεται Ἑλλάς. Πολλά τμήματα τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἔμειναν μέχρι καί σήμερα ἐκτός συνόρων γιὰ διαφόρους λόγους, ὅμως τὸ κράτος αὐτό, παρά τὰ προβλήματα καί τίς ἀδυναμίες του, τὸ ἀγάπησαν καί τὸ στερέωσαν μέ τὸ αἷμα καί τόν ἰδρώτα τους ὅλες οἱ γενιές ἀπὸ τὸ 1830 μέχρι σήμερα.

Καί ξαφνικά ἐμφανίζονται σήμερα οἱ σειρῆνες τῆς παγκοσμιοποιήσεως καί τῆς ἀπότομης καί ριζικῆς ἀλλαγῆς τῶν ἀξιῶν καί τῶν ιδεῶν. Καί οἱ

κήρυκες αὐτῶν τῶν ρηξικέλευθων ἀπόψεων μᾶς λέγουν ὅτι εἶναι ξεπερασμένες ἰδέες τὸ Ἔθνος καὶ ἡ Πατρίδα... Τί ἐξυπηρετεῖ αὐτός ὁ πόλεμος κατὰ τοῦ πατριωτισμοῦ καὶ τῆς ἐθνικῆς συνειδήσεως τῶν Ἑλλήνων; Μήπως νὰ μᾶς μετατρέψει σέ ἓνα πολτό, χωρίς ταυτότητα, γιὰ νὰ δεχθοῦμε εὐκόλα κάποια ἄλλη ἔξωθεν ἐπιβαλλομένη ἐθνική ταυτότητα καὶ νὰ μεταβληθοῦμε σέ ἄβουλα καταναλωτικά ὄντα, πού θά ἀγοράζουν προθύμως τὰ προϊόντα τῶν ἰσχυρῶν χωρῶν, πού κινοῦν τὰ νήματα τῆς παγκοσμιοποιήσεως;

Τό ἐνδιαφέρον καὶ ἀνησυχητικό μάλιστα εἶναι ὅτι τὴν ὥρα, πού διάφοροι κονδυλοφόροι μᾶς καλοῦν νὰ ἀλλάξουμε ἐθνικά ἰδανικά καὶ ἐθνική ταυτότητα, κανεὶς ἄλλος λαός τῆς γῆς δέν δείχνει διατιθεμένος νὰ κάνει κάτι τέτοιο.

Οἱ ΗΠΑ βομβαρδίζουν τὴν Σερβία, διότι κρίνουν ὅτι αὐτό ἐπιτάσσει τὸ ἐθνικό τους συμφέρον. Ἡ Γερμανία καὶ ἡ Γαλλία μοίρασαν στὰ δύο τὴν ἑπταετῆ θητεία τοῦ Διοικητοῦ τῆς Εὐρωπαϊκῆς Κεντρικῆς Τράπεζας, διότι πίσω ἀπὸ τὸ ΕΥΡΩ καὶ τὴν Εὐρωπαϊκὴ Ἐνωση προσπαθεῖ ἡ κάθε χώρα νὰ προωθήσει τὰ δικά της ἐθνικά συμφέροντα. Ἡ Βρετανία καὶ ἡ Γαλλία ἀρνήθηκαν νὰ ὑπαγάγουν τὰ πυρηνικά τους ὄπλα στὴν Εὐρωπαϊκὴ ἀμυντικὴ ὀργάνωση, διότι κρίνουν ὅτι τόσο σοβαρά ἐθνικά θέματα τίθενται ὑπεράνω τῆς Εὐρωπαϊκῆς συνεργασίας. Ὁ μεγαλύτερος Εὐρωπαῖστος τῆς ἐποχῆς μας, Ζάκ Ντελόρ, πρῶην Πρόεδρος τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐπιτροπῆς (Κομισιόν), ἔγραψε πρὸ τριῶν μηνῶν στὴ Γαλλικὴ ἐφημερίδα *Monde* : «Ἡ Εὐρώπη θά γίνῃ μία ὁμοσπονδία ἐθνικῶν κρατῶν, διότι δέν πιστεύω ὅτι ἡ ἔννοια τοῦ Ἔθνους ἔχει ξεπερασθεῖ!» Ὁ Γάλλος πρωθυπουργός, Λιονέλ Ζοσπέν, ἐδήλωσε περίσῃ ὅτι πάνω ἀπὸ κάθε διακρατικὴ συνεργασία καὶ ὑπερεθνικό θεσμό, ἐκεῖνος τοποθετεῖ τὸ μεγαλεῖο τῆς Γαλλικῆς πατρίδος. Καὶ ἡ νέα πρόεδρος τῶν Γερμανῶν χριστιανοδημοκρατικῶν, κ. Ἄγκελα Μέρκελ, ἐξέφρασε τὴν πεποίθησή ὅτι ἀξίες, ὅπως τὸ Ἔθνος, ἡ Πατρίδα καὶ ἡ Οἰκογένεια, πρέπει νὰ βρίσκονται στὸ ἐπίκεντρο τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ γίνεσθαι...

... Ὃταν παρατηροῦμε ὅτι οἱ χῶρες, πού κινοῦν τὴν παγκοσμιοποίηση, κατασκευάζουν καὶ ὑποστηρίζουν τεχνητὰ νέα «ἔθνη», ὅπως τὸ δῆθεν «Μακεδονικό», τὸ δῆθεν «Μαυροβουνιακό», τότε πῶς νὰ δεχθοῦμε νὰ ἀπεμπολήσουμε τὴν δική μας ἐθνική καὶ πατριωτικὴ συνείδηση; Ὃταν διαβάσουμε τὸ Ἔθνικό Δόγμα τῶν περισσοτέρων βαλκανικῶν χωρῶν νὰ ἀναφέρεται σέ ἀνύπαρκτες μειονότητες ἐντὸς τῆς χώρας μας, τότε πῶς

μπορούμε νά συζητήσουμε για «ξεπερασμένο» Ελληνικό Πατριωτισμό; Όταν ή Τουρκία, παρά τήν καλή μας διάθεση νά μήν ἐμποδίσουμε τήν Εὐρωπαϊκή πορεία της, συνεχίζει νά όμιλεῖ για νομιμοποίηση τοῦ Αττίλα στήν Κύπρο καί για γκρίζες ζώνες στό Αἶγαῖο, μήπως τότε δέν θά εἶναι ἀπλῶς ἀφέλεια, ἀλλά αὐτοκτονία τό νά μιλοῦμε για ἄμβλυνση τοῦ Ελληνικοῦ Πατριωτισμοῦ καί για ἀλλαγή τῆς ἐθνικῆς μας ταυτότητος;...

... Ὅσο μένει ή ἐθνική μας ταυτότητα ἄρρηκτα συνδεδεμένη μέ τήν Ὀρθοδοξία, τότε τό Ἔθνος θά παραμένει ἀξία δημιουργική καί θά καθοδηγεῖται ἀπό τήν ἀπόφαση τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου τοῦ 1872, ή όποία καταδικάζει τόν ἐθνοφυλετισμό. Διότι, σέ τελευταῖα ἀνάλυση, ὑπάρχει καί ό ἅγιος Κοσμᾶς, πού μᾶς ὑπενθυμίζει ὅτι περισσότερο ἀπό τήν γήϊνη πατρίδα πρέπει νά ἀγαποῦμε τήν οὐράνια πατρίδα μας»!

Ὅρθοδοξία καί Ἑλληνική Κοινωνία – Πολιτισμός

Γιά νά ἀντιμετωπίσουμε, ὄχι μόνο ἀρνητικά, ἀλλά καί θετικά τήν Εὐρωπαϊκή πρόκληση, τήν παγκοσμιοποίηση, τή «Νέα Ἐποχή», τή «Νέα Τάξη Πραγμάτων», τόν Οἰκουμενισμό καί τόν διαθηρησκειακό συγκρητισμό, πρέπει νά ἀνατρέξουμε δημιουργικά καί ἀπαθῶς, ἀντικειμενικά καί ἀπροκατάληπτα στίς πηγές τοῦ Ἑλληνικοῦ Γένους, πού εἶναι κυρίως ἡ Ὅρθοδοξία καί ὁ Ἑλληνισμός, ὡς οἰκουμενικά καί συγχρόνως προσωπικά μεγέθη. Ὅλοι οἱ Ἕλληνες, καί ὡς πρόσωπα καί ὡς κοινωνία, καί ὡς Πολιτεία καί ὡς Παιδεία, καί ὡς ἐπιστημονική καί στρατιωτική κοινότητα, καί ὡς καλλιτέχνες, ἀρχιτέκτονες, ἀθλητές, μουσικοί, ἐργάτες, ἀγρότες, δημοσιογράφοι, χρήστες ἠλεκτρονικῶν ὑπολογιστῶν, ἰατροί, φιλόσοφοι, συγγραφεῖς, οἰκολόγοι κλπ., ἄνδρες καί γυναῖκες, ὀφείλουμε, ἔχουμε χρέος νά υἱοθετήσουμε τά ἀκόλουθα, ἄν θέλουμε νά ἐξέλθουμε ἀπό τό σκοτεινό σπήλαιο – φυλακή, ὅπου εἴμαστε τώρα κλεισμένοι, νά δώσουμε λύσεις στά αἰώνια καί σύγχρονα προβλήματα τοῦ ἀνθρώπου, νά βροῦμε διέξοδα στά ἀδιέξοδα τοῦ ἄγχους, τοῦ πόνου, τῆς μοναξιᾶς, τῆς ἀπουσίας νοήματος ζωῆς, τῆς καταστροφῆς τοῦ φυσικοῦ περιβάλλοντος, τῆς κρίσεως τοῦ δημοκρατικοῦ πολιτεύματος δυτικοῦ τύπου (Εὐρωπαϊκοῦ μοντέλου), τῆς κακῆς καί ὑπουλης χρήσεως τῶν Μέσων Εὐρείας Ἐπικοινωνίας καί Ἐνημερώσεως (Μ.Μ.Ε.), τῆς καταπατήσεως ἐν πολλοῖς τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων, τῆς ἀγλωσσίας, τῆς ἀπαιδευσίας, τῆς βιοϊατρικῆς ἠθικῆς καί τεχνολογίας, τῆς μεταμοσχεύσεως τῶν ἀνθρωπίνων ὀργάνων, τῆς κλωνοποίησης, τῆς γενετικῆς ἰατρικῆς καί τοῦ ἀθλητισμοῦ.

Παραθέτουμε ἀποσπάσματα ἀπό τό βιβλίο τοῦ μακαριστοῦ προηγουμένου τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ὁσίου Γρηγορίου Ἀγίου Ὁρους, **ἀρχιμανδρίτου κυροῦ Γεωργίου Γρηγοριάτη (Καψάνη)**, «Χριστός - Ἐκκλησία - Κοινωνία», ἔκδ. Ε.Χ.Ο.Ν., Ἀθήνα 1983, σελ. 31-43 :

«Κεφάλαιο : Ἐκκλησία καί κοινωνία»

«Στήν Ὅρθοδοξο πίστι μας ὁ κόσμος εἶναι ἔργο τῆς ἐλευθέρας ἀγάπης τοῦ Θεοῦ. Ὁ ἄνθρωπος, ἐπίσης, δημιουργεῖται, γιά νά γίνῃ κοινωνός τῆς μακαρίας ζωῆς τῆς Ἁγίας Τριάδος. Ὁ Πανάγαθος Θεός προσφέρει στόν ἄνθρωπο ὡς δῶρο, ὄχι μόνο τά ἀγαθά τοῦ κόσμου, ἀλλά καί τόν Ἐαυτό Του. Ὁ ἄλλος ἄνθρωπος εἶναι δῶρο τοῦ Θεοῦ, τά ἀγαθά τῆς γῆς εἶναι δῶρα τοῦ Θεοῦ. Ὁ Χριστιανός δέχεται μέ εὐχαριστία τά δῶρα αὐτά καί

ἀντιπροσφέρει στὸν Κύριο τὴν ἀγάπη του, τὴν πίστη του, τὴν ὑπακοή του. Δεχόμενος τὰ πάντα ὡς δῶρα, προσφέρεται στοῦ Θεοῦ (φιλοθεΐα) καὶ στὰ παιδιά τοῦ Θεοῦ (φιλανθρωπία, φιλαδελφία), ὡς ἀντίδωρο.

Μετά τὴν πτώσι, ὅταν ὁ ἄνθρωπος κυριαρχήθηκε ἀπὸ τὸν ἐγωϊσμό, ἔχασε τὴν δυνατότητα νὰ ζῆ εὐχαριστιακά. Ἄρχισε νὰ ζῆ ἀτομικά...

...Ἡ μὴ εὐχαριστιακὴ θεώρησις τοῦ ἑαυτοῦ μας, τῶν συνανθρώπων μας καὶ τῶν ἀγαθῶν τοῦ κόσμου ὡς δῶρων τοῦ Θεοῦ, εἶχε ὡς ἀποτέλεσμα τὴν ἰδιοτελή καὶ ἐγωκεντρικὴν χρῆσιν. Ἰδιαίτερα στὴν κοινωνικὴ ζωὴ ὁ ἄνθρωπος ἔπαυσε νὰ εἶναι γιὰ τὸν συνάνθρωπο δῶρο Θεοῦ καὶ ἔγινε ἀντικείμενο ἐκμεταλλεύσεως. Ἐπαυσε νὰ εἶναι ἀδελφός, ἔγινε δοῦλος. Ἐπαυσε νὰ εἶναι φίλος, ἔγινε ἀντίπαλος καὶ ἐχθρός. Ἐπαυσε νὰ εἶναι εἰκόνα τοῦ Θεοῦ καὶ γι' αὐτὸ ἡ χαρὰ τοῦ συνανθρώπου του, καὶ ἔγινε ὁ ἕνας γιὰ τὸν ἄλλον «ἀπειλὴ τῆς ἐλευθερίας καὶ κόλασις» (Σάρτρ).

Ἡ μὴ εὐχαριστιακὴ στάσις τοῦ ἀνθρώπου ἔχει ὀλέθριες συνέπειες καὶ στὴν ἐν γένει χρῆσιν τοῦ κόσμου. Τὰ κτίσματα, θεωρούμενα ἀνεξάρτητα ἀπὸ τὸν Θεό, ἄλλοτε ἀπολυτοποιοῦνται καὶ γίνονται εἰδῶλα καὶ ὑποκατάστατα τοῦ Θεοῦ (εἰδωλολατρία, ὕλισμός) καὶ ἄλλοτε θεωροῦνται ὡς φύσει κακά (μανιχαϊσμός, ἰδεαλιστικὴ περιφρόνησις τῆς Ὑλης).

Ὁ Κύριός μας Ἰησοῦς Χριστός, τὸ μεγαλύτερο δῶρο τοῦ Θεοῦ στὸν ἄνθρωπο, μὲ τὴν σάρκωσί Του καὶ τὴν ἐν γένει Οἰκονομίαν Του, μὲ τὴν τέλεια καὶ ἀνεπιφύλακτὴ κενωτικὴ καὶ σταυρικὴ θυσία καὶ προσφορὰ Του στοῦ Θεοῦ καὶ στοῦ ἀνθρώπου, ἀποκαθιστᾷ τὴν εὐχαριστιακὴν σχέσιν ἀνθρώπου καὶ Θεοῦ καὶ ξαναδίνει στοῦ ἀθεράπευτα ἄρρωστο, ἐγωκεντρικὸ ἄνθρωπο τὴν δυνατότητα νὰ ζῆ εὐχαριστιακά, δηλαδὴ ἐν κοινωνίᾳ μὲ τὸν Θεό καὶ τὸν ἄνθρωπο.

Ἔτσι ὁ ἴδιος ὁ Χριστός γίνεται, ὄχι μόνον Δῶρο τοῦ Θεοῦ στοῦ ἀνθρώπου, ἀλλὰ καὶ τοῦ ἀνθρώπου στοῦ Θεοῦ, καὶ τοῦ ἀνθρώπου στοῦ ἀνθρώπου. «Τὰ σὰ ἐκ τῶν σῶν σοὶ προσφέρομεν κατὰ πάντα καὶ διὰ πάντα»...

...Ὅλα αὐτὰ εἰκονίζονται συμβολικὰ καὶ τελεσιουργοῦνται μυστηριακὰ στὴ Θεία Λειτουργία. Ὁ προσφερόμενος ἄρτος περικλείει τοὺς πολλούς. «Οἱ πολλοὶ ἐν ἑσμέν». Στὸν ἕνα ἄρτο, τὸν Χριστό, προσφέρουμε τὸν ἑαυτὸν μας καὶ τοὺς ἀδελφούς μας. Προσφέρουμε ἐπίσης τὰ ἀγαθὰ τοῦ κόσμου (ἄρτο καὶ οἶνο), πού συνοψίζουν καὶ εἰκονίζουν ὀλόκληρην τὴν ζωὴν μας. Ὁ Τριαδικὸς Θεός τὰ δέχεται καὶ, ἀφοῦ μὲ τὴν ἐνέργειαν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος

τά μεταβάλλη σέ Σῶμα καί Αἷμα τοῦ Χριστοῦ, μᾶς τά ἀντιπροσφέρει, γιά νά κοινωνήσουμε δι' αὐτῶν τή Θεία ζωή Του. Κοινωνώντας τόν Χριστό, κοινωνοῦμε συγχρόνως καί μεταξύ μας. Τό κοινό Σῶμα καί Αἷμα τοῦ Χριστοῦ μᾶς κάνει ἀδελφούς ὁμοίους καί σύσσωμους. Ὁ Χριστός προσφέρεται ἐξ ἴσου σέ ὅλους. Καί ὅλοι ἀνεξαιρέτως, ἐφόσον δέχονται τήν ἀγάπη Του (ὅσοι εἶναι σέ ἐπιτίμια δέν μποροῦν νά κοινωνήσουν, γιατί ἔχουν ἀρνηθῆ τήν ἀγάπη Του) μποροῦν νά μετάσχουν «ταύτης τῆς ἱερᾶς καί πνευματικῆς τραπέζης». Ἡ δωρεά εἶναι κοινή, ἀλλά καθένας, κατά τό μέτρο τῆς ἀγάπης του, αισθάνεται τή δωρεά καί χαριτώνεται ἀπό τήν Χάρι.

Ἡ εὐχαριστιακή αὐτή λειτουργία δέν βρίσκεται ἔξω ἀπό τή ζωή μας, ἀλλά στό κέντρο τῆς ζωῆς μας καί τῆς κοινωνίας μας, γιατί μᾶς ἐνώνει μέ μιᾶ κοινή ζωή, τή ζωή τοῦ Θεοῦ.

Ἔτσι, ἡ κοινωνική Ζωή καί δρᾶσις τοῦ ἀνθρώπου σφραγίζεται ἀποφασιστικά ἀπό τό μυστήριό τῆς Εὐχαριστίας καί Κοινωνίας. Ἡ χρῆσις τῶν δύο αὐτῶν ὄρων γιά τήν Θεία Λειτουργία δέν εἶναι ἄσχετη. Ἡ κοινωνία προϋποθέτει τήν εὐχαριστία. Καί ἡ εὐχαριστία γίνεται κοινωνία.

Ὁ εὐχαριστιακός καί λειτουργικός τρόπος ζωῆς μᾶς βοηθεῖ πρῶτα-πρῶτα νά δοῦμε τόν Θεό ὡς πρόσωπο καί τόν ἄνθρωπο ὡς πρόσωπο κατ' εἰκόνα Θεοῦ.

Ὁ Τριαδικός Θεός μας δέν εἶναι ἰδέα, ὁ Θεός τῶν φιλοσόφων, ἀλλά Θεός προσωπικός...

...Ὁ Ἰησοῦς Χριστός εἶναι πρόσωπο. Ὁ ἄνθρωπος εἶναι πρόσωπο κατ' εἰκόνα Θεοῦ.

Ἔτσι τό ἀνθρώπινο πρόσωπο εἶναι ἱερό. Δέν μπορεῖ νά ὑποτάσσεται σέ σκοπιμότητες. Ἀλλά καί ἡ κοινωνία σάν ἔνωσις προσώπων, καί ὄχι σύνολο ἀτόμων, δέν μπορεῖ νά ὑποτάσσεται σέ σκοπιμότητες. Ὑψιστος σκοπός τῆς κοινωνίας εἶναι νά συμμετέχη καί φανερώνη τήν Τριαδική ζωή. Ὁ πνευματικός σκοπός τῆς κοινωνίας, δηλαδή ἡ διά τῆς ἀγάπης τελείωσις τῶν προσώπων, δέν μπορεῖ νά ὑποτάσσεται στούς πραγματιστικούς σκοπούς τῆς εὐημερίας, μιᾶς καλυτέρας διαβιώσεως κ.λ.π. Θέλω νά ζῶ σέ κοινωνία ἀνθρώπων, γιατί αὐτό εἶναι ὑπαρξιακή ἀνάγκη τῆς κοινωνικῆς μου ὑποστάσεως, γιατί μέ βοηθεῖ νά πραγματοποιήσω τό πρόσωπό μου διά τῆς κοινωνίας μέ τά ἄλλα πρόσωπα, καί στή συνέχεια γιά νά βοηθηθῶ στίς ὑλικές μου ἀνάγκες. Οἱ οικονομικές καί οἱ ἄλλες ἐξωτερικές κοινωνικές

σχέσεις πρέπει νά εἶναι ἡ φανέρωσις τῶν βαθυτέρων πνευματικῶν σχέσεων.

Ὅπου ἡ κοινωνία θεωρεῖται πνευματικά καί Τριαδικά, τά πρόσωπα συνυπάρχουν ἐν ἐλευθερίᾳ. Δέν μποροῦν νά ἀποτελοῦν ὀλοκληρωτικά σύνολα, μάζα, κατευθυνόμενα κόμματα, ἀπρόσωπες καταναλωτικές ομάδες.

Ἡ Ἐκκλησία δέν εἶναι κάτι ἔξω ἀπό τήν κοινωνία, ἀλλά ἡ ἐν Χριστῷ κοινωνία...

Μποροῦμε ἐπίσης νά ποῦμε ὅτι ἡ Ἐκκλησία εἶναι ἕνας νέος τρόπος υπάρξεως τῆς κοινωνίας ἐν σχέσει μέ τόν παλαιό, πού δέν μποροῦσε νά ἐνοποιῆ τούς ἀνθρώπους, ἐνώ συγχρόνως θά διέσωζε τήν διάκρισι τῶν προσώπων.

Ἔτσι μόνο μέσα στήν Ἐκκλησία, ὅταν τά μέλη της ζοῦν ἐν μετανοίᾳ, δίδεται ἡ δυνατότης τῆς ἀποκαταστάσεως τῆς ἐνότητος τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως, χωρίς νά θίγεται ἡ ἐλευθερία τῶν προσώπων.

Εἶναι χαρακτηριστικά ὅσα γράφει σχετικά ὁ Γεώργιος Μαντζαρίδης, σχετικά μέ τήν χριστιανική θεώρηση τῆς κοινωνίας : «Κατά τόν Ἀριστοτέλη, ὁ σκοπός τῆς συστάσεως τῆς πολιτείας, ὑπό τό φῶς τῆς ὁποῖας θεωρεῖται ἡ κοινωνία, εἶναι ἡ κοινή ὠφέλεια ἢ ἡ εὐδαιμονία. Συνεπῆς πρός τήν ἀρχήν ταύτην ὁ Ἀριστοτέλης ὑποτάσσει τό πρόσωπον εἰς τήν ἀπρόσωπον πόλιν, τήν ὁποίαν μάλιστα θεωρεῖ ὡς τό «φύσει πρότερον», χαρακτηρίζει δέ τόν ἀνθρώπον ὡς «ὄν πολιτικόν», ἤτοι ὑποτεταγμένον εἰς τήν πόλιν...

...Τήν διάκρισιν τῆς κοινωνίας ἀπό τῆς πολιτείας κατέστησεν οὐσιαστικῶς δυνατήν ὁ Χριστιανισμός. Πράγματι δέ, διά τοῦ Χριστιανισμοῦ εἰσήχθη νέος τρόπος θεωρήσεως τοῦ προσώπου καί τῆς κοινωνικῆς ζωῆς τῶν ἀνθρώπων. Οὗτοι δέν θεωροῦνται πλέον ὡς ἐξαρτήματα τῆς πόλεως ἢ τοῦ κράτους, ἡ δέ ἀξία των δέν προσδιορίζεται ἐπί τῆ βάσει τῆς θέσεως, τήν ὁποῖαν κατέχουν, ἢ τοῦ ἔργου, τό ὁποῖον προσφέρουν ἐντός αὐτῶν. Κατά τήν χριστιανικήν διδασκαλίαν, οἱ ἄνθρωποι ἔχουν ἀξίαν ὡς πρόσωπα εἰκονίζοντα τόν ἐν Τριάδι Θεόν, ἡ δέ κοινωνική ζωή των, ὡς ἐκδήλωσις τῆς κατ' εἰκόνα Θεοῦ πλασθείσης υπάρξεώς των, δέν ἔχει τόν σκοπόν της ἐκτός αὐτῆς, ἀλλά ἀποτελεῖ αὐτοσκοπόν... (Θέματα Κοινωνιολογίας τῆς Ὁρθοδοξίας, σελ. 13-15).

...Γιὰ νά πραγματοποιηθῆ αὐτή ἡ κοινωνία, γιὰ νά καταστῆ ὁ ἄνθρωπος ἄξιος τῆς ἀληθινῆς Θεανθρωπίνης κοινωνίας καί ἐνότητος, χρειάζεται ὁ καθημερινός ἀγῶνας γιὰ τὴν ὑπέρβασι τῆς ἁμαρτίας, τοῦ ἐγωϊσμοῦ, τῶν παθῶν...

...Μέ τὴν διαρκῆ μετάνοια καί ἄσκησι ὁ χριστιανός ζητεῖ νά ὑπερβαίῃ τὴν ἁμαρτία - ἐγωϊσμό, πού ματαιώνει τὴν κοινωνία. Ὅσο καθαρίζεται ὁ ἄνθρωπος ἀπὸ τὰ πάθη, τόσο ἀποκτᾶ τὴ δυνατότητα τῆς ἀληθινῆς κοινωνίας μέ τόν Θεό καί τὰ ἄλλα ἀνθρώπινα πρόσωπα.

Ὅσοι βλέπουν τόν ἄνθρωπο ρομαντικά καί ἐξωτερικά, μεταθέτουν τό κακό ἀπὸ τὰ πρόσωπα στήν κοινωνία, γι' αὐτό καί πρεσβεύουν ὅτι ἡ βελτίωσις τῆς κοινωνίας θά φέρῃ καί βελτίωσι τῶν προσώπων. Ἀλλά, οἱ ὀρθόδοξοι, χωρὶς νά ἀρνούμεθα τὴ σημασία τῆς κοινωνικῆς ἐπιδράσεως στὰ πρόσωπα, δίνουμε τὴν προτεραιότητα στήν μεταμόρφωσι τοῦ ἀνθρώπου - προσώπου διὰ τῆς μετάνοιας καί τῆς Θείας Χάριτος...

...Ὁ ἄρρωστος ἄνθρωπος κάνει ἄρρωστες κοινωνίες καί οἱ ἄρρωστες κοινωνίες ἀρρωσταίνουν χειρότερα τοὺς ἀνθρώπους...

...Δέν πρέπει ἐπίσης νά παραγνωρίζεται τό ἔργο τοῦ διαβόλου στήν διάλυσι τῶν προσώπων καί τῶν κοινωνιῶν καί στήν ἐπικράτησι τοῦ κακοῦ. Ἡ οὐμανιστικὴ ὑπεραπλούστευσις τῶν κοινωνικῶν προβλημάτων ἀρνεῖται τὴν ὑπαρξιν τοῦ διαβόλου. Ἀντίθετα, στό Εὐαγγέλιο καί στήν χριστιανικὴ ἐμπειρία φανερώνεται ἡ ἔκτασις τῶν διαβολικῶν ἐνεργειῶν σέ πρόσωπα καί κοινωνικὲς καταστάσεις καί ἡ ἀνάγκη ἀγῶνος κατὰ τοῦ διαβόλου, ἀποταγῆς καί ἐξορκισμοῦ τῶν πονηρῶν πνευμάτων...

...Ἡ κοινωνία, πού θέλουν νά δημιουργήσουν τὰ οὐμανιστικὰ συστήματα (ιδεαλιστικά καί ὑλιστικά), εἶναι ἀνθρωποκεντρικὴ. Ἡ κοινωνία τῶν Χριστιανῶν εἶναι Θεανθρωποκεντρικὴ. Ἀλλά, καί τὰ μέσα τῶν οὐμανιστῶν εἶναι ἀνθρώπινα. Τῶν Χριστιανῶν, εἶναι Θεανθρώπινα. Στὴν βάσι δηλαδή τοῦ χριστιανικοῦ κοινωνισμοῦ βρίσκεται ἡ ταπεινῶσις. Ἐνῶ στὴν βάσι τοῦ οὐμανιστικοῦ κοινωνισμοῦ ἡ ὑπερηφάνεια, ἡ αὐτάρκεια, τό κλείσιμο ἀπὸ τόν Θεό. Πρόκειται γιὰ τὴν ἐπανάληψι τῆς ἴδιας ἁμαρτίας τοῦ Ἀδάμ : Ἡ ἐπιδίωξις τῆς θεώσεως χωρὶς τόν Θεό.

Ἴσως νά μὴν εἶναι τυχαῖο ὅτι καί τὰ δύο αὐτὰ οὐμανιστικὰ συστήματα (καπιταλισμός, κομμουνισμός) γεννήθηκαν στήν αἰρετικὴ δύσι, στήν ὁποία προηγήθηκε ὁ θρησκευτικὸς ἀνθρωποκεντρισμὸς τοῦ «ἀλαθήτου» Πάπα καί

τοῦ «filioque». Ἄς σκεφθοῦν στό θέμα αὐτό οἱ ὀρθόδοξοι ἢ πρώην ὀρθόδοξοι, πού ἀβασάνιστα ἀρνοῦνται τήν Ἑλληνορθόδοξο Παράδοσί μας, συνήθως ἀπό ἄγνοια, γιά νά προσκολληθοῦν στά δυτικά συστήματα.

Τά ἄθεα κοινωνικά συστήματα βοηθοῦν νά λύσουμε μερικά κοινωνικά καί οἰκονομικά προβλήματα, ἀλλά ὄχι νά συναντήσουμε ἀληθινά καί οὐσιαστικά τόν Θεό καί τόν ἄνθρωπο. Δέν ἀπαντοῦν ἱκανοποιητικά στά ὑπαρξιακά μας ἐρωτήματα, καί ἰδίως στό κεντρικό πρόβλημα τοῦ θανάτου. Ὁ κόσμος τακτοποιεῖται ὡραῖα, γιά νά πεθάνη. Ἄν καί τά συστήματα αὐτά, καί ἰδίως ὁ Μαρξισμός, χαρακτηρίζονται ἀπό ἓνα ἔντονο ἐγκόσμιο μεσσιανισμό, στήν πραγματικότητα δέν «μετάγουν ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τήν ζωήν», καί γι' αὐτό δημιουργοῦν ἄνθρώπους τραγικούς, χωρίς ἐλπίδα...

...Γι' αὐτό καί τά συστήματα αὐτά, παρά τίς καλές καί ἀγνές προθέσεις πολλῶν εὐγενῶν ἀνθρώπων, πού ἀγωνίζονται καί θυσιάζονται γιά τά ιδεώδη τους, στό βάθος εἶναι κατά τοῦ ἀνθρώπου. Ἐν ὀνόματι μιᾶς καλυτέρας καί δικαιοτέρας κοινωνίας ἐμποδίζουν τόν ἄνθρωπο ἀπό τήν πλήρη θεανθρωπίνη κοινωνία, πού μόνη τελικά ἀναπαύει καί ὀλοκληρώνει τήν φύσι του, τόν ἐγκλωβίζουν στίς περιορισμένες διαστάσεις ἑνός κλειστοῦ μηχανοκρατικοῦ ἀπροσώπου ὑλιστικοῦ σύμπαντος, τοῦ στεροῦν τήν θέα τοῦ Οὐρανοῦ. Τί νόημα μπορεῖ ἀλήθεια νά ἔχη ἡ ζωή μας, ἂν εἴμαστε ἐξελιγμένα ζῶα καί ὄχι εἰκόνες τοῦ Θεοῦ;...

...Σήμερα θέτουμε στό περιθώριο τήν λειτουργική ζωή, σάν νά εἶναι κάτι τυπικό καί δευτερεῦον. Τήν βλέπουμε περισσότερο σάν ἓνα σύνολο τύπων, ἓνα μουσειακό θεσμό, ἴσως ὡραῖο καί ἀξιοσέβαστο, ἀλλά πάντως ἄσχετο πρός τά ὑπαρξιακά καί κοινωνικά μας αἰτήματα. Πρέπει νά κάνουμε τόν κόπο, ζητώντας καί τόν θεῖο φωτισμό, νά ἐμβαθύνουμε στό πνεῦμα τῆς Λειτουργίας καί τῆς Λατρείας. Εἶναι ἀναγκαῖο νά θέσουμε ὠρισμένα ἐρωτήματα :

Μπορεῖ κανείς νά περάσῃ ἀπό τόν θάνατο στήν ὄντως ζωή, ἔξω ἀπό τήν μυστηριακή καί λειτουργική κοινωνία;

Μπορεῖ νά ἐπιτευχθῇ, ὄχι ἀπλῶς μία ἠθική βελτίωσις, ἀλλά μία ὀντολογική μεταμόρφωσις τοῦ κόσμου καί τῶν κοινωνικῶν θεσμῶν, ἔξω ἀπό τήν καθολική μεταμόρφωσι, πού γίνεται στήν Θεία Λειτουργία;

Μπορεῖ νά ἀγαπήσῃ κανείς τόν συνάνθρωπό του, νά προσφερθῇ καί νά θυσιασθῇ γι' αὐτόν μέ ἀγία καί ἀνιδιοτελεῆ ἀγάπη, ἐάν δέν ἀποκτήσῃ μέσα

στή Λατρεία τὸ ἦθος τῆς προσφορᾶς καὶ τῆς θυσίας, ὡς μετοχῆς στοῦ
θυσιαστικὸ καὶ σταυρικὸ ἦθος τοῦ Χριστοῦ;

Μπορεῖ νὰ ὑψωθῆ πάνω ἀπὸ τὴν ἀτελή, μὴ ὀλοκληρωμένη ἀνθρωπίνη
κοινωνία, στὴν τελεία θεανθρωπίνη κοινωνία, ἔξω ἀπὸ τὴν μυστηριακὴ ζωῆ;

Καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος, πῶς εἶναι δυνατὸν ἓνας πιστός, πού μετέχει ἄξια,
δηλαδή ἐν μετανοίᾳ, στὴν Θεία Λειτουργία νὰ μὴν αἰσθάνεται μετὰ τὴν Θεία
Λειτουργία ὅλους τοὺς ἀνθρώπους ὡς ἀδελφούς του καὶ παιδιά τοῦ Θεοῦ;
νὰ μὴν συγχωρῆ καὶ νὰ μὴν εὐεργετῆ τοὺς ἐχθρούς του, νὰ μὴ μοιράζεται τὰ
ἀγαθὰ τοῦ Θεοῦ μέ τοὺς συναθρώπους του; νὰ μὴ θέλῃ τὴν σωτηρία, τὴν
χαρὰ καὶ τὴν ἐλευθερία ὅλων τῶν ἀνθρώπων; Ὅταν οἱ χριστιανοὶ
μοιράζονται τὰ ἀνώτερα καὶ πνευματικὰ δῶρα τοῦ Θεοῦ, καὶ κυρίως τὸ
Σῶμα καὶ τὸ Αἷμα Του, πῶς μποροῦν νὰ μὴν μοιρασθοῦν τὰ ὑλικά ἀγαθὰ;
Δέν εἶναι χωρὶς σημασία τὸ γεγονὸς ὅτι στὴν ἀρχαία Ἐκκλησία ἡ προσφορὰ
χρημάτων γιὰ τοὺς πάσχοντες ἀδελφούς ἦταν συνδεδεμένη μέ τὴν Θεία
Εὐχαριστία. Ὅποιος ἐνώνεται μέ τὸν Χριστό, δέν μπορεῖ νὰ μείνῃ ἀδιάφορος
στὶς ἀνάγκες τῶν μελῶν τοῦ Σώματος τοῦ Χριστοῦ...

... Πρέπει ἀκόμη νὰ προσέξουμε καὶ τὴν κοινωνιολογικὴ σημασία τῆς
ὀργανώσεως τῆς Ἐκκλησίας, τοῦ ἐπισκοπικοῦ καὶ συνοδικοῦ θεσμοῦ, ὅπως
καὶ τῆς ἐνορίας. Θὰ ἦταν πολὺ ἐνδιαφέρον νὰ φανερωθῆ ὅτι οἱ θεσμοὶ αὐτοί,
ὅταν λειτουργοῦν σωστά, ἀποτελοῦν κέντρα ἐνότητος καὶ θεανθρωπίνης
κοινωνικότητος, καὶ γι' αὐτὸ ἀναντικαταστάτους πνευματικὸς καὶ
εὐχαριστιακο-κοινωνικοὺς θεσμούς.

Ἀλλά, καὶ ὁ μοναχικὸς βίος μέ τὴν μακρὰ καὶ πλούσια παράδοσί του, παρ'
ὅτι ἐκ πρώτης ὄψεως φαίνεται ἀπόκοσμος καὶ ἀντικοινωνικός, στὴν
πραγματικότητα εἶναι βαθύτατα κοινωνικός καὶ τὸ γεγονὸς αὐτὸ μπορεῖ
ἐπίσης νὰ φωτίσῃ τὸ θέμα μας. Στὰ κοινόβια καταφεύγουν χριστιανοί, πού
διψοῦν γιὰ τὴν τελεία θεανθρώπινη κοινωνία. Στὴν δομὴ καὶ τὸ πνεῦμα τῶν
κοινοβίων διασώζεται ἡ πρωτοχριστιανικὴ κοινότης μέ τὴν ἀκτημοσύνη, τὴν
φιλαδελφία, τὸ ὁμόφρονον, «τὸ ὁμοθυμαδόν» (Πράξεις Ἀποστόλων 5, 12),
τὴν προσκαρτερία στὶς προσευχές καὶ στὴν κλάσι τοῦ Ἄρτου, τὴν προσδοκία
τοῦ ἐρχομένου Κυρίου. Ὅπως χαρακτηριστικὰ λέγει ὁ Μέγας Βασίλειος :
«Τί μπορεῖ νὰ παραβληθῆ μέ αὐτοῦ τοῦ εἴδους τὴν ζωὴν; Τί εἶναι
μακαριώτερον; Τί εἶναι ἀληθέστερον ἀπὸ τὴν σύνδεσιν καὶ τὴν ἔνωσιν; Τί
εἶναι χαριέστερον ἀπὸ τὴν ἀνάμιξιν τῶν χαρακτήρων καὶ τῶν ψυχῶν;
Ἐκινήθησαν ἀνθρωποὶ ἀπὸ διαφόρους φυλάς καὶ χώρας καὶ συνηρμόσθησαν

μέ τοιαύτην ἀκρίβειαν εἰς ἓνα, ὥστε νά θεωροῦνται μία ψυχή εἰς πολλά σώματα, καί τά πολλά σώματα νά φαίνωνται ὄργανα μιᾶς γνώμης. Ὁ ἀσθενής εἰς τό σῶμα ἔχει πολλούς, πού ὑποφέρουν μαζί του κατά τήν διάθεσιν· ὁ ἄρρωστος καί ἀδύναμος εἰς τήν ψυχήν ἔχει πολλούς, πού τόν θεραπεύουν καί τόν ἀνορθώνουν. Εἶναι ἐξ ἴσου δούλοι ὁ ἓνας πρὸς τόν ἄλλον, εἶναι κύριοι ὁ ἓνας τοῦ ἄλλου, καί μέ τήν ἀκαταμάχητον ἐλευθερίαν ἀμιλλῶνται, διά νά ἐπιδείξουν μεταξύ των τήν ἀκριβεστέραν δουλείαν, τήν ὁποίαν δέν προεξένησεν βιαίως κάποια ἀναγκαῖα συμφορά, πού προκαλεῖ πολλήν ἀνησυχίαν εἰς ἐκείνους πού κυριεύει, ἀλλά ἐδημιουργήθη μετά χαρᾶς ἀπό τήν ἐλευθερίαν τῆς γνώμης· διότι ἡ ἀγάπη ὑποτάσσει τούς ἐλευθέρους τόν ἓνα εἰς τόν ἄλλον, καί ἐξασφαλίζει τήν ἐλευθερίαν μέ τήν ἀτομικήν ἐκλογήν ἐκάστου. Ἔτσι μᾶς ἠθέλησεν ἐξ ἀρχῆς ὁ Θεός καί διά τοῦτο μᾶς ἐδημιούργησεν. Αὐτοί ἐπαναφέρουν τό ἀρχαῖον καλόν, διότι ἐπικαλύπτουν τήν ἁμαρτίαν τοῦ προπάτορος Ἀδάμ. Διότι, δέν θά ὑπῆρχε μεταξύ τῶν ἀνθρώπων διαίρεσις καί διάστασις καί πόλεμος, ἐάν ἡ ἁμαρτία δέν ἐδίχαζε τήν φύσιν. Αὐτοί, λοιπόν, μιμοῦνται μέ ἀκρίβειαν τόν Σωτῆρα καί τήν ἔνσαρκον ζωήν του. Ὅπως δηλαδή Ἐκεῖνος, ὅταν συνεκρότησεν τήν ομάδα τῶν μαθητῶν Του, κατέστησε τά πάντα κοινά διά τούς Ἀποστόλους, ἀκόμη καί τόν Ἐαυτόν Του, ἔτσι καί αὐτοί — ὅσοι βεβαίως τηροῦν τήν ἀκρίβειαν τοῦ βίου — ὑπακούοντες εἰς τόν Καθηγούμενον, μιμοῦνται μέ ἀκρίβειαν τήν ζωήν τῶν Ἀποστόλων καί τοῦ Κυρίου. Αὐτοί ζηλεύουν τήν ζωήν τῶν ἀγγέλων, διότι μέ ἀκρίβειαν φυλάττουν, ὅπως ἐκεῖνοι, τόν κοινόν βίον. Δέν ὑπάρχει εἰς τούς ἀγγέλους ἔρις οὔτε φιλονεικία οὔτε ἀμφισβήτησις· τά πάντα ἀνήκουν εἰς τόν καθένα καί ὅλοι ἀποθηκεύουν διά τούς ἑαυτούς των ὀλόκληρα τά καλά» (Μεγάλου Βασιλείου, Ἀσκητικά Διατάξεις 18, 2, μετάφρασις Κ. Καρακόλη, ἔκδ. Ε.Π.Ε, τόμος 9, σελ. 479, 481).

Ἔτσι τά Κοινόβια λειτουργοῦν σάν τύποι τῆς χριστιανικῆς κοινωνίας καί κέντρα ἀληθινῆς θεανθρωποκεντρικῆς κοινωνικῆς ζωῆς, πού ἀκτινοβολεῖται καί πρὸς τά ἔξω μέ μή ὀργανωμένους, ἀλλά πάντως οὐσιαστικούς τρόπους, ὅπως ἡ προσευχή γιά τούς ἐν τῷ κόσμῳ ἀδελφούς, ἡ εὐρυτάτη δωρεάν φιλοξενία, ἡ ἔξοδος στόν κόσμο πνευματικῶν (ἐξομολόγων) γιά τήν ἄσκησι τοῦ λειτουργήματος τῆς ἱεραῆς ἐξομολογήσεως κ.ἄ. Ἰδιαίτερα τό Ἅγιον Ὅρος μέ τό αὐτοδιοίκητο ἀντιπροσωπευτικό σύστημα διοικήσεως, μέσω τῆς Ἱεραῆς Κοινότητος καί τῆς Ἱεραῆς Ἐπιστασίας καί τόν πολυεθνῆ πανορθόδοξο χαρακτῆρα του, μαρτυρεῖ γιά βασικές ὀρθόδοξες κοινωνικές θέσεις.

Αλλά και οί άσκητές και έρημίτες Πατέρες προχωροῦν σέ ύψηλές μορφές κοινωνίας, όπως αποκαλύπτεται στά έργα τους και στά αποφθέγματα τους στό Γεροντικό...

... Χριστιανικές, λοιπόν, κοινωνίες, λιγώτερο ή περισσότερο χριστοποιημένες πραγματοποιήθηκαν ιστορικά στίς πρωτοχριστιανικές κοινότητες, στίς μοναστικές πολιτείες, στήν Βυζαντινή περίοδο, στήν Τουρκοκρατία, χωρίς νά λείπουν και οί άτέλειες και αδυναμίες του πεπτωκότος άνθρωπου...

... Ο έσχατολογικός χαρακτήρας τής Έκκλησίας μās βοηθεϊ νά δοῦμε ότι οί χριστιανοί είναι πάροικοι και παρεπίδημοι στόν παρόντα κόσμο, προσδοκοῦν «καινήν γήν και καινούς οὐρανούς», δηλαδή περιμένουν τό πλήρωμα τής ζωής στόν μέλλοντα αιώνα, του οποίου όμως τήν πρόγευσι και προετοιμασία έχουμε από τόν παρόντα αιώνα. Τό κράτος του διαβόλου θά καταλυθῆ ολοκληρωτικά μέ τήν Δευτέρα Παρουσία του Χριστου. Ο περιορισμός όμως του κράτους του διαβόλου είναι μέλημα τής Έκκλησίας από τόν παρόντα αιώνα...

...«Τό καλόν, εάν μή καλῶς γένηται, οὐκ ἔστι καλόν».

Στήν Ορθόδοξο Έκκλησία μας δέν υπάρχουν τυποποιημένες λύσεις των κοινωνικών προβλημάτων. Οί χριστιανοί, όμως, πού μέσα στήν Έκκλησία πάσχουν τήν καλήν αλλοίωσιν, μπορούν, επί τῆ βάσει των ὀρθοδόξων θεολογικών αρχών και κατευθύνσεων, νά βρίσκουν σχήματα και λύσεις, πού θά βοηθοῦν τούς ίδιους και τήν κοινωνία νά ζήσουν συνεπέστερα τήν χριστιανική ζωή και νά μπολιάζουν «τήν αγριέλαιον εις τήν καλλιέλαιον», πού είναι ὁ Χριστός....

... «Το πρακτικόν» να μην είναι «αφιλόσοφον», (άγιος Γρηγόριος Θεολόγος, «Επιτάφιος εις τον Μέγαν Βασίλειον», Εβ'), δηλαδή ή κοινωνική μας ζωή να μην είναι χωρισμένη από την αληθινή φιλοσοφία μας, την Ορθόδοξο πίστη και θεολογία».

Ο αείμνηστος Γέρον Αρχιμ. κυρός Γεώργιος, ἔδωσε, μέ τά πιό πάνω αποσπάσματα από τό βιβλίο του, τίς θεολογικές αρχές και κατευθύνσεις, για νά μπορέσουμε νά πλεύσουμε ακλινῶς και απλανῶς προς τόν λιμένα τής σωτηρίας μας και του Έλληνικού Γένους. Αν θέλει κάποιος νά βρεϊ περαιτέρω στοιχεία, τά οποία επιβεβαιώνουν και επικυρώνουν ὅσα εἶπε ὁ μακαριστός Γέρον Γεώργιος, θά τά βρεϊ :

1) Στο βιβλίο τοῦ Ἰδρύματος Γουλανδρῆ - Χόρν «*Ἡ ἰδιοπροσωπία τοῦ Νέου Ἑλληνισμοῦ*», Συλλογή κειμένων, τόμοι Α' καί Β', Ἀθῆναι 1993.

2) Σέ ὅλα τά μέχρι σήμερα ἐκδοθέντα βιβλία τῶν δύο διαπρεπῶν θεολόγων, ὁμολογητῶν καί παραδοσιακῶν ὁμοτίμων καθηγητῶν Πανεπιστημίου, πρωτοπρεσβυτέρων π. Θεοδώρου Ζήση καί π. Γεωργίου Μεταλληνῶ.

3) Στο βιβλίο «*Τό καθεστώς τοῦ Ἁγίου Ὁρους Ἄθω*», ἐκδ. Ἱεραῶς Κοινότητος Ἁγίου Ὁρους Ἄθω, Ἁγιον Ὄρος 1996.

Ὁ ἐθναρχικός ρόλος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου στήν πορεία τῆς Κύπρου πρὸς τὴν Εὐρωπαϊκὴ ὁλοκλήρωση

Σήμερα, ὅσο ποτέ ἄλλοτε, θὰ πρέπει ἡ Ἐκκλησία τῆς Κύπρου νὰ ἀναλάβει ἐθναρχικὸ ρόλο. Στὴν Κύπρο ὑπάρχει πλύση ἐγκεφάλου καὶ παραπληροφόρηση, τηλεκατευθυνόμενη ἀπὸ μυστικὰ κέντρα ἀποφάσεων, ἡ ὁποία ἔχει σχεδὸν πείσει τοὺς Ἑλληνορθοδόξους Κυπρίους ὅτι ἡ παραμονὴ τῆς Κύπρου στὴν Εὐρωπαϊκὴ Ἑνωσιὴ ἐξασφαλίζει τὴν κατοχύρωση τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων γιὰ ὅλους τοὺς Κύπριους, Ἑλλήνες καὶ Τούρκους, τὴν ἐλεύθερη διακίνηση προσώπων, ἀγαθῶν καὶ ιδεῶν σὲ ὅλο τὸ νησί μας, τὴν λύση τοῦ ἐθνικοῦ προβλήματος τῆς Κύπρου, σύμφωνα με τὶς ἀποφάσεις τοῦ ΟΗΕ, τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνώσεως καὶ τῆς ομάδος χωρῶν τῶν G20, τῶν πιὸ ἀνεπτυγμένων οικονομικῶς χωρῶν δηλαδή, πού, ὅπως πιστεύουν οἱ περισσότεροι Κύπριοι, εἶναι πρὸς τὸ συμφέρον μας γενικά, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὸ συμφέρον τῶν χωρῶν τῆς Μέσης Ἀνατολῆς. Ἐπικρατεῖ εἰρήνη καὶ φιλία, οἰκονομικὴ καὶ τουριστικὴ ἀνάπτυξη.

Ἡ πραγματικότητα, ὅμως, καὶ ἡ ἀπροσωπώληπτη ἱστορία διαψεύδουν τὰ πιὸ πάνω. Καὶ ἐξηγούμαστε :

Ἡ Φραγκοκρατία (1191-1571) καὶ ἡ Ἀγγλοκρατία (1878-1960) στὴν Κύπρο δὲν εἶναι Εὐρωπαϊοκρατία; Πεντακόσια (500) χρόνια εἶμασταν δουλοπάροικοι, κολλίγοι, πολῖτες δευτέρας κατηγορίας στοὺς Εὐρωπαίους. Τί καλὸ ἔκαναν στὴν Κύπρο μας οἱ Εὐρωπαῖοι; Ἐξαθλίωση οἰκονομικὴ, πολιτιστικὸς ἀφανισμὸς, διωγμὸς ἀπηγῆς τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου, κλήρου καὶ λαοῦ, μοναστηριῶν, ἐνοριακῶν ναῶν καὶ προσκυνημάτων, λεηλασία καὶ κλοπὴ τῶν χρημάτων, τῶν κτημάτων καὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν μας θησαυρῶν κλπ., τὰ ὁποῖα εἶναι γνωστὰ στοὺς ἱστορικούς, ἀλλὰ ὄχι στοὺς Κυπρίους. Γι'αὐτὸ θὰ ἦταν καλὸ ἡ Ἐκκλησία τῆς Κύπρου νὰ ἐνημερώσει τοὺς Ἑλληνορθοδόξους Κυπρίους τόσο ἐν σχέσει μὲ τὴν ἱστορία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου γενικά, ὅσο καὶ εἰδικώτερα μὲ τὴν Εὐρωπαϊοκρατία στὴν Κύπρο. Ἡ ἐθνικὴ ἱστορικὴ αὐτογνωσία καὶ συνειδητοποίηση τῆς ἰδιοπροσωπίας τῆς Ρωμηοσύνης τῆς Κύπρου θὰ βοηθήσῃ στὴν ὠρίμανση τοῦ πνευματικοῦ καὶ ἐθνικοῦ κριτηρίου τῶν Ἑλλήνων Κυπρίων, ὥστε νὰ μὴν πέσουν στὴν καινούργια παγίδα τῶν Εὐρωπαίων, πού στήθηκε τὰ τελευταῖα χρόνια, γιὰ νὰ καθυποτάξουν, ἀφελληνίσουν καὶ ἀπορθοδοξοποιήσουν τὸν χῶρο τῆς Ἑλλάδος, τῆς Ἑλληνικῆς καὶ Κυπριακῆς Δημοκρατίας.

Παραθέτουμε πιά κάτω όρισμένα κείμενα, πού έπιβεβαιώνουν τά λεγόμενά μας :

α) **Αντώνη Πιλλά**, «Νεόφυτος ό Έγκλειστος», άγίου καί θαυμαστοῦ βίου λυρική πραγματεία, έκδ. Τεραῶς Μονῆς Άγίου Νεοφύτου, Κύπρος 1992, σελ. 28-29.

«Γῆ τῆς έρμιᾶς, τῆς σκοτεινιάς ἡ Κύπρος τότ'έγίνη,
κι ἦρθαν νά τήν τελειώσουσιν ὕστερις οί Λατίνοι.
πού από τόν Λεοντόκαρδο τήν εἶχαν άγορασμένη,
σάν μιά πραμάτιαν άχρηστη καί παραπεταμένη.
Τόν λιόντα εἶχ'έμβλημαν αὐτός – παιδί τῆς βασιλείας,
κι ένα λιόντα πιά σκληρό στά βάθη τῆς καρδιάς.
Τ' άμπάρια του μέ κλεψιμιόν πλοῦτον τά'χε γεμίσει,
κι έπῆγε στήν Τερουσαλήμ Χριστόν νά προσκυνήσει.
Μά'τον μέ πιά πολύν χρυσόν τά πλοῖα νά φορτώσει,
τήν βασιλείαν στῶν φτωχῶν τό γαιῖμα νά στεριώσει.
Γῆ τῆς έρμιᾶς, τῆς σκοτεινιάς ἡ Κύπρος τότε έγίνη,
κι ἦρθαν νά τήν παστρέψουσιν ὕστερις οί Λατίνοι.
Τ' άγιο πῶς μεκελλέψασιν καί ἡμερο κοπάδι,
κι άπ'τό ίσκιερό τό διώξασιν, πανέμνοστο λιβάδι;
Πῶς έκοψαν καί κάψασιν χρυσοῦ δεντροῦ τά κλώνια,
πού αὔρες έψυθύριζαν, έψάλλασιν τ' άηδόνια;
Έλέγαν εἶναι Χριστιανοί, σταυρόν έπροσκυνοῦσαν,
μά τούς φτωχοῦς τούς Χριστιανούς σφόδρα έτυραννοῦσαν.
Η χῶρα τότες έμοιαζεν ναός έρειπωμένος,
πού έσίγησεν κάθε ψαλμός, έπαψεν κάθε αἶνος.
Έλέγαν εἶναι Χριστιανοί, φιλοῦσαν τήν άλήθεια,
καί ποίκασιν (έκαναν) στοῦς Χριστιανούς δεινά καί πάθη πλήθια.
Όσοι τόν τρόπον εἶχασιν εἰσέ καράβια μπῆκαν,
λάθρα καί μέ σπουδήν πολλήν κι άλλοῦ μακριά βρεθῆκαν.
Μά όσοι φτωχοί στήν έρημον τήν νῆσον άπομείναν,
έσπούδασαν τήν φυλακήν, τήν άρφανιάν, τήν πείναν.
Κι ότ'εἶπασιν οί άμοιροι μιά μέρα νά σηκώσουν,
τήν κεφαλήν καί τ'άδικον νά τό ξεφανερώσουν,
τ'άγριον θηρίου ἡ καρδιά - έν νόμος τῶν άλλάσσει –
εἶπε γιά τό αίμαν τοῦ φτωχοῦ περίτου νά διψάσει.
Άλλους Χριστόν νά προσκυνοῦν μέ βίαν έπροστάζαν,

καί μέσ στό σπίτι τοῦ Θεοῦ τούς Χριστιανούς ἐσφάζαν·
ὅπως οἱ Ναῖτες μιά φορά κάτω στή Λευκωσίαν,
γέρονς καί γυναικόπαιδα πού μέσ στήν ἐκκλησίαν,
τῆς Παναγιᾶς ἐμπήκασιν πέρκιμον ἰγλυτώσουν,
πού τούς ἐκνηγήσασιν ὅλους νά τούς σκοτώσουν,
κι εἶπαν καί ἐκεῖνοι τάπισα μέσα ἐκεῖ νά μποῦσιν,
καί ὅλους τούς ἐσφάξασιν, δίχως νά λυπηθοῦσιν.
Κι ὡσάν ἀρνιῶν ὀπού 'θελε ξεκόψει ἀργό κοπάδι,
σ' ἔρημη ράχη, σέ βαθύ καί σκοτεινό λαγγάδι,
καί λύκοι πέφτουν πάνω του ἀπό μέρες πεινασμένοι,
κι ἀπ' τούς βράχους, κάθε σκιά πετιοῦνται λυσσασμένοι,
καί πνίγουσιν ἀλύπητα κι ὡσπου θωροῦν σπαράσσουν,
καί πίνουν γαῖμα μπόλικον ὡσότου νά χορτάσουν,
ἔτσι κι αὐτοί μέ τ' ἄρματα καί τά χρυσά σπαθιά τους,
κι ἄλλους ἐκόψασιν ὅπ' εὔρηκαν μπροστά τους.
Στ' ἀσήμια στά μαλάματα ὁ ξένος βουτηγμένος,
καί ὁ δικός μέσ στήν σκλαβιά, στήν ἀρφανιά ριγμένος».

β) **Ἀντώνη Πιλλᾶ**, «Τό μαρτύριο τῶν 13 Μοναχῶν τῆς Καντάρας», ἐκδ.
Κ. Ἐπιφανίου, Λευκωσία - Κύπρος 1994, σελ. 17 - 26 :

- 26 -

Τζιαί μέ πόνον στήν καρκίαν τους τζιαί τό δεῖν τους δαρκωμένον,
στό στρατίν ἐπροχωροῦσαν τῆς θυσίας ἀννοιμένον.
Τζιαί γυρνῶντ' ἄλλοῦ τήν ὄψην κρύβκασιν τά δάκρυά τους,
σγιάν γονιοί ὀπού χουρίζουν 'πού τά μαῦρα τά παιδικιά τους.
Τζιαί στήν Λευκωσίαν φτάννουν τσάς ἡμέρα πρίν νά γείρει,
τζιαί ν' ἀναπαυτοῦσιν μπαίνουν στ' Ἄη-Γιωρκοῦ τό μοναστήριν.

- 27 -

Πού μαθθαίνει το ὁ Ἀνδρέας ὅτι ἤρτασιν στήν χώραν,
ἐν ἔχασεν οὔτε ὦραν.
Μ' ἄγριαν χαράν στήν ὄψην τζιαί τά πόδκια φτερωμένα,
στόν ἀφέντην του βουρῶντα εἶπεν τούτα ὡς τό ἕνα.
Αγιώτατέ μου, χρεία ἔνι νά τιμωρηθοῦσιν,
τοῦτοι οἱ μαῦροι καλοῆροι τζιαί στήν θέσην τους νά μποῦσιν!
Ἐκτός ὅτι τήν ἀγίαν τήν καθέδραν μας προσβάλλουν,

μέ ιδέες τζιαί διαδόσεις ψεύτιτζες, κατζές πού βάλλουν,
τζιαί τούς λάς έν νά σηκώσουν,
τζιαί μέ βάσανα τζινοῦρκα τζιαί πολλά έν νά τούς φορτώσουν.

- 28 -

Χρεία, τό λοιπόν, οί ἀρκόντοι οὔλλοι τους νά συναχτοῦσιν,
Κλήρος τζιαί λαός τζι' ὄμπρός τους οί ἀχρεῖοι νά δικαστοῦσιν!

- 32 -

Τζι' ἄξιππα ὁ Ἀρχιερέας σηκωμένος 'πού τόν θρόνον,
ἀρωτᾶ τους, τζι' ἤτουν μῖσος τζιαί φωθιά ή φωνή του μόνον :
Ἐν ἀλήθεια ὄ,τι ἀκούω, πῶς ἐσεῖς οἱ καλοῦροι,
μέσα τζι' ἔξω πού τό μοναστήριν,
σ' οὔλλους ὄσους ἀρωτοῦσιν μάσιεστε, κατη(γ)ορεῖτε,
πῶς εἴμαστε πλανημένοι; Θέλ' ὄμπρός μου νά τό πεῖτε!
Ἐν ἐψέξαμεν κανέναν οὔτε τζιαί κατη(γ)οροῦμεν,
μανιχά για τήν ἀγάπην τοῦ Γριστοῦ μας πολεμοῦμεν.
Τζι' έν ἀρνιούμαστιν πῶς ὄτι τ' ἄζυμα τά θεωροῦμεν,
ψέμαν, ὄπως εἴπαμέντε τζιαί τωρά ξαναλαλοῦμεν!...

- 33 -

... Μά τοῦ τυράννου τήν δίψαν ἐπολλύνισκεν για γιαῖμαν!
Φύετέ τους 'πού μπροστά μου! Ἄγρια νά μαστιγωθοῦσιν,
τζιαί στήν φυλακήν ἀμέσως νά ριχτοῦσιν!...

- 35 -

... Γρόνους τρεῖς λησμονησμένοι, μέσ στήν χάψην πεταμένοι,
ἐδκιαβαῖναν τζι' έν ἡξέραν ἴντα νά τούς περιμένει...

- 39 -

... Μέ τά ροῦχα τους σσισμένα, τά κορμιά γαιματωμένα,
μέσ τήν φυλακήν τήν μαύρην τόν τζιαιρόν τους ἐδκιαβαῖναν.
Μά ὄ Θεόγνωστος μιάν νύχταν τόσα βάσανα πού πῆρεν,
πού τό σιέριν τό σκληρόν τους τ' Ἄδη τό στρατίν ἐπῆρεν...

... Τζι' ὅπως ἦτον νεκρωμένος, γέρημος, ματζελλεμένος,
μέσ στῆς φυλακῆς τὴν μάνδραν σγιάν τό σσιύλλον πεταμένος,
τζιαί πού τ' ἅγιον μέτωπόν του τζι' ἀπού τ' ἄσπρα του τὰ γένια,
ἔσταζεν πηχτόν τό γαιῖμαν τζιαί στό χῶμα κολλημένα,
ἐμεινίσκαν τὰ μαλλιά του, δκυό-τρεῖς χάροι πού ἡ θωρκά τους,
εἶσιέν γέρακου σκληρότην, ἦρτασιν μέ τ' ἄλο(γ)ά τους·
ἦρτασιν κρυφά ὅπου ἦτον ἀπού πάνω προσταμένοι,
τζιαί μίαν φωθκιάν ἐβάλαν πυρωμένην, φουντωμένην,
τ' ἅγιον τό λείψανόν του νά καεῖ σταχτός νά πάει,
τζιαί νά μέν μένει σημά(δ)ιν...

Αλλίον πριχοῦ μέσ στίς φλόγες ρίψουν τ' ἅγιον λείψανόν του,
ἕνας ἄγριος ἰππότης πίσω ἀπού τ' ἄλογόν του,
δήννει τό τζιαί καμπόσους ἄλλους στά στενά τῆς χώρας,
ἔσυρνάν το τζιαί φωνάζαν κάμποσα λεπτά τῆς ὥρας...

... Ὁ Εὐστόργιος ἐσιώπαν ἀπού τόν ψηλόν του θρόνον,
τζιαί ἔβκηκεν ὀμπρός ὁ Ἀνδρέας μ' ἕνα νέψιμόν του μόνον.
Τζιαί μέ μίαν φωνήν μεγάλην τζι' ὀλοσκότεινον τό δεῖν του,
Σγιάν φονιάς φωνάζει τότες τζι' ἦτον προστα(γ)ή τό πεῖν του :
Πρέπει τους πού βλαστημῆσαν κακόν θάνατον νά πάρουν!
Τζιαί δκυό-τρεῖς σπεκουλατόροι πού ἐμοιάζασιν τοῦ χάρου,
εἶπαν πάνω τους νά δώκουν λυσσιασμένοι,
Τζιαί ἔξω στήν ἀύλην τραβοῦν τους τζιαί σγιάν ἦτον ξαπλωμένοι,
δήννουν τους πού τῶν ἀλόγων τίς νουρές τζι' ἀφηνιασμένα,
τζιεῖν' τ' ἀνάφεντα ἀρκέψαν νά καλπάζουν οὔλον ἕναν!
Ὅσπου τό φορτιόν ἐνοιῶθαν εἰς τούς νούρους τους, ἀγριεῦκαν
Τζι' ὅπου τόπον ἀννοιμένον γιά νά τρέχουν ἐγυρεῦκαν!

Τυλιμένους μέ τό γαιῖμαν, μέ τὰ κόκκαλα σπασμένα,
μέσα στοῦ Πηδκιᾶ τὴν τζοίτην πάνω κάτω τούς ἐπαῖρναν,
τ' ἄλογα καμπόσιν ὦραν τζιαί οἱ λαῶς πού τούς θωροῦσαν,

Ξηστιτζιοί ἐσταματοῦσαν τζι' οἱ καρκιές τους μέσα ἐλιοῦσαν.
Ἄμαν τ' ἄλογα ἐδῶκαν κάμποσους γυρούς σταθῆκαν,
τζιαί σκεδόν θανατωμένοι οἱ μαρτύροι ἐλυθῆκαν,
'πού τούς νούρους τῶν ἀλόγων τζι' ἀνασέρναν μπουκκωμένοι,
μέ τό γαῖμαν τζιαί τό χῶμαν, μαῦροι τζιαί σκοτεινιασμένοι.
Τζιαί μέ μιάν φωδκιάν πού ἄψαν τζιαί πού σγιάν θερκοῦ τήν γλώσσαν,
ἔπαιζεν, τούς ἐπετάξαν, τζιαί τζιεῖ μέσα ἐτελειῶσαν...».

(Μαρτύριον Κυπρίων, ἐν : Κ. Σάθα, Μεσαιωνική Βιβλιοθήκη, τόμος Β',
Βενετία 1872, Ἀνατύπωσις, ἐκδ. Βασ. Ν. Γρηγοριάδης, Ἀθήναι 1972, σελ. 20-
39)

γ) **Γιώργου Σεφέρη**, «Ποιήματα», Δεκάτη ὀγδὴ ἐκδοσις, ἐκδ. Ἴκαρος,
Ἀθήνα, Ἀπρίλιος 1994, σελ. 259-260.

- ΝΕΟΦΥΤΟΣ Ο ΕΓΚΛΕΙΣΤΟΣ ΜΙΛΑ -

«...τῷ δὲ βασιλεῖ Ἰσακίῳ κατακλείει ἐν καστελλίῳ καλουμένῳ
Μαρκάππῳ. Κατὰ δὲ τοῦ ὁμοίου αὐτῷ Σαλαχαντίνου ἀνύσας μηδὲν ὁ
ἀλιτήριος, ἤνυσε τοῦτο καὶ μόνον, διαπράσας τὴν χῶραν Λατίνοις, χρυσοῦ
χιλιάδων λιτρῶν διακοσίων. Διὸ καὶ πολὺς ὁ ὀλολυγμός, καὶ ἀφόρητος ὁ
καπνός, ὡς προεῖρηται, ὁ ἐλθῶν ἐκ τοῦ βορρᾶ...»

(Νεοφύτου Ἐγκλείστου, «Περὶ τῶν κατὰ τὴν χῶραν Κύπρον σκαιῶν»).

Ὑπέρογκες ἀρχιτεκτονικές· Λαρίων φαμαγκούστα Μπουφαβέντο· σχεδὸν
σκηνικά.

Ἦμασταν συνηθισμένοι νὰ τὸ στοχαζόμαστε ἀλλιῶς τὸ «Ἰησοῦς Χριστὸς
Νικᾶ»

πὸν εἶδαμε κάποτε στὰ τείχη τῆς Βασιλεύουσας, τὰ φαγωμένα ἀπὸ
γυφτοτσάντιρα καὶ στεγνὰ χορτάρια,

μέ τούς μεγάλους πύργους κατάχαμα σὰν ἐνὸς δυνατοῦ πὸν ἔχασε, τὰ
ριγμένα ζάρια.

Γιὰ μᾶς ἦταν ἄλλο πράγμα ὁ πόλεμος γιὰ τὴν πίστη τοῦ Χριστοῦ

καὶ γιὰ τὴν ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου καθισμένη στὰ γόνατα τῆς Ὑπερμάχου
Στρατηγοῦ,

πού εἶχε στὰ μάτια ψηφιδωτὸν τὸν καημὸ τῆς Ρωμισύνης, ἐκείνου τοῦ πελάγου τὸν καημὸ σὰν ἦβρε τὸ ζύγιασμα τῆς καλοσύνης.

Ἄς παίζουν τώρα μελοδράματα στὰ σκηνικὰ τῶν σταυροφόρων Λουζινιᾶ
κι ἄς φλομώνουμε μὲ τὸν καπνὸ πού μᾶς κουβάλησαν ἀπὸ τὸ βοριά.

Ἄσ' τους νὰ τρώγονται καὶ ν' ἀνεμοδέρνονται ὡσὰν τὸ κάτεργο πού
δένει μοῦδες·

Καλῶς μᾶς ἤρθατε στὴν Κύπρο, ἀρχόντοι. Τράγοι καὶ μαῖμουδες»!

Ἐγκλείστρα, 21 Νοεμβρίου 1953

Ἴσως θεωρηθοῦμε φιλότουρκοι, ἐπειδὴ δέν ἐπιθυμοῦμε τὴν παραμονὴ
τῆς Κύπρου στὴν Εὐρωπαϊκὴ Ἐνωση ὑπὸ τὰς παρούσας συνθήκας. Λέμε,
ὅμως, ὅτι ὅσο δέν ἐπιθυμοῦμε τὸν Μουσουλμανισμό καὶ τὸν Τουρκικὸ
ἐπεκτατισμὸ, ἄλλο τόσο δέν ἐπιθυμοῦμε καὶ τὸν Παπισμὸ,
Προτεσταντισμὸ, ἀθεϊσμὸ καὶ ἀντιχριστιανισμὸ τῶν μεταχριστιανικῶν
κοσμοπολιτῶν Εὐρωπαίων. Ἡ δευτέρη σέ πληθυσμὸ θρησκεία στίς χῶρες
τῆς Εὐρώπης σήμερα εἶναι ὁ Μουσουλμανισμὸς. Ἐπίσημο κυβερνητικὸ
στέλεχος τῆς Τουρκίας πρὶν λίγα χρόνια εἶπε ὅτι «ἐμεῖς θέλουμε νὰ μπεῖ ἡ
Τουρκία στὴν Εὐρωπαϊκὴ Ἐνωση, γιὰ νὰ τὴν κάνουμε μουσουλμανικὴ».
Μήπως ἀπὸ αἰῶνες δέν εἶναι μέχρι σήμερα φιλοτουρκικὴ ἢ ἐξωτερικὴ
πολιτικὴ ὄλων τῶν Δυτικοευρωπαϊκῶν χωρῶν;

Ἡ Ἐκκλησία τῆς Κύπρου ἴσως θά ἔπρεπε :

α) Ἀπὸ ραδιοφώνου, τηλεοράσεως, ἐφημερίδων, περιοδικῶν, κοσμικῶν
καὶ ἐκκλησιαστικῶν, νὰ προβάλλει τίς ὀρθόδοξες θεολογικὲς καὶ ἐθνικὲς
θέσεις, πού θά προκύψουν ἀπὸ τὴν μελέτην τῆς ἐκκλησιαστικῆς μας
ἱστορίας καὶ πολιτισμοῦ ἀφ' ἑνός, καὶ ἀπὸ τὴν μελέτη τῆς Συνθήκης
Σένγκεν ἀφ' ἑτέρου, καὶ τῶν ἐπιπτώσεών τους στό παρὸν καὶ στό μέλλον
τῆς Κύπρου, ὡς Κράτους καὶ ὡς Ἐκκλησίας.

β) Νά διοργανώση συνέδριο μὲ θέμα τὴν Συνθήκη Σένγκεν.

γ) Νά ἐκδώση διαφωτιστικὰ φυλλάδια καὶ βιβλία ἢ νὰ ἐπανεκδώση
μερικά, πού κυκλοφοροῦν στὴν Ἑλλάδα, σχετικὰ μὲ τὴν Συνθήκη Σένγκεν
καὶ τὴν παραμονὴ τῆς Κύπρου στὴν Ἐνωμένη Εὐρώπη.

δ) Νά ζητήση από τό Κράτος τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας νά γίνη δημοψήφισμα, ὕστερα ἀπό ἀντικειμενική, ἀμερόληπτη, ἀπροκατάληπτη, δημοκρατική ἐνημέρωση τοῦ Ἑλληνορθόδοξου λαοῦ τῆς Κύπρου γιά τήν παραμονή ἢ ὄχι τῆς Κύπρου στήν Εὐρωπαϊκή Ἑνωση.

ε) Ἄς ὑποθέσουμε ὅτι, παρ' ὅλ' αὐτά, ἀποφασίζει ὁ Κυπριακός λαός νά παραμείνει ἢ Κύπρος ὡς Κράτος στήν Εὐρωπαϊκή Ἑνωση. Τί θά πράξη ἡ Ἐκκλησία, γιά νά διασφαλίση τήν σωτηρία τῶν ψυχῶν καί τῶν σωμάτων τῶν μελῶν τῆς μέσα στά πλαίσια τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἑνώσεως;

Ταπεινῶς νομίζουμε ὅτι ἡ Ἐκκλησία τῆς Κύπρου πρέπει νά ἀναλάβη ἐθναρχικό ρόλο, ὅπως ἐθναρχοῦσα ἦταν ἡ Ἐκκλησία μας ἐπί Εὐρωπαϊοκρατίας (500 χρόνια) καί Τουρκοκρατίας (300 χρόνια).

Δηλαδή, ἀφοῦ μελετηθοῦν τά προνόμια, πού εἶχαν τότε ὡς ἐθνάρχες οἱ Ὀρθόδοξοι Ἐπίσκοποι τῆς Κύπρου, νά ζητήσουν ἐπίσημως νά κατοχυρωθοῦν τά προνόμια αὐτά τῆς ἐθναρχικῆς ἐξουσίας τους σέ μία νέα συνθήκη, πού τυχόν θά συναφθῆ μεταξύ Εὐρωπαϊκῆς Ἑνώσεως καί Κυπριακῆς Δημοκρατίας. Τέτοια προνόμια, ἄς ποῦμε, εἶναι :

Ἡ διατήρηση τοῦ αὐτοκεφάλου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου σέ ἐπίπεδο οἰκονομικό, κτηματικό, πνευματικό, διοικητικό, ποιμαντικό κλπ. Ἡ νομική κατοχύρωση τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων τῶν μελῶν τῆς Ὀρθόδοξου Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου. Νά μή δημιουργηθῆ προσυλητισμός ἀπό κανένα ἄλλο θρήσκευμα εἰς βάρος τῶν μελῶν τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ διατήρηση τῆς ἰδιοπροσωπίας καί ταυτότητος τοῦ Ἑλληνορθόδοξου Κυπρίου. Τό δικαίωμα συστάσεως, λειτουργίας καί ἐπανδρώσεως σχολείων, ἀπό τό νηπιαγωγεῖο μέχρι καί τό Πανεπιστήμιο, ἐκ μέρους τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου, τά ὁποῖα δέν θά ἐλέγχωνται ἀπό τό Κυπριακό Κράτος οὔτε ἀπό τήν Εὐρωπαϊκή Ἑνωση. Καί ἄλλα, πού τυχόν τώρα μᾶς διαφεύγουν. Νά μήν ἐφαρμοσθῆ γιά τά μέλη τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου ἡ Συνθήκη Σένγκεν, οἱ ἠλεκτρονικές ταυτότητες, τό 666, τό ἠλεκτρονικό φακέλλωμα. Νά μήν εἶναι πολῖτες δευτέρας κατηγορίας οἱ πιστοί χριστιανοί, μέλη τῆς Ἐκκλησίας. Νά δικαιουῖται ὅποιος θέλει στήν Κύπρο νά μιλάη, νά γράφῃ καί νά ἐκφράζεται Ὀρθόδοξα, Ἑλληνικά καί Δημοκρατικά. Ἡ ἑλληνική γλῶσσα νά κατοχυρωθῆ ὡς ἐπίσημη γλῶσσα καί τῆς Ἐκκλησίας καί τοῦ Κράτους. Φυσικά τό Κράτος, ἂν θέλῃ, μπορεῖ νά ἀναγνωρίσῃ ὡς ἐπίσημες καί ἄλλες τυχόν γλῶσσες. Νά ἀναγνωρισθῆ ἀπό τήν Εὐρωπαϊκή Ἑνωση καί τό Κυπριακό Κράτος ἡ συμβολή τῆς Οἰκουμενικῆς (ὄχι

οικουμενιστικῆς) Ὁρθοδοξίας καί τοῦ Οἰκουμενικοῦ Ἑλληνικοῦ Πολιτισμοῦ, κοινωνιολογίας καί ἀνθρωπολογίας στήν ἀνάπτυξη καί καθιέρωση τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ πολιτιστικοῦ προτύπου (εὐρωπαϊκοῦ μοντέλου) καί ἀνθρώπου-πολίτη, ἀπορρίπτοντας τήν εἰδωλολατρία, τήν φιλοδοξία, τήν φιλαργυρία καί φιληδονία, τήν ραθυμία, τήν λήθη καί ἄγνοια, ὡς ἀλλοτριωτικά καί καταστρεπτικά στοιχεῖα τοῦ Εὐρωπαϊοῦ ἀνθρώπου-πολίτη.

Ἡ οἰκονομική ζωή τόσο τῆς Ἐκκλησίας, ὅσο καί τοῦ Κράτους, νά βασίζεται στήν φιλοθεΐα καί τήν φιλανθρωπία, δηλαδή στήν πρωτοχριστιανική εὐχαριστιακή-κοινωνική κοινότητα, στά ὀρθόδοξα κοινόβια μοναστήρια καί στίς ἐν τῷ κόσμῳ ἐνορίες, σύμφωνα μέ τά ρητά : «καί ἦν αὐτοῖς ἅπαντα κοινά καί ἐλάμβανον ἐκ τῶν κοινῶν τά χρειώδη» (Πράξεις Ἀποστόλων 2, 42-47). «Καί ἦν ἡ ψυχή καί ἡ καρδία πάντων μία» (Πράξεις Ἀποστόλων 4, 32-36). «Καί ἦσαν διά παντός ἐν τῷ ἱερῷ αἰνοῦντες καί εὐχαριστοῦντες τόν Κύριον καί εὐλογοῦντες τόν Θεόν» (Λουκᾶ 24, 53).

Τά μέλη τῆς Ἐκκλησίας, ἂν θέλουν νά προνοῆ γιά αὐτά ὁ Τριαδικός Θεός, ἡ Παναγία καί οἱ Ἅγιοί μας, νά μήν παίζουν στό Χρηματιστήριο Ἀξιῶν, στά καζίνο, στίς χαρτοπαικτικές λέσχες, στά τυχερά παιχνίδια, νά μήν πιστεύουν στήν «θεά Τύχη» καί στό εὐκολο κέρδος, δηλαδή νά μήν ἀγοράζουν λαχεῖα, Λόττο, Πρώτο, Προπό, νά μήν στοιχηματίζουν στίς κοῦρσες τῶν ἀλόγων καί σκύλων, στίς κοκορομαχίες καί σκυλομαχίες κλπ.

στ) Ἡ **λειτουργική ἀνανέωση** στόν χῶρο τῆς Ἐκκλησίας νά μήν βασισθῆ στό πνεῦμα, στά κριτήρια καί στίς ξεπερασμένες πρακτικές ἐπιλογές τῶν Δυτικοευρωπαϊκῶν αἰρετικῶν κοινοτήτων, Παπισμοῦ καί Προτεσταντισμοῦ. Ἡ ἀληθινή λειτουργική ἀνανέωση δέν λογιζοῦται οὔτε εἶναι ἐπιστημονικοφανής μοντερνίζουσα ἀνακατασκευή τοῦ λειτουργικοῦ τυπικοῦ. Ἄλλωστε, ἐπιδιώκεται, ἰδίως ἀπό δυτικούς λειτουργιολόγους καί ὀρθοδόξους οἰκουμενιστές, ἡ ἀνανέωση αὐτή, μέ σκοπό πρῶτον νά ἐξαληφθοῦν ἀπό τό τελετουργικό τυπικό, τίς ἀκολουθίες, τά μυστήρια καί τά ὑμνολογικά κείμενα τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας οἱ φράσεις ἢ καί οἱ ἐορτές τῶν ἀγίων, πού ἀγωνίστηκαν κατά τῶν διαφόρων αἰρέσεων καί αἰρετικῶν. Ἐτσι θά ἀμβλυθῆ τό ὀρθόδοξο ἀντιαιρετικό αἰσθητήριο ὅλων τῶν πιστῶν, θά νομίζουν ὅτι ὅλοι ἔχουμε τήν ἴδια πίστη καί ζωή, ἔστω καί ἂν διαφέρουμε σέ ὀρισμένα δόγματα, ὅτι ὁ Θεός εἶναι παντοῦ σέ ὅλες τίς χριστιανικές αἰρέσεις, ἀκόμη καί σέ ὅλες

τίς θρησκευῆς (διαθρησκευιακός συγκρητισμός-πανθεισμός). Καί δεύτερον, νά οὐνιτοποιηθῶν οἱ ὀρθόδοξοι χριστιανοί, δηλαδή νά ὑποταχθῶν σταδιακά στήν παπική αἵρεση. Αὐτή ἡ ἀνανέωση, πού ἐπιδιώκεται σήμερα, ἐφαρμόσθηκε μέ ἐπιτυχία ἀπό τόν αἰρεσιάρχη «Πάπα» τῆς Ρώμης κατά τόν 14^{ον} αἰῶνα μ.Χ., ἀρχῆς γενομένης ἀπό τήν Κάτω Ἰταλία, τήν ἄλλοτε «Μεγάλη Ἑλλάδα», πού ἦταν τότε ὀρθόδοξη. Δηλαδή «χειροτόνησε» ὡς «Μητροπολίτη» Καλαβρίας στόν Ἰέρακα τόν λατινόφρονα ἐξωμότη Βαρλαάμ τόν Καλαβρό. Ὁ Βαρλαάμ καταδικάστηκε ὡς αἰρετικός λατινόφρων ἀμετανόητος ἀπό τρεῖς Τοπικές Συνόδους ἐν Κωνσταντινουπόλει τό 1341, 1347 καί 1351 μ.Χ., οἱ ὁποῖες μαζί ἀποτελοῦν τήν Ἐνάτη (Θ') Ἁγία καί Οἰκουμενική Σύνοδο τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας. Τί ἔκανε ὁ Βαρλαάμ, γιά νά οὐνιτοποιήσῃ τούς Ὁρθοδόξους τῆς Κάτω Ἰταλίας; Ἐκανε λειτουργική ἀνανέωση. Δηλαδή ἄλλαξε τό λειτουργικό τυπικό τῶν ἀκολουθιῶν καί τῶν μυστηρίων καί ἀλλοίωσε τά ὕμνολογικά κείμενα. «Κτύπησε κέντρο». Καί «ἐπέτυχε» τήν ὑποταγή στόν «Πάπα» ὅλων σχεδόν τῶν χριστιανῶν στήν Κάτω Ἰταλία, ἐκτός φωτεινῶν ἐξαιρέσεων.

ζ) «Ἀπό δημοσκόπηση γιά **νέους** – Πονοκέφαλος στήν Ἱερά Σύνοδο», Ἐν : Ἐφημερίδα «Στύλος τῆς Ὁρθοδοξίας», Ἀπρίλιος 2000, ἔτος 1^ο, ἀρ. φύλλου 1, σελ. 6 :

«Προβληματίζονται οἱ Ἅγιοι Πατέρες στήν Σύνοδο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἀπό τήν τελευταῖα δημοσκόπηση, πού παρουσίαζε μεγάλο ποσοστό τῶν νέων νά λέει «ναί» στήν πίστη καί «ὄχι» στήν Ἐκκλησία. Ἡ Διαρκῆς Ἱερά Σύνοδος ὄρισε ἐπιτροπή νά διερευνήσῃ τούς λόγους καί τήν αἰτία τῆς συμπεριφορᾶς αὐτῆς.

Αἰτίες, πού ἔχουν νά κάνουν κυρίως μέ τό ὅτι ἡ πλειοψηφία τῶν ἱερέων λειτουργοῦν, ὅπως λειτουργεῖ τό κατεστημένο τῆς κάθε σύγχρονης ἐξουσίας. Σύμφωνα μέ ἐκκλησιαστικούς κύκλους, ἡ προσέγγιση τῶν νέων στήν Ἐκκλησία προϋποθέτει ριζικές ἀλλαγές στό θέμα τῆς συμπεριφορᾶς τῶν κληρικῶν, ἀλλά καί ἐπαναστατικές ἀλλαγές στόν τρόπο τῆς λειτουργίας τῆς ἐνορίας. Γιά νά προσεγγίσει ἡ Ἐκκλησία τούς νέους πρέπει νά καθορίσει παραμέτρους προσέγγισης, στούς ὁποίους θά περιλαμβάνεται θεματογραφία, πού ἐνδιαφέρει τήν νεολαία μέ ἄμεσες λύσεις. Ἐπαγγελματικός προσανατολισμός, σχέσεις τῶν δύο φύλων καί μιᾶ πλειάδα θεμάτων, ἐφ' ὅσον τεθοῦν στίς ὀρθές βάσεις καί ἀναλυθῶν ὑπό τό πρῖσμα τῆς εἰλικρινοῦς διάθεσης, τότε τά ἀποτελέσματα θά εἶναι

θεαματικά. Αυτό, πού απομακρύνει τούς νέους από την Έκκλησία, είναι ή ύποκρισία τῶν λειτουργῶν της...».

Η ποιμαντική μέριμνα τῆς Ὁρθοδόξου Έκκλησίας γιά ὄλους τούς ἀνθρώπους, ἰδίως γιά τούς νέους, πού εἶναι καί τό μέλλον τῆς Έκκλησίας, φαίνεται ὅτι στίς μέρες μας προβληματίζει τούς σημερινούς ποιμένες καί θεολόγους τῆς Έκκλησίας. «Οἱ ἐπαναστατικές ἀλλαγές», πού προτείνει τό πιό πάνω ἄρθρο, πρέπει νά βασιζονται στήν Ὁρθόδοξη θεολογία, στούς Ἱερούς Κανόνες, στήν ἐκκλησιολογία, στήν ποιμαντική καί πνευματική ἄσκηση, ὅπως καί στίς σύγχρονες ἐπιτεύξεις τῆς ἐπιστήμης καί τῆς τεχνολογίας, χωρίς νά γίνεται ή Έκκλησία κόσμος, ἀλλά μάλλον ὁ κόσμος Έκκλησία. Παραπέμπουμε στό κεφάλαιο «Ἀρχές Ὁρθοδόξου θεολογίας καί ποιμαντικῆς» τοῦ παρόντος Ὑπομνήματος, γιά νά μήν κουράζουμε, ἐπαναλαμβάνοντας τά ἴδια καί τά ἴδια. Ἐδῶ ἀπλῶς θά θίξουμε τό θέμα «Έκκλησία καί ἀθλητισμός» ὅσο μποροῦμε ἐν συντομία, γιά νά ἀντιληφθοῦν ὄλοι πῶς σκεφτόμαστε γιά ὄλα τά θέματα, τά σχετικά μέ τήν ποιμαντική μέριμνα τῆς Έκκλησίας γιά τούς νέους.

Ἀντιγράφουμε ἀποσπάσματα ἀπό τήν εἰσήγηση τοῦ **Ὁσιολογιωτάτου μοναχοῦ Νεοφύτου Γρηγοριάτη** «Ὁ ἀθλητισμός ὑπό τό βλέμμα ἐνός Ἀγιορείτου, πρώην ἀθλητή», πού ἐγίνε στήν Σύνοδο ἀριθμός Στ' (6) τῆς Ἐθνικῆς Ὀλυμπιακῆς Ἀκαδημίας Κύπρου, στήν Λευκωσία, στίς 21-22 Νοεμβρίου 1992 μ.Χ. (Πρακτικά τοῦ Συνεδρίου, σελ. 36 - 44) :

«...Τά κοινά σημεῖα τῆς Ὁρθοδόξου Έκκλησίας καί τοῦ ἀθλητισμοῦ εἶναι τά ἑξῆς :

1) «Νοῦς ὑγιῆς ἐν σώματι ὑγιεῖ», πού ἐρμηνεύεται Ὁρθοδόξως καί Ἀνατολικῶς : «Νοῦς ἀγιασμένος μέσα σέ σῶμα ἀγιασμένο ἀπό τήν ἄκτιστη θεία χάρη, πού χορηγεῖται μέσα στήν Ὁρθόδοξη Έκκλησία». Ἡ ἄσκηση ψυχῆς καί σώματος γίνεται, γιά νά ἀποκτήσουμε ταπεινωση καί καθαρότητα, ὅπως ἀπέκτησε αὐτές τίς ἀρετές ή Παναγία μέσα στά Ἅγια τῶν Ἁγίων.

2) Ὁ ἄνθρωπος ἀσκεῖ τό σῶμα, γιά νά ἔχη εὐεξία, εὐκινησία, ζωντάνια καί δύναμη. Ἡ εὐεξία καί τά ἐπακόλουθά της βοηθοῦν τήν ἀνώτερη ἀπό τό σῶμα ψυχή στήν ἐργασία τῆς ἀμοιβαίας πνευματικῆς ἀγάπης, τοῦ εὐγενικοῦ συναγωνισμοῦ, τῆς δόξας τοῦ Θεοῦ καί τοῦ ἀνθρώπου. Ὁ Απόστολος Παῦλος λέει κάπου : «Εἴτε τρῶτε εἴτε πίνετε εἴτε κάνετε κάτι, ὄλα νά τά

κάνετε πρὸς δόξαν Θεοῦ». Ὁ ἅγιος μεγαλομάρτυρας Δημήτριος, ὁ προστάτης τῆς Θεσσαλονίκης, ἔδωσε τὴν εὐχή του καὶ τὴν εὐλογία του στὸν ἅγιο μάρτυρα Νέστορα νὰ λάβῃ μέρος στὸ ἄθλημα τῆς μονομαχίας μετὰ ἀντίπαλο τὸν γίγαντα Λυαῖο, τὸν ὁποῖο ἐνίκησε μετὰ τὴν χάρι τοῦ Θεοῦ καὶ τίς εὐχές τοῦ ἁγίου Δημητρίου.

Ὁ ἅγιος Προφητάναξ Δαυῖδ ἐνίκησε στὸ ἄθλημα τῆς μονομαχίας τὸν Γολιάθ, πού ἦταν εἰδωλολάτρης, κατόπιν προσευχῆς.

Οἱ ἅγιοι Τεσσαράκοντα μάρτυρες, πού ἐμαρτύρησαν στὴν λίμνη τῆς Σεβάστειας τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ἦσαν οἱ πιὸ δυνατοί, ἐξασκημένοι καὶ θαρραλέοι στρατιῶτες τοῦ τότε ρωμαϊκοῦ στρατοῦ. Σὲ μιὰ ἐπικίνδυνη μάχη μετὰ βάρβαρα ἐπαναστατημένα ἔθνη, ὅλοι οἱ Ρωμαῖοι στρατιῶτες ἐγκατέλειψαν τὴν μάχη. Μόνον οἱ 40 αὐτοὶ ἅγιοι στάθηκαν ἀκλόνητοι, διότι δὲν ἐπίστευαν στὶς δυνάμεις τους, ἀλλὰ στὸν Θεό, καὶ διὰ προσευχῆς ἐνεδυναμώθησαν, ἔδωσαν θάρρος στοὺς συστρατιῶτες τους καὶ τέλος ἐνίκησαν.

Βλέπουμε ὅτι ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία καταφάσκει τὸν ἀθλητισμό, ἐφ' ὅσον αὐτὸς δοξάζει τὸν Θεό καὶ τελικά καὶ τὸν ἄνθρωπο.

3) Ὁ ἀθλητισμὸς εἶναι μέσον, ὄργανο τοῦ ἀνθρώπου, γιὰ νὰ ἐκτονῶνται ψυχολογικά, νὰ ἐπανευρίσκη τὴν χαμένη του ψυχοσωματικὴ ἰσορροπία. Ἡ Ἐκκλησία θέλει τὸ ἐξῆς : Ὁ ἀθλητισμὸς νὰ ἐξυπηρετῇ τὸν ἄνθρωπο καὶ ὄχι ὁ ἄνθρωπος νὰ εἶναι μηχανικὸ ἐξάρτημα τοῦ ἀθλητισμοῦ.

Τὴν ψυχοσωματικὴ ἰσορροπία τοῦ ἀνθρώπου ἐπιδιώκει καὶ ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία μετὰ τὴν νηστεία, τὴν ἀγρυπνία, τὴν νοερά προσευχή «Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, Υἱέ τοῦ Θεοῦ, ἐλέησόν με τὸν ἁμαρτωλόν», τὴν ἄσκηση, τὴν Λατρεία καὶ τὴν μετάνοια. Ἡ Ἐκκλησία καθαρίζει, φωτίζει καὶ ἐλλάμπει μετὰ τὸ ἄκτιστο φῶς τοῦ Χριστοῦ. Τὸ φῶς αὐτὸ πλημμυρίζει τὸν νοῦ, τὴν ἐπιθυμία, τὸ θυμοειδές τῆς ψυχῆς καὶ ὅλο τὸ σῶμα τοῦ ἀνθρώπου. Τὸ κάνει ἀνάλαφρο, φωτεινό, ἁγιασμένο, ἱκανὸ νὰ θεραπεύη καὶ νὰ στηρίξη ὅλους ὅσους ἔρχονται σὲ ἐπαφή μαζί του, ὅπως συμβαίνει μετὰ τὰ λείψανα τῶν Ἁγίων, πού εἶναι οἱ ἀθλητὲς τοῦ Χριστοῦ...

...Τελειώνοντας τὴν εἰσήγηση αὐτὴ θὰ ἐπιθυμοῦσα νὰ ἀναφερθῶ σὲ ὀρισμένα πρακτικὰ μέτρα γιὰ τὴν ἐν Χριστῷ ἐδραίωση τοῦ ἀθλητισμοῦ μέσα στὶς καρδιές τῶν φιλάθλων, τῶν παικτῶν, τῶν διαιτητῶν, τῶν προπονητῶν, τῶν ἀθλητῶν καὶ τῶν ἰθυνόντων. Βέβαια, ὅποιαδήποτε

άνθρώπινα μέτρα είναι ήμιτελή, χωρίς την έλευθερία του Αγίου Πνεύματος, τής συντριβής, τής σιγής και τής αγάπης. Πάντως, αν ό άνθρωπος θελήσει, ό Θεός θά συνεργήσει μέ τόν τρόπο του.

1) Νά έπιτευχθή ανεξαρτητοποίηση του άθλητισμού από τά πολιτικά κόμματα, τίς οικονομικές επιχειρήσεις, τίς τράπεζες και τίς πολυεθνικές εταιρείες. Πώς; Μέ τήν στήριξη τής έλπίδος στον Θεό και στον φίλαθλο λαό του «και ταυτα πάντα προστεθήσεται υμίν». Η πίστη ενεργουμένη μέ έργα σώζει, όχι τά λεφτά.

2) Οί προπονητές, οί ιθύνοντες, οί διαιτητές και οί καθηγητές σωματικής άγωγής νά προσπαθούν, αν θέλουν, νά είναι όχι μόνο πρότυπα τεχνικής άρτιότητας και φυσικής δυνάμεως, αλλά πρότυπα κυρίως άνθρώπων ειρηνικών, τιμίων, ειλικρινών, συνεπών, δικαίων, μέ μέ λέξη άθλητοπρεπών. Η γνώση άπλώς και μόνο τών κανονισμών του άθλήματος δέν εξασφαλίζει και τήν σωστή εφαρμογή τους. Η Όρθόδοξη Έκκλησία δέχεται ότι «μείζων πασών τών άρετών ή διάκρισις» (ή πιό μεγάλη άρετή από όλες είναι ή διάκριση). Διάκριση σημαίνει επίγνωση του έαυτου μας, άλλάνθαστη αίσθηση του όντως αγαθοϋ και ίκανότητα στο νά φωτίσει τά σκοτεινά σημεία τών άλλων (Άγιος Ιωάννης τής Κλίμακος).

Στήν περίπτωση π.χ. του ποδοσφαίρου πρέπει νά λαμβάνη ύπόψην ό διαιτητής τόν χαρακτήρα του άθλητή και νά γίνεται στους θυμώδεις πρᾶος, στους άτίθασους χαλινάρι, στους ευερέθιστους ευέλικτος, στους δξύθυμους συγκαταβατικός, στους υπάκουους σιωπηλός επαινέτης, στον άγωνα άμερόληπτος, στίς ποινές μετριοπαθής. «Τά πάντα ενδουχημόνως και κατά τάξιν γενέσθω». Όλα νά γίνονται ώραία και σύμφωνα μέ τήν καθιερωμένη τάξη.

Η διάκριση αποκτᾶται μέ τήν άπαλλαγή από τά ψεκτά πάθη διά τής χάριτος του Θεοϋ μέσα στην Όρθόδοξη Έκκλησία.

3) Νά μή χρησιμοποιούνται οί άθλητές ως άπλά μέσα επιτυχίας του σωματείου ή του συλλόγου ανάλογα μέ τούς στόχους, αλλά ως άνθρωποι «κατ'είκόνα και καθ'όμοίωσιν Θεοϋ». Πολλοί άθλητές, μέ τήν έξαντλητική προπόνηση και τήν χρήση αναβολικών, άχρηστεύτηκαν σωματικά, οικονομικά και επαγγελματικά. Αντιμετωπίζονται, δυστυχώς, σαν μηχανές αυτοκινήτων, δερμάτινες όμως. Νομίζουν μερικοί άθλητικοί ιθύνοντες ότι ό άνθρωπος άθλητής δέν έχει ψυχή. Σιγά-σιγά αποκτᾶ και ό άθλητής τήν ίδια

νοοτροπία καί θεωρεῖ τόν ἑαυτό του ζῶο. Τόν ἐνδιαφέρει πλέον νά τρώη, νά πίνη, νά κοιμᾶται, νά διασκεδάζη καί νά καταναλώνη. «Φάγομεν, πίομεν, αὔριον γάρ ἀποθνήσκομεν».

4) Πρίν ἢ μετά ἀπό μιᾶ ἀθλητική ἐκδήλωση νά γίνεται ἀγιασμός ἢ δοξολογία πρὸς τόν Θεό, ὅπως καί πεντάλεπτο κήρυγμα. Πιστεύω ὅτι πολλές ἀσχήμιες, ἔκτροπα καί ἀντιαθλητικές συμπεριφορές θά σταματήσουν ἔστι. Ἐλαττώνεται ὁ φανατισμός τουλάχιστον, πού τυφλώνει τόν ἄνθρωπο.

5) Ὁ ἕνας νά συγχωρῇ τόν ἄλλο, ὅλοι μαζί, μετά τό παιχνίδι, χωρίς κρατούμενη μίσση. Ἔτσι ἐπιτυγχάνεται ἡ ἐσωτερική ἀνανέωση καί τό προοδευτικό ἀνέβασμα τοῦ ἀθλητισμοῦ.

6) Πρέπει νά μάθουν οἱ ἀθλούμενοι ὅτι δέν ἔχη τόση μεγάλη σημασία ἡ νίκη, ὅσο ἡ συμμετοχή καί τὰ ἐπακολουθοῦντα ὀφέλη ἀπό αὐτή. Ἀγωνιζόμαστε, γιά νά ξεπεράσουμε τόν ἑαυτό μας, πού εἶναι μιᾶ μεγάλη νίκη, μιᾶ πνευματική βελτίωση.

Ἡ νίκη καί ἡ ἥττα εἶναι καί οἱ δύο ἀπαραίτητες. Χωρίς ἠττημένους, νικητές δέν ὑπάρχουν, καί τό ἀντίθετο. Γιατί τό ἀντίθετο; Διότι, ὁ ἠττημένος θά δῇ τὰ λάθη του καί στό μέλλον θά γίνῃ καλύτερος. Γιά νά γίνῃ, ὅμως, αὐτό, δηλαδή νά εἶναι κερδισμένοι καί οἱ δύο, πρέπει ὁ νικητής νά δέχεται τή νίκη μέ ταπείνωση καί μετριοφροσύνη καί ὁ ἠττημένος χωρίς ἀπογοήτευση.

7) Πρέπει ὅλοι νά ἀτενίζουν τόν ἀθλητικό ἀγῶνα καί τή νίκη σέ αὐτόν, ὄχι σάν αὐτοσκοπό, ἀλλά σάν μέσο, γιά νά στεφανώνωνται στόν στίβο τῆς ἀρετῆς.

8) Πρέπει νά μάθουμε νά διακρίνουμε τήν ἐπιθυμία γιά διάκριση καί ἐπίδοση, ἀπό τήν ἀπόκτηση ἀνθρώπινης δόξας. Ὁ πραγματικός ἄθλος εἶναι τό ξεπέραςμα τοῦ ἑαυτοῦ μας, εἶναι ἡ ἀπόρριψη τοῦ ψεύτικου καί παροδικοῦ, πού εἶναι εἰδωλολατρία.

9) Τό ὑγιές ἀθλητικό πνεῦμα ταυτίζεται μέ τήν ἀφιλοκέρδεια. Ἡ φιλαργυρία εἶναι ἡ σημαντικώτερη αἰτία ἐκτροπῆς τοῦ ἀθλητισμοῦ, ἡ ὁποία δημιουργεῖ ἔχθρες μεταξύ ἀτόμων καί ομάδων μέ καταστρεπτικά ἀποτελέσματα.

10) Νά δημιουργηθοῦν κλειστοί ἀθλητικοί χώροι, ὅπου ὅσοι ἐπιθυμοῦν νά ἀθλοῦνται, χωρίς νά πληρώνουν. Νά ὑπάρχουν γυμναστές στούς χώρους

αὐτούς, εἰδικοί στό κάθε ἄθλημα, πού νά βοηθοῦν τούς ἀθλουμένους, σύμφωνα μέ τά χαρίσματά τους. Ἔτσι, δέν θά χρειασθοῦν τίς ομάδες, γιά νά προοδεύουν. Θά ἀπασχολοῦνται οἱ ἄνεργοι γυμναστές καί θά προωθῆται γενικά ὁ ἀθλητισμός.

Τά κλειστά ἀθλητικά κέντρα νά κτίζονται κατά προτίμηση κοντά σέ ἐκκλησίες (ναούς), ὥστε νά συνδυάζεται ἡ λατρευτική ζωή μέ τήν ἀθλητική. Ἐκεῖ θά ὑπάρχη καί ἕνας πνευματικός πατέρας - ἱερέας, πού θά βοηθαίει πνευματικά τήν ἀθλουμένη νεολαία.

11) Γιά νά βγῆ ἕνας σωστός ἀθλητής, πρέπει νά συνεργάζονται ἀρμονικά οἱ γονεῖς, οἱ διδάσκαλοι, οἱ γυμναστές καί οἱ ἱερεῖς.

12) Θά πρέπει νά προσεχθῆ καί ὁ ρόλος τῆς τηλεόρασεως, τοῦ ραδιοφώνου καί τοῦ Τύπου στήν προώθηση τοῦ πνεύματος τῆς συνεργασίας τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας καί τοῦ ἀθλητισμοῦ πρός ὄφελος τῆς νεολαίας μας κυρίως, πού ψάχνη νά βρῆ διέξοδο στά ἀδιέξοδα τῆς σύγχρονης κοινωνίας. Ἡ σωστή ἐνημέρωση, ἡ ἀλληλοκατανόηση, ἡ χρήση ἐκπαιδευτικῶν προγραμμάτων, ἡ σέ ὅλα τά ἐπίπεδα συνεργασία ἐκκλησιαστικῶν, ἀθλητικῶν καί δημοσιογραφικῶν παραγόντων, θά βοηθήση πολύ στήν ἀνανέωση τοῦ σωστοῦ Ὀρθοδόξου φρονήματος καί τοῦ ἀθλητικοῦ πνεύματος.

13) Ἡ Ἐκκλησία καί ἡ Πολιτεία νά βοηθοῦν οἰκονομικά, ἐπαγγελματικά καί πνευματικά τούς ἀθλητές, πού ἀφιερώνουν τόν ἑαυτό τους στόν ἀθλητισμό (πρωταθλητισμό), οὔτως ὥστε, καί κατά τήν διάρκεια, πού κάνουν πρωταθλητισμό καί μετά τήν λήξη τῆς πρωταθλητικῆς τους σταδιοδρομίας, νά ἔχουν ἐντιμη κοινωνική καί ἐπαγγελματική ζωή, πού ἐξασφαλίζει τήν ψυχική ἡρεμία καί τήν προσωπική καί οἰκογενειακή γαλήνη».

Ἕνα ἐνδιαφέρον θεολογικό δοκίμιο περί ἀθλητισμοῦ γράφτηκε ἀπό τόν μακαριστό κ. Νικόλαο Κ. Βασιλειάδη μέ τίτλο «Ἀπό τούς ἀθλητές τῆς Ἄλτεως στούς ἀθλοφόρους μάρτυρες», ὀρθόδοξη συμβολή στά ἑκατό χρόνια τῶν Ὀλυμπιακῶν ἀγώνων, ἔκδ. Νεκτάριος Δ. Παναγόπουλος, Ἀθήνα, Μάρτιος 1996, Διεύθυνση ὁδός Κολοκοτρώνη 9, 105 62, Ἀθήνα - Ἑλλάς, τηλέφωνο – fax (τηλεομοιότυπο) 01 – 3224819. Πιστεύουμε πώς κινεῖται μέσα στήν Ἑλληνορθόδοξη Παράδοση, Ζωή καί Πολιτισμό. Καλό θά ἦταν νά προσφερθεῖ δώσετε ὡς δῶρο στά παιδιά τοῦ Λυκείου, πού

φοιτοῦν στά κατηχητικά σχολεῖα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου, ἐπί τῆ εὐκαιρία τῶν φετεινῶν Ὀλυμπιακῶν ἀγώνων τοῦ 2016 στό Ρίο Ντέ Τζά Νέιρο τῆς Βραζιλίας.

Ἐπίσης, δύο σπουδαῖα βιβλία εἶναι καί τά ἐξῆς : Ἀδελφῆς Μαγδαληνῆς, «Σκέψεις γιά τά παιδιά στήν Ὀρθόδοξη Ἐκκλησία σήμερα», ἔκδ. Ἰ. Π. Σ. Μονῆς Τιμίου Προδρόμου Ἑσσεξ Ἀγγλίας, ἔκδ. 3^η, 1994 καί Πρωτοπρεσβυτέρου π. Γεωργίου Μεταλληνοῦ, «Ἐνορία : Ὁ Χριστός ἐν τῷ μέσῳ ἡμῶν», ἔκδ. Αποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, Ἀθήνα 1990.

η) Ὅλοι γνωρίζουμε ὅτι θέλουν οἱ Μεγάλες Δυνάμεις, καί ἰδίως οἱ Ἀμερικάνοι, νά λυθῆ τό ἐθνικό Κυπριακό πρόβλημα, σύμφωνα μέ τίς Δυτικο-έβραιο-τουρκικές ἐπιδιώξεις καί σχέδια. Ἔχουμε, βέβαια, ἀναφερθῆ καί σέ ἄλλο κεφάλαιο στό Κυπριακό. Ὅμως, ἐπανερχόμαστε πρῶτον, γιά νά συγχαροῦμε τήν Ἐκκλησία τῆς Κύπρου, ἐπειδή μέ πόνον πατρικῆς εὐθύνης καί ἐθνικό φιλότιμο, ἀντιδρᾷ στίς ἐπιδιώξεις καί στά σχέδια τῶν ξένων «φίλων καί συμμάχων» μας, οἱ ὅποιοι εἶναι καί ἀντορθόδοξοι καί ἀνθέλληνοι. Καί δεύτερον, γιά νά ἐκθέσουμε τίς ἀπόψεις μας γιά τό ἐδαφικό, συνταγματικό καί διεθνές ἐπίπεδο λύσεως τοῦ Κυπριακοῦ προβλήματος, ὥστε νά συμβάλλουμε καί ἐμεῖς στόν διάλογο, ὄχι ἐπισήμως, ἀλλά ἐμμέσως, καί νά διαφωτίσουμε τόν λαό γιά τό θέμα, πού μᾶς ἀπασχολεῖ περισσότερο ἀπό ὅλα, δηλαδή τό Κυπριακό.

Ἐδαφικό : Δέν παραχωροῦμε ἀπό τήν Ἑλληνική νῆσο Κύπρο οὔτε μία σπιθαμή γῆς στούς Εὐρωπαίους, Τούρκους, Ἑβραίους καί Ἀμερικανούς. Ἡ Κύπρος ἦταν καί εἶναι Ἑλληνική ἐδῶ καί 3.500 χρόνια. Γιατί σήμερα δηλαδή νά ὑποχωροῦμε συνέχεια, συζητῶντας μέ τούς κατακτητές μας πόση σκλάβια γῆ θά τούς δώσουμε ἢ θά δεχθοῦμε νά κρατήσουν ἐπίσημα μέ τήν ἔγκριση καί τήν ὑπογραφή μας; Οἱ Τοῦρκοι, ἀπό τόν καιρό πού ἐμφανίστηκαν στό προσκήνιο τῆς ἱστορίας, ἔχουν ὡς σχέδιο καί στόχο πρῶτον τήν διά πυρός καί σιδήρου ἐξάπλωση τοῦ Μουσουλμανισμοῦ καί τοῦ Παντουρκισμοῦ, καί δεύτερον τήν συρρίκνωση καί ἐξαφάνιση τῶν Ὀρθοδόξων Ρωμηῶν μέ διαφόρους τρόπους.

Ἔχουμε τό δίκιο μέ τό μέρος μας. Τό θέμα εἶναι ἂν ἔχουμε καί τόν Θεό μέ τό μέρος μας. Ἦ μήπως ἡ ζωή καί τό φρόνημά μας Τόν διώχνουν μακριά μας καί μακριά ἀπό τήν Κύπρο;

Ζητούμε, λοιπόν, οί Τουρκοκύπριοι νά ἐπανέλθουν στά σπίτια καί στίς περιουσίες τους, ὅπως καί οί Ἑλληνοκύπριοι νά πράξουν τό ἴδιο. Καί ἂν θέλουν διεθνεῖς ἐγγυήσεις γιά τήν ἀσφάλειά τους, πιστεύουμε ὅτι μιᾶ ἀστυνομική δύναμις τοῦ ΟΗΕ θά ἐξασφάλιζε τήν εἰρηνική συνύπαρξή τους μέ τούς Ἑλληνοκυπρίους.

Συνταγματικό : Πολλά λέγονται καί γράφονται γιά τήν σπουδαία αὐτή πτυχή τοῦ Κυπριακοῦ. Δέν πιστεύουμε ὅτι εἶναι πρός τό συμφέρον τῆς Ἑλληνικῆς νήσου Κύπρου ἡ ἀποδοχή τῆς Ὁμοσπονδίας, δικοινοτικῆς καί διζωνικῆς, οὔτε τῆς Συνομοσπονδίας, δηλαδή τῆς ἀναγνωρίσεως δύο ξεχωριστῶν κρατῶν, ἐνός Ἑλληνοκυπριακοῦ καί ἐνός Τουρκοκυπριακοῦ, τά ὅποια θά συνδέονται χαλαρά δῆθεν, γιά νά ἔχουμε μιᾶ διεθνή ὄντοτητα, μιᾶ κυβέρνηση, ἓνα πρόσωπο. Καί οί δύο αὐτές λύσεις θά ἔχουν τό ἴδιο ἀποτέλεσμα, δηλαδή στήν κατεχόμενη Κύπρο θά κυριαρχοῦν παντοειδῶς, πολυτρόπως καί ὀλοκληρωτικῶς οί Τουρκοκύπριοι. Στήν δέ ἐλεύθερη περιοχή τῆς Κύπρου θά εἶναι συγκυρίαρχοι οί Τουρκοκύπριοι μέ τούς Ἑλληνοκυπρίους. Θά ἔχουμε τότε καί διχοτόμηση καί κατοχή συγχρόνως.

Πιστεύουμε ὅτι τό Σύνταγμα τῆς μέλλουσας Κυπριακῆς Πολιτείας πρέπει νά εἶναι ἡ Δημοκρατία, ὅπως αὐτή βιώθηκε καί ἐφαρμόσθηκε ἀπό τούς ἀρχαίους Ἑλληνας, ἰδίως τούς Ἀθηναίους. Καί συγχρόνως νά βασίζεται στόν θεσμό τῆς Αὐτοδιοικήσεως, ἡ ὅποια ἴσχυσε στήν Βυζαντινὴ Αὐτοκρατορία καί Τουρκοκρατία ἐν μέρει. Ἡ πλειοψηφία δέν δυναστεύει τήν μειοψηφία, καί ἡ μειοψηφία, διατηρῶντας τά ἀνθρώπινα δικαιώματά τους, σέβεται καί συνυπάρχει μέ τήν πλειοψηφία. Ὁ σεβασμός τῆς θρησκευτικῆς ἐλευθερίας, τῆς ἱστορίας, τοῦ πολιτισμοῦ, τῆς γλῶσσας, τῶν ἠθῶν καί ἐθίμων κάθε ἐνός πολίτη νά κατοχυρωθῇ συνταγματικά. Στήν Κυβέρνηση, στόν δημόσιο τομέα, στήν ἀστυνομία, στόν στρατό, στό Πανεπιστήμιο, στοὺς δήμους, στά δικαστήρια, στήν Βουλή τῶν Ἀντιπροσώπων νά καθορισθῇ ἡ συμμετοχή κατὰ 80% τῶν Ἑλληνοκυπρίων καί 20% τῶν Τουρκοκυπρίων.

Διεθνές καθεστῶς καί πρόσωπο τῆς Κύπρου

Ἡ Κύπρος θά εἶναι ἓνα Κράτος, θά ἔχη μιᾶ Κυβέρνηση νομίμως καί δημοκρατικῶς ἐκλελεγμένη ἀπό τούς Κυπρίους, μιᾶ ὄντοτητα, ἓνα πρόσωπο. Θά συμμετέχη, ὅπως τώρα, σέ διάφορους διεθνεῖς ὀργανισμούς ὡς ἰσότιμο μέλος μέ δικαίωμα λόγου, ἐκλέγειν καί ἐκλέγεσθαι, ψήφου,

συμμαχίας καί συνάψεως διαφόρων συμφωνιῶν διακρατικῶν σέ ἐπίπεδο οἰκονομικό, πολιτιστικό, πολιτικό, καλλιτεχνικό, ἐκπαιδευτικό καί στρατιωτικό.

Ἡ καλλιτεχνική ζωὴ ἐν σχέσει μὲ τὴν Ἑλληνορθόδοξη Παράδοση, Ζωή, Θεολογία, Πολιτισμὸ καὶ Πνευματικότητα

Ἡ καλλιτεχνική ζωὴ σέ ὅλες τίς ἐκφράσεις της, μουσική, ποίηση, ζωγραφική, γλυπτική, λογοτεχνία, ξυλογλυπτική, ἀργυροχοΐα, ἀρχιτεκτονική, κεντητική, ὑφαντουργία κλπ. ἀκολουθεῖ τὸν ἄνθρωπο ἀπὸ τὰ πρῶτα τοῦ βήματα στὴν γῆ. Προσπάθησε ὁ ἄνθρωπος νὰ ἐκφράσῃ μὲ τὰ μέσα, πού τοῦ ἔδινε ὁ Θεὸς καὶ ἡ Δημιουργία, τὸν πόθο του νὰ λυτρωθῆ ἀπὸ τὸν θάνατο, τὴν ἁμαρτία καὶ τὸν διάβολο, ἀλλὰ καὶ νὰ ὑμνήσῃ, νὰ ἐξευμενίσῃ, νὰ ἱκετεύσῃ ἄλλος τὸν Θεὸ ἢ ἄλλος τὸν διάβολο ἢ ἄλλος τὰ θεοποιημένα ἀπὸ τοὺς ἴδιους πάθη τους.

Ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία, μετὰ τὴν ἐν χρόνῳ κάθοδο τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ἀγκάλιασε μὲ στοργή τὴν καλλιτεχνική ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου, ἰδίως τοῦ Ἑλληνα, καί, ἀφοῦ τὴν ἐβάπτισε, τὴν ἐμύρωσε, τὴν ἀγίασε, τὴν μετεμόρφωσε, τὴν ἐθέωσε ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ ἀνθρώπου καὶ τὴν ἀνύψωσε ὡς τὸν θρόνο τοῦ Τριαδικοῦ Θεοῦ, τὴν ἔδωσε πάλι πίσω στὸν ἄνθρωπο, καὶ ἰδίως στὸν Ἑλληνα, ἀγιασμένη καὶ θεωμένη, ἐνωμένη μὲ τὴν θεωμένη Σάρκα καὶ τὸ Αἷμα τοῦ Χριστοῦ, τὴν τελεία ἀνθρωπίνη φύση τοῦ Θεοῦ Λόγου. Καί ἔτσι τὴν ἔκανε καινὴ-καινούργια καλλιτεχνική ζωὴ, μαζί μὲ τὴν καινὴ-καινούργια Κτίση-Δημιουργία. «Ἴδου καινὰ ποιῶ τὰ πάντα». «Ὅλα τὰ ἔκανα καινούργια», λέει ὁ Θεάνθρωπος Ἰησοῦς Χριστός (Β' Κορινθίους 5, 17).

Γιὰ τὴν καινὴ-καινούργια αὐτὴ καλλιτεχνική ζωὴ ἀναφέρει ὁ **πατὴρ Σταμάτης Σκλήρης**, ἰατρός-θεολόγος-ἀγιογράφος, σὲ ὀμιλία του στὸ Ἐλεύθερο Πανεπιστήμιον τοῦ Συνδέσμου Ἐπιστημόνων Πειραιῶς (ἐν : περιοδικόν «Πειραιϊκὴ Ἐκκλησία», ἔκδ. Ἰερᾶς Μητροπόλεως Πειραιῶς, Δεκέμβριος 2015, ἔτος 25^ο, ἀριθμ. τεύχους 276, σελ. 43) :

«2000 χρόνια Χριστιανικῆς Ζωγραφικῆς»

«Ὁ Χριστιανισμὸς ἐνέπνευσε μιὰ νέα ζωγραφικὴ. Νέα ὄχι μόνο ὡς πρὸς τὰ θέματα. Ἐκόμισε μιὰ νέα ἐξ ὀλοκλήρου εἰκαστικὴ προσέγγιση τοῦ κόσμου, νέα εἰκαστικὴ ἔκφραση καὶ νέα μεθοδολογία. Ἄν καὶ κάθε καλὴ ζωγραφικὴ, ὅπως καὶ κάθε καλὴ τέχνη, ἔχει ἐξ ὀρισμοῦ τάση πρὸς τὴν ἐλευθερία, ἡ εἰκόνα ἀποτελεῖ τὸν εἰκαστικὸ ὀρισμὸ τῆς ἐλευθερίας. Διότι, ὁ ὀρισμὸς τῆς εἰκόνας θὰ μπορούσε νὰ εἶναι ζωγραφικὴ, ὅπου ὅλα τὰ εἰκονιζόμενα παριστάνονται ἀπελευθερωμένα ἀπὸ τοὺς νόμους τοῦ κτιστοῦ

(βαρύτητος, ἀδιαχωρήτου, στατικῆς, φωτοσκιάσεως, προοπτικῆς κλπ.). Αυτό τὴν κάνει νὰ ταυτίζεται μὲ τὴν ποίηση, τὴν παιδικότητα, τὴν ἀφελότητα καὶ ὅλες τίς εὐλογημένες παραμυθίες τοῦ ἀνθρώπου, πού τὸν ἀπογειώνουν. Αυτό τὴν καθιστᾷ εὐανάγνωστη ἀπὸ τὰ παιδιά καὶ ἀπὸ κάποιους περιθωριακούς, ἐνῶ δυσκολεύει τούς καθωσπρέπει. Αυτό, ὅμως, τῆς δίνει καὶ κάποια ἄλλη σπουδαιότητα γιὰ τὴν παγκόσμια ἱστορία τῆς τέχνης.

Ἄν δοῦμε τίς τέχνες, πού προηγήθηκαν καὶ ὀδήγησαν στὴν Εἰκόνα, θὰ διαπιστώσουμε τὰ ἑξῆς : Οἱ μέχρι τότε καλλιτεχνικές παραδόσεις (Ἀσσυροβαβυλωνιακή, Περσική, Αἰγυπτιακή, Ἑλληνική, Ἑλληνιστική ἢ Ἑλληνορωμαϊκή) διέγραφαν μιὰ πορεία ἀπὸ τὴν πρωτόγονη πρὸς τὴν ἀρχαϊκή καὶ στὴν συνέχεια πρὸς τὴν κλασσική τους φάση. Κατευθυντήρια ἀπαίτηση στὴν πορεία αὐτή ἦταν ἡ ἀποκρυπτογράφηση τῶν μυστικῶν τότε κανόνων ἀναπαραστάσεως τοῦ φυσικοῦ (π.χ. κανόνων σχεδίου, φωτοσκιάσεως, προοπτικῆς, πλαστικότητος κλπ). Πρόοδος ἐθεωρεῖτο ἡ ὅλο καὶ μεγαλύτερη προσέγγιση στὰ μυστικά τῆς φύσεως. Ἡ παγκόσμια ἀναζήτηση ἔφθασε μέχρι τὴν ἑλληνική κλασσικότητα καὶ τὸ ἑλληνιστικὸ πορτραῖτο. Μέχρι ἐκεῖνο τὸ σημεῖο-ὀρόσημο τῆς παγκόσμιας δημιουργίας ἐθεωρεῖτο ἡ μὲν κλασσικότητα ἀξεπέραστη, ἡ δὲ γνωσιολογία διὰ τῶν αἰσθήσεων ἐθεωρεῖτο ἡ ἐκ τῶν ὧν οὐκ ἄνευ προϋπόθεσης καλλιτεχνικῆς προόδου καὶ ἐξελιξεως. Ἡ πορεία ὅλων τῶν καλλιτεχνικῶν παραδόσεων ὅλων τῶν λαῶν καὶ ὅλων τῶν ἐποχῶν διέπεται ἀπὸ αὐτὸν τὸν μονόδρομο. Καὶ σύγχρονοι θύλακοι πρωτόγονων ἢ ἀρχαϊκῶν τεχνῶν (π.χ. παραφνάδες Ἀφρικανικῆς, Πολυνησιακῆς τέχνης κλπ.) ἀκολουθοῦν τὴν ἴδια πορεία ἀπὸ τὴν ἀρχαϊκότητα πρὸς τὴν περισσότερη γνώση τῆς φύσεως.

Ἡ μόνη στιγμή στὴν παγκόσμια ἱστορία τῆς τέχνης, κατὰ τὴν ὁποία ἀλλάζει αὐτὸς ὁ προκαθορισμὸς ἐξελιξεως, εἶναι ὅταν ἐμφανίζεται τὸ χριστιανικὸ πνεῦμα καὶ δημιουργεῖ μιὰ ζωγραφική, πού ἀνατρέπει τούς κανόνες τῆς κλασσικότητος, γιὰ χάριν ἑνὸς ἄλλου ὀράματος τοῦ κόσμου. Εἶναι ἡ πρώτη φορά, πού ἀμφισβητεῖται ἡ φυσικότητα ἢ μᾶλλον σωστότερα ἀλλάζουν τὰ κριτήρια φυσικότητος, ὄχι ἀπὸ πρωτογονισμό ἢ ἔλλειψη γνώσεως τῶν νόμων τῆς φύσεως (ὅπως στίς ἀρχαϊκές τέχνες), ἀλλὰ γιὰ χάριν τῆς ἀπεικονίσεως ἑνὸς πρωτότυπου ὑπερπραγματικοῦ ὀράματος, πού ἀνατρέπει ἠθελημένα τούς κανόνες καὶ δημιουργεῖ ἐν γνώσει μιὰ νέα αἰσθητική. Εἰσάγεται, ὅπως προείπαμε, ἕνας νέος τύπος προσωπογραφίας, πού ἐξ ὀρισμοῦ πρέπει νὰ προκαλῆ τὴν ἐκπληξη ἑνὸς πρωτότυπου

άνθρώπου, ό όποϊος ύπερβαίνει τούς νόμους τής φύσεως. Επομένως, πρόκειται γιά προσωπογραφία, πού δέν πρέπει νά παλιώνη ποτέ, γιατί παριστάνει τόν έντελώς καινούργιο άνθρωπο, ό όποϊος εισάγει μέ τήν εμφάνισή του τό έντελώς άγνωστο ως προς τήν φυσική εμπειρία του.

Αυτά τά στοιχειά πρωτοτυπίας, έκπλήξεως, ανατροπής τών νόμων έξελίξεως τής ζωγραφικής και άλλοιώσεως τής καθεστηκυϊας αισθητικής, μαζί μέ τήν προϋπόθεση ότι επιχειρούνται ήθελημένα και όχι από άνωριμότητα, αλλά από ύπέρ-ώριμανση, συνιστούν αυθεντική και πρωτογενή νεωτερικότητα. Εισάγουν γιά πρώτη φορά στήν τέχνη τό στοιχείο τής απόλυτης έλευθερίας. Απόλυτη ως προς τήν στιγμή πού έπετεύχθη και άέναη, διότι, εκ του όρισμοϋ τής Εικόνας, τό στοιχείο τής έλευθερίας αποτελεί εκ νέου ζητούμενο γιά κάθε νέα Εικόνα και γιά κάθε έποχή στό μέλλον. Εισάγουν τήν έλευθερία από τήν προϋπάρξασα έξελικτική πορεία και τούς κανόνες της, έλευθερία από τήν μέχρι τότε αισθητική αντίληψη και έλευθερία από τό μοντέλο τής φύσεως και από τήν νοοτροπία αναπαραστάσεως του μοντέλου, ή όποία επικρατοϋσε μέχρι τότε.

Αυτή ή αυθεντική και πρωτογενής νεωτερικότητα τής εκκλησιαστικής ζωγραφικής αποτελεί ίσως τήν σημαντικώτερη προσφορά του Χριστιανισμού στήν παγκόσμια ιστορία τής τέχνης. Ο Χριστιανισμός, μέσα στα 2.000 χρόνια ζωής του, έβίωσε αυθεντικά τήν Μεταμόρφωση και τήν απελευθέρωση από τήν φθορά και τόν θάνατο. Αυτό αποδεικνύεται από τό ότι ενέπνευσε τήν κατ'έξοχήν νεωτερική ζωγραφική, τήν κατ'έξοχήν έλεύθερη ζωγραφική, τήν κατ'έξοχήν άρνούμενη τό παλαιό και εμπνέουσα τό νέο. Μιά επαναστατική ζωγραφική».

Ἐπίλογος

Τελειώνοντας τό παρόν ὑπόμνημα, θά θέλαμε νά θέσουμε ὀρισμένες ἐρωτήσεις.

α) Ποιά θέση πρέπει νά λάβουμε ἔναντι τοῦ φαινομένου τοῦ Καρναβάλου; Εἶναι σωστό νά λαμβάνουμε μέρος στίς γιορτές τοῦ Καρναβάλου; Πραγματώνεται τό ἀνθρώπινο πρόσωπο μέ τήν καρναβαλική ἀμφίεση, τά τραγούδια, τούς χορούς κλπ.; Δηλαδή, ἐπειδή εἶναι ἓνα ἀρχαιοελληνικό ἔθιμο, πρέπει νά τό τηροῦμε; Γινόμαστε ἀπό δυνάμει πρόσωπα σε ἐνεργεία πρόσωπα, προσωπικότητες μοναδικές, ἱστορικές καί ἀνεπανάληπτες μέ τόν Καρνάβαλο;

β) Ποιά πρέπει νά εἶναι ἡ θέση μας ἔναντι τῆς Τέταρτης Ἐξουσίας, δηλαδή τοῦ Τύπου, θεάματος, ραδιοφώνου, τηλεοράσεως, ἐφημερίδος, περιοδικοῦ, ἠλεκτρονικοῦ καί ἐντύπου πληροφορήσεως, διαδικτύου (internet), γενικά τῶν Μ.Μ.Ε. ἢ καλύτερα Μέσων Εὐρείας Ἐπικοινωνίας καί Ἐνημερώσεως, Ἐπιμορφώσεως καί πληροφορήσεως; Ἡ Τετάρτη αὐτή Ἐξουσία εἶναι καθ' ἑαυτήν κακή ἢ γίνεται καλή ἢ κακή, ἀνάλογα μέ τή χρήση της; Κινδυνεύει ἡ Ἐκκλησία ἢ τό Κράτος τῆς Κύπρου καί παγκοσμίως ἡ Δημοκρατία ἀπό τήν Τετάρτη Ἐξουσία; Ποιοί ἐλέγχουν τά Μέσα Μαζικῆς Ἐνημερώσεως καί ποιό σκοπό ἔχουν στόν νοῦ τους οἱ μυστικῶς κατευθύνοντες αὐτήν; Ποιά εἶναι τά κριτήρια καί οἱ ἀρχές, πού πρέπει νά ἔχουν τά Μ.Μ.Ε.; Ποιά ἠθική δεοντολογία πρέπει νά ἔχουν; Ἡ Ἐκκλησία μπορεῖ νά ἐπηρεάσῃ τά Μ.Μ.Ε. καί τό ἔργο, πού ἐπιτελοῦν στήν Κύπρο καί παγκοσμίως;

γ) Ποιά εἶναι ἡ σωστή ἀντιμετώπιση ἐκ μέρους μας τοῦ φαινομένου τῆς καταστροφῆς τοῦ φυσικοῦ περιβάλλοντος; Ποιά εἶναι τά πνευματικά κριτήρια καί οἱ ἀρχές, πού πρέπει νά διέπουν τό Οἰκολογικό κίνημα; Νά ἐπιστρέψουμε στήν φύση (φυσιολατρεία, φυσιοκρατία) ἢ νά καταστρέψουμε τήν φύση (δαιμονοκρατία); Ποιά εἶναι ἡ σωστή ἐρμηνεία τοῦ ἀγιογραφικοῦ ρητοῦ «*αὐξάνεσθε καί πληθύνεσθε καί κατακυριεύσατε τῆς γῆς*»; Ποιά μέτρα ἐπιστημονικά, πολιτικά καί ποιμαντικά - ἐκκλησιαστικά πρέπει νά ληφθοῦν σήμερα, «γιά νά μή χαλάσῃ τό σπίτι μας, ἡ Γῆ, καί πέσῃ καί μᾶς πλακώσῃ»;

δ) Ποιά πρέπει νά εἶναι ἡ σχέση Ὁρθοδοξίας καί Ἰατρικῆς Ἐπιστήμης καί Βιοτεχνολογίας; Ποιές εἶναι οἱ ἀρχές καί τά κριτήρια, τά καθήκοντα

καί οί ὑποχρεώσεις τῆς Ἱατρικῆς Ἐπιστήμης ἔναντι τοῦ ἀνθρώπου καί τοῦ Θεοῦ; Ἰσχύει τό δόγμα «*ἡ ἐπιστήμη γιά τήν ἐπιστήμη*» ἢ «*ἡ ἐπιστήμη γιά τόν ἄνθρωπο*» ἢ «*ὁ ἄνθρωπος γιά τήν ἐπιστήμη*»; Ποιά εἶναι ἡ θέση τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας ἔναντι τῆς βιοϊατρικῆς ἠθικῆς, τοῦ προγενετικοῦ ἐλέγχου, τῆς ἐξωσωματικῆς γονιμοποιήσεως, τῆς χρησιμοποίησεως τῆς ψυχολογίας καί τῆς ψυχιατρικῆς στήν ἄσκηση τοῦ ποιμαντικοῦ ἔργου τῆς Ἐκκλησίας, τῆς εὐθανασίας, τῆς μεταμοσχεύσεως ἀνθρωπίνων ὀργάνων, τῆς κλωνοποίησεως, τῆς ἐπεμβάσεως στόν γενετικό κώδικα DNA τοῦ ἀνθρώπου, τοῦ ζώου καί τοῦ φυτοῦ γιά τήν δημιουργία καλυτέρων εἰδῶν καί τῶν τριῶν αὐτῶν δημιουργημάτων τοῦ Θεοῦ;

Οἱ τέσσερις αὐτές ομάδες ἐρωτημάτων, πού θέσαμε πρίν, ἴσως ἐξωτερικῶς νά μήν ἔχουν σχέση μέ τό γενικό θέμα τοῦ παρόντος Ὑπομνήματος περί Ὁρθοδοξίας καί Ἑλληνισμοῦ. Οὐσιαστικῶς καί ἐσωτερικῶς, ὅμως, συνδέονται, ἀφοῦ ἀφοροῦν ὅλες τόν Θεό, τόν ἄνθρωπο καί τόν κόσμος, τίς σχέσεις μεταξύ τους καί τίς ἐφαρμογές τῆς Ἐπιστήμης, τῆς Θεολογίας καί τῆς ποιμαντικῆς διακονίας, ὥστε νά ὑπάρχη πλήρης ἀρμονία μεταξύ τους.

Ἐπαναλαμβάνουμε ἐδῶ ὅτι σκοπός τοῦ παρόντος Ὑπομνήματος περί Ὁρθοδοξίας καί Ἑλληνισμοῦ δέν εἶναι νά προκαλέσουμε ἢ νά προσβάλλουμε ἢ νά μειώσουμε στά μάτια τοῦ κόσμου κανέναν ἢ νά βροῦμε ἀφορμή πρός κατάκριση καί μετά νά ἀκολουθήση ἀπόσχιση, σχίσμα στούς κόλπους τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου. Σκοπός μας εἶναι τά ἐξῆς ἀγιογραφικά ρητά : «*Ἐρευνᾶτε τάς Γραφάς καί εὐρήσετε ἀνάπαυσιν ταῖς ψυχαῖς ὑμῶν*» καί «*Γνώσεσθε τήν ἀλήθειαν καί ἡ ἀλήθεια ἐλευθερώσει ὑμᾶς*». «*Οὐ τό Ἅγιον Πνεῦμα, ἐκεῖ ἐλευθερία*». Τέλος δέ, τό ρητό τοῦ ἀγίου Ἰωάννου Χρυσσοστόμου, πού λέει ὅτι «*χωρίς τήν ἀνάγνωσιν τῶν Ἁγίων Γραφῶν, Παλαιᾶς καί Καινῆς Διαθήκης, δέν μπορεῖ νά σωθῆ κανείς*».

Κείμενα

Ὡς περιπληπτικό ἐπίλογο τοῦ Ὑπομνήματος θεωροῦμε τὰ ἐπόμενα κείμενα, τὰ ὁποῖα καί παραθέτουμε μέ πολλή χαρά καί καύχηση ἐν Κυρίῳ

1) «Ἡ Ὁρθόδοξος πίστις ἡμῶν αὕτη πλοῦτος ἡμῶν, αὕτη δόξα, αὕτη γένος, αὕτη στέφανος, αὕτη καύχημα. Οὐκ ἀρνησόμεθα σε, φίλη Ὁρθοδοξία· οὐ ψευσόμεθά σου πατροπαράδοτον σέβας· ἐν σοὶ ἐγεννήθημεν, καὶ σοὶ ζῶμεν, καὶ ἐν σοὶ κοιμηθησόμεθα· εἰ δὲ καλέσει καιρός, καὶ μυριάκις ὑπὲρ σοῦ τεθνηξόμεθα». (Ἰωσήφ Βρυννίου, Τὰ Εὐρεθέντα, Λειψία, αψξη', Β', σελ. 16, 23. Καί ἐν πρωτοπρεσβ. π. Θεοδώρου Ζήση, Ἐπόμενοι τοῖς θείοις Πατράσι, ἐκδ. Βρυννίου, Θεσσαλονίκη 1997, σελ. 38. Καί ἐν Ἰωσήφ Βρυννίου, Τὰ Εὐρεθέντα, τόμος Β', ἐκδ. Β. Ρηγοπούλου, ἐκδ. Β', Θεσσαλονίκη 1990, σελ. 28).

2) Ὁ ὄρκος τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου εἰς Ὀπην τό 324 μ.Χ.

(σέ συμπόσιο ἐνώπιον ἐννέα χιλιάδων (9.000) ἀξιωματούχων καί προυχόντων κάθε φυλῆς, Ἑλλήνων, Περσῶν, Μήδων...)

«Σᾶς εὔχομαι, τώρα πού τελειώνουν οἱ πόλεμοι, νά εὐτυχήσετε μέ τήν Εἰρήνην. Ὅλοι οἱ θνητοί, ἀπ' ἐδῶ καί πέρα νά ζήσουν σάν ἕνας λαός, μονοιασμένοι γιά τήν κοινή προκοπή. Νά θεωρεῖτε τήν Οἰκουμένην Πατρίδα σας, μέ κοινούς νόμους, ὅπου θά κυβερνοῦν οἱ ἄριστοι, ἀνεξαρτήτως φυλῆς. Δέν χωρίζω τούς ἀνθρώπους, ὅπως κάνουν οἱ στενόμυαλοι, σέ Ἕλληνας καί Βαρβάρους. Δέν μέ ἐνδιαφέρει ἡ καταγωγή τῶν πολιτῶν, οὔτε ἡ φυλή πού ἐγεννήθηκαν. Τούς καταμερίζω μέ ἕνα μόνον κριτήριον, τὴν Ἀρετήν. Γιά μένα, κάθε καλός Ξένος, εἶναι Ἕλληνας καί κάθε κακός Ἕλληνας, εἶναι χειρότερος ἀπό Βάρβαρο.

Ἄν ποτέ σᾶς παρουσιασθοῦν διαφορές, δέν θά καταφύγετε στά ὅπλα, ἀλλά θά τίς λύσετε εἰρηνικά. Στήν ἀνάγκη θά σταθῶ ἐγώ διαιτητής σας.

Τόν Θεό δέν πρέπει νά τόν νομίζετε ὡς αὐταρχικό κυβερνήτη, ἀλλά ὡς κοινό πατέρα ὄλων...

Ἀπό μέρους μου, θεωρῶ ὄλους, ἴσους, λευκοὺς καί μελαμψοὺς (μαύρους). Καί θά ἤθελα νά μὴν εἶσθε μόνο ὑπήκοοι τῆς Κοινοπολιτείας μου, ἀλλά μέτοχοι, ὄλοι συνέταιροι. Ὅσο περνάει ἀπό το χέρι μου, θά προσπαθῆσω νά συντελεσθοῦν αὐτά, πού ὑπόσχομαι. Τόν ὄρκον τοῦτον, πού ἐδώσαμε μέ τήν σπουδὴν ἀπόψε, κρατήσετέ τον ὡς Σύμβολον Ἀγάπης».

(Τόν ὄρκο τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου ἀναφέρει ὁ Ἀλεξανδρινός φιλόσοφος Ἐρατοσθένης, 257-194 π.Χ., τρίτος διευθυντής τῆς Βιβλιοθήκης Ἀλεξανδρείας. Τόν ἄκουσε ἀπό πολλούς γέροντες αὐτήκοους ἀκροατές καί ὁ Ψευδο-Καλλισθένης Βιβλ. Γ', γ).

Εἶναι κήρυγμα ἀγάπης καί εἰρήνης. Μέ τόν ὄρκον αὐτόν ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος ἀναδεικνύεται σέ πρόδρομο τοῦ Χριστιανισμοῦ. Κανένας πολιτικός ἢ στρατιωτικός πρὶν ἀπό τόν Μεγάλο Ἀλέξανδρο δέν ἔκανε τέτοιες ἐπισημάνσεις. Καί ἔχει δίκη ὁ Φῶτης Κόντογλου, πού τόν ἀποκαλεῖ πρόδρομο τοῦ Χριστοῦ.

3) Ἐθνικός Ὑμνος τῶν Ἑλλήνων

*«Σέ γνωρίζω ἀπό τὴν κόψη τοῦ σπαθιοῦ τὴν τρομερή,
σέ γνωρίζω ἀπὸ τὴν ὄψη πού μέ βία μετράει τὴν γῆ.*

*Ἀπ' τὰ κόκαλα βγαλμένη τῶν Ἑλλήνων τὰ ἱερά,
καί σάν πρῶτα ἀνδρειωμένη, χαῖρε, ὦ χαῖρε, ἐλευθεριά!»!*

(Διονυσίου Σολωμοῦ, Ὑμνος εἰς τὴν ἐλευθερίαν)

4) Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Κυπριανός, ἐθνομάρτυρας τῆς Κύπρου, εἶπε στὸν Τοῦρκο Διοικητὴ τῆς Κύπρου τὰ ἑξῆς :

*«Ἡ Ρωμηοσύνη ἔν φυλῇ συνόκαιρη τοῦ κόσμου,
κανένας δέν εὐρέθηκεν γιὰ νὰ τὴν ἱξηλείψη,
κανένας, γιατί σκέπει τὴν πού τ'ἄψη ὁ Θεός μου.
Ἡ Ρωμηοσύνη ἔν νὰ χαθῆ, ὄντας ὁ κόσμος λείψη!
Σφάξε μας οὐλλοὺς κι ἄς γενῆ τό γαῖμα μας ἀνλάκιν,
Κάμε τόν κόσμον μακελλεῖον καί τούς Ρωμηούς τραοῦλλια,
ἀμμά ἔξερε πῶς ἴλαντρον ὅταν κοιτῆ καβάκιν,
τριγύρω του πετάσσονται τρακόσια παραπούλια.
Τό ἴνιν ἀντάν νὰ τρώη τὴν γῆν, τρώει τὴν γῆν θαρκέται,
μά πάντα ἴκείνον τρώεται καί ἴκείνον καταλύεται».*

(Βασίλη Μιχαηλίδη, «Ἡ 9^η Ἰουλίου 1821 ἐν Λευκωσίᾳ Κύπρου ἢ τό τραοῦδιν τοῦ Κυπριανοῦ», ἐν : Βασίλη Μιχαηλίδη, Ποιήματα, ἔκδ. Δημοκρατικοῦ Συμβουλίου Λεμεσοῦ, Κύπρος, Νοέμβριος 1972, σελ. 18).

5) Αὐτό δήλωσε πρόσφατα ἓνας γνωστός Γερμανός παιδαγωγός, ὁ καθηγητὴς Reinhard Krenzer, σέ ἓνα Ἑλληνα θεολόγο : «Ἐσεῖς, τὰ μικρά

ἔθνη, κινδυνεύετε στήν Ἐνωμένη Εὐρώπη νά καταβροχισθῆτε ἀπό τά μεγάλα δικά μας ἔθνη. Ἔχουμε δέ ἀναπτύξει ἕνα τόσο μεγάλο τεχνολογικό πολιτισμό, πού δέν περιμένουμε νά πάρουμε ἀπό σᾶς τίποτε σ'αὐτόν τόν τομέα. Αὐτό, ὅμως, πού μπορεῖτε νά μᾶς προσφέρετε εἶναι ὁ πνευματικός πολιτισμός σας, πού μπορεῖ νά μᾶς ἐπανασυνδέση μέ τίς δικές μας ρίζες, πού δέν εἶναι μόνο ἡ Ἑλληνική ἀρχαιότητα, ἀλλά καί ἡ ἀρχαία πατερική παράδοση, τήν ὁποία ἐμεῖς ἔχουμε ἀρνηθεῖ ἢ χάσει».

(πατρός Γεωργίου Μεταλληνοῦ, Ὁμοτίμου Καθηγητοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, «1992, Ἀπειλή ἢ ἐλπίδα», ἔκδ. Αποστολικῆς Διακονίας Ἐκκλησίας Ἑλλάδος, Ἀθήνα 1989, σελ. 49)

6) Μακαριστοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κυροῦ Χριστοδούλου, Χαιρετιστήρια ὁμιλία στό Διεθνές Συνέδριο «Συνάντηση τῶν Ἀθηνῶν 1999» στήν Πνύκα, πού διοργάνωσε τό Οἰκονομικό Πανεπιστήμιο ἀπό 17 ἕως 19 Σεπτεμβρίου 1999 μέ γενικό θέμα «Οἰκονομικές προτεραιότητες στό κατώφλι τοῦ 21^{ου} αἰῶνα». Ὁ μακαριστός κυρός Χριστόδουλος ὁμίλησε τήν 17^η Σεπτεμβρίου 1999 μέ θέμα «Παγκοσμιοποίηση κυβερνητικῶν καί διοικητικῶν ἀποφάσεων. Τό μέλλον τοῦ κράτους καί τῆς ἐθνικῆς ταυτότητος σέ μιά παγκόσμια οἰκονομία». (Ἀντιγράφουμε τήν ὁμιλία αὐτή ἀπό τό περιοδικό «Πολύτεκνη Οἰκογένεια», ἔκδ. Πανελληνίας Ἐνώσεως Φίλων τῶν Πολυτέκνων, ἔτος 22^ο, ἀρ. 84, Ὀκτώβριος-Νοέμβριος-Δεκέμβριος 1999, Ἀθήνα, σελ. 3 καί 15) :

«Ἐπιτρέψτε μου ἐν πρώτοις νά καλωσορίσω ὅλους τοὺς Συνέδρους καί νά ἐκφράσω τήν χαρά μου, διότι ἡ «Συνάντηση τῶν Ἀθηνῶν» συγκεντρώνει καί ἐφέτος τόσο διακεκριμένους συνομιλητές.

Ἐπιτρέψτε μου, ἐπίσης, νά διατυπώσω μόνον μερικές νύξεις ἐπάνω στό καίριο θέμα μας, μέ τόν κίνδυνο νά φανῶ ἀφοριστικός μᾶλλον παρά τεκμηριωμένος, διότι ὁ χρόνος δέν μοῦ ἐπιτρέπει νά ἀναπτύξω ὅσα θά ἔκρινα ἀναγκαῖα.

Διερωτῶμαι, κατ' ἀρχάς, ἐάν ὁ ὅρος εἶναι ὀρθός, ἐάν πράγματι πρόκειται γιά παγκοσμιοποίηση. Δέν ἔχουμε μιά νέα κατάσταση, ὅπου κάθε λαός εἰσφέρει τήν πολιτισμική, τεχνολογική καί οἰκονομική περιουσία του γιά τήν διαμόρφωση μιᾶς νέας, μιᾶς ὑπερεθνικῆς παγκόσμιας κοινότητας. Ἀντίθετα, ἔχουμε τήν ἐξαγωγή ἑνός μοντέλου, τήν ἐπιβολή σέ ὅλα τά ἔθνη τοῦ μοντέλου, πού ἔχει μιά μόνον χώρα. Ὅποιος λοιπόν δέν θέλει νά παίξει

μέ τις λέξεις και την πραγματικότητα, πού αυτές εκφράζουν, θά όμιλοῦσε γιά έξαμερικανισμό τῶν ἐθνῶν μᾶλλον, παρά γιά παγκοσμιοποίηση, ἔστω κι ἂν δέν εἶναι ἐξ ὀρισμοῦ ἀντίθετος μέ τόν έξαμερικανισμό.

Σ'ένα ἀνάλογο μέ τό δικό μας *debate*, πού διοργάνωσε τό ἀναμφισβητήτου κύρους περιοδικό «*Foreign Policy*», ὄργανο τοῦ *Carnegie Endowment for International Peace*, συμμετεῖχε καί ὁ *David Rothkopf*, διευθυντής τῆς ἑταιρείας πολιτικοῦ *management* τοῦ *Henry Kissinger*, ὁ ὁποῖος ἐδήλωσε κατηγορηματικά ὅτι ἡ παγκοσμιοποίηση δέν εἶναι τίποτε ἄλλο ἀπό «ἐπιβολή τοῦ ἀμερικανικοῦ μοντέλου». Υπογράμμισε μέ εὐθύτητα ὅτι συμφέρον τῶν Η.Π.Α. εἶναι νά καταργηθοῦν ὅλες οἱ ἐθνικές κληρονομίες καί οἱ ἐθνικές γλώσσες. Τόνισε δέ ὅτι στήν πραγματικότητα, «τά οἰκονομικά καί πολιτικά συμφέροντα τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν ἐγγυῶνται ὅτι, ἂν ὁ κόσμος προχωρήσει σέ μιά κοινή γλώσσα, αὐτή θά εἶναι ἡ Ἀγγλική· ὅτι, ἂν ὁ κόσμος προχωρήσει πρὸς κοινό σύστημα ἐπικοινωνιῶν, ἀσφάλειας καί ποιοτικῶν διακρίσεων, αὐτό θά εἶναι ἀμερικανικό· ὅτι, ἂν ὁ κόσμος ἀποκτήσει κοινή τηλεόραση, ραδιοφωνία καί μουσική, ὁ προγραμματισμός θά εἶναι ἀμερικανικός· κι ἂν ἀναπτυχθοῦν κοινές ἀξίες, θά εἶναι ἀξίες, πού θά κάνουν τόν Ἀμερικανό νά νοιώθει ἄνετα». Γι' αὐτό ἀκριβῶς, ὁ διευθυντής τῆς ἑταιρείας *Kissinger* ἀπέφυγε τή χρήση τοῦ ὄρου παγκοσμιοποίηση καί πρόκρινε τόν ὄρο πολιτιστικός ἱμπεριαλισμός.

Στό ἴδιο αὐτό *debate* μετεῖχε ὁ πολύ καλά γνωστός σέ ὄλους μας *Jacques Attali*, ὁ ὁποῖος ἀνήσυχος προειδοποίησε ὅτι ἡ λεγόμενη παγκοσμιοποίηση ὀδηγεῖ στήν διάλυση τῶν ἐθνικῶν ταυτοτήτων καί κρατῶν, καί τήν ἀντικατάστασή τους «ἀπό πεινασμένες μὴ κρατικές ὀντότητες (πολυεθνικές, μαφία, καρτέλ ναρκωτικῶν, ἐμπόρων πυρηνικῶν κ.ἄ.), πού θά ἐπιβάλλουν τίς ἀξίες, πού τίς συμφέρει. Καί τό κείμενό του καταλήγει μέ μιάν ἔκκληση πρὸς ὄλους μας : « Ἡ σωτηρία τοῦ πολιτισμοῦ εἶναι στά χέρια μας».

Σᾶς ὁμολογῶ ὅτι τό θέμα μας μέ ἀπασχολεῖ συνεχῶς ἐδῶ καί χρόνια. Ὡστόσο, αὐτά τά δύο κείμενα κράτησαν ἰδιαίτερα τήν προσοχή μου. Τό ἓνα, γιατί θέτει τό ζήτημα ὠμότατα καί χωρίς ἀσάφειες : πέρα ἀπό τίς ὅποιες οἰκονομικές καί τεχνολογικές ὑψιπετεῖς ἀναλύσεις, στήν πραγματικότητα μιλάμε γιά τόν ἀμερικανικό ἱμπεριαλισμό. Τό ἄλλο, γιατί, γραμμένο ἀπό στραμμένο πρὸς τό μέλλον διαμορφωτή πολιτικῆς τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνωσης, προειδοποιεῖ μέ χαρακτηριστική ἐνάργεια γι' αὐτό, πού ἡ ἀμερικανική πολιτική ἡγεσία δέν φαίνεται νά κατανοεῖ : ὅτι ἡ παγκοσμιοποίηση θά

καταστρέψει τίς ἐθνικές ταυτότητες, τίς γλωσσες καί παραδόσεις, ὄχι ὁμως γιά νά δώσει τά ἡνία τοῦ κόσμου στήν ἀφελέστατη (ἴσως) πολιτική ἡγεσία τῆς Ουάσιγκτων, ἀλλά γιά νά τά δώσει στά χέρια τῶν ἀοράτων νονῶν τοῦ παγκοσμίου ἐγκλήματος, στά χέρια τῶν πανίσχυρων ἐκείνων, πού θησαυρίζουν ἀπό τήν βιολογική καί ἠθική ἐξόντωση τοῦ ἀνθρώπου.

Ποιός, ἀλήθεια, ἀπό ἐμᾶς ἐδῶ ἀδυνατεῖ νά κατανοήσει στά χέρια τίνων θά περάσει ὁ ἀπόλυτος ἔλεγχος τῶν *media*; Μήπως στά χέρια δύο-τριῶν Ἀμερικανῶν ἐπιχειρηματιῶν; Θά ἦταν ἀπιστεύτως ρομαντική μιᾶ τέτοια ὑπόθεση. Σέ ποιόν θά περάσει ὁ ἔλεγχος τῆς πολιτικῆς ζωῆς; Στά χέρια πέντε-δέκα χορηγῶν τῶν κομμάτων; Ἀγγίζει τά ὅρια τοῦ γελοίου ἢ ἐρώτηση. Ποιοί, λοιπόν, θά εἶναι αὐτοί, πού θά ἐλέγχουν τήν πολιτιστική μας ζωή; Κάποιοι πλούσιοι τραπεζίτες μήπως; Ἄς μή τολμήσουμε νά ἀπαντήσουμε.

Θά πρέπει, ὁμως, νά δείξω τό νόμισμα καί ἀπό τήν ἄλλη μεριά : ὑπό τούς ὄρους αὐτούς, ὅσοι ἀντισταθοῦμε στήν διάλυση τῶν ἐθνικῶν ταυτοτήτων καί γλωσσῶν, θά ἀντισταθοῦμε ὄχι στόν ἀμερικανικό ἰμπεριαλισμό, ἀλλά στήν ἐπικυριαρχία τοῦ διεθνoῦς ἐγκλήματος.

Εἶναι χαρακτηριστικό ὅτι τό μεγαλύτερο ἐπιχείρημα ὑπέρ τῆς παγκοσμιοποίησης εἶναι ὅτι πρόκειται γιά ἀναπόφευκτη κατάσταση. Ἀναπόφευκτες, ὁμως, εἶναι πολλές συμφορές, ἀλλά αὐτό δέν μᾶς ὑποχρεώνει νά μεταβληθοῦμε σέ χειροκροτητές τῶν συμφορῶν. Τό ἀντίθετο, μᾶς ὑποχρεώνει νά βροῦμε τρόπους ἐπιβίωσης τοῦ ἀνθρώπου καί τοῦ πολιτισμοῦ.

Ἐνα δεύτερο ἐπιχείρημα εἶναι ὅτι ἡ παγκοσμιοποίηση θά διευκολύνει ἀπίστευτα τήν οἰκονομική ἀνάπτυξη, τήν κυριαρχία τῆς ἐλεύθερης ἀγορᾶς. Αὐτό τό ἐπιχείρημα, ὁ διευθυντής τῆς Ἐταιρείας Kissinger τό χαρακτηρίζει καρότο, πού θά ὀδηγήσει τά ἔθνη στήν ἀποδοχή τῆς παγκοσμιοποίησης.

Ἀλλά, ὁ Εὐρωπαϊκός πολιτισμός εἶναι τό προϊόν μιᾶς παράλληλης δράσης δύο στοιχείων : τῆς ἐλεύθερης οἰκονομίας καί τῆς κοινωνικῆς ἀλληλεγγύης. Πληρώσαμε πάρα πολύ ἀκριβά, ὅλοι οἱ Εὐρωπαῖοι, κάθε προσπάθεια κατάργησης αὐτῆς τῆς παραλληλίας.

Ἐπί πλέον, πρέπει καί πάλι νά δοῦμε τήν ἄλλη ὄψη τοῦ νομίματος : ἡ παγκοσμιοποίηση θά ἀνεβάσει στό ἐπίπεδο τοῦ Εὐρωπαϊοῦ τόν δυστυχή Ταῦλανδό ἐργάτη, πού τώρα δουλεύει γιά ἕνα μικρό κομμάτι ξερό ψωμί, ἢ

μήπως θά είναι αποτελεσματικώτερη, ἂν κατεβάσει τόν Εὐρωπαϊο σέ επίπεδο παρόμοιο μέ τοῦ Ταῦλανδοῦ;

Τελειώνοντας, θά ἤθελα νά ἐπιστρέψω στήν ἔκκληση τοῦ Ἀτταλί. Μποροῦμε, ἀλήθεια, νά ἐμποδίσουμε τήν καταβύθιση τοῦ πολιτισμοῦ μας στήν ἄβυσσο μιᾶς πανίσχυρης παγκοσμιοποίησης, χωρίς νά δοῦμε ποιό στοιχεῖο τοῦ πολιτισμοῦ μας ἐγέννησε τήν ἀπειλή αὐτῆς τῆς ἀβύσσου; Στήν ἐκκλησιαστική γλώσσα θά ἐλέγαμε : Μποροῦμε νά σωθοῦμε, ἂν δέν μετανοήσουμε;

Καί μή μέ ρωτήσετε γιά ποιό πράγμα θά πρέπει νά μετανοήσουμε. Ἐλπίζω ὅτι ὅλοι θά ἔχουμε σέ κάποιες ὥρες μας ἀναρωτηθεῖ πού πηγαίνει ἓνας πολιτισμός, ὅταν ἀναγορεύει τήν οἰκονομική ἀνάπτυξη σέ αὐτοσκοπό, δίνοντάς της τό δικαίωμα νά γίνεται βωμός τοῦ Μολώχ. Ὅλοι θά ἔχουμε ἀναρωτηθεῖ πῶς μπορεῖ νά ὀνομάζεται ἀναπτυξιακή μιᾶ οἰκονομία, πού δέν ὑπολογίζει στό κόστος της τήν καταστροφή τοῦ πλανήτη καί τοῦ ἀνθρώπου, δηλαδή τοῦ περιβάλλοντος καί τοῦ πολιτισμοῦ.

Εὐχομαι ἡ Συνάντηση σας νά ἔχει ἀνοικτούς ὀρίζοντες καί νά κοιτάξει τό ζήτημα μέ τρόπο, πού θά εἶναι ἀληθινά χρήσιμος στήν κοινωνία».

7) Ἀγίου Κοσμᾶ τοῦ Αἰτωλοῦ, Διδαχές καί Βιογραφία (φιλολογική παρουσίαση ὑπό Ἰωάννου Β. Μενούνου), ἐκδ. Τῆνος, Ἀθήνα, σελ. 240 :

«Τοῦτο σας λέγω πάλιν καί σᾶς παραγγέλω : κᾶν ὁ οὐρανός νά κατέβη κάτω, κᾶν ἡ γῆ νά ἀνέβη ἀπάνω, κᾶν ὁλος ὁ κόσμος νά χαλάσῃ, καθώς μέλλει νά χαλάσῃ σήμερον αὔριον, νά μή σᾶς μέλη τί ἔχει νά κᾶν ὁ Θεός. Τό κορμί σας ἄς σᾶς τό καύσουν, ἄς σᾶς τό τηγανίσουν, τά πράγματά σας ἄς σᾶς τά πάρουν, μή σᾶς μέλλει, δώστε τα, δέν εἶναι ἐδικά σας. Ψυχή καί Χριστός σᾶς χρειάζεται. Ἐτοῦτα τά δύο ὁλος ὁ κόσμος νά πέσῃ, δέν ἡμπορεῖ νά σᾶς τά πάρῃ, ἔξω ἂν τύχη καί τά δώσετε μέ τό θέλημά σας. Αὐτά τά δύο νά τά φυλάγετε, νά μήν τύχη καί τά χάσετε».

8) Ἀλεξάντερ Σολζενίτσιν, «Πῶς θά ἀναδιοργανώσουμε τήν Ρωσία μας; Σκέψεις στό μέτρο τῶν δυνατοτήτων μου», ἐκδ. Νέα Σύνορα – Α. Α. Λιβάνη, μετάφραση Ἀγγέλα Βερυκοκάκη - Ἀρτέμη, Ἀθήνα 1991, σελ. 55 καί 92-95 :

«... Οἱ Νέοι τῆς Δύσης γίνονται γελοῖοι, ἐπειδή τά ἔχουν ὅλα. Οἱ δικοί μας (νέοι Ρώσοι δηλαδή), πού δέν ἔχουν τίποτε, ἀντιγράφουν ἀπερίσκεπτα τίς διασκεδάσεις τους (τῶν νέων τῆς Δύσεως δηλαδή). Κι ἡ σημερινή μας

τηλεόραση διοχετεύει σέ ὅλη τήν χώρα αὐτά τά ἀκάθαρτα ρεύματα. (Τό νά διαμαρτύρεσαι γι'αὐτό σέ μετατρέπει σέ μαῦρο συντηρητικό. Ὅμως, εἶναι ἐποικοδομητικό νά σημειωθεῖ ὅτι, μέ ἀφορμή ἓνα παρόμοιο φαινόμενο, ἀγωνιώδεις φωνές ἀκούγονται καί στό Ἰσραήλ : «Ἡ ἐβραϊκή πολιτιστική ἐπανάσταση δέν ἔγινε, γιά νά συνθηκολογήσει ἡ χώρα μας μπροστά στόν ἀμερικανικό πολιτιστικό ἰμπεριαλισμό (ἐπεκτατισμό) καί τά ὑποπροϊόντα του, μπροστά στά πνευματικά σκουπίδια τῆς Δύσης...») (σελ. 55).

(σελ. 92-95) Ὁ λόγος εἶναι περί τῶν πολιτικῶν κομμάτων :

«...Τό φαινόμενο τῶν κομμάτων εἶναι ἀρχαῖο καί εἶχε γίνει κατανοητό ἀπό πολύ καιρό, στόν βαθμό, ὥστε ἤδη ὁ Τίτος Λίβιος νά γράφει : «Ἡ διαμάχη μεταξύ τῶν κομμάτων εἶναι, καί θά εἶναι πάντα, μιά συμφορά χειρότερη ἀπό τόν πόλεμο, τόν λιμό, τήν πανούκλα ἢ ὅποιαδήποτε ἄλλη θεϊκή μάστιγα».

«Κόμμα» σημαίνει κομμάτι. Ἡ διαίρεση σέ κόμματα εἶναι διαίρεση σέ κομμάτια. Ἐνα κόμμα τοῦ λαοῦ ποιόν ἔχει ἀντίπαλο; Ὁλοφάνερα ὄλο τόν ὑπόλοιπο λαό, πού δέν τό ἀκολουθεῖ. Κάθε κόμμα πασχίζει πρῶτα ἀπό ὅλα γιά τόν ἑαυτό του, γιά τά μέλη του, κι ὄχι γιά ὀλόκληρο τό ἔθνος. Τό ἐθνικό συμφέρον ὡχριά μπροστά στούς κομματικούς στόχους. Αὐτό, πού προέχει γιά τό κόμμα, εἶναι ὅτι τοῦ χρειάζεται, γιά νά ἐπανεκλεγεῖ τήν ἐπομένη φορά. Ἄν κάποιο μέτρο χρήσιμο γιά τό κράτος καί τόν λαό προέρχεται ἀπό ἓνα κόμμα, πού μᾶς εἶναι ἐχθρικό, εἶναι θεμιτό νά μὴν τό ὑποστηρίξουμε. Τά συμφέροντα τῶν κομμάτων, ἀλλά καί ἡ ἴδια ἡ ὑπαρξή τους ἄλλωστε δέν συμπίπτουν καθόλου μέ τά συμφέροντα τῶν ψηφοφόρων. Ὁ Σ. Κριγιανόφσκι θεωροῦσε ὅτι τά ἐλαττώματα καί ἡ κατάρρευση ἀκόμα τοῦ κοινοβουλευτικοῦ καθεστώτος, ὀφείλονται ἀκριβῶς στά κόμματα, πού ἀρνοῦνται τήν ὑπαρξή τοῦ ἔθνους καί τήν ἴδια τήν ἔννοια τῆς πατρίδας. Ἡ διαμάχη τῶν κομμάτων ἀντικαθιστᾷ τήν ἀναζήτηση τῆς ἀλήθειας, εἶναι μιά μάχη γιά τό κῦρος τοῦ κόμματος καί γιά τήν κατάκτηση κομματιῶν τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας. Οἱ ἡγετικές ὀμάδες τῶν πολιτικῶν κομμάτων μετατρέπονται ἀναπόφευκτα σέ ὀλιγαρχίες. Καί σέ ποιόν λογοδοτοῦν τά κόμματα, ἂν ὄχι στίς ἴδιες τους τίς ἡγεσίες; Ἐνα ζήτημα, πού δέν προβλέπεται σέ κανένα καταστατικό.

Ὁ ἀνταγωνισμός μεταξύ τῶν κομμάτων ἀλλοιώνει ταῖν λαϊκή θέληση. Ἡ ἴδια ἡ ἀρχή τῆς ἔνταξης σέ ἓνα κόμμα πνίγει τήν προσωπικότητα καί τόν

ρόλο της· κάθε κόμμα είναι μιά απλούστευση και ένας έκχυδαϊσμός του ατόμου. Ο άνθρωπος έχει ιδέες – τό κόμμα έχει ιδεολογία.

Τί μπορούμε νά εὐχηθοῦμε σήμερα γιά τήν μελλοντική Ένωση τῆς Ρωσίας;

Καμμιά ριζοσπαστική ἀποφαση, πού νά ἀφορᾶ τά πεπρωμένα τοῦ κράτους, δέν εἶναι ἀρμοδιότητα τῶν κομμάτων καί δέν μπορεῖ νά ἀνατεθεῖ σέ αὐτά. Αἰφῆστε τά κόμματα νά ὀργιάζουν καί θά δεῖτε τό τέλος τῶν ἐπαρχιῶν μας, τήν πλήρη ἀποκτήνωση τῆς ὑπαίθρου μας. Ἄς μὴν δώσουμε στούς «ἐπαγγελματίες πολιτικούς» τήν δυνατότητα νά ὑποκαταστήσουν οἱ ἴδιοι τήν φωνή τῆς χῶρας. Γιά ὅλα ὅσα καθιστοῦν ἀναγκαῖες τίς ἐπαγγελματικές γνώσεις, ὑπάρχει ὁ μηχανισμός τῶν ὑπαλλήλων τοῦ κράτους.

Κάθε κόμμα, ὅπως καί κάθε συνεταιρισμός ἢ σωματεῖο, θά ὑπάρχει ἐλεύθερα, οὔτε περισσότερο οὔτε λιγώτερο, θά ἐκφράζει καί θά ὑπερασπίζεται ὅποιαδήποτε ἄποψη, ὅμως θά πρέπει νά εἶναι δημόσιο, καταγεγραμμένο μαζί μέ τό πρόγραμμά του. (Κάθε μυστική ἐνωση ἀντίθετα θά διώκεται ὡς ἐγκληματική, ὡς συνωμοσία ἐναντίον τῆς κοινωνίας). Ὅμως, δέν θά εἶναι ἀνεκτὴ ἢ ἀνάμειξη τῶν κομμάτων στίς διαδικασίες τῆς παραγωγῆς, τῆς διοίκησης, τῆς παιδείας : ὅλα αὐτά εἶναι ἔξω ἀπό τήν πολιτική.

Σέ ὅλες τίς ἐκλογές, πού θά γίνονται ἀπό τό κράτος, τά κόμματα, ὅπως καί ὅποιοσδήποτε ἀνεξάρτητες ὁμάδες, θά δικαιοῦνται νά προτείνουν ὑποψηφίους, νά κάνουν προπαγάνδα γι'αὐτούς, ἀλλά χωρίς τήν κατάρτιση κομματικῆς λίστας. Ἐκλέγονται ἄτομα, ὄχι κόμματα. Ὡστόσο, ἓνας ἐκλεγμένος βουλευτής θά πρέπει γιά ὅλη τήν διάρκεια τῆς θητείας του νά ἐγκαταλείπει τό κόμμα, στό ὅποιο θά ἀνήκει, καί νά δρᾷ μόνο μέ βάση τήν προσωπική του εὐθύνη ἐνώπιον ὀλόκληρης τῆς μάζας τῶν ἐκλογέων. Ἡ ἐξουσία εἶναι ἱερό πρᾶγμα, ἀποστολή της εἶναι νά ὑπηρετεῖ καί δέν θά πρέπει νά γίνεται ἀντικείμενο ἀνταγωνισμοῦ τῶν κομμάτων.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ : Σέ ὅλους τούς βαθμούς διακυβέρνησης τοῦ κράτους, ἀπό τήν βάση μέχρι τήν κορυφή, ἀπαγορεύεται νά σχηματίζονται ὁμάδες ἀπό μέλη τοῦ ἴδιου κόμματος. Καί πρέπει νά πάψει νά ὑπάρχει ἡ ἐννοια τοῦ «κυβερνητικοῦ κόμματος» ».

Σημείωση : Δέν πρέπει νά σχηματίσουμε τήν ἐντύπωση ἀπό τά ἀνωτέρω προαναφερθέντα ὅτι ὁ Νομπελίστας λογοτέχνης, ἀντιστασιακός, ὀρθόδοξος Ρῶσσο, πιστός καί πατριώτης, Ἀλεξάντερ Σολζενίτσιν, εἶναι φιλομοναρχικός, φιλοβασιλόφρων, ἄκρος δεξιός καί στεῖρος συντηρητικός. Ἀντιθέτως, εἶναι βαθύτατα φιλελεύθερος, δημοκρατικός, ἀνοιχτόμυαλος, προοδευτικός καί γνώστης τόσον τοῦ καπιταλισμοῦ, ὅσον καί τοῦ κομμουνισμοῦ, τόσον τῆς δυτικῆς, νοησιαρχικῆς, σχολαστικῆς θεολογίας, ζωῆς καί πολιτισμοῦ, ὅσον καί τῆς νηπτικῆς, εὐχαριστιακῆς, νοοκαρδιακῆς, ἐμπειρικῆς Θεολογίας, Ζωῆς καί Πολιτισμοῦ. Συγχρόνως, ὅμως, εἶναι ὁμολογητής τῆς Ὁρθοδόξου Πίστεως καί ἥρωας τῆς Ρωσσίας. Ἐζησε καί ἀγωνίστηκε «γιά τοῦ Χριστοῦ τήν πίστη τήν ἀγία καί τῆς πατρίδος του τήν ἐλευθερία».

Γιά νά μή νομισθεῖ ὅτι ὁ Ἀλεξάντερ Σολζενίτσιν εἶναι ὁ «τελευταῖος τῶν Μοϊκανῶν», δηλαδή εἶναι ὁ μόνος, πού πρεσβεύει τά πιό πάνω, παραπέμπουμε στά ἑξῆς πρόσωπα καί βιβλία :

α) Ὅλα τά βιβλία τοῦ κ. Νικολάου Ψαρουδάκη, ἔκδ. Μήνυμα (Βιβλιοπωλεῖο «Χριστιανικῆς Δημοκρατίας») Ἀθήνα.

β) Ὅλα τά βιβλία τοῦ κ. Στέλιου Παπαθεμελῆ, ἰδίως τά ἀκόλουθα :

ι) «Τούτην τήν πατρίδα τήν ἔχουμε ὅλοι μαζί» (ἔκδ. Καστανιώτης)

ιι) «Ἀντιστεκόμαστε» (ἔκδ. Καστανιώτης)

ιιι) «Τό ἄλας τῆς γῆς ἢ περί Ὁρθοδοξίας καί πολιτικῆς» (ἔκδ. Παρουσία, Ἀθήνα, Δεκέμβριος 1999)

γ) Ἱερᾶς Μονῆς Ἀγίου Νεοφύτου Ἐγκλειστοῦ, «Ἡ Ὁρθοδοξία ὡς πολιτική διακονία» (Συλλογικός Τόμος), Σειρά Συνάντηση, ἀρ. 1, Λευκωσία 1984. Ἄς προσεχθεῖ στόν τόμο αὐτό, ἡ μελέτη τοῦ ἐλλογιμωτάτου κ. Σταύρου Φωτίου, «Ὁρθοδοξία καί πολιτιστικός ἰμπεριαλισμός» (Μιά ἀναφορά στόν Ἀλέξανδρο Παπαδιαμάντη), σελ. 101 – 146.

Ἐπίσης, ὁ Ἀλεξάντερ Σολζενίτσιν γράφει : «Για ὅλα ὅσα καθιστοῦν ἀναγκαῖες τίς ἐπαγγελματικῆς γνώσεις, ὑπάρχει ὁ μηχανισμός τῶν ὑπαλλήλων τοῦ κράτους» (σελ. 94).

Σχολιάζοντας τήν πρόταση αὐτή, θά λέγαμε πώς ἀναφέρεται σέ ἕνα μεταβατικό στάδιο παροχῆς ἐπιστημονικῶν γνώσεων πάσης φύσεως γιά ἔργα ὑποδομῆς, ἐπιστήμης, ἀνθρωπίνων σχέσεων, ἐσωτερικῆς καί ἐξωτερικῆς, διοικητικῆς καί ἐθνικῆς πολιτικῆς κλπ. Μᾶλλον, ἴσως νά ἐννοεῖ ἐδῶ τήν γραφειοκρατική μηχανή, πού ὅπωςδήποτε πρέπει νά βελτιωθῆ, νά συντομευθῆ ἢ διαδικασία παροχῆς ὑπηρεσιῶν ἀπό τό κράτος, ἀλλά καί νά συνεργασθῆ τό κράτος μέ ιδιωτικές πλέον ἐπιχειρήσεις πάσης φύσεως, μέ τά πανεπιστήμια, τίς βιομηχανίες, τόν στρατό, τό ναυτικό, τήν ἀεροπορία, τούς ἀγρότες, τούς κτηνοτρόφους, τούς ψαράδες κλπ. : Ἐλεύθερη ἐλεγχόμενη ἀγορά καί κοινωνική ἀλληλεγγύη, κράτος δικαίου καί οἰκονομικοῦ παρεμβατισμοῦ γιά τήν προστασία τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων ἐλευθερίας, γνώμης, ἐκλέγειν καί ἐκλέγεσθαι, συνεταιρισμοῦ, συμπράξεως, συστάσεως ὁμίλων, σωματείων, ἐπιχειρήσεων, φιλανθρωπικῶν ἰδρυμάτων, οἰκημάτων καί νοσοκομείων κλπ.

9) Ἡ συνεργασία βέβαια Κράτους καί Ἐκκλησίας καθορίζεται ὡς ἐξῆς : «Ἡ Ἐκκλησία εἶναι ἐν τῷ κόσμῳ, ἀλλά ὄχι ἐκ τοῦ κόσμου». Βοηθάει νά φιλανθρωποποιηθοῦν οἱ κρατικοί καί ιδιωτικοί θεσμοί, οἱ ἰδέες, τά κόμματα, οἱ ἐπιχειρήσεις καί οἱ ἄνθρωποι νά αἰσθάνωνται τό κράτος «ὡς προθάλαμο τῆς Βασιλείας τῶν Οὐρανῶν, πού βιώνεται ἀπό ἐδῶ καί τώρα στήν κάθε Θεία Λειτουργία τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας». Μέσα σέ αὐτό τό ὀρθόδοξο λειτουργικό πλαίσιο κινεῖται, δρᾷ, στέκεται, διανοεῖται, αἰσθάνεται, ζεῖ δηλαδή ὁ Ἀλεξάντερ Σολζενίτιν.

Ἄλλωστε ἐφαρμόζει στήν ζωή του καί ἐμπνέεται, ὅταν γράφει, ἀπό «τήν θεολογίαν τῆς ἐνσαρκώσεως, ὡς ἐξεφράσθη εἰς τήν Δ' Οἰκουμενικήν Σύνοδον, δηλαδή τῆς ἐνώσεως τῶν δύο φύσεων εἰς τήν Ὑπόστασιν τοῦ Λόγου, καί μάλιστα ὡς ἐβιῶθη ἱστορικῶς κατά τήν μακροαίωνα πορείαν τῆς Ἐκκλησίας ἐν τῷ κόσμῳ.

Ἐάν ἡ πλειονότης ἐνός ἔθνους – Κράτους δέν θέλῃ αὐτήν τήν ἐνότητα (Κράτους - Ἐκκλησίας δηλαδή), ἡ Ἐκκλησία δέν μπορεῖ νά ἐπιμένῃ εἰς αὐτήν, ὡς σεβομένη τήν ἐλευθερίαν τοῦ ἀνθρώπου».

Καί συνεχίζει ὁ μακαριστός Ἀρχιμ. κυρός Γεώργιος Καψάνης, προηγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ὁσίου Γρηγορίου Ἁγίου Ὁρους, γιά τίς σχέσεις Ἐκκλησίας καί Κράτους, λέγοντας πώς : «Εἰς τήν περίπτωσιν τῆς Πατρίδος μας (Ἑλλάδος δηλαδή, ἐπομένως καί διά κάθε ὀρθόδοξο ἔθνος-

κράτος), ή μεγίστη πλειονότης του Έλληνορθόδοξου Λαού θέλει αυτήν τήν συζυγίαν και δι'αυτό ή Έκκλησία δέν μπορεί νά παραιτηθῆ από τήν αξίωσίν της ή ένότης αυτή νά μή διασπασθῆ, διότι τό θέλει και τό απαιτεῖ μία μειονότης Ελλήνων.

Ἐάν ή Έκκλησία συμφωνοῦσε ἢ ἐσιωποῦσε σέ αυτήν τήν προσπάθεια τῶν ὀλίγων, θά ἐπρόδιε τήν θεολογίαν της, τήν ἱστορίαν της, τήν παράδοσίν της και τόν σκοπόν, διά τόν ὁποῖον ὑπάρχει εἰς τόν κόσμον. Οὔτε εἶναι δυνατόν νά δεχθοῦμε ὅτι ὁ προκείμενος ἀγών τῆς Έκκλησίας δέν εἶναι λόγος Θεοῦ. Ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ δέν ἐκφέρεται ἀσχέτως πρός τά συγκεκριμένα προβλήματα ἢ ἀνάγκας τῶν ἀνθρώπων και τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ, ἀλλά ὡς συγκεκριμένη ἀπάντησις εἰς τάς συγκεκριμένας καταστάσεις και μάλιστα τάς καταστάσεις, κατά τάς ὁποίας ἐμμέσως ἢ ἀμέσως ὁ ἀνθρώπινος λόγος θέλει νά ὑποκαταστήσῃ τόν θεῖον λόγον».

(Χαιρετισμός μακαριστοῦ Ἀρχιμανδρίτου κυροῦ Γεωργίου Καψάνη στήν ἐκδήλωση τῆς Ἐταιρείας Ὁρθόδοξων Σπουδῶν μέ θέμα «Οἱ νέες ταυτότητες. Προβληματισμοί και προοπτικές», 13-6-2000, στήν αἴθουσα τελετῶν τοῦ Ἀριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, ἐν : περιοδικόν «Θεοδρομία», τεῦχος 6, Ἀπρίλιος - Ἰούνιος 2000, σελ. 27-28).

10) Τό κείμενο, πού ἀκολουθεῖ, ἀποτελεῖ μετάφραση ὑπό Ἀγιορειτῶν Πατέρων ἀπό τό πρωτότυπο γαλλικό κείμενο, πού βρίσκεται στή βιβλιοθήκη τῆς Ἐταιρείας Μακεδονικῶν Σπουδῶν Θεσσαλονίκης.

**ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΙΩΑΝΝΟΥ ΚΑΠΠΟΔΙΣΤΡΙΑ
ΠΡΟΣ ΤΟ ΥΠΟΔΟΥΛΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΓΕΝΟΣ**

**ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΠΑΝΩ ΣΤΑ ΜΕΣΑ ΒΕΛΤΙΩΣΕΩΣ
ΤΩΝ ΠΕΠΡΩΜΕΝΩΝ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ**

Κέρκυρα 6/18 Ἀπριλίου 1819

Τέκνα τῆς Ἁγίας Μητέρας μας Έκκλησίας,

Εἴμαστε ὅλοι ἀδέλφια· συνδεδεμένοι μέ κοινές δυστυχίες, ὀδηγηθήκαμε ὅλοι στό νά βοηθοῦμε ὁ ἕνας τόν ἄλλον· φωτισμένοι ἀπό τήν ἐμπειρία τῶν λαθῶν μας, σπουδασμένοι ἀπό ἐδῶ και πέρα στό σχολεῖο τῶν συμφορῶν, οἱ ὁποῖες προέκυψαν ἀπό αὐτά και οἱ ὁποῖες μᾶς καταθλίβουν, φτάσαμε ἤδη σέ ἕναν ὀρισμένο βαθμό ὠριμότητας, διότι ὅλοι μας εἴμαστε ἐξίσου ἐντυπωσιασμένοι ἀπό μία πεποίθησι· ὅτι δηλαδή ὀφείλουμε νά βοηθᾶμε ὁ

ένας τόν άλλον, χωρίς όμως νά παρεκκλίνουμε καθόλου από τίς αρχές τίς καθιερωμένες από τήν ήθική αὐτῆς τῆς ἀγίας θρησκείας, στή μόνην πού ὀφείλουμε νά συγκροτήσουμε ἕνα ἔθνος, νά ὑποφέρουμε ἐξαιτίας αὐτῆς τῆς πεποιθήσεως, νά συλλάβουμε τό βαθύ νόημα τῶν δεινῶν μας καί νά αἰσθανθοῦμε τήν ἀνάγκη νά ἀπαλλαγοῦμε γιά πάντα ἀπό αὐτά. Ἡ πορεία, πού ἀκολουθοῦμε ἐδῶ καί μερικά χρόνια, μέ την προοπτική νά ἐπιτύχουμε αὐτόν τόν σκοπό, εἶναι χωρίς ἀντίρρηση ἢ ἀληθινή. Ἐχει ὡς ὄδηγό τίς αρχές τοῦ Εὐαγγελίου καί εἶναι μέσα στή φύση τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων.

Κάνουμε τό καλό στούς συμπατριῶτες μας χάριν μόνον τῆς ἀγάπης τοῦ καλοῦ καί χωρίς ὅποιοδήποτε ἄλλο συμφέρον· μέ αὐτό βελτιώνουμε τήν σημερινή ζωή τους καί τούς προετοιμάζουμε ἔτσι γιά τά μεγάλα πλεονεκτήματα ἑνός ἠθικοῦ καί χριστιανικοῦ πολιτισμοῦ· δέν ἀναμιγνύμεθα καθόλου στήν δημιουργία αὐτοῦ τοῦ πολιτισμοῦ πάνω στίς βάσεις ἑνός ἀυθαίρετου συστήματος ἢ ἑνός τέτοιου, πού θά τό ὑπαγόρευαν οἱ περιστάσεις, ἀλλά ἀφήνουμε αὐτό τό μεγάλο ἔργο στήν Θεία Πρόνοια, ἢ ὅποια μόνη εἶναι ὁ διαιτητής τῶν ἔθνῶν.

Τέτοιες εἶναι γενικά οἱ ὀδηγίες, πού ἀκολουθοῦν οἱ Ἕλληνες, καλεσμένοι ἀπό τήν ἀφοσίωσή τους στήν ὑπηρεσία τῆς πατρίδος μας· οἱ μὲν ἐργαζόμενοι οἱ ἴδιοι γιά τήν καλύτερη ἐκπαίδευση τῶν παιδιῶν τους, οἱ δέ εὐνοώντας μέ εὐγενεῖς θυσίες τίς φιλολογικές προθέσεις ἀνάμεσά μας καί στηρίζοντας μέ τά μέσα τούς φτωχότερους ἀνάμεσα στούς νέους Ἕλληνες, οἱ ὅποιοι φοιτοῦν στίς εὐρωπαϊκές ἀκαδημίες.

Ἡ φιλολογική ἐκπαίδευση δέν εἶναι ὥστόσο ἡ μόνη, πού ἔχουμε ἀνάγκη· ἡ πατρίδα ἀπαιτεῖ μία ἄλλη. Πρόκειται γιά τήν ἠθική.

Ἡ ἠθική ἐκπαίδευση ὀφείλει νά ἔχει σάν σκοπό ἀφενός μὲν νά προβάλλει τούς ἀνθρώπους, πού εἶναι ἄξιοι σεβασμοῦ καί ἐμπιστοσύνης ἐκ μέρους τοῦ ἔθνους, ἀφετέρου δέ νά συνηθίσει σταδιακά τό ἔθνος νά σέβεται, νά ἀκούει καί νά πιστεύει αὐτούς τούς ἀνθρώπους.

Ἐάν οἱ ἐποχές, ὅπου τά πάντα ὑπόσχονταν στήν πατρίδα μας τό πιό ἀξιοπρεπές καί εὐτυχισμένο μέλλον, πέρασαν, παίρνοντας μαζί τους τίς καλύτερές μας ἐλπίδες, αὐτό ὀφείλεται στό ὅτι οἱ ἀνθρωποι, ἀπό τούς ὁποίους αὐτή ἡ πατρίδα ἐπρόκειτο νά ἀποτελεῖται, δέν ἦταν ἀκόμη φτιαγμένοι οὔτε νά ἀκοῦνε τήν σεβάσμια φωνή τῆς ἀλήθειας οὔτε νά εἰσακούονται ἀπό τήν μάζα τῶν συμπολιτῶν μας : Λίγα φῶτα, καμία

ἐμπειρία, καθόλου χρήση τοῦ κόσμου καί λιγότερα ἀκόμη ἤθη ἀποτελοῦσαν ὅλη τήν κληρονομιά μας ἐκείνων τῶν ἐποχῶν. Ζοῦμε δύσκολα σ' αὐτήν τήν φτώχεια τῶν μέσων, ὅταν βρισκόμαστε ἐν μέσῳ μιᾶς καταστάσεως συνηθισμένων πραγμάτων. Πῶς, λοιπόν, νά ἀπαιτήσουμε νά βγοῦμε ἀπό αὐτήν ἢ νά δημιουργήσουμε μία καλύτερη;

Ὁ ἄνθρωπος, πού μόλις ἀποτίναξε τόν ζυγό, μπορεῖ νά φέρει γρήγορα τό πνεῦμα του σέ φιλελεύθερες ἀντιλήψεις, ἀλλά, γιά νά ἐφαρμόσει αὐτές τίς ιδέες, χρειάζονται περισσότερα, χρειάζεται ἡ καρδιά αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου νά εἶναι προικισμένη μέ φωτισμένη καλοσύνη, τέτοια ὅπως ἐκείνη, πού διδαχθήκαμε ἀπό τό Εὐαγγέλιο : ἔξω ἀπό αὐτό τίποτα τό πραγματικό καλό.

Οἱ Φιλελεύθερες ἀντιλήψεις ἢ παραμένουν στόν κόσμο τῶν ἀφηρημένων ἐννοιῶν, ὅποτε μένουν χωρίς ἀποτέλεσμα, ἢ γίνονται τό μέσο τῆς φιλοδοξίας καί τοῦ προσωπικοῦ συμφέροντος, ὅποτε χάνουν ὅλα τους τά θέλητρα : ἀντί νά γίνουν ἀγαπητές, γίνονται ἀπεχθεῖς στό λαό : ὁ πολιτισμός του δέν μπορεῖ νά προχωρήσει ὀπισθοχωρεῖ.

Ἄς συνειδητοποιήσουμε τίμια τά γεγονότα, πού καλύπτουν τό ἥμισυ τοῦ αἰῶνα μας ἄς κατέβουμε μέ περισυλλογή στό βάθος τῶν συνειδησέων μας ἄς διερευνήσουμε αὐτές τῶν συμπατριωτῶν μας, οἱ ὅποιοι βρέθηκαν σέ θέση νά μᾶς παράσχουν κάποια ὑπηρεσία καί ἔχασαν τίς ωραίες καί μεγάλες εὐκαιρίες νά ἐξοφληθοῦν γι' αὐτήν, καί θά εἴμαστε βαθεῖα πεπεισμένοι ὅτι μέ λιγότερη ἄγνοια ἀφ' ἑνός καί λιγότερη ἔλλειψη ἠθικοῦ χαρακτήρος ἀφ' ἑτέρου, οἱ πῖο διακεκριμένοι ἄνθρωποι μεταξύ τῶν πατέρων μας, εὐνοημένοι ἀπό τίς περιστάσεις τῶν καιρῶν τους, θά μᾶς εἶχαν κληροδοτήσει πεπρωμένα λιγότερο προβληματικά καί τήν σταδιακή βελτίωση τῆς τύχης μας.

Αὐτή ἡ βελτίωση ὡστόσο ἀρχίζει ἄ τό κυριότερο στοιχεῖο της ἔγκειται στήν ἀπήχηση, πού εἶχαν ἀνάμεσά μας ἐδῶ καί μερικά χρόνια οἱ ἀλήθειες, πού μόλις περιγράψαμε. Πρέπει τώρα νά καλλιεργήσουμε μέ συνέχεια καί σοφία αὐτή τήν εὐτυχή τάση τῶν συμπατριωτῶν μας καί νά τή φέρουμε σταδιακά σέ ἱκανοποιητικά ἀποτελέσματα.

Ἐνα ἀπό τά μέσα, πού παρουσιάζεται, γιά νά ποῦμε ἔτσι ἀνθόρμητα στό πνεῦμα, εἶναι νά ἐνώσουμε σ' αὐτό τό μεγάλο ἔργο τίς προσπάθειες τῶν πῖο φωτισμένων καί τῶν πῖο ὑγιῶς σκεπτομένων ἀνάμεσα στούς Ἕλληνες. Αὐτή ἡ ἔνωση φαίνεται νά ὑπάρχει ἔναι τόσο στό γράμμα ὅσο καί στό πνεῦμα

τῆς χριστιανικῆς ἀδελφότητος. Ὅποιος καί νά εἶναι ὁ κοσμικός χαρακτήρας, μέ τόν ὁποῖο μπορεῖ κανεῖς νά θελήσει νά τήν ἐπενδύσει, εἶναι ἐπιθυμητό αὐτή ἡ ἔνωση νά μήν παρεκκλίνει καθόλου ἀπό τό σκοπό, τόν ὁποῖο δηλώσαμε πιό πάνω, καί πάνω στόν ὁποῖο εἶναι σπουδαῖο ἀκόμη νά ἐστιάσουμε τήν προσοχή.

Τό ἐπαναλαμβάνουμε· οἱ Ἕλληνες ὀφείλουν νά ἀσχοληθοῦν μοναδικά καί ἀποκλειστικά μέ τήν ἠθική καί φιλολογική ἐκπαίδευση τῆς Ἑλλάδος· κάθε ἄλλο ἀντικείμενο ἀσχολίας εἶναι μάταιο· κάθε ἄλλη ἐργασία εἶναι ἐπικίνδυνη.

Τό σημεῖο ἀφετηρίας, ὅπως καί τό κέντρο τῆς ἠθικῆς ἐκπαιδεύσεως, δέν μπορεῖ νά εἶναι παρά ἡ μόρφωση τοῦ κλήρου· ὁ δικός μας δέν εἶναι καθόλου μορφωμένος ἐλλείψει μέσων· παρέχοντάς του τα, θά ἐκπληρώσει ἕνα ὥραῖο καθήκον. Περιορίζουμε αὐτά τά μέσα στά ἀκόλουθα :

1. Νά ἐφοδιάσουμε τίς κυριότερες ἐπισκοπές μέ τούς πιό μορφωμένους καί ὑποδειγματικούς ἐπισκόπους καί μητροπολίτες ὡς πρός τήν καθαρότητα τῶν ἠθῶν τους.

2. Νά ὑποχρεώσουμε αὐτούς τούς ἀρχιερεῖς ἔμμεσα νά εὐνοοῦν στήν δικαιοδοσία τους τήν πρόοδο τῶν δημοσίων σχολείων· σάν δεῖγμα ἐλεημοσύνης θά μπορούσαμε νά τούς παρέχουμε τά χρηματικά μέσα.

3. Νά τούς ἀποδείξουμε τή μείζονα σημασία τῆς ὑπηρεσίας, τήν ὁποία θά μπορούσαν νά προσφέρουν στήν πατρίδα, ἀπονέμοντας στίς ἀντίστοιχες δικαιοδοσίες τους τήν δικαιοσύνη μέ μία σχολαστική αὐστηρότητα καί μία ἀκατάβλητη ἀνιδιοτέλεια.

Τό τεράστιο κύρος τῆς Ἐκκλησίας, ἐνισχυμένο μέ αὐτό τόν τρόπο, θά καταστεῖ ὁ φύλακας τοῦ ἔθνους. Θά εἶναι ἡ μόνη, μόνο αὐτή ἴσως ἡ κοιτίδα τοῦ μέλλοντός του. Ἐάν θά θέλαμε νά ἀναπτύξουμε αὐτή τήν ἰδέα, θά ἦταν εὐκόλο νά ἀποδείξουμε μέχρι πασιφανείας ὅτι ἀπό τήν ὑπόληψη, μέ τήν ὁποία περιβάλλει κανεῖς τόν κληρο καί ἀπό τή σωστική ἐπιρροή, πού αὐτός ἀσκεῖ στίς ἐσωτερικές σχέσεις κάθε ἐπισκοπῆς, θά θεμελιώσουμε πάνω στίς σημερινές βάσεις τήν ἀναγέννηση τοῦ ἔθνους, καί θά ἔχουμε, γιά νά ποῦμε ἔτσι, στό χέρι τό νῆμα, μέ τό ὁποῖο συνδέεται αὐτό τό μεγάλο γεγονός.

Είναι περιττό νά παρατηρήσουμε ἐδῶ ὅτι στήν παροῦσα κατάστασι τῶν πραγμάτων μέ αὐτό μόνο τό μέσο μπορούμε νά εὐνοήσουμε ἀφ' ἑνός τήν ἄνοδο τῶν ἀνθρώπων, πού ὀφείλουν νά εἰσακούονται, καί νά διατηρήσουμε ἀφ' ἑτέρου τόν σεβασμό καί τήν ἐμπιστοσύνη τοῦ λαοῦ ἀπέναντι στοὺς τελευταίους.

Ὅποια καί νά εἶναι ἡ τύχη τῶν γεγονότων, εἴτε ἡ σημερινή κατάστασι τῆς πατρίδος μας ἔχει νά διατηρηθεῖ ἀμετάβλητη γιά πολλά χρόνια, εἴτε ἡ Ελλάδα ἔχει νά ὑποστῆ μία κρίσιμ, εἶναι πάντοτε ὑψίστης σημασίας :

1. Τό ἔθνος νά εἶναι ἐξ ὀλοκλήρου ἀφοσιωμένο στήν Ἐκκλησία του καί ἐπομένως ὁ λαός κάθε περιοχῆς νά φέρεται φυσικά στό νά ἀναγνωρίζει καί νά λατρεύει τούς ἀρχηγούς, οἱ ὅποιοι ἔχουν ἐργαστεῖ περισσότερο γιά τήν εὐτυχία του.

2. Οἱ ποιμένες νά εἶναι, ὅσο αὐτό εἶναι ἐφικτό, τά ὄργανα αὐτοῦ τοῦ μεγάλου ἀποτελέσματος.

3. Ἡ δημόσια ἐκπαίδευσι νά εἶναι ταυτόσημη μέ αὐτή τοῦ κλήρου καί ἡ μία νά μήν μπορεῖ ποτέ νά ἀποσπασθεῖ ἀπό τήν ἄλλη, πολύ δέ περισσότερο νά βρίσκονται σέ διάστασι.

Εὐνοώντας τήν ἐκπαίδευσι τῆς νεολαίας καί ἔλκοντας ἐπιμελῶς ἀπό τούς κόλπους τῶν οἰκογενειῶν τους μορφωμένους ἀνθρώπους στίς σχολές τῶν πανεπιστημίων καί τοῦ κόσμου, πρέπει νά φροντίσουμε πολύ νά μήν τούς ἐπιτρέψουμε καθόλου νά ἔρθουν σέ ἀντιπαράθεσι μέ τήν Ἐκκλησία.

Αὐτή ἐδῶ εἶναι μία μεγάλη ὑπηρεσία, τήν ὁποία οἱ Ἕλληνες, ἀπολαμβάνοντας κάποια ἀξιοπιστία, μπορούν καί ὀφείλουν νά προσφέρουν στήν πατρίδα τους. Αὐτό θά τό πετύχουν, μετριάζοντας μέ τήν ἐπιρροή τους τίς ἀξιώσεις τῶν σοφῶν καί ἐξουδετερώνοντας τίς προλήψεις, μέ τίς ὁποῖες ἡ ἄγνοια ἀγαπᾶ νά περιβάλλεται.

Εἶπαμε ὅτι εἶναι μεγίστης σημασίας νά τοποθετήσουμε στίς μεγάλες ἐπισκοπές ἀρχιερεῖς φωτισμένους καί σεβαστούς ἕνεκα τῆς καθαρότητος τῶν ἠθῶν τους.

Τό δεύτερο μέρος τῆς ἠθικῆς ἐκπαιδύσεως ὀφείλει νά ἔχει σάν ἀντικείμενο τήν ἐκπαίδευσι τῶν ἀνθρώπων στίς ὑποθέσεις τῶν χωρῶν τους. Τό καλύτερο σχολεῖο γιά μᾶς εἶναι αὐτό, πού μᾶς προσφέρουν οἱ χριστιανικοί λαοί τῆς θρησκείας μας καί οἱ ἐλεύθεροι λαοί. Εἶναι στή Ρωσία,

ὅπου μπορούμε νά δοῦμε πῶς ἀπό τήν Ἐκκλησία προέρχεται ἡ ἐθνική εὐημερία καί ἡ πρόοδος τοῦ πολιτισμοῦ. Εἶναι στήν Ἑλβετία, στήν Ἀγγλία καί στήν Ἀμερική, ὅπου μπορούμε νά μάθουμε ἀπό τήν ἔλξη τοῦ παραδείγματος τήν ἐπιστήμη καί τήν τέχνη τῆς ἐλευθερίας.

Ἡ ἐλευθερία εἶναι μία ἐπιστήμη, διότι βασίζεται σέ ἀρχές· εἶναι μία τέχνη, διότι τό πιό ὑψηλό δόγμα δέν ἀξίζει μία καλή δράση, καί διότι στίς ὑποθέσεις τά πάντα εἶναι δράση. Πρέπει, λοιπόν, νά βρισκόμαστε ἐν μέσῳ ἐλευθέρων ἀνθρώπων, γιά νά μάθουμε νά εἴμαστε ἐλεύθεροι καί θεωρητικά καί πρακτικά. Πρέπει νά ζήσουμε ἕνα χρονικό διάστημα ἐν μέσῳ ἐνός ἔθνους ἰδιαίτερα χριστιανικοῦ καί θρησκευτικοῦ καί συνεπῶς εὐημερευόντος, γιά νά μάθουμε νά εἴμαστε θρησκευόμενοι τόσο μέ τό συναίσθημα ὅσο καί μέ τήν πειθαρχία.

Οἱ σημαίνοντες ἄνθρωποι τῆς πατρίδος μας θά ὀφείλαν, λοιπόν, νά μὴ χάσουν καθόλου ἀπό τά μάτια τους αὐτές τίς παρατηρήσεις καί υἰοθετώντας τες νά φροντίσουν, ὥστε κάποιοι νέοι μεταξύ τῶν δικῶν μας νά λάβουν μία καλή μόρφωση στή Ρωσία, στήν Ἑλβετία, στήν Ἀγγλία καί στήν Ἀμερική.

Τό ἐμπόριο τούς προσφέρει μία πολύ εὐνοϊκή εὐκαιρία. Ἀνάμεσα σ' αὐτούς τούς νέους, θά μπορούσαμε νά διαλέξουμε αὐτούς, πού δίνουν τίς μεγαλύτερες ἐλπίδες, τόσο μέ τά χαρίσματά τους, ὅσο καί μέ τά ἦθη τους, καί νά τούς κάνουμε νά ταξιδέψουν κάποιο χρονικό διάστημα στίς χῶρες, πού μόλις ἀναφέραμε. Ἀφοῦ μορφωθοῦν σ' αὐτά τά μεγάλα σχολεῖα, θά πρέπει νά τούς κάνουμε νά ἐπιστρέψουν στήν πατρίδα τους καί νά τούς δώσουμε ἐργασία, εἴτε παρέχοντάς τους δημόσιες φροντίδες, εἴτε ἐκφράζοντάς τους ἐμπιστοσύνη.

Τό μεγαλύτερο μέρος τῶν Ἑλλήνων, πού διακρίθηκαν στό ἐξωτερικό, ἐπιστρέφοντας στίς ἐστίες τους, βρίσκονται ἐκτοπισμένοι καί χωρίς ἔργο. Πληγέντες ἀπό τήν πλήξη καί τήν ἀνυποληψία ἀδημονοῦν· ψάχνουν ἀλλοῦ τή ζωή, πού δέν μπορούν νά βροῦν στή χώρα τους· τήν ἐγκαταλείπουν· εἶναι χαμένοι γιά τήν πατρίδα.

Τό σημαντικό εἶναι νά τούς διατηρήσουμε καί νά τούς κάνουμε νά ἐργαστοῦν γι' αὐτήν. Αὐτό τό θέμα, πού θεωρητικά φαίνεται νά ἔχει μία τεράστια δυσκολία, εἶναι εὐκόλο ἀπό τή στιγμή, πού τό ἐξετάζει κανεὶς πρακτικά : ὁ ἄνθρωπος δέν μπορεῖ νά ὑπάρξει χωρίς κάποιο ἐνδιαφέρον· ἡ

μεγάλη τέχνη ἔγκειται στό νά τόν κάνουμε νά βρεῖ κάποιο ἐνδιαφέρον καί νά ἐνώσουμε αὐτό τό ἐνδιαφέρον μέ τό ἐνδιαφέρον ὄλων.

Ὅμως, δέν ὑπάρχει χωριό, πού νά μήν προσφέρει μία πληθώρα ἐνδιαφερόντων, κυρίως γιά ἀνθρώπους, πού εἶναι προικισμένοι μέ μία μεγάλη εὐαισθησία καί πολύ φαντασία καί ὅταν ἡ ἐθνική ἱστορία μπορεῖ νά συγκινήσει τή μία καί νά θρέψει τήν ἄλλη.

Ασχολούμενοι μέ ἓνα μέρος τῆς ὑπηρεσίας τῆς πατρίδος μας, οἱ καλοπροαίρετοι ἄνθρωποι μποροῦν νά τῆς φανοῦν πολύ χρήσιμοι, εἴτε εὐνοώντας τήν πολιτική, γιά νά ποῦμε ἔτσι, ἐκπαίδευση τῶν νέων μέ μεγάλες ἐλπίδες, εἴτε χρησιμοποιώντας αὐτούς, οἱ ὁποῖοι θά τίς ἔχουν πραγματοποιήσει μέ τίς ἐπιτυχίες τους, κατά τήν διάρκεια τῶν ταξιδιῶν τους στό ἐξωτερικό.

Αὐτοί οἱ δύο κλάδοι τῆς ἐθνικῆς ὑπηρεσίας ἀπαιτοῦν ἓνα σημεῖο ἐπαφῆς, ἓνα κοινό κέντρο ἀπό ὅπου ἀναχωροῦν. Αὐτοί, πού μποροῦν νά γίνουν τό κέντρο, εἶναι οἱ φωτισμένοι ἄνθρωποι καλῆς προαιρέσεως καί εἰλικρινά χριστιανοί ἀνάμεσά μας. Δίδοντας συνεχῶς μέ ὅλες μας τίς προσπάθειες αὐτή τήν εὐθεία καί ἠθική κατεύθυνση, δέν θά παραμελήσουμε κανένα καθῆκον, πού ὁ καθένας ἀπό μᾶς ἔχει ἀναλάβει ἀπέναντι στήν τάξη, πού ὑπάρχει στή χώρα, ὅπου βρίσκονται οἱ ἐστίες του καί ὁ τάφος τῶν πατέρων του, καί συγχρόνως ἐκπληρώνουμε ἔντιμα καί μέ ἀξιοπρέπεια ὅλα τά καθήκοντα, πού μᾶς ἐπιβάλλει ἡ ἀγία μας θρησκεία.

Αὐτή μᾶς ἐντέλλεται τήν ἀγάπη πρός τούς ὁμοίους μας καί κατά μείζονα λόγο πρός τούς συμπατριῶτες μας.

Τήν ἡμέρα, πού θά βγοῦμε ἀπό αὐτή τήν γραμμή, ὅταν θά ἀσπασθοῦμε ἓνα διαφορετικό δόγμα, οἱ θυσίες μας θά αὐξήσουν τίς συμφορές τῆς πατρίδος μας.

Δέν θά πρόκειται πλέον γιά τό κοινό καλό· θά εἶναι ἡ φιλοδοξία καί ἡ κενοδοξία ὀρισμένων ἀτόμων, τά ὁποῖα θά κληθοῦν νά ὑπηρετήσουν τά συμφέροντα τῆς γενέτειρας γῆς μας.

Ἐλπίζουμε νά προφυλαχθοῦμε ἀπό αὐτόν τόν μεγάλο κίνδυνο· οἱ συνέπειες τῶν λαθῶν μας βαραίνουν ἀκόμη πάνω ἀπό τά κεφάλια μας.